CALENDAR DE MAI

Ca în fiecare an, ziua de 1 Mai, sărbătoare internațională a celor ce muncesc, a fost întîmpinată pretutindeni în patria noastră prin mari întreceri în muncă. S-au dobîndit noi succese în lupta pentru îndeplinirea planului cincinal înainte de termen. De 8 mai, ne vom îndrepta cu emoție și recunoștință gîndurile spre acele zile din primăvara anului 1921, cînd cei mai buni fii ai poporului nostru au înălțat steagul de luptă și victorii al Partidului Comunist Român, chemînd întregul popor român pe drumul unor bătălii sociale hotărîtoare. Tradițiile de luptă ale poporului român pentru apărarea ființei sale sînt vechi ca însăși istoria lui. Cu 125 de ani în urmă, tot într-una din primele zile ale lunii mai, a avut loc, în șirul evenimentelor anului revoluționar 1848, uriașa Adunare de pe Cîmpia Libertății de la Blaj. În calendarul istoric al acestei luni emoționante, la fel de fierbinte este și fila a noua; ea ne va aminti veșnic eroismul ostașilor români din 1877, care s-au acoperit de glorie în războiul de independență. Cu același sublim spirit de sacrificiu au acționat urmașii lor, alături de armatele sovietice, în al doilea război mondial, repurtînd istorice succese în lupta împotriva fasciștilor, luptă care, la 9 mai 1945, a culminat prin victoria definitivă asupra mașinii de război hitleriste.

Drumul pentru obținerea cuceririlor revoluționare, pe temeiul cărora edificăm astăzi în România societatea socialistă multilateral dezvoltată, a fost rodnic. Pretutindeni în țară vedem eforturile pe care, cu demnitatea celor stăpîni pe roadele muncii lor, oamenii muncii, conduși de partid, realizează produse mai multe și mai bune, folosesc cu chibzuială și inteligență timpul de lucru și utilajele, propun noi soluții pentru sporirea producției în fiecare unitate industrială sau agricolă. De aici, pentru voi, pionierii și școlarii, izvorăște principala îndatorire: aceea de a învăța la școală cît mai bine, atît de bine încît, pornind după absolvire pe drumul profesiei alese, să puteți deveni specialiști de cea mai înaltă calificare și caractere de adîncă omenie, într-un cuvînt, comuniști, oameni capabili să înscrie în istoria țării noi pagini de aur, asemenea părinților voștri.

Cutezătorii

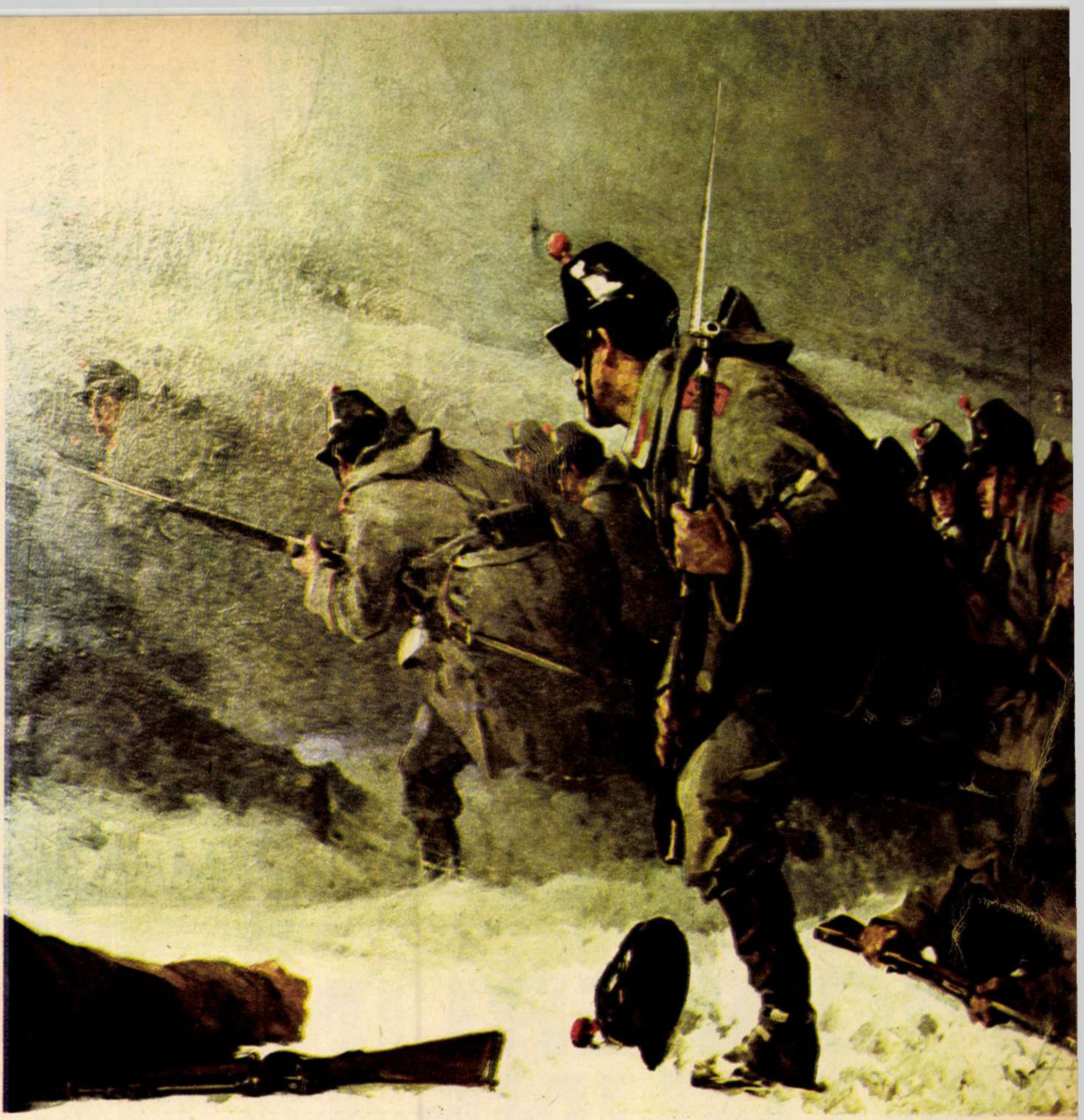

ATACUL DE LA SMÎRDAN ESTE UNUL DINTRE TABLOURILE MARELUI NOSTRU PICTOR NICOLAE GRIGORESCU, ÎNFĂȚIȘÎND UN MOMENT DIN RĂZBOIUL PENTRU INDEPENDENȚĂ. FIIND CHEMAT ÎN 1877 CA REPORTER DE FRONT, GRIGORESCU A PARTICIPAT LA TOATE CAMPANIILE ÎNSEMNATE. OCHIUL ARTISTULUI A SURPRINS CALDA UMANITATE A SOLDATULUI ROMAN, PUTERNICUL SĂU PATRIOTISM. DIN ACEA EPOCĂ, PE CARE PICTORUL A CUNOSCUT-O ATÎT DE BINE, NE-A LĂSAT NENUMĂRATE DESENE NICOLAE GRIGORESCU A REALIZAT PE ACEEAȘI TEMĂ O SUITĂ DE TABLOURI, PRINTRE CARE «SANTINELĂ» ȘI «CONVOI DE PRIZONIERI TURCI».

CHENARUL DE ONOARE

UN ȘOS RECEPȚIONAT LA TIMP

— Ajutor! Veniți!...

Ștefan se uită mirat în toate părțile. Parcul era pustiu. Strigătul se auzise atît .de slab, încît băiatul fu convins că i se păruse. Se opri totuși un moment în loc si ascultă cu atenție. Nimic. Hotărît să-și vadă de drum, dar ideea că poate totuși cineva avea nevoie de ajutor nu-l părăsi. Se gîndi intens cîteva momente, apoi o luă la fugă. Ieși din parc ca o furtună,îndreptîndu-se spre Jiu. Nu ajunsese la mal, cînd era dezbrăcat de palton. Se aruncă în apele reci, învolburate de ploi, în care un copil și o bătrînă se zbăteau neputincioși.

*

Bătrîna nu știe cum să-și răsplătească oaspetele. Mereu aduce cîte ceva bun din cămară, din cînd în cînd îi pune mîna pe frunte să vadă dacă n-are temperatură, dacă n-a răcit. Nepoțelul, după așa o spaimă și o baie rece, a adormit. De fapt, nici nu-i venea la îndemînă să asculte dojenile bunicii. «Ce-a căutat atît de aproape pe malul apei?» Ea, la 76 de ani ai ei, a încercat să-l salveze, dar a alunecat și dacă nu era Stefan...

Hainele s-au uscat, băiatul se simte odihnit, înviorat, mulțumit. Acum trebuie să plece. Bătrîna deschide un dulap, ia ceva de acolo și vine la ușă.

— Uite, i-ai, te rog! Poate ți s-au stricat hainele de apă, îi spuse ea lui Ștefan, dîndu-i 200 lei.

Băiatul rămîne descumpănit. Nu se aștepta la așa ceva.

— Nu primesc, mătușă. N-am de ce. Orice om ar fi făcut la fel ca mine. Sărut mîna și sănătate!

Ușa se închise repede. Băiatul plecă la treburile lui

E. MĂNESCU

N.R. Întîmplarea relatată am aflat-o dintr-o scrisoare trimisă de tatăl băiețelului salvat, strungarul G. Iosif din Tg. Jiu. Dînsul n-a uitat să ne precizeze și adresa exactă a curajosului pionier — **Ștefan Nanuți,** elev în clasa a VIII-a, la Școala generală din comuna Plopșoru, județul Gorj.

În felul acesta putem să-i adresăm și noi felicitări cutezătorului din Plopșoru.

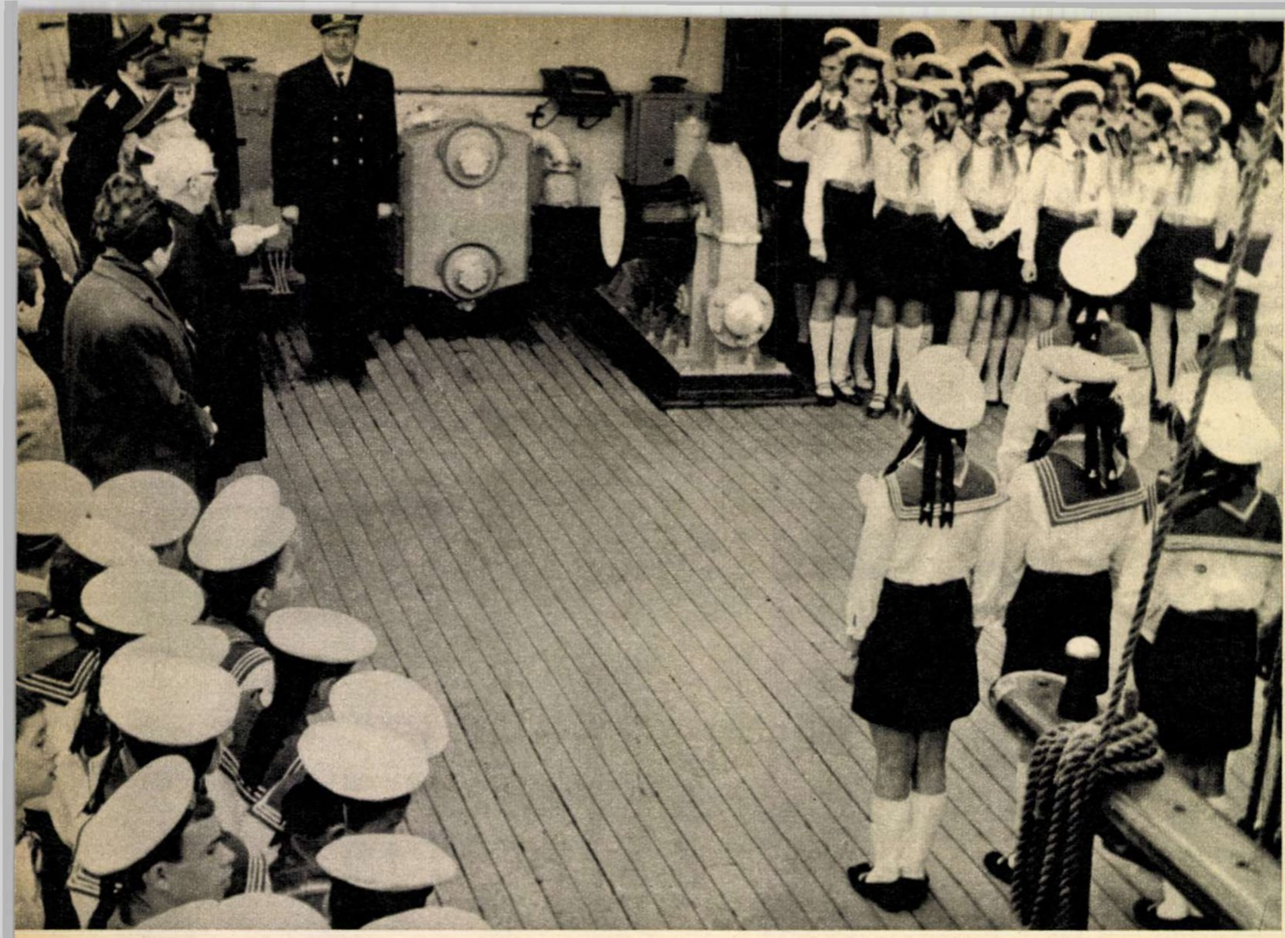

PIONIERI ÎN ACȚIUNE

AȚI AVUT DESEORI PRILEJUL SĂ VĂ CONVINGEȚI, ATÎT ÎN EXCURSIILE VOASTRE, CÎT ȘI DIN PAGINILE REVISTEI, CĂ PIONIERII DIN JUDEȚUL CONSTANȚA DESFĂȘOARĂ, DE-A LUNGUL ÎNTREGULUI AN, O DEOSEBIT DE BOGATĂ ȘI INSTRUCTIVĂ ACTIVITATE. SPICUIM PENTRU VOI CÎTEVA DINTRE NUMEROASELE LOR INIȚIATIVE ȘI ACȚIUNI DIN ULTIMUL TIMP.

CLUBUL PIONIERILOR MARINARI

Nu de mult, la bordul bricului «Mircea» a fost înființat **Clubul pionierilor marinari.**

Planurile de viitor ale acestor marinari cu pantaloni scurți sînt grozave. Nu mai intrăm în amănunte (o s-o facem cu alt prilej, cînd o să vi-i prezentăm în... plină desfășurare). Vă spunem doar că peste puțin timp vor începe, cot la cot cu specialiștii și muncitorii, să înalțe, pe malul lacului Tăbăcăriei, o casă-vapor a lor. Prima casă-vapor din țară a pionierilor, unde cei pasionați de această frumoasă meserie vor avea prilejul să-i descifreze tainele încă de pe acum. Să le urăm, după obiceiul marinăresc, vînt bun la pupa!

EXPERIENȚA «SEMAFOR»

«Semaforul Cutezătorii», cunoscutul nostru «Semafor Cutezătorii», a prins rădăcini adînci, trainice, în școlile din acest județ. Dar ca și ceilalți colegi ai lor, micii gazetari, nemulțumiți cu ceea ce au realizat și dornici să facă mai mult, și-au luat la subsuoară «operele» în volume complete și le-au adus la Casa pionierilor din Constanța, unde le-au pus la dispoziția publicului și-a unui competent juriu pionieresc. Ce-a urmat e lesne de închipuit. O analiză critică amănunțită, soldată nu numai cu premii (pe primul loc s-a situat «Semaforul» pionierilor din comuna Nicolae Bălcescu, colectivul redacțional primind din partea revistei «Cutezătorii» un aparat foto «Smena»), ci mai ales cu concluzii, sfaturi și îndrumări pentru ridicarea calității și eficienței materialelor publicate. Așadar, o experiență inedită și utilă, în urma căreia «Semafoarele Cutezătorii» din acest județ vor străluci, sîntem siguri, și mai puternic decît pînă acum.

ȘCOALA NOASTRĂ, CA O FLOARE!

E o deviză pe care o întîlnești nu numai frumos scrisă, ci mai ales original și îmbucurător concretizată în fiecare școală. «Școala noastră, ca o floare!» din toate punctele de vedere și prin toate mijloacele posibile, dar mai ales prin intermediul florilor și plantelor ornamentale. Cum însă pionierii din acest județ acționează tot timpul conform unei bune tradiții — aceea de a-și împărtăși unii altora din experiența în diverse domenii de activitate — și horticultorii și-au dat, în primăvara aceasta, întîlnire la Constanța. Ei, împreună cu cele mai frumoase flori și plante ornamentale ale lor.

Să cultivi flori și plante ornamentale, să le aranjezi, să înfrumusețezi cu ele o încăpere, e o adevărată artă. Ne-am convins încă o dată de lucrul acesta vizitînd **expoziția pionierilor** din județul Constanța, care și-au dovedit, și în felul acesta, dragostea lor față de natură, față de frumusețile ei.

BUCUROȘI DE OASPEȚI

Am putea să vă mai vorbim și despre **Teatrul pionierilor** din Constanța (organizat după tipicul celui mare, de la regizor pînă la garderobieri și plasatori), despre recenta **Consfătuire a**

copiilor crescători de păsări și animale mici, despre... Despre multe alte interesante acțiuni ale pionierilor din această parte a țării. Și, bineînțeles, nu mai puțin despre pregătirile pe care constănțenii le desfășoară cu febrilitate pentru a vă întîmpina, nu peste multă vreme, în însoritele tabere de pe litoralul Mării Negre, în fiecare localitate, în fiecare familie de pionier. Pentru că, notăm cu multă satisfacție, aici, în județul vacanțelor de neuitat, ca de altfel în mai toate județele țării, va cunoaște o puternică dezvoltare, una dintre cele mai frumoase tradiții recente ale pionieriei românești: DRUMEȚIA ÎN OSPEȚIE.

C. DIACONU

●

FLORI ȘI PRIETENIE

●

S-au trezit mai devreme ca de obicei. Și-au pus bluzele albe și cravata roșie cu tricolor. Pentru pionierii din Românești, Tătărani și Bărcănești, județul Prahova, căci despre ei este vorba, duminica aceasta se anunță plină de noutăți: se vor întîlni cu pionierii din orașul Ploiești, de la Liceul nr. 2.

Este lesne de înțeles că pionierii veniți în ospeție în frumosul oraș sînt dornici să lege prietenii, să-și împărtășească reciproc experiența celor mai frumoase activități pionierești, să stabilească împreună viitoare acțiuni comune.

120 de minute de mare tensiune. Echipajele «Albatros», «Șoimii», «Vulturii», «Condorul», «Optimiștii» «Isteții», «Temerarii» și «Săgeata» se angajează într-o pasionantă întrecere. Cele 60 de întrebări alese, în exclusivitate din paginile revistei «Cutezătorii», au adus concurenților în loc de obișnuitele bile albe, petale de flori.

După toate aceste emoții, gustoasele prăjituri oferite de harnicele gospodine ale Liceului nr. 2 au fost foarte apreciate.

Clipa despărțirii a sosit. Cu toate acestea, nimeni nu-i trist. Duminica următoare vor fi din nou împreună, în pădurea de la Românești unde, de data aceasta, pionierii ploieșteni vor fi așteptați cu flori și multă nerăbdare.

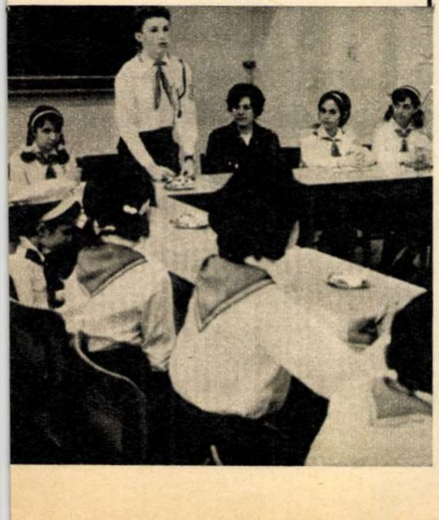

ȘEMAFOR

O ȘCOALĂ A OPINIEI, A SPIRITULUI CRITIC ȘI AUTOCRITIC

EDIȚIE SPECIALĂ A REVISTEI „CUTEZĂTORII" REALIZATĂ DE PIONIERI ÎN UNITĂȚI ȘI DETAȘAMENTE

Școala generală Goești, județul Dolj

Liceul nr. 2 Ploiești, județul Prahova.

SEMAFOR
ediție specială a revistei
Cutezătorii

Școala generală nr. 3, Suceava.

Școala generală Botoroaga, județul Teleorman.

Școala generală Govora, comuna Uda, județul Argeș.

elevilor

V. IRIMIA, G. HÎNCU,
L. SUSANU, V. NISTOR.

Bătăușii clasei,
Sînt cam mititei
Dar zilnic provoacă
Bătăi mai mari decît ei!

A. PETRIȘ
(Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» din Școala generală nr. 4, Tecuci)

NE MÎNDRIM CU

...PIONIERII UNITĂȚII NOASTRE CARE VOR CONSTRUI PRIN MUNCĂ PATRIOTICĂ UN COMPLEX SPORTIV.

...UN COLECTIV DE PIONIERI AI DETAȘAMENTULUI NR. 1 CARE VOR ALCĂTUI UN ALBUM CU ASPECTE DIN ȘCOALA NOASTRĂ.

MAI PUȚIN CU...

...PIONIERII M.F. și M.A. CARE AU MÎNCAT TOATE BOMBOANELE COLEGULUI LOR I.S. ADUSE DE ACESTA LA ȘCOALĂ PENTRU A-ȘI SERVI COLEGII CU OCAZIA ÎMPLINIRII VÎRSTEI DE 13 ANI.

...PIONIERII M.P., M.A. și P.S. CARE FAC

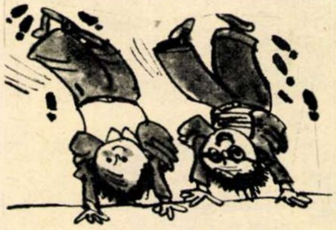

«GIMNASTICĂ» ÎN CLASĂ URCÎNDU-SE CU PICIOARELE PE PEREȚI.

...PIONIERUL T.D. CARE ESTE UN MARE CERTĂREȚ.

ELENA DUMITRU
(Lucrare apărută la «Semaforul» din Școala generală Adunații Copăceni, Ilfov)

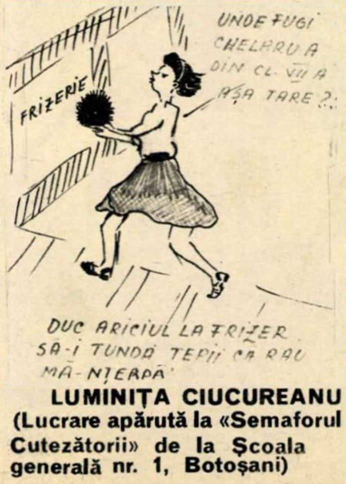
UNDE FUGI CHELARU A DIN CL-VII A AȘA TARE ?
FRIZERIE
DUC ARICIUL LA FRIZER SĂ-I TUNDĂ ȚEPII CĂ RĂU MĂ-NȚEAPĂ

LUMINIȚA CIUCUREANU
(Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» de la Școala generală nr. 1, Botoșani)

SUCCESELE «SEMAFORULUI CUTEZĂTORII»

Epigramă adresată
Elevei MARIA FĂȘIE:

Fosta noastră corigentă,
A-nceput acum să-nvețe
Ea la ore e atentă,
Și-a primit deja un zece.

ILEANA ISPRAVNIC
(Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» de la Școala generală Macea, jud. Arad)

Șoseaua 608

Foileton

Plecasem cu Fred și Barney la o plimbare pe șoseaua 608 (drum județean Craiova-Cărbunești) și Barney tocmai se văita că Fred conduce prea repede. Cînd ajungem în dreptul unei clădiri mari și frumoase, Fred pune o frînă bruscă și oprește.

— Ce-o fi aici? — întrebă el.

Eu, care cunoșteam traseul, îi spun:

— Aici e Școala generală Goești.

— Dar ce se întîmplă aici? întrebă Barney. Văd că unii fac exerciții în curtea școlii, iar alții stau ascunși după colțul școlii. Ce e cu ei?

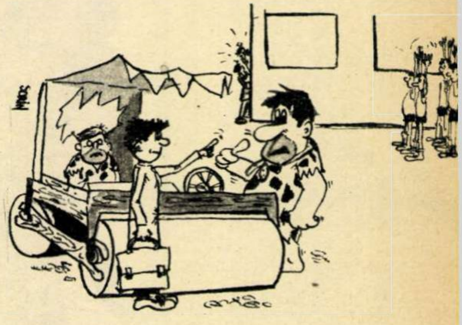

— Ce să fie? zic eu. Primii fac gimnastică de înviorare, iar ceilalți trag chiulul, stînd ascunși. Sînt elevii Emil Dumitru, Aurel Ancuța și Cornel Manda.

— Așa ceva nu se întîmpla nici în epoca noastră. Doar gimnastica de înviorare îi ajută să-și oțelească corpul. Ce propui, Barney?

— Propun să-i dăm pe «mîna» lui Dino, să-i «alinte» puțin, poate așa se lecuiesc.

ALEXANDRU MARINICĂ,
clasa a VI-a,
(Lucrare apărută la «Semaforul Cutezătorii» din Școala generală Goești, jud. Dolj)

Micul timonier

POVESTIRE DE ION GRECEA

Cînd se trezi în dimineaţa aceea, Fănită constată cu uimire că şlepul nu mai mergea. Vasul stătea locului, legănîndu-se uşor în lanţul ancorelor, iar apa clipocea abia auzit, lovind cu plescăituri surde pereţii înalţi de tablă ai copastiei. Pe tavanul micuţei cabine, jucau vesel lumini reflectate de valurile strălucinde sub razele soarelui. Cu ochii cîrpiţi de somn, băiatul privi ceasul de masă ce ticăia sacadat pe policioara de sub fereastră. «E opt, îşi spuse Fănită şi se dădu jos din pat, întinzînd braţele să se dezmorţească. Unde o fi mama? Şi de ce stăm pe loc?». Curios să vadă ce şi cum e treaba, se duse la geamul cabinei, îl deschise şi privi afară. O briză de vînt îi răvăşi pentru o clipă smocul de păr auriu de pe frunte. La cîţiva metri se vedea malul acoperit cu sălcii bătrîne, scorburoase, către care ducea o punte improvizată dintr-o scîndură lungă şi grea. In partea cealaltă, peste Dunăre se desluşea ţărmul cu întinse lanuri de grîu, ca nişte ştergare mari, galbene, aruncate la uscat. «De ce oare ne-am oprit?» se întrebă el iar şi nelinistit ieşi pe punte, numai în maiou şi chiloţi, cu picioarele desculţe, aşa cum se dăduse jos din pat. Tabla încinsă îi frigea tălpile. «Luăm păcură de undeva?» Privi înainte şi văzu peste vinciul de ancoră silueta masivă a remorcherului, ancorat tot lîngă mal, în vecinătatea sălciilor. Coşul scurt şi gros, fumega abundent ca o imensă pipă. Celelalte şlepuri din convoi se odihneau şi ele în preajma remorcherului, cu punţile pustii, parcă lipsite de viaţă, pe care nu se vedea nici urmă de om. «Unde să se fi dus cu toţii? se întrebă iară Fănită şi intră în cabină să-şi facă patul. După ce termin treaba iau portavocea şi dau un strigăt către vecinii noştri de marş. Poate aflu ceva». Dar nu apucă să împăturească pledul, că zări pe policioara de lîngă dulap un bilet. Îl luă şi degrabă parcurse rîndurile strîmbe, în care erau caligrafiate cu greu litere mari, aproape de nedesluşit: «Dragul meu Fănită, am plecat în sat după cumpărături împreună cu alţi marinari. Pînă mă întorc, mănîncă ce ţi-am lăsat în dulăpior. Nu se ştie cînd plecăm mai departe. Dunărea este minată de nemţi. Va veni un dragor, dar pînă atunci ia şi mănîncă. Mama.»

«Un dragor?» se gîndi Fănită şi clătină capul a mirare. «N-am văzut niciodată un dragor. Cum de nu-i e frică de minele alea? Şi tata tot pe dragor a fost»...

Era o zi de primăvară cînd Fănită a auzit de la maică-sa că tatăl, împreună cu alţi marinari săriseră în aer cu dragorul în timp ce umblau să demineze o zonă a Dunării, în regiunea Brăilei. Femeia fusese după aceea angajată cîrmaci de şlep şi tot timpul şi-a dus viaţa pe punte, în micuţa cabină de lîngă timonă, trebăluind de-ale gospodăriei. Fănită trecuse în clasa a cincea, dar fiind în vacanţă venise pe şlep, alături de mama, ajutîndu-i ceasuri întregi la ţinerea timonei, la gătitul mîncării sau spălatul rufelor. Învăţase de la nişte bătrîni marinari, prieteni de-ai tatălui, cum să înoate pe sub apă, cum să prindă peştele cu năvodul şi cum să dea drumul ancorei cu vinciul, plăcîndu-i cum zuruia asurzitor lanţul gros şi ruginit ce se desfăşura ameţitor de pe bobina prinsă în suporţii masivi de fier, la pupa.

— Şlepul 404, gata funda ancora! raporta el după aceea cu glasul subţire şi răguşit, strigînd prin portavoce cît îl ţineau puterile ca să fie auzit de cei de pe remorcher.

Şi îşi freca palmele mulţumit, ca un vechi marinar, cînd i se răspundea de pe puntea de comandă prin trei semnale scurte de fluier că s-a înţeles şi totul este în ordine.

Acum Fănită era în vacanţă. Lăsase departe în urmă portul în care-şi avea bunica şi la care stătuse în ultimele săptămîni de şcoală. Voia să se ducă la liceu într-un oraş mare şi frumos, după cum îi promisese mama, dar asta la toamnă, cînd avea să se mai îndepărteze războiul de locurile astea şi poate se mai linişteau lucrurile. Cu gîndul la mama plecată în sat, pesemne după alimente cum obişnuiau şleparii oricînd aveau o ancorare în preajma unui sat sau oraş, luă ligheanul, se duse afară şi se spălă pînă la brîu cu apă rece de Dunăre. Apoi porni spre copastie să zvîrle apa din lighean, dar nu făcu decît cîţiva paşi că o bubuitură surdă şi cîteva rafale de mitralieră îl opriră ca electrizat locului. Lăsă repede ligheanul jos şi se duse lîngă timonă, ascultînd. Răpăitul de mitralieră se repetă. Şi din nou bubuitul acela surd. «Încă mai e război prin părţile astea, îşi spuse. Nemţii nu se lasă cu una cu două». Ştia de la mama şi ascultase şi la radio pe un şlep vecin, că soldaţii români aproape îi alungaseră pe nemţi din ţară, dar luptele nu se sfîrşiseră şi iată, dincolo de sălcii se auzea răpăit de mitra-

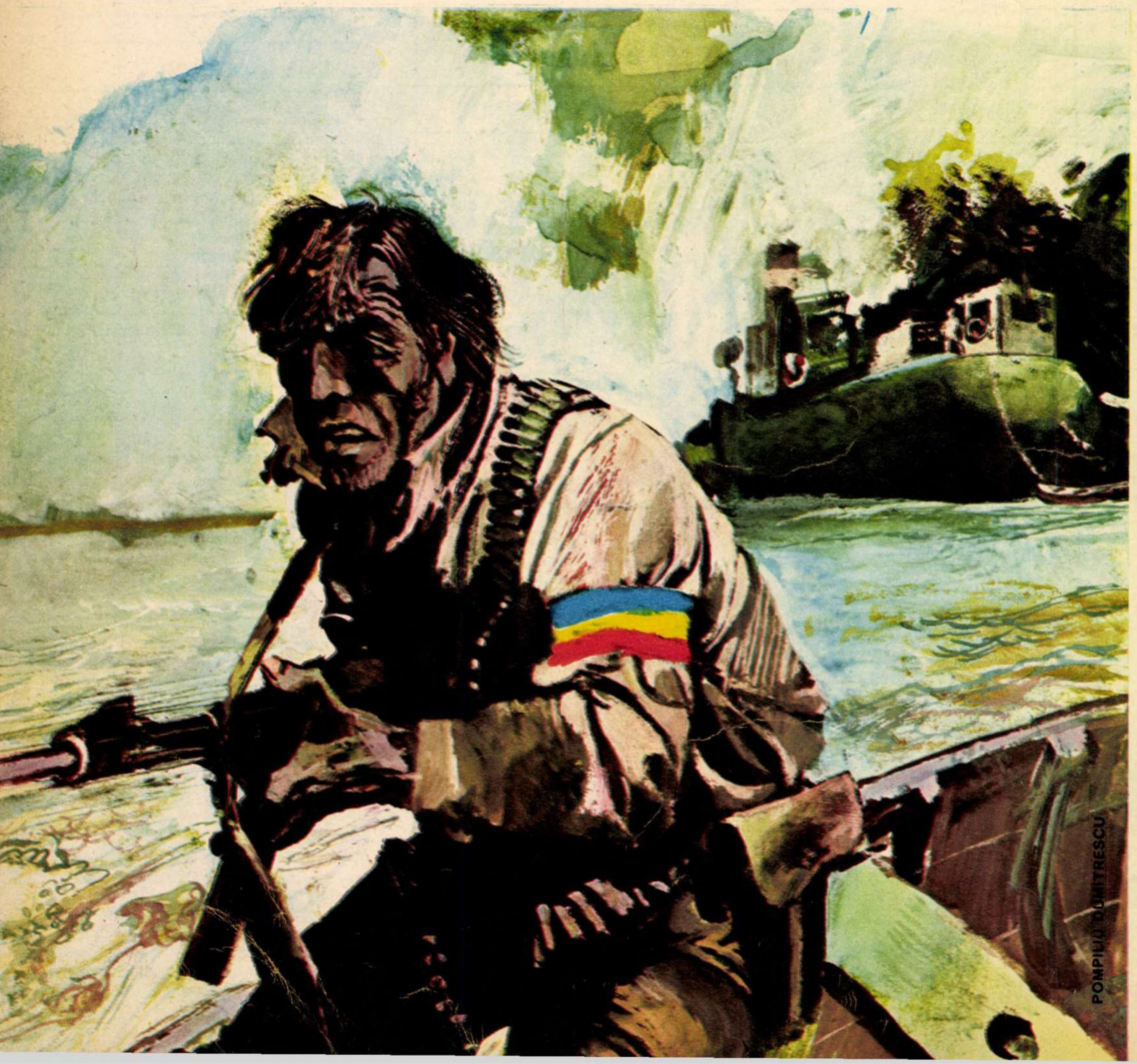

lieră. Înfrigurat, Făniță privi cu luare aminte spre celălalt mal, dar nu desluși nimic într-acolo. Locurile acoperite cu lanuri de grîu stăteau încremenite în arșița soarelui, ici, colo răsărind cîte un copac peste întinderile acelea cu sclipiri de aur. După puțină vreme însă, văzu desprinzîndu-se de sub coroana unor sălcii o barcă. Și în barcă un om. Numai în cămașă, cu capul descoperit și părul căzut peste ochi. Omul avea agățat de gît un pistol-mitralieră. Trăgea la rame vîslind din greu, cu capul pe jumătate întors, privind cînd și cînd înapoi, de parcă se ferea de urmărirea cuiva.

Făniță se repezi în cabină și veni cu binoclul tatălui, un ochean mare, marinăresc, cu lentile cît geamul ceasului. Îl duse repede la ochi și privi către cel din barcă. «Doamne, își zise cutremurîndu-se, omul are cămașa plină de sînge. L-au lovit»...

Făniță nu-și dezlipi ochii de pe lentilele binoclului cîteva minute în șir. Omul trăgea din răsputeri la rame, mult aplecat înainte. Părul mare îi acoperea ochii, fruntea, o parte a obrazului crispat, ars de soare. Părea că reușise să scape, dar o nouă rafală de mitralieră se auzi peste apă și atunci omul se ridică pentru o clipă din barcă, zvîcnind, și se prăbuși ca un copac tăiat de la rădăcină. Scoase un strigăt de durere sau de groază și prinse a se zvîrcoli pe fundul bărcii, înălțînd cînd și cînd mîna ca într-o apărare. Iar barca, pesemne ciuruită de gloanțe, lua apă pentru că prinse a se lăsa tot mai afund cu prova. «A fost lovit, își spuse Făniță. L-au lovit nemții...»

Luă repede portavocea din cui și începu să strige ca să fie auzit de cei de pe remorcher. Dar se vede treaba că nu-l auzea nimeni, fie din pricina zgomotului motorului, fie dintr-a vîntului care bătea dimpotrivă. Atunci, Făniță lăsă portavocea lîngă ușa cabinei, mai privi odată prin binoclu spre barca ce începuse a se învîrti în mijlocul Dunării ca o coajă de nucă, lăsă ocheanul agățat de ușa timonei și fără să mai stea pe gînduri se aruncă în apă. Valurile reci îl înviorară pe dată. Începu să înoate voinicește, așa cum fusese învățat de mic, trăgînd cu putere apa sub el și dînd repede din picioare. După cîteva minute fu lîngă barcă. «Numai să nu tragă și în mine, își spuse. Cred că nu m-au văzut, iar pe omul din barcă îl cred mort, l-au lăsat în pace...»

Ajunse, se prinse cu mîna de tribordul luntrei, stătu cîteva clipe să-și mai adune puterile și făcîndu-și vînt se ridică dintr-o singură mișcare în barcă. Omul numai în cămașă și niște pantaloni de doc, cu o **brasardă tricoloră** *pe braț, cu pistolul-mitralieră căzut în apa ce inundase pupa, zăcea cu fața în jos, gemînd. Cămașa îi era roșie de sînge. Făniță nu se sperie. Luă un pumn de apă, apoi încă unul și încă unul și începu a-i arunca peste fața rănitului. Apoi, fără să piardă vremea, luă ramele și începu să vîslească din toate puterile îndreptînd barca către șlepuri. Nu făcu însă nici douăzeci de metri că se auziră alte rafale de mitralieră și gloanțele începură a mușca apa în jurul bărcii. Atunci băiatul simți un fior de gheață pe șira spinării și fruntea i se îmbroboni deodată de sudoare. «Numai să nu... să nu... începu a îngăima privind înapoi către malul pe care nu se vedea nimeni. Mai am puțin... puțin...»*

— Fasciștii... fasciștii... prinse a bolborosi omul cu capul lăsat pe jumătate în apa bărcii.

Gloanțele șuierau tot mai înverșunat ca niște bondari și apa se vedea ciupită mult, departe de barcă, ceea ce însemna că nemții nu-și puteau regla tirul. Acest lucru îi dădu curaj lui Făniță, care începu să tragă și mai vîrtos la rame. Îi șiroia sudoarea pe față, parcă îl lăsau cu fiecare clipă puterile, dar stăpînit de o ambiție fără seamăn nu se da bătut, mai ales că șlepurile se vedeau tot mai aproape și mai aproape...

Cînd după un ceas și ceva, mama se întoarse din sat, văzu în timp ce trecea puntea, pe șlepul ei, lîngă timonă, cîțiva marinari de pe remorcher, iar printre ei chiar comandantul vasului. Jos, pe o targă, un om cu pieptul gol, plin de sînge, pe care sanitarul convoiului îl înfășa cu niște fîșii lungi și albe, rupte dintr-un cearșaf.

— Ai un copil viteaz, Mario! o întîmpină comandantul, zîmbind. A salvat un luptător de sub gloanțele fasciste. Bravo lui, îi seamănă lui taică-su...

Dar mama nu înțelegea nimic. Privea cînd rănitul de pe targă, cînd comandantul înconjurat de marinari, cînd pe Făniță ce se așezase pe un butuc de lemn și cu un prosop, calm, își ștergea anevoie fruntea de sudoare. I se părea atunci micului timonier că nu făptuise ceva deosebit, ci ceea ce firesc îi dictase dragostea față de oamenii adevărați, așa cum voia să fie și el...

Mîndrie

de **ION ARIEȘANU**

În recreația mare, băiatul se apropie de grupul colegilor săi și-i ascultă atent cum discutau despre calitățile părinților. Unul avea un tată inventator, ceea ce nu-i puțin lucru, fiindcă, vedeți, a cucerit cîteva medalii de aur. Altul spunea că tatăl său, ca inginer, a văzut nenumărate țări. Dovada? Iată că i-a adus de-acolo mărci poștale nemaivăzute. Cineva atrase atenția asupra părintelui său, autor al cîtorva cărți, și care apăruse chiar la televizor într-o emisiune. O fetiță vorbi despre părinții ei, arhitecți, ca despre proiectanții unor clădiri unice din orașul lor, pe care ei toți le cunosc, iar altcineva spuse că tatăl său este unul dintre cei mai binecunoscuți strungari din țară luînd și în acest an un premiu vestit.

Băiatul îi asculta atent și deoarece cîțiva colegi priviră scrutător spre el, deși nu avusese intenția să spună nimic despre părinții săi, după un moment de tăcere și reculegere zise și el, cu mîndrie, că mama lui, să afle și ei, e socotită drept una dintre cele mai perfecte telefoniste care se cunosc pe-aici prin împrejurimi. Da, da, accentuă el, oarecum vehement, fără să fi fost nevoie, ea este cea mai bună, cea dintîi...

Nu se știe de ce anume, dar urmă un moment de stupefacție între copii, după aceste cuvinte. Oare ei nu puteau să vadă cu aceiași ochi meseria de inginer și aceea de telefonistă? Sau îi șocase modul absolut, fără drept de replică, al colegului lor de a-și prezenta mama? Sigur este că, după o tăcere stînjenitoare, ei izbucniră într-un rîs sonor, copilăresc, iar cîțiva îl ironizară pe băiat, refuzară să accepte pentru o simplă telefonistă, un piedestal atît de înalt, ca acela ridicat de colegul lor.

Grupul se sparse și, fără vreo altă dispută, trecură astfel cîteva zile, în care băiatul cu pricina putea fi văzut oarecum izolat de ceilalți. După încă o zi, însă, tot în pauza mare, pe cînd același grup se găsea la taifas, băiatul intră cu putere între colegii săi, avînd mîinile pline cu tot felul de medalii, decorații, insigne. Le ținea cu o gingășie aparte în palmele sale mici de copil și metalele lucitoare, albe sau galbene, cu panglicile lor colorate, păreau o comoară ciudată pentru un copil ca el. «Acuma credeți? strigă el cu desperare și reproș spre colegii săi. Credeți că mama mea e cea mai bună dintre toate? Credeți?!».

După această întîmplare, mama băiatului fu chemată la școală. În ziua în care se pregătea să plece, ea se gîndi cu inima strînsă la vreo poznă de-a fiului, sau la unele note sub tată. Din această pricină și ca să se liniștească oarecum, ca să fie apărată de-o surpriză, îl rugă pe fiu să-i spună cu ce anume a greșit, pentru ca ea să cunoască de pe-acum motivul chemării sale acolo. La toate întrebările și rugămințile ei, copilul rămase însă mut.

La școală, femeia fu invitată de îndată la directoare. În jur, se mai găseau cîteva profesoare și ea, privindu-le, își simți inima grea. Pe masă, puteau fi văzute niște cutiuțe știute, cu pluș, care conțineau de obicei medalii, decorații, insigne. Și parcă ar fi chiar medaliile ei, nu? se înspăimîntă ea. Dar cum ajunseseră aici? Abia în acel moment ea află întîmplarea. Șocul o orbi, dar apoi se liniști. Totul reintră în normal și inima ei răvășită se potoli pe încetul. După o tăcere, una din profesoare zise: «Știți, am lăcrimat toate aici, gîndindu-ne ce iubire poate ascunde acest copil. Și v-am invidiat.» «Și ce mîndrie poate ascunde el», completă altcineva. Femeia sta dreaptă. Le asculta. Le răsplăti cuvintele cu un surîs bun, apoi culese de pe masă medaliile aduse de fiul ei. Medaliile care-i încoronaseră munca ei îndelungată de zi și noapte și, mulțumind tuturora, părăsi încăperea școlii. Abia cînd ajunse în stradă simți cum o cuprinde o sfîrșeală turbure. Se rezemă de un gard și acolo o podidiră lacrimile.

FESTIVALUL CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR (PAG. 8)

1973 FESTIVALUL cultural-artistic al pionierilor și școlarilor

ÎNFRĂȚIȚI ÎN CÎNTEC ȘI VERS

Premiera Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor — faza republicană — a avut loc anul acesta la Tg. Mureș. În străvechiul oraș transilvănean, scăldat în verdeața unei primăveri întîrziate, s-au întîlnit pionierii din județele Sălaj, Maramureș, Bistrița-Năsăud, Cluj, Satu-Mare, Sibiu, Mureș. Pe moderna scenă a somptuosului Palat al culturii s-au aprins, timp de două zile, luminile rampei pentru sute și sute de artiști cu cravată de pionier. Greu de spus ce a fost mai frumos în această întrecere a frumosului. Pionierul Alexandru Pop, care a făcut parte din juriul copiilor, ne spune, referitor la programele prezentate:

— Totul a fost atît de interesant și de variat, încît, cred eu, cu greu juriul va putea decide cui i se cuvin laurii.

Fiecare județ, prezent la Festival, a ales, așa cum era de așteptat, formațiile artistice cele mai reprezentative, alcătuite din grupuri vocale sau soliști, formații de dansuri și gimnastică artistică, coruri. Stăpînindu-și emoția, ei au reușit să aibă pe scenă multă siguranță. Pionierii sosiți aici din diferite colțuri ale țării au adus în program și un moment folcloric specific regiunii de unde veneau. Strigăturile din Maramureș, prezentate de Școala generală din Razavlea, formația de trișcași și chiuitoare (Școala generală Sîngeorz Băi) a adus pe scenă cîteva creații originale din folclorul local. Un moment deosebit l-a constituit grupul de la Școala generală Tîrșolț (Satu-Mare), prezent cu sîmbra oilor, serbare specifică de primăvară, care omagiază reînnoirea naturii. Și tot pionierii de acolo au oferit spectatorilor țipurituri, acele vestite strigături prin care poporul ironizează anumite metehne.

Prezența la festival a atîtor bogate momente folclorice, pline de autenticitate, dovedește că cei mai tineri cetățeni ai țării au partea lor în raspîndirea bogatelor noastre tradiții populare. Dar, evident, acesta a fost numai un aspect al Festivalului. Juriul nu va putea trece ușor peste unda de cald lirism adusă de formațiile camerale de cor. Pionierii de la Școala generală nr. 9 din Tg. Mureș au avut un astfel de program, în care cîntecul românesc s-a înfrățit cu cîntecul maghiar și unde nivelul artistic a fost remarcabil. Trebuie să mai subliniem că în această zonă a festivalului muzica ușoară a fost prezentă cu discreție, aducînd melodii potrivite vîrstei. Și, în sfîrșit, a mai rămas într-o foarte mică măsură acea tendință, de a imita cu orice preț cîntăreții profesioniști la modă. Se mai cer remarcate, de asemenea, frumoasele programe de gimnastică artistică, cum au fost cele ale Școlii generale nr. 13 Sibiu, sau cele de la Școala generală nr. 2 și de la Liceul nr. 2 din Cluj — care au adus pe scenă grație și forță tinerească.

Surpriza acestei serbări pionierești, care a dat orașului Tg. Mureș un deosebit farmec în această vacanță de primăvară, a fost marea paradă a costumelor, care a avut loc pe străzile orașului. Zeci de pionieri au defilat, aducînd bogăția de culori a portului românesc din diferite regiuni ale țării. În frunte s-a aflat fanfara pionierească din Reghin urmată de trompetiști și toboșari. Locuitorii orașului. ieșiți la ferestre, pe balcoane și pe străzi, au ținut să-și arate din toată inima simpatia și dragostea pe care o poartă pionierilor. Dar prezența pionierilor s-a făcut remarcată în anul acesta nu numai pe scena concursului, ci și prin nenumăratele programe pe care le-au prezentat în cadrul caselor de cultură la Reghin, Luduș și Tîrnăveni. la Căminul cultural din Niazava, la clubul Prodcomplex din Tg. Mureș. Nenumărați spectatori din rîndul muncitorilor și cooperatorilor au aplaudat din toată inima formatiile de pionieri care au adus pe scenă farmecul copilăriei, demonstrînd încă o dată puternica frăție dintre copiii români, maghiari, germani si de alte nationalități.

B. VLAD

DANSATORII, CÎNTĂREȚII ȘI... GAZETARII!

Deva. Orașul cu nume de rezonanță istorică trăia, în zorii zilei de 9 aprilie, emoțiile, exuberanța tinerească efervescența unui festival... în culori, unui festival pitoresc, demn de cea mai fidelă peliculă color!

Toate străzile Devei duc astăzi spre sala Teatrului de Estradă. Și, de necrezut, «lumea» festivalului încape toată aici, precum mulțimea de oșteni în traista fermecată a voinicului Trifon. Cine sînt eroii, cine sînt concurenții? Pionierii artiști din județele Caraș-Severin, Gorj, Alba, Arad, Bihor, Hunedoara, Mehedinți și Timiș. Vom ști în curînd și cine sînt învingătorii.

Avem ocazia să vedem o frumoasă deschidere festivă — ca prolog al competitiei —. montajul muzical-coregrafic «Cîntă Valea Jiului», oferit de către un grup de pionieri ai Școlii generale nr. 1 din Petrila. Vreme în care primii concurenti — severinenii — își «acordează» (în culise) vocile după «laaa»-ul perfect al gamertonului, înainte de a intona pe scenă prima piesă corală. Au evoluat aici formații corale care s-au impus printr-un repertoriu foarte bine ales, cuprinzînd cîntece pionierești și patriotice, populare sau piese clasice (unele pretențioase, chiar), prin acuratețea interpretării. O mare de voci tinere șoptind, nuanțînd, legănînd vechea doină, sugerînd ritmul sîrbei sau al bătutei, declanșînd entuziasmul cîntecelor pionierești sub bagheta unor excelenți dirijori. Astfel, corul Școlii generale nr. 8 Tg. Jiu (laureat al Festivalului din 1971), corul Liceului «Ștefan Plavăț» Orșova, sau cel al elevilor claselor I—IV, de la Școala generală nr. 4 Lugoj — continuînd strălucita tradiție corală a lugojenilor — au întrunit sufragiile unanime. De altfel, alături de corurile de cameră, ele constituie dovada revirimentului pe care-l cunoaște astăzi mișcarea noastră corală. Un pios și totodată emoționant «Patrium Carmen».

Taratul. «De ce taraful»? Să nu credeti că mă nedumerește taraful. Dimpotrivă. Taraful nu mai este astăzi în rîndurile pionierilor o formație instrumentală rară. Fără excepție, toate orchestrele de muzică populară pe care le-am ascultat aici ne-au oferit un program bogat, variat, susținut la nivel profesionist și într-un tempo care a electrizat sala. Au fost momentele cînd scările, culisele au devenit imperiul fotoreporterilor, teleaștilor, reflectoarelor. Și acum, o mărturisire. Întrebarea nu-mi aparține. Este titlul și țelul unui interviu foarte original și ambițios despre evoluția tarafului, pe care l-am citit într-o ediție de ultimă oră a gazetei festivalului. Formidabili, colegii mei de breaslă. de la clubul presei pionierești din Hunedoara! Cei mai prompți, mai operativi și mai năstrușnici reporteri pe care i-am văzut vreodată. Ediții fulger! Ora și ediția! Cronici sprințare, foiletoane, interviuri, caricaturi, epigrame și fotografii pe bandă rulantă. N-apuca bine să-și isprăvească micul Constantin Valogea (din Gorj) cîntarea din drîmbă că ei, gata! pac, la gazetă! «Instrument străvechi. cu rezonanțe...» si cîte altele.

Tulnicăresele din Avram Iancu (Alba) și cele din Bulzeștii de Sus (Hunedoara) sînt o apariție solemnă, parcă de vrajă. Clipe în care scena se topește, cortina se volatilizează, cupola devine albastrul cerului sub care melodia tulnicelor iese din sală, se înalță, ne cheamă spre locurile unde-și dau întîlnire munții cu baladele și cîntecele străbunilor, cu doinele fluierașilor din Vaideeni (Vîlcea), cu cîntările băcițelor din Polovragi (Gorj).

Muzica ușoară a debutat norocos sub blazonul formației «Steluțele» (Casa pionierilor Oțelul Roșu), avînd la pupitru (puteți citi și claviton) pe eleva Angela Boșcaiu.

Dar cum muzica ușoară se bucură de o largă audiență în rîndurile pionierilor, s-ar cuveni o mai judicioasă alegere a repertoriului, adecvat vîrstei,

(Continuare în pag. 10)

Fotografii: GRIGORE PREPELIȚĂ

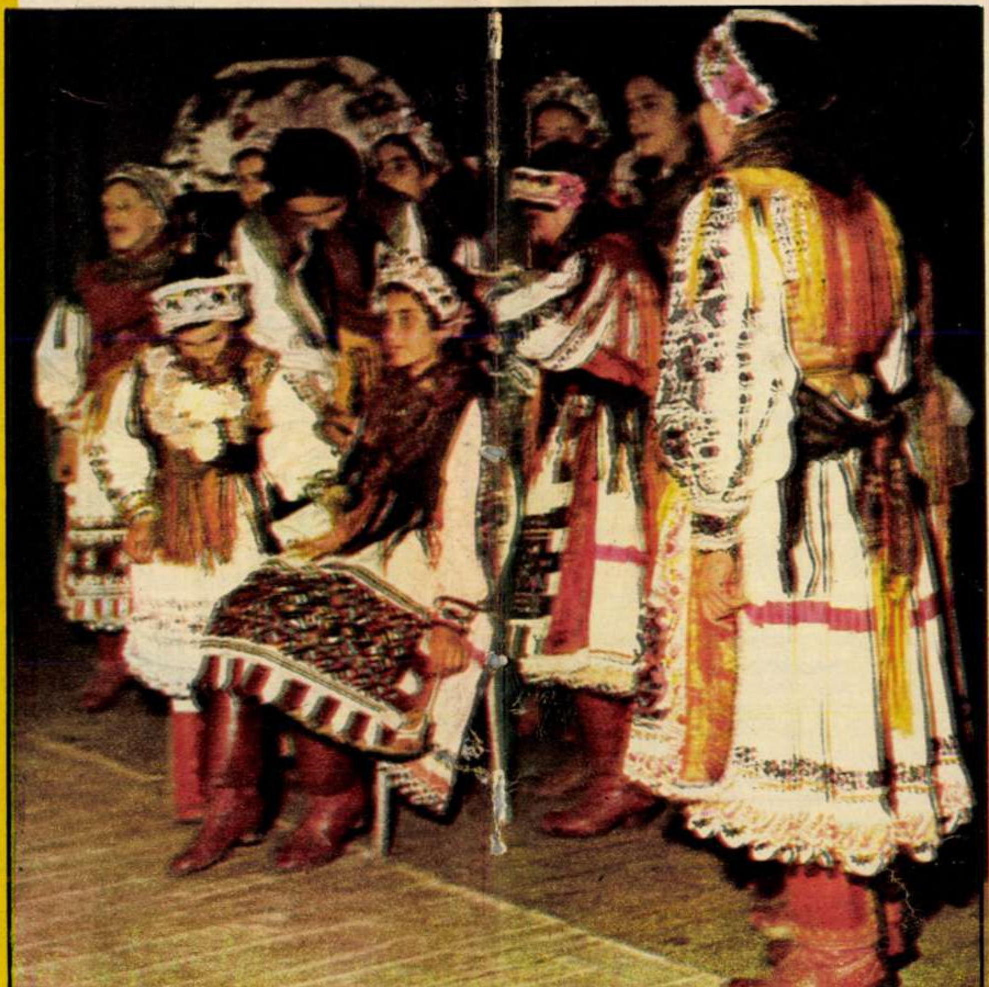

1973 FESTIVALUL cultural-artistic al pionierilor şi şcolarilor

(urmare din pag. 8 , 9)

— ne referim îndeosebi la cel al soliştilor — impunîndu-se, în acelaşi timp, efortul pentru găsirea unui timbru propriu, original. Aşa cum ne-a dovedit-o, de pildă, cu farmecul copilăresc şi dezinvoltura-i obişnuită, micuţa Daniela Avram (Oţelul Roşu), în vîrstă de numai zece ani.

Revelaţia pe care a trăit-o însă publicul de toate vîrstele, prezent în sală, ascultîndu-l pe acel modest şi sobru trubadur care se numeşte Marius Pienaru (Lupeni), cu greu s-ar putea descrie în cuvinte. Niciodată, poate, cunoscuta canţonetă «Mama» n-a răsunat mai duios ca în vocea caldă, pură, de o rară expresivitate a acestui copil, care a vrăjit inimile tuturor, amintind parcă pe eroii povestirilor lui Edmondo De Amicis.

Scena de la Deva a avut şi o... primă balerină, pe Roxana Toma (Timişoara) graţioasă, diafană, dansînd, plutind pe lirica melodie a «Baladei» lui Ciprian Porumbescu.

Adevărate spectacole panoramice au prezentat grupurile folclorice, aducînd de pe meleagurile ţării frumuseţea şi bogăţia riturilor străvechi. Pionierii din Şicula au reconstituit un întreg ceremonial tradiţional — o nuntă ţărănească — specific numai satului lor. Dansatorii din Căpîlnaş (Arad), care au asaltat scena, ritmurile sacadate ale dansurilor sîrbeşti, ländlerul şi ceardaşul, polca bihorenilor, sîrba gorjenilor, fecioreasca şi bătrîneasca bănăţenilor, ca să nu mai vorbim despre neîntrecuţii căluşari din Mehedinţi şi Hunedoara, au declanşat ropote de aplauze, dînd parcă pinteni spectatorilor să se prindă cu toţii în iureşul jocului.

În fine, acest festival, fiind el însuşi un spectacol grandios, a prilejuit o mare şi impetuoasă desfăşurare de forţe artistice, de manifestare a unor autentice talente, care îndreptăţesc speranţele tuturor în viitoare izbînzi artistice.

ILEANA PIŢA

ÎN LOC DE EPILOG

Aşadar, alături de atîtea şi atîtea acţiuni pionereşti din cadrul vacanţei de primăvară a avut loc şi faza republicană a Festivalului cultural-artistic al pionierilor şi şcolarilor. Cele cincizeci de minute ale orei de curs au fost înlocuite cu cele nouăzeci de minute de spectacol pionieresc prezentat de fiecare din organizaţiile celor treizeci şi nouă de judeţe şi de cea a municipiului Bucureşti, iar emoţiile personale ale tezelor au fost înlocuite de emoţiile colective ale festivalului.

Timp de zece zile, între 7 şi 17 aprilie, în cinci centre din ţară, cei mai buni pionieri artişti dintre cei mai buni din fiecare judeţ, constituiţi în spectacole închegate şi de o deosebită ţinută artistică şi interpretativă, au reprezentat, la nivel republican, mişcarea artistică pionierească. Simţind pe umerii lor răspunderea şi încrederea cu care i-a investit masa de şcolari şi pionieri de pe meleagurile pe care le-au reprezentat, ei au trăit emoţiile, dar şi bucuriile rampei, şi-au concentrat toate eforturile pentru a da în faţa numerosului şi entuziastului public şi a juriului republican, măsura întregului lor talent.

Ca unul ce am urmărit fiecare spectacol, evoluţia fiecărei formaţii de dansuri populare, dansuri moderne, bogatul şi variatul repertoriu al corurilor, grupurilor vocale, tarafurilor, orchestrelor, soliştilor vocali şi instrumentali, sînt bucuros să consemnez că pionierii pot fi adevăraţi mesageri ai artei de toate genurile. Nu ştim încă cine vor fi laureaţii festivalului. Aceasta o vom afla peste cîteva zile, în urma hotărîrii juriului republican. Ceea ce ştim sigur este că, din această minunată, prietenească şi amplă manifestare au cîştigat toţi participanţii, toţi spectatorii, a cîştigat pionieria.

De altfel, se poate constata cu îndreptăţită şi profundă bucurie că această ediţie a fazei republicane a Festivalului cultural-artistic a fost dominată de nobila idee a participării la un nivel cît mai înalt, cu un repertoriu cît mai reprezentativ. Zîmbetul, satisfacţia, bucuria firească a tuturor celor care ieşeau din scenă după prezentarea în festival izvorau din această idee. Au fost însă şi lacrimi, nu numai de bucurie, ci şi de amărăciune. Un cerc scăpat sau două panglici încurcate la gimnastica artistică, un pas alunecat la balet sau la dansul modern, un ton mai jos la un cîntec, o clapă «rătăcită» la acordeon au fost motive de tristeţe, nu pentru că juriul a pus mîna pe condei şi a scăzut acolo cîteva puncte (dacă a făcut-o!), ci pentru onoarea formaţiei, pentru publicul căruia nu-i scapă nimic, chiar dacă în mărinimia lui iartă cîteodată. Un astfel de spirit înnobilează mişcarea artistică pionierească, promovează o emulaţie la nivel superior. Aceasta am înţeles-o de la cei peste o sută de mii de mici artişti care au ajuns în faza judeţeană şi de la cei 15 000 prezenţi la faza finală: să dai măsura maximă a priceperii şi a talentului tău.

Rînd pe rînd, gongul a bătut la Tîrgu Mureş, Deva, Piteşti, Buzău şi Roman, rînd pe rînd cortina a căzut — lăsînd în urmă ecouri, satisfacţii, bucurii.

A căzut cortina peste acordurile fazei finale, dar ea se ridică mereu în fiecare grupă, detaşament, în fiecare unitate, în oraşe şi sate, în întreaga activitate pionierească unde îşi face loc cîntecul, jocul şi optimismul pionieresc. S-a încheiat încă o ediţie a tradiţionalului Festival cultural-artistic, ediţie care a stimulat puternic mişcarea artistică pionierească, înscriind încă o experienţă reuşită, încă o realizare de seamă în hronicul organizaţiei noastre.

V.Şt. MĂRIU

DINCOLO DE MANUAL

Din istoria maşinilor de

În zilele noastre, termenii calculator electronic, creier electronic, maşină de calcul, computer, ordinator, prelucrare automată a datelor, informatică, sistem informatic **ş.a. au căpătat o utilizare universală. Aproape că nu există domeniu de activitate umană în care să nu se pună problema folosirii maşinilor de calcul, fie că este vorba de activităţi ştiinţifice sau tehnico-economice — unde trebuie prelucrate cantităţi enorme de informaţii în timpi din ce în ce mai scurţi — fie că avem de-a face cu activităţi de creaţie artistică sau ştiinţifică, unde se vorbeşte deja foarte mult despre aşa-numita** inteligenţă artificială **a calculatoarelor electronice. Aceste maşini «inteligente» reuşesc să înlocuiască cu succes omul în unele procese în care prezenţa sa era considerată, pînă acum, ca indispensabilă.**

Computerele moderne conduc astăzi procese tehnologice, proiectează instalaţii şi utilaje, regăsesc informaţii, traduc, ajută în procesul de învăţămînt programat, rezervă locuri la avion sau la hotel şi, în timpul liber, se «distrează», jucînd şah, pictînd, sculptînd, compunînd muzică sau scriind poezii!

Mai mult chiar, ţinînd seama de «canoanele» artei moderne, se pare că arta computerelor nu este uşor de deosebit de cea umană şi nici mult mai prejos decît ea!

Căci, trebuie să recunoaştem, unele versuri scrise de calculator, ca şi unele sculpturi sau picturi cibernetice, sînt uneori mult mai inteligibile şi, poate, conţin un mai puternic mesaj «uman» decît multe dintre creaţiile semenilor noştri. Cine poate recunoaşte cu siguranţă care dintre versurile următoare au fost compuse de un calculator (computerul Calliope **de la Universitatea din Chicago) şi care reprezintă creaţia unui poet contemporan:**

«Astfel curgătoare este viaţa,
Grindina de mai smulge iedera
pentru a comanda un nou decor.
O perdea de plante roşii
împodobeşte veşnicia»

şi:

«Nici nu luminează, nici nu
învăluie luna cu chip de om,
Nici vînturile vremii care suflă
nu înclină coloana vertebrală.
Dar îndepărtează măduva din
cele douăsprezece oscioare».

Totuşi, chiar dacă primul catren, desigur mai inteligibil decît versurile ce urmează, a fost «scris» de un calculator, nu se poate considera că maşina de calcul este dotată cu mai multă sensibilitate şi inteligenţă artistică decît poetul citat. Prin natura procesului de creaţie, atît de diferit la calculator faţă de om, computerul nu va putea fi numit niciodată, fără rezerve, «autor» şi nici nu se va presupune vreodată că el a vrut să ne «comunice» prin versurile «scrise», un anumit mesaj!

Deci, cu toate că, în unele cazuri, maşinile de calcul au reuşit să întreacă posibilităţile umane, mai ales în ceea ce priveşte viteza de calcul şi capacitatea de memorare — în multe situaţii creierul este net superior maşinii — în special în analogii, în asociaţii vagi, în ipoteze şi situaţii ambigue, în recunoaşterea formelor neclare, iar în unele cazuri calculatorul nu poate să concureze în nici un fel cu creierul uman, acesta din urmă fiind capabil de discernămînt, de sentimente, de umor şi — mai puţin util — de subiectivitate!

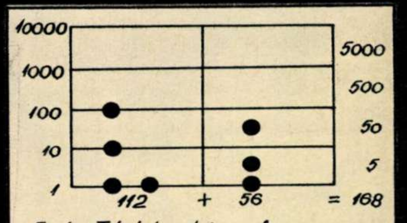

Fig.1 Tabel trasat in praf

După părerea unor savanţi, s-ar părea că după anul 2000 calculatoarele vor cunoaşte o asemenea perfecţionare, încît vor fi competitive, intelectul, cu oamenii.

*

Iată de ce, începînd cu articolul de faţă, vor apare în revista noastră cîteva materiale în care se va prezenta succint istoria — mai precis, momentele principale ale istoriei, maşinilor de calcul. Începînd cu cele mai simple dispozitive de calcul manuale, folosite din cele mai vechi timpuri — grămada de pietricele, abacul, barele de multiplicare ale lui Napier, rigla de calcul şi altele — se vor prezenta apoi diferite calculatoare mecanice, începînd cu maşina de adunat a lui Pascal şi maşina de multiplicat a lui von Leibnitz şi terminînd cu maşinile de calculat de birou de la începutul secolului nostru. Un alt articol va prezenta maşinile cu cartele perforate, de la inventarea cartelei în 1725 şi pînă la realizarea tabulatorului lui Hollerith, în forma în care se regăseşte şi astăzi, amintindu-se de influenţa mare pe care a avut-o atît conceptul cartelei perforate cît şi cel al algebrei lui Boole asupra dezvoltării viitoare a maşinilor de calcul. Apoi ne vom ocupa de calculatoarele electromecanice (1928—1944), precursoarele modernelor computere, şi de generaţiile de calculatoare electronice. Fiind un subiect mai pretenţios, calculatorul va fi, mai întîi, prezentat ca principiu funcţional.

calcul

DISPOZITIVE DE CALCUL SIMPLE

Se pare că dorința de a economisi timp și efort mental în calcule precum și aceea de a elimina posibilitatea de eroare sînt la fel de vechi ca și știința matematică însăși.

Tehnicile aritmetice și geometrice de lucru erau bine dezvoltate, pentru scopuri practice, încă de acum 5 000 de ani, după cum atestă străvechile relicve care au ajuns pînă la noi. Aceasta, deoarece conceptul de cantitate — în ambele forme: numărabilă și continuă — a fost dezvoltat încă din preistorie, istoria începînd cu înregistrările scrise, dintre care cele mai vechi datează din mileniul IV î.e.n.

Este foarte probabil că, în activitatea de calcul, omul a folosit logica numerelor, în forma ei rudimentară, cu mult înainte de ivirea zorilor civilizației. În perioada în care scrierea a fost perfecționată — în cursul mileniului II î.e.n. — după cum atestă documentele, tehnica calculului era deja destul de bine dezvoltată.

Folosind, la început, doar degetele de la mîini și de la picioare pentru efectuarea calculelor, omul primitiv și-a dat seama de serioasele limitări inerente acestui mijloc de calcul.

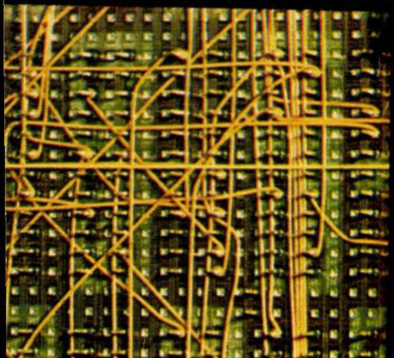

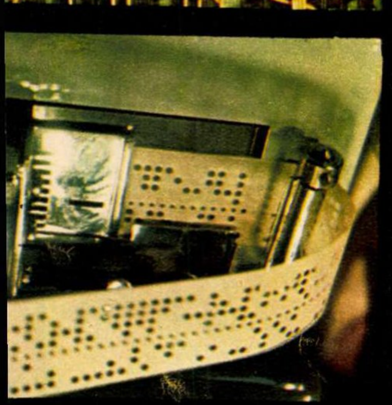

Legat de această perioadă apare și alegerea bazei de numerație 10 sau 20 (numărul degetelor de la mîini și, respectiv, de la mîini și de la picioare); această alegere apare astfel ca fiind mai curînd de natură antropomorfică sau biologică decît logică. Dar, tot legat de utilizarea degetelor la numărare, avem în zilele noastre cuvîntul, «digital» în limba engleză (în latină, deget — digitus), pe care îl traducem prin «numeric». Astfel: digital computer = calculator numeric. Probabil că primul mijloc de numărare folosit de om pentru a extinde posibilitățile oferite de degete și totodată primul dispozitiv de calcul exterior ființei sale a fost grămada de pietricele. Păstorul primitiv punea cîte o pietricică de o parte pentru fiecare oaie care pleca la păscut, iar la întoarcerea oilor scotea din grămadă tot cîte o pietricică. El putea să știe imediat că nu s-au întors toate oile, dacă îi mai rămîneau pietricele în grămadă. Aceasta a fost, probabil, prima numărătoare inversă (count-down), cu care ne-am obișnuit astăzi la lansarea rachetelor, precum și primul exemplu de corespondență «unu-la-unu», concept folosit astăzi în teoria mulțimilor.

Problema modului de mînuire convenabilă a pietricelelor a fost rezolvată, în Mesopotamia, cu 5 000 ani în urmă, prin folosirea unor plăci de lut prevăzute cu un anumit număr de canale, în care se deplasau pietricelele.

Dar vremea nu a stat în loc, societatea s-a dezvoltat, ocupația de bază devenind comerțul; simpla corespondență unu-la-unu (o oaie = o pietricică) nu mai făcea față necesităților de calcul. Au apărut, astfel, ca mijloace de calcul, niște tabele trasate cu bățul în praf, avînd forma din fig. 1.

Aceste tabele, din care se va dezvolta mai tîrziu abacul (în grecește abax = praf), permiteau ca, prin simpla poziționare a unei pietricele, într-un anumit spațiu (pe o linie sau între linii), să se manevreze numere oricît de mari era nevoie. Adunarea a două numere cu ajutorul acestui tabel se făcea prin poziționarea pietricelelor de o parte și de alta a unei linii verticale despărțitoare, fiecare reprezentînd un număr, «citindu-se» apoi numărul format, fără a se considera linia de despărțire.

De perioada folosirii pietricelelor în calcule se leagă înseși denumirile de «calcul» și «calculator», deoarece, în latină, «calculus» înseamnă pietricică.

Un mare salt pentru tehnica calculatorului l-a constituit inventarea abacului (în latină: abacus = tablă de calculat). Adoptat în India, el s-a răspîndit cu iuțeală atît în China — unde apare în jurul anului 2 600 î.e.n. sub numele «saun-pan» — și în Japonia — sub numele «soroban» — cît și în Europa, pe la începutul erei noastre. Prima oară îl găsim descris de greci, prin anul 300 e.n., iar la ruși, sub numele de «șciot», se folosește aproape în aceeași formă și în zilele noastre.

Abacul se compune din mai multe șiruri de mărgele care alunecă pe niște sîrme montate pe un cadru dreptunghiular (fig. 2).

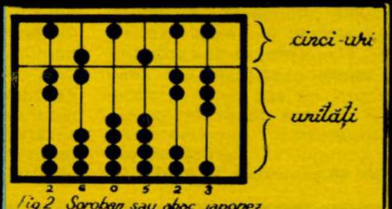

fig 2 Soroban sau abac japonez

Deși simplu, fiind astăzi întîlnit sub forma numărătoarei cu bile din primul an de școală, abacul devenea, în mîini pricepute, un instrument de calcul uimitor de eficace. El a fost cel mai utilizat dispozitiv de calcul al antichității.

Totuși, abacul era limitat ca performanță, mai ales datorită faptului că transportul, de la unități mai mici la cele mai mari, trebuia făcut manual.

S-au scurs patru milenii, pînă cînd să se facă încă un pas înainte în dezvoltarea mijloacelor de calcul. Între timp, de prin anul 1200, cifrele romane au început să fie înlocuite în întreaga Europă cu sistemul de cifre arabe, ușurîndu-se mult calculele aritmetice.

Acest pas înainte l-a constituit invenția scoțianului John Napier, cunoscută sub numele de «bare de multiplicare» (fig. 3).

Barele erau de fapt niște oscioare divizate în nouă părți, iar fiecare parte divizată în alte două părți prin diagonale. Pentru fiecare cifră de la 0 la 9 existau cîteva asemenea oscioare, care aveau completate, în ordine de sus în jos, numerele reprezentînd produsele cu 1 pînă la 9. Astfel, osciorul 3, de exemplu, avea înscris, începînd de sus: 3, 6, 9, 12, pînă la 27. Numerele cu două cifre erau trecute de o parte și de alta a diagonalei.

Pentru a înmulți pe 125 cu 5 se proceda astfel: se alegeau oscioarele 1, 2 și 5 și se puneau alături. Apoi, se privea cea de a cincea diviziune, care arăta astfel:

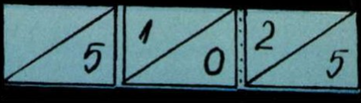

Adunîndu-se tot ce apărea pe aceeași diagonală se obține rezultatul (5 + 1), (0 + 2), (5), deci: 5 × 125 = 625.

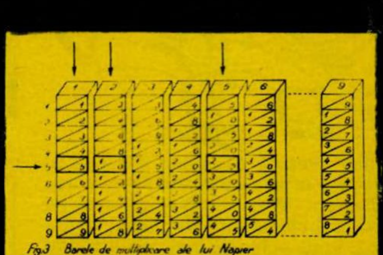

Fig3 Barele de multiplicare ale lui Napier

Desigur, acest dispozitiv ingenios constituie o mare realizare a secolului XVII, marele secol al matematicii. Acest secol a mai cunoscut inventarea, tot de către Napier, a logaritmilor, care a făcut posibilă realizarea riglei de calcul, în 1621, de către englezul William Oughtred. Grație acestui instrument — primul calculator analogic din istorie — înmulțirile și împărțirile se efectuau prin adunarea și scăderea logaritmurilor respectivi, într-un timp mult mai scurt și cu o precizie acceptabilă. Rigla de calcul, mult perfecționată, deși principial aceeași, se găsește astăzi pe masa oricărui proiectant, fiind un instrument prețios de calcul.

Tot în secolul XVII s-au realizat primele mașini de calcul, precursorii calculatoarelor de birou moderne. Acestea au fost calculatoarele mecanice ale lui Pascal și von Leibnitz, pe care le vom prezenta în numărul următor.

ing. **MARIUS MENDELOVICI**
și ing. **DAN VAITEANU**

DOUĂ JOCURI

CINE RĂSPUNDE MAI REPEDE?

La acest joc pot participa mai mulți copii. Pentru fiecare întrebare se acordă 30 de secunde timp de gîndire. Se cere să numiți cuvîntul care, intenționat a fost introdus printre celelalte, dar care nu se potrivește cu ele.

1. Palat, birou, cameră, colibă, cort, bordei.
2. Jupiter, Marte, Apolo, Neptun, Mercur.
3. Belgrad, Paris, Sofia, Luxemburg, New York, Berna.
4. Fotbal, hochei, handbal, baschet, polo pe apă.
5. Enisei, Rin, Obi, Oder, Elba, Volga.

Răspunsuri: 1. birou — toate celelalte cuvinte sînt locuințe. 2. Apolo — celelalte sînt planete. 3. New-York — celelalte sînt capitale europene. 4. Hochei — celelalte sînt sporturi care se joacă cu mingea. 5. Volga — celelalte fluvii curg de la Sud spre Nord.

TRENUL

Iată un alt joc în care pot fi antrenați un număr de 20—30 de școlari. Ei se împart în 2—3—4 echipe, egale ca număr. Fiecare echipă formează un șir, iar primii jucători din fiecare șir stau aliniați la linia de plecare. Jucătorii iau următoarea poziție de plecare: primul din șir ridică piciorul stîng în aer, al doilea ridică piciorul drept și-l întinde în așa fel, încît cel din față să i-l prindă cu mîna dreaptă deasupra gleznei; al treilea face la fel cu piciorul stîng și așa mai departe. Mîna liberă se sprijină pe umărul coechipierului din față. La un semnal toate echipele înaintează, sărind într-un picior, spre o linie paralelă cu cea de plecare, situată la aproximativ 15—20 m. Echipa al cărei ultim jucător a trecut primul această linie cîștigă.

- Șirul nu are voie să se rupă în timpul cursei.
- În timpul cursei nu este voie să se pună ambele picioare jos.

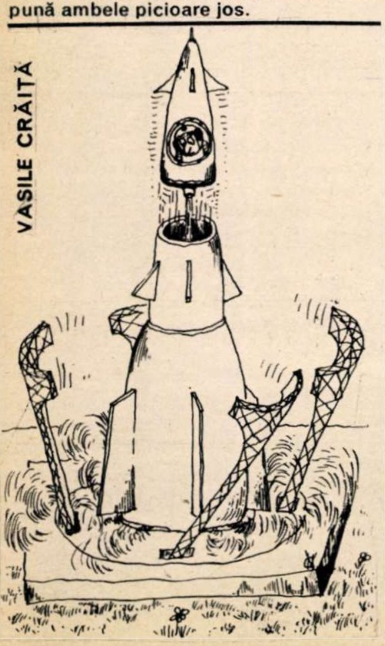

OLGUȚA RECOMANDĂ PENTRU FETE

TURTĂ DULCE CU MARMELADĂ

1/4 kg marmeladă, 150 g zahăr, 2 ouă, 4 linguri ulei, 1 pahar lapte, 3 pahare făină, 1 linguriță bicarbonat, 1 linguriță scorțișoară.

Se freacă zahărul cu ouăle, se adaugă marmelada desfăcută în lapte, uleiul puțin cîte puțin, făina cu bicarbonatul și scorțișoara.

Se amestecă totul bine, se toarnă într-o formă unsă și se coace la foc potrivit.

CREMĂ DE CACAO LA PAHAR

1 kg lapte, 7 linguri zahăr, 4 linguri făină, 4 linguri cacao, un bob de unt.

Se amestecă totul într-un vas și se pune la foc mic, amestecîndu-se într-una, pentru a nu se prinde de fundul vasului.

Cînd începe să facă bășici, înseamnă că este gata.

Se pune la rece, se toarnă în cupe și se garnisește cu vișine din dulceață, cu frișcă sau cu pișcoturi...

Înghețată de cacao

300 g zahăr, 2 gălbenușuri, 1 lingură cacao, 1 lingură făină, 3 pahare lapte.

Se freacă zahărul cu ouăle, se adaugă făina, cacaua și laptele. Se pun la foc moale, pînă se îngroașă puțin. Se ține o noapte la frigider și se servește cu frișcă.

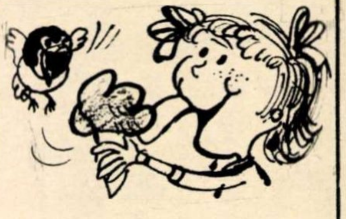

ÎNGHEȚATĂ DE CIOCOLATĂ

3 pahare lapte fiert, 25 g ciocolată, 6 lingurițe zahăr pudră, 3 gălbenușuri.

Se amestecă totul la foc mic și, după ce s-a îngroșat, se strecoară prin sită și se ține la frigider pînă se îngheață.

Fratele meu mai mic

Foto: CARMEN BOGOȘ
Prundul Bîrgăului, Bistrița-Năsăud

Cele 10 greșeli* ale lui Ionică!

ACVARIUL LUI IONICĂ

Lui Ionică i-a mai rămas timp suficient în vacanța de primăvară să-și pregătească toate materialele necesare amenajării unui acvariu în timpul vacanței mari. El și-a propus să-l populeze cu micile exemplare din peștii indigeni, de apă dulce și sărată și în măsura posibilităților să-l îmbogățească cu peștișorii exotici ornamentali. Ionică se gîndește să exploreze în vară Bălțile Nedeia și Potelul din Delta Dunării, Lacul Sinoe din Bărăgan și litoralul Mării Negre. Intenționează, de asemenea, să cutreiere munții și dealurile pentru a-și procura peștișorii care trăiesc în apele rîurilor. Consultînd cartea «Acvariul meu» a lui I. Lînaru, el vrea, ca din deltă să-și procure exemplare din Somnul pitic, Ghidrin, Osar, Caras argintiu etc. Din rîuri el a optat pentru Roșioară, Plevușcă, Porcușor și Boarță. Pe lîngă acestea, el află că are nevoie și de plante acvatice, absolut necesare creării unui mediu acvatic cît mai propice. Printre speciile necesare, Ionică are în vedere Orzoaica de mare, Mușchii de apă, Cambomba acvatică, Boișteanul, Brădișul, Forfecuța, Porumbarul și Zooplacotonul. Deocamdată și-a făcut rost de sticlă pentru pereții acvariului, de fier cornier, un termometru și o pompă pentru absorbirea oxigenului.

1) Peștii de apă dulce și sărată nu se pun în același acvariu
2) Bălțile Nedeia și Potelu sînt situate în Lunca Dunării nu în Delta Dunării.
3) Lacul Sinoe e situat în zona litoralului și nu în Bărăgan
4) Somnul pitic trăiește în apele Crișurilor, a Mureșului și a Someșului.
5) Roșioara, Plevușca și Boarța trăiesc în apa iazurilor și a bălților.
6) Boișteanul este peștișor de acvariu, nu o plantă acvatică.
7) Forfecuța este o specie de pasăre.
8) Porumbarul este un arbust.
9) Zooplanctonul este toată fauna nutritivă a acvariului și nu o plantă.
10) Pompa are rolul de a introduce oxigenul în acvariu.

Foto: NICOLAE BURZO
clasa a IV-a, CASA PIONIERILOR BRAȘOV.

TEATRALĂ

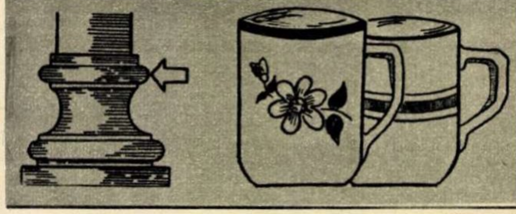

Dezlegare:

UN NOU CONCURS PENTRU VOI

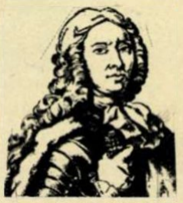

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR*

Dimitrie CANTEMIR

* PUBLICĂM CEA DE-A PATRA ÎNTREBARE, DIN CELE 10 PE CARE LE-AM ALES PENTRU CONCURSUL NOSTRU, DEDICAT VIEȚII ȘI OPEREI LUI DIMITRIE CANTEMIR. *

RĂSPUNSUL SE DĂ PE CUPON!

CELE 10 CUPOANE CONȚINÎND RĂSPUNSURILE VOR FI TRIMISE LA REDACȚIE TOATE ODATĂ.

CONCURSUL ESTE DOTAT CU NUMEROASE PREMII!

PLICUL, CONȚINÎND CUPOANELE, SE VA TRIMITE LA ÎNCHEIEREA CON-
DE ADRESA: REDACȚIA „CUTEZĂTORII" PIAȚA SCÎNTEII NR. 1

TALON NR.4

Numiți titlul unei lucrări literare al cărei autor este Dimitrie Cantemir.

----

enigma 5 LANȚUL SLĂBICIUNILOR

[redacted]

REZUMAT ȘI RĂSPUNS LA ENIGMA NR. 4. PENTRU A OBȚINE INFORMAȚII PE CARE SĂ LE PREDEA SPIONULUI HERDON, COMPLICELE DISCUTĂ CU CÎTIVA PIONIERI, FĂRĂ SĂ BĂNUIE CĂ RADU ÎI PUSESE ÎN GARDĂ PE COLEGII SĂI. COMPLICELE AFLĂ, DAR, EVIDENT, DATELE CULESE DESPRE ADRESELE UNDE DOMICILIAZĂ PROFESORUL, INGINERUL ȘI PIONIERUL-INVENTATOR NU ERAU REALE. PENTRU DERUTAREA SPIONULUI, CARE URMA SĂ CONTINUIE ACȚIUNEA COMPLICELUI, RADU A INDICAT COLEGILOR SĂ DEA DREPT ADRESE REALE STRĂZILE TEI, ARO SI OLT, PE CARE DE FAPT NU LOCUIAU CEI DESPRE CARE SE INTERESA COMPLICELE. PENTRU ACEST MOTIV RADU ERA BUCUROS ÎN ULTIMA SECVENȚĂ. TOTUȘI, DACĂ SPIONUL MERGEA SĂ DISCUTE CU CEI ÎN CAUZĂ, RADU LUASE MĂSURI DE PREVENIRE ȘI A ACESTORA.

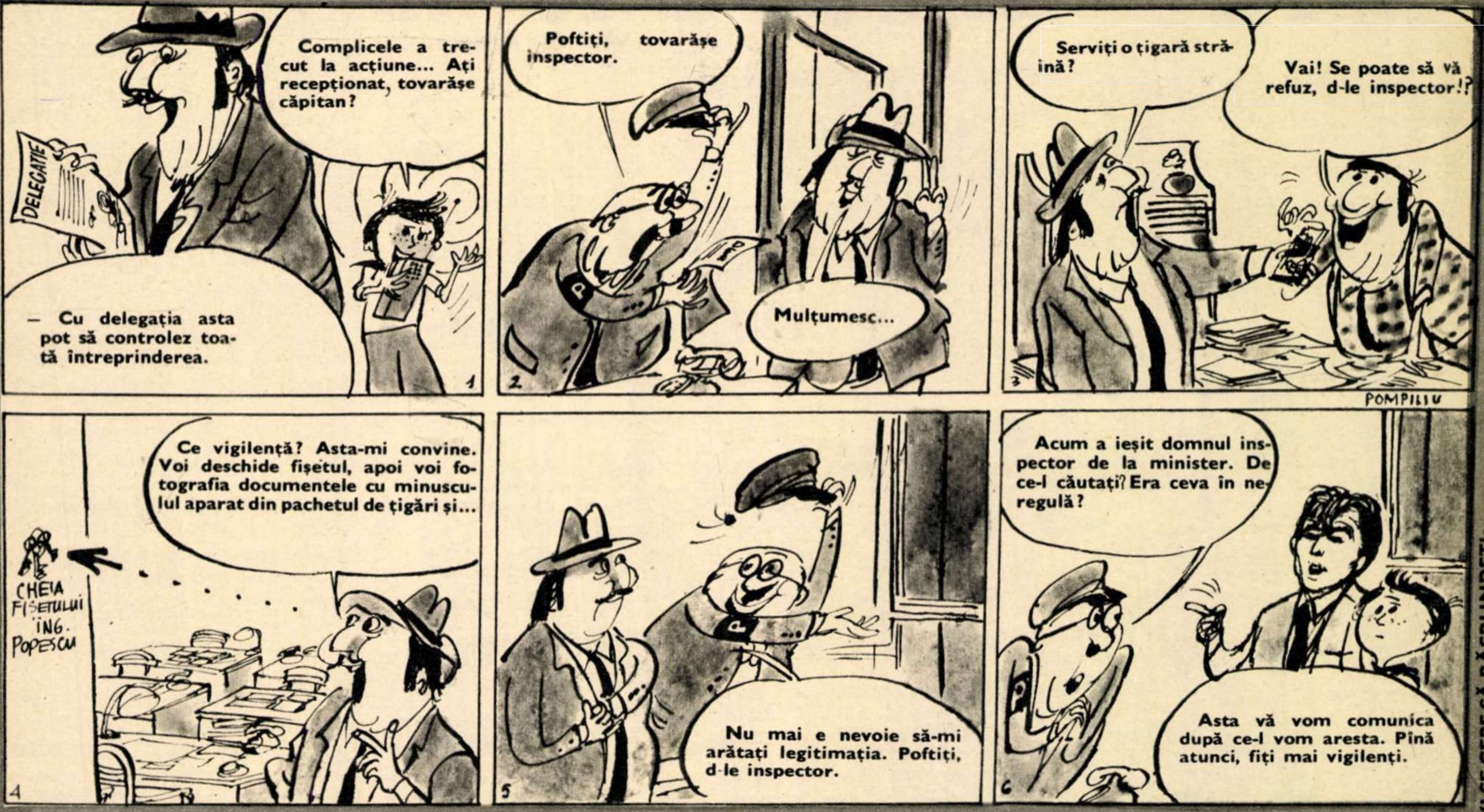
Complicele a trecut la acțiune... Ați recepționat, tovarășe căpitan?
DELEGAȚIE
— Cu delegația asta pot să controlez toată întreprinderea.
1
Poftiți, tovarășe inspector.
Mulțumesc...
2
Serviți o țigară străină?
Vai! Se poate să vă refuz, d-le inspector!?
3
POMPILIU
Ce vigilență? Asta-mi convine. Voi deschide fișetul, apoi voi fotografia documentele cu minusculul aparat din pachetul de țigări și...
CHEIA FIȘETULUI ING. POPESCU
4
Nu mai e nevoie să-mi arătați legitimația. Poftiți, d-le inspector.
5
Acum a ieșit domnul inspector de la minister. De ce-l căutați? Era ceva în neregulă?
Asta vă vom comunica după ce-l vom aresta. Pînă atunci, fiți mai vigilenți.
6

VI SE CERE SĂ RĂSPUNDEȚI: ÎN CE AU CONSTAT GREȘELILE COMISE DE PORTAR ȘI DE FUNCȚIONAR?

Scenariu: **VALERIU IVAN**; Desene: **P. DUMITRESCU**

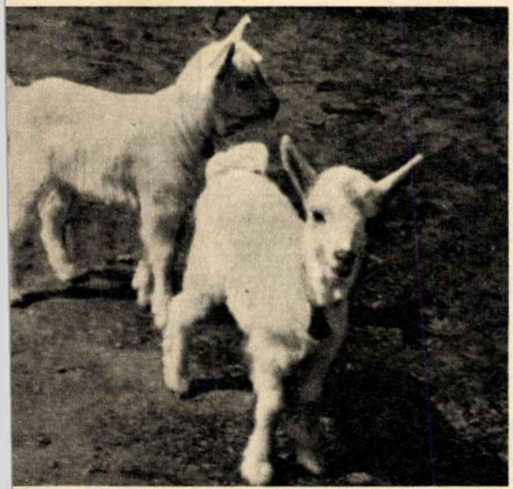

Foto: **PETRE CIUBUC**
Școala generală **CEAMURLIA DE JOS, TELEORMAN**

Pentru prietenele mele

În urma marelui număr de scrisori sosite la redacție, în care prietenele mele mă întreabă ce profesie să-și aleagă, le recomand cîteva din școlile profesionale pe care ele ar putea să le urmeze după terminarea școlii generale.

JUDEȚUL ALBA: Școala profesională Alba Iulia, str. Șipotului nr. 6, — vînzător în magazine sătești. JUDEȚUL ARAD: Școala profesională Arad, Piața G. Enescu nr. 2, — vînzător de produse alimentare, vînzător de produse textile și încalțăminte, vînzător de produse metalo-chimice, ospătar, bucătar, cofetar-patiser. Școala profesională Arad, str. Emil Gîrleanu, nr. 1: bijutier, ceasornicar, electrician în construcții și instalații industriale, croitor de îmbrăcăminte pentru femei, tîmplar de mobilă și articole tehnice, frezor-rabotor-mortezor, lăcătuș mecanic în industria de tricotaje și confecții, lăcătuș mecanic în industria de mașini, cizmar pregătitor de fețe pentru încălțăminte. JUDEȚUL ARGEȘ: Școala profesională Pitești, bd. R.S.R. nr. 63 — vînzător de produse alimentare, vînzător de produse textile-încălțăminte, ospătar, vînzător de produse metalo-chimice. Școala profesională sanitară Pitești, str. N. Bălcescu nr. 147 — soră medicală. JUDEȚUL BACĂU: Școala profesională, Bacău, str. Cuza Vodă nr. 1 — vînzător de produse alimentare, vînzător de produse textile și încălțăminte, vînzător de produse metalo-chimice, ospătar. Școala profesională, Buhuși str. Libertății nr. 49: filator, finisor de produse textile, țesător, lăcătuș mecanic în industria textilă, electrician. Școala profesională sanitară Bacău, str. Grivița Roșie nr. 35. — soră medicală.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD. Școala profesională sanitară, Bistrița, bd. Republicii nr. 18—20, soră medicală.

Olguța

(Va urma)

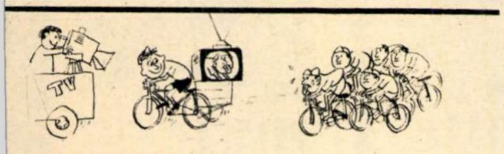

DAN VASILE

DORESC SĂ CORESPONDEZE PE TEME DE

PIONIERIE: *Corina Dan*, Brașov, str. Karl Marx nr. 33, ap. 7; *Gabriel Păvăloiu*, Școala generală Coțofănești, județul Bacău; *Monica Marin*, Școala generală nr. 3, Poiana Copăceni, județul Prahova. ÎNVĂȚĂTURĂ: *Valentin Sterpu*, Sibiu, str. Horia nr. 6; *Nicoleta D. Miliare*, comuna Berzeni nr. 349, județul Vaslui. TURISTICE: *Mihaela Bădărău*, clasa a IV-a, comuna Ciurea, județul Iași. COLECȚIONEAZĂ ȘI FAC SCHIMB DE VEDERI: *Lenuța C. Popa*, clasa a VI-a, comuna Țapu, județul Galați; *Aurora Beșciu*, clasa a VII-a, Școala generală nr. 1 Comișani, județul Dîmbovița. SPORT: *Liliana Miron*, comuna Ion Creangă, județul Neamț; *Adrian Iosof*, București 5, str. Toporași nr. 1—7, bl. 15, sc. 5, et. 6, ap. 154. MUZICĂ: *Stela Coteț*, comuna Gemenele, județul Brăila și *Nelu Chira*, Cluj, str. Donath, bl. XIII, sc. A, et. 1, ap. 6.

MONICA MARIN

VALENTIN STERPU

NICOLETA MILIA

NELU CHIRA

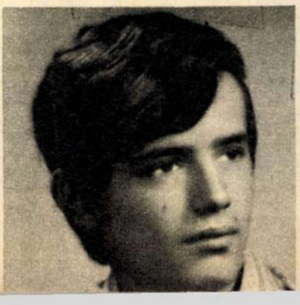

STELA COTEȚ

ADRIAN IOSOF

TIMPUL DE ALĂTURI

de **VICTOR KERNBACH**

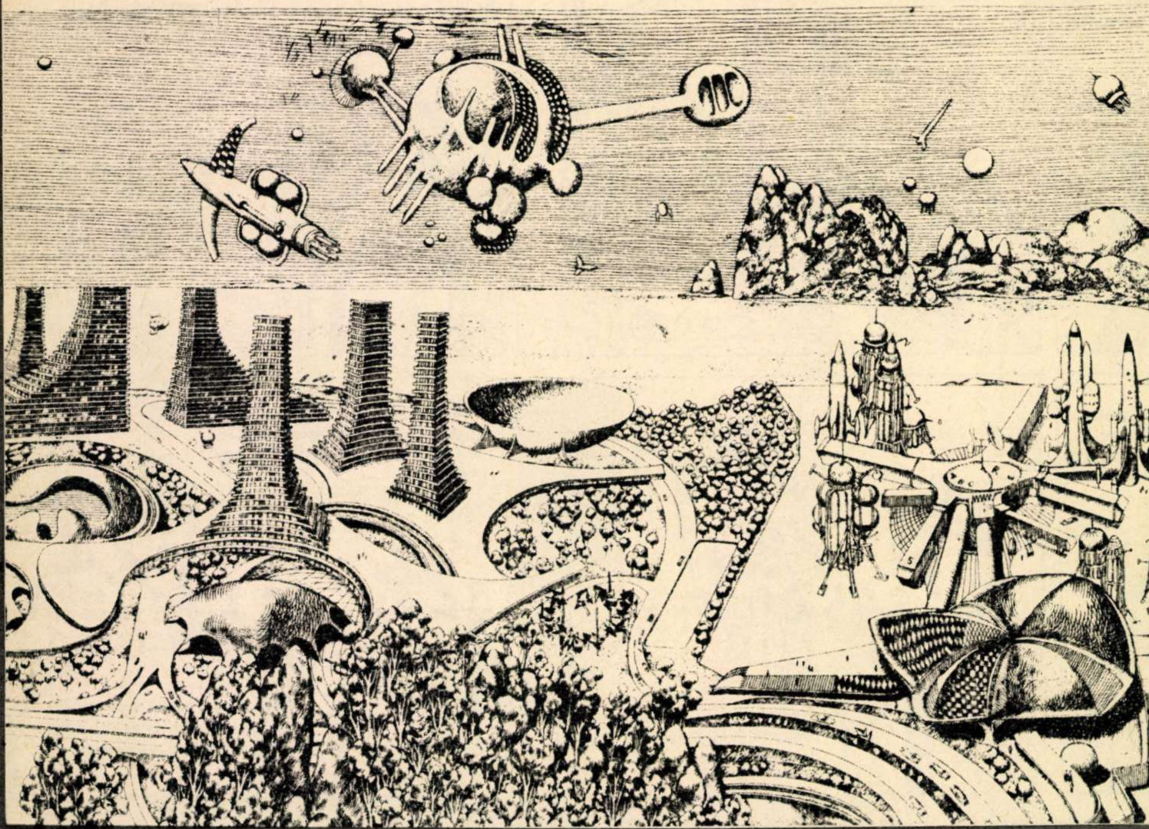

ILUSTRAȚIE DE ALBIN BRUNOVSKI · BRATISLAVA

Obiectul era bizar. Îl găsise la jumătate de metru într-un pămînt neumblat poate de o sută de ani, de cînd se clădise casa lor, în fața căreia făcuseră acum și o groapă pentru sădirea unui tei. Se așeză pe un taburet și începu să-l examineze atent: un cerc metalic foarte subțire, extensibil, cu două discuri violete sau aproape negre. Nu era greu să-și închipuie că se poate încerca pe ochi și, fiindcă nu mai era nimeni pe aproape, Andrei își fixă cercul pe frunte și împinse cele două discuri în dreptul ochilor. Stătu un răstimp, și nimic. Cele două discuri, nu mai groase de 2—3 milimetri, erau opace, nu aveau nici un accesoriu, nu erau gradate, nu erau nici concave, nici convexe, nu făceau nici rău, nici bine ochilor, doar că astupau lumina. Andrei descoperi, cu rapiditatea de lucru a imaginației pe care o au toți adolescenții de vîrsta lui, că discurile erau glisante, și atunci le mută puțin cîte puțin, pînă le opri în dreptul urechilor. Iarăși nimic. Oricare altul poate că ar fi abandonat obiectul. Andrei avea însă mari rezerve de răbdare. După ce-l mai răsuci între degete, cu foarte mare grijă, duse obiectul în camera lui, într-un sertar, se așeză la masa de lucru și începu să mediteze. Își dădu seama că nu văzuse nicăieri ceva aidoma cu acesta, deși cunoștea bine exponatele Muzeului Tehnic sau ultimele noutăți ca și vechiturile uitate ale evoluției tehnicii mondiale. S-ar fi părut totuși că obiectul avea ceva comun cu o cască radio, deși nu putea să fie asta. Își aminti din lecturile despre marii și mai puțin marii inventatori ai lumii, cum procedau: unele descoperiri, chiar epocale, se făcuseră și din voia hazardului, altele au fost urmărite însă cu răbdare cumplită, luni, ani, decenii în șir. Dar acest obiect straniu nu părea complicat și tocmai de aici și deruta. Obiect de podoabă nu putea fi. Era cert că cercul extensibil era făcut să fie pus pe frunte, să înconjoare capul, aici nu mai încăpea îndoială. Dar discurile? Ochii și urechile se excludeau, așadar, de la sine. Ce mai putea fi? Andrei se așeză în fața unei oglinzi și începu să-și privească fruntea și să-și pipăie pe rînd fiecare porțiune de pus împrejurul capului. Luă obiectul din sertar și începu să-l examineze printr-o lupă destul de puternică. Nimic nu era deosebit, doar discurile, pe muchiile cărora descoperi cîte un buton minuscul, glisînd în semicerc: prin urmare exista un sistem de reglaj. Andrei puse din nou cercul în jurul capului și acolo, în fața oglinzii, începu să gliseze cele două mici butoane, mai întîi păstrînd discurile în fața ochilor, apoi în dreptul urechilor. Nu se petrecu însă nimic. Andrei se uită la ceas: îi rămînea timp destul. De încordare, simți o ușoară durere în tîmple, dar numai cîteva clipe, fiindcă îndată își aduse aminte că la posibilitatea lipirii discurilor de tîmple nu se gîndise. Și atunci i se păru că are însfîrșit revelația mult așteptată, putea fi un aparat de captare sau de amplificare a undelor telepatice. Bucuros, Andrei se instală mai confortabil într-un fotoliu din camera sa, trase draperia ca să nu-l deranjeze lumina, își fixă discurile pe tîmple, închise ochii, ba chiar își lipi palmele pe frunte și începu să se gîndească intens la unchiul său, pe care-l știa în preajmă. Dacă ghicise, unchiul ar... Dar numaidecît se întrerupse din gînduri, socotind că este

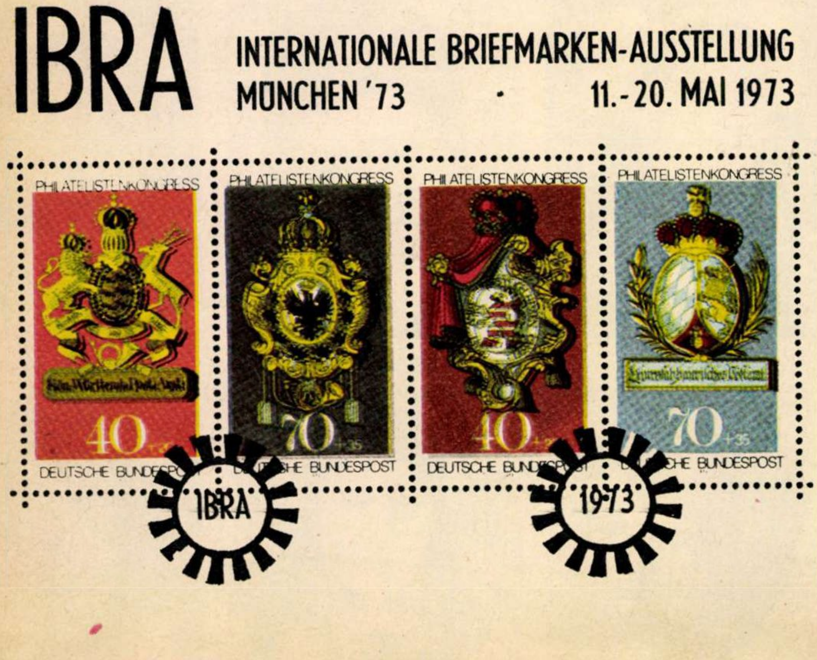
IBRA
INTERNATIONALE BRIEFMARKEN-AUSSTELLUNG
MÜNCHEN '73 · 11.-20. MAI 1973
PHILATELISTENKONGRESS
40
DEUTSCHE BUNDESPOST
PHILATELISTENKONGRESS
70
DEUTSCHE BUNDESPOST
PHILATELISTENKONGRESS
40
DEUTSCHE BUNDESPOST
PHILATELISTENKONGRESS
70
DEUTSCHE BUNDESPOST
IBRA
1973

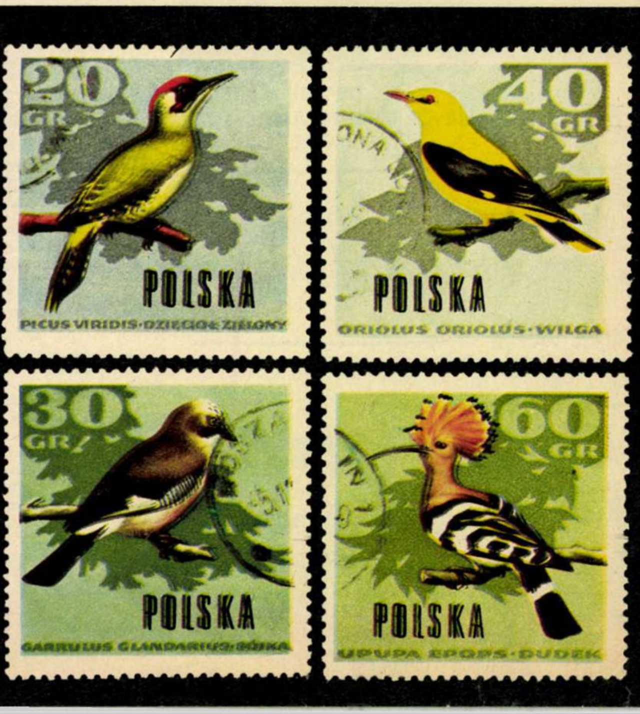
20 GR
POLSKA
PICUS VIRIDIS · DZIĘCIOŁ ZIELONY
40 GR
POLSKA
ORIOLUS ORIOLUS · WILGA
30 GR
POLSKA
GARRULUS GLANDARIUS · SÓJKA
60 GR
POLSKA
UPUPA EPOPS · DUDEK

nevoie ca și partenerul să aibă un aparat la fel. Totuși reluă încercarea, se strădui, se concentră, însă zadarnic: după o jumătate de oră obosise fără nici un rezultat.

Ușor întristat, Andrei trase din nou draperia ca să aibă lumină, așeză obiectul pe masă și reîncepu cercetarea. Între timp veni unchiul să-i ceară un clește patent, dar se opri mirat. Andrei zise:

— Încă n-a explodat, unchiule.

De astădată unchiul, și el un investigator în mecanica fină de care se ocupa în orele libere, se apropie de obiect, dar nu cuteză să-l atingă. Ascultă dus pe gînduri istorisirea nepotului și abia după aceea luă obiectul și începu să-l pipăie delicat. Degetele obișnuite cu mecanismele descoperiră singure butoanele semimascate de pe muchiile discurilor. Își puse cercul pe frunte, manevră cît manevră aceste butoane, apoi scoase brusc cercul de pe cap, aproape că-l trînti pe masă spre spaima nepotului și ieși strigînd:

— Andrei, ia fuga două lopeți din magazie și hai la tei.

Andrei fugi în magazie și luă lopețile, înțelegînd imediat intenția unchiului. După cîteva minute, proaspăt plantatul tei era dezgropat. După o jumătate de oră, adîncimea gropii se triplase. Unchiul și nepotul săpau îndîrjiți și nu scoteau o vorbă. Întrerupseră o oră pentru masă, apoi reluară lucrul, lărgind groapa. Se lăsa seara. Erau gata să renunțe, cînd lopata unuia dintre ei zgîrie ceva tare. Andrei alergă după o măturică și un cuțit. Îndepărtă, cufundat în groapă, tot pămîntul, deși era lumină foarte puțină de la felinarul din ușa casei.

În sfîrșit, ieși la iveală un cilindru greu, nu prea mare, pe care-l duseră în casă. La lumina mai bună de acolo, ștergîndu-l cu o cîrpă, îl examinară: părea de aramă, diametrul era cît al unui tub de instalații sanitare, peretele subțire însă foarte dens. Unchiul se uită ce se uită, se scărpină în cap, vru să zică ceva, vru apoi să iasă din odaie, în cele din urmă rămase lîngă nepot. Tot privind tubul, observă la unul din capete două adîncituri decupate și în aceeași secundă Andrei strigă:

— Se potrivesc discurile aici!

Și luă cercul extensibil, fixă discurile în cele două goluri circulare, apoi, într-o doară, își vîrî capul în cercul extensiilor, ținînd cu mîinile tubul care acum i se lipea cu un capăt de mijlocul frunții. Închise ochii, ca să se gîndească mai bine. Zise tare:

— Unchiule, parcă încep să aud un zumzet.

Unchiul nu-i răspunse și atunci Andrei deschise ochii și nu văzu în jurul său nimic din ce știa. Era o lumină alburiu-verzuie care se balansa, ori poate că se balansa el, dacă nu cumva avea amețeli.

După ce-și reveni, zări în încăperea vastă, fără mobilier, doar niște banchete (pe una ședea el, pe alta un bărbat tînăr care semăna cu unchiul său și o femeie mai în vîrstă). Bărbatul îi zîmbea.

— Cine sînteți dumneavoastră? întrebă cu sfială și aducîndu-și aminte de tub, îl căută, își aminti că-l ținuse cu mîinile și văzu acum că tubul nu mai era nicăieri. Își trecu mîna pe frunte, cercul extensibil era acolo.

— Nu sînt unchiul tău, zise străinul. Sînt un fel de rudă a ta, să nu-ți fie teamă. Bănuiești cumva ce s-a petrecut cu tine?

— Cred că da: o călătorie în timp.

— Nu, zise bărbatul. Sau, dacă vrei, într-un fel — da! Tu nu ți-ai părăsit timpul și noi, pe care ne vezi, nu existăm în timpul tău, dar acum nici în al nostru.

— Nu așa, zise femeia mai în vîrstă: explică-i băiatului ce este o cronovariantă.

— Nu-i ușor zise bărbatul.

— Ba e ușor, răspunse Andrei: vă gîndiți la variantele temporale, adică sînteți din altă variantă a timpului nostru.

Cei doi schimbară o privire, din care Andrei înțelese că ghicise.

— Da, zise femeia, însă aparatul nu trebuia să ajungă în mîna ta. De obicei ele nu se pot strămuta dintr-o variantă în cealaltă, dar aici a fost o eroare tehnică.

— De ce? zise Andrei.

— Oamenii pot, dar de fapt nu pot să...

Femeia îl întrerupse pe bărbatul de lîngă ea:

— Nu-i explici bine. Uite, tinere, aparatul a nimerit din greșeală în grădina voastră și datorită ție l-am obținut îndărăt. Acum n-o să se repete. Pe tine te expediem înapoi, cu toate că...

— Ce-ar fi să-l păstrăm experimental în cronovarianta noastră? întrebă bărbatul.

— Nu înțeleg ce vreți! zise Andrei.

— Da, zise femeia, avem o obligație față de el: ne-a servit. Dar nu-l putem deturna.

Andrei, care întîi crezu că bănuiește, alimentat cum era cu literatură științifico-fantastică, ce sînt cronovariantele sau variantele temporale, acum părea derutat.

— Bine, zise bărbatul. Dar e periculos și să-l expediem îndărăt: putem greși varianta, n-am date suficiente... Ascultă, tinere, văd că nu ești fricos, și că ești deștept, o să încercăm să te trimitem înapoi, dar cu riscuri. E însă mai riscant să te păstrăm aici. Vreau să-ți explic...

— Lasă, îi explic eu! zise femeia. Uite, băiete, în univers timpul are uneori mai multe variante. Asta știu și unii matematicieni din varianta în care exiști tu. Oamenii din varianta noastră au inventat aparatul care te-a strămutat la noi. O greșeală a rătăcit aparatul în varianta voastră și asta nu am cum să ți-o explic, fiindcă n-o înțeleg nici eu; normal n-avea voie să se rătăcească. Variantele sînt în funcție de aceleași persoane, dar în alte conjuncturi și relații. Eu, de pildă, nu exist în varianta familiei tale, acolo m-ai regăsi greu, dar el este varianta unchiului la care locuiești. Noi doi sîntem nu numai din altă variantă temporară, dar și dintr-o cronologie mai tîrzie decît a voastră.

— Atunci îl trimitem acasă? întrebă bărbatul.

Femeia nu zise nimic, dar luă de undeva de pe o banchetă un cilindru mai mare, îi făcu semn băiatului să se apropie și să-și fixeze discurile cercului extensibil în cavitățile corespunzătoare.

Andrei simți o amețeală ușoară, pleoapele îi căzură și se trezi deodată în ușa casei sale. În fața ei, îi atrase atenția parfumul florilor unui tei, dar cînd își aminti că teiul lor, de-abia sădit, fusese dezgropat și probabil zăcea încă alături de groapă, îl cuprinse din nou amețeala. Intră după aceea în casă, cu pași nesiguri, își regăsi odaia, se așeză pe scaunul său cu capul în pumni și atunci intră unchiul său.

— Unde umbli? întrebă unchiul. Te-am tot căutat.

Andrei tatonă:

— Am fost pe aici, unchiule.

Unchiul zise:

— Bine, acum ești în vacanță, dar ai putea totuși să-mi spui atunci cînd lipsești mai mult. Și ce-i drăcia aia din capul tău?

Andrei îl privi uimit, parcă începînd să priceapă. Zise:

— Nimic, o jucărie. Am găsit-o... în pămînt.

Unchiul îi mai aruncă o privire și spuse ieșind:

— Te joci ca un copil. Bine, joacă-te dacă vrei.

Filatelie

Expoziția internațională «IBRA '73» (Internationale Briefmarken Ausstellung — München 1973), marea manifestare filatelică de la München a stîrnit un larg ecou în întreaga lume, atrăgînd atenția filateliștilor.

Comitetul de organizare a primit din cca 50 de țări, peste 1 500 de cereri de înscriere, dar a oferit numai 5 000 cadre de expunere în loc de 7 500 cadre. Dar pentru filateliști urmează un nou prilej de afirmare și anume Expoziția internațională «Polska '73» (Poznan, Polonia, 19 august—2 septembrie), prilejuită de aniversarea a 500 de ani de la nașterea lui Nicolae Copernic. Filateliștii români vor participa cu numeroase exponate.

În fotografii:
Seria omagială dedicată expoziției «IBRA '73».
Cîteva mărci dintr-o frumoasă serie poloneză dedicată păsărilor.

O MIȘCARE LA CARE PARTICIPĂ TOȚI CUTEZĂTORII

„În apărarea NATURII"

O ACȚIUNE LANSATĂ DE „RACHETA CUTEZĂTORILOR" ȘI COMISIA PENTRU COMBATEREA POLUĂRII MEDIULUI, A ACADEMIEI R.S. ROMÂNIA.

- ✱ DESCOPERIREA SURSELOR DE POLUARE.
- ✱ VERIFICAREA PURITĂȚII AERULUI.
- ✱ SESIZAREA PRIN INTERMEDIUL REDACȚIEI A FACTORILOR INTERESAȚI

CEI MAI ACTIVI PARTICIPANȚI VOR PRIMI INSIGNA „Racheta cutezătorilor" ȘI VOR FI DISTINȘI CU NUMEROASE PREMII.

TOATE AMĂNUNTELE ÎN „Racheta CUTEZĂTORILOR" NR. 4 ȘI 5/1973 ✱

✱ ÎN NUMĂRUL VIITOR
✱ AL REVISTEI NOASTRE:

✱ «AMBASADORII
✱ PRIETENIEI»

Cutezătorii 18

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: EMIL PETROVICI

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

4

EPISODUL IV

CAPCANA

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU Desene: TEODOR BOGOI

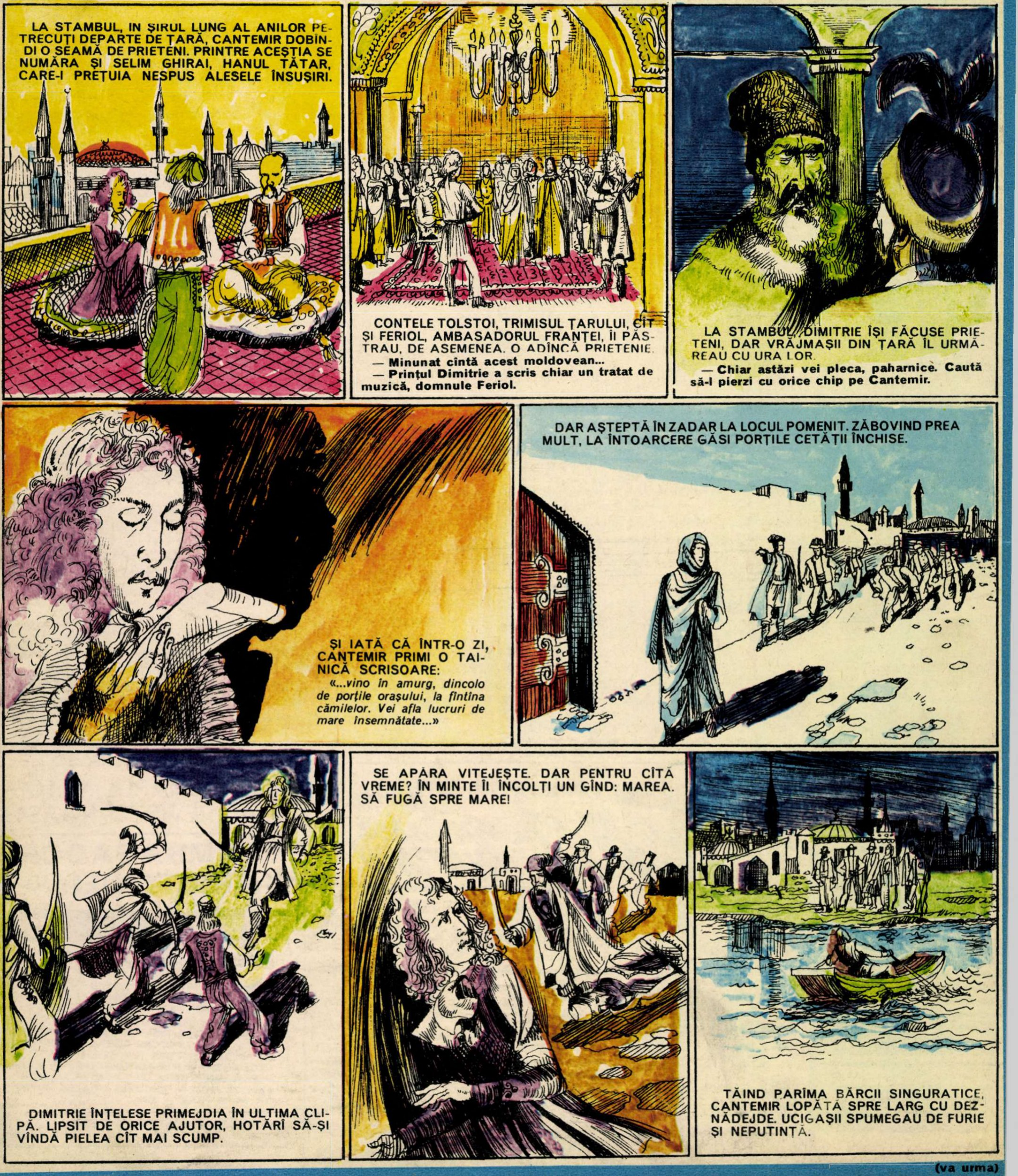
LA STAMBUL, IN ȘIRUL LUNG AL ANILOR PETRECUȚI DEPARTE DE ȚARĂ, CANTEMIR DOBÎNDI O SEAMĂ DE PRIETENI. PRINTRE ACEȘTIA SE NUMĂRA ȘI SELIM GHIRAI, HANUL TĂTAR, CARE-I PREȚUIA NESPUS ALESELE ÎNSUȘIRI.
CONTELE TOLSTOI, TRIMISUL ȚARULUI, CÎT ȘI FERIOL, AMBASADORUL FRANȚEI, ÎI PĂSTRAU, DE ASEMENEA, O ADÎNCĂ PRIETENIE.
— Minunat cîntă acest moldovean...
— Prințul Dimitrie a scris chiar un tratat de muzică, domnule Feriol.
LA STAMBUL, DIMITRIE ÎȘI FĂCUSE PRIETENI, DAR VRĂJMAȘII DIN ȚARĂ ÎL URMĂREAU CU URA LOR.
— Chiar astăzi vei pleca, paharnice. Caută să-l pierzi cu orice chip pe Cantemir.
ȘI IATĂ CĂ ÎNTR-O ZI, CANTEMIR PRIMI O TAINICĂ SCRISOARE:
«...vino în amurg, dincolo de porțile orașului, la fîntîna cămilelor. Vei afla lucruri de mare însemnătate...»
DAR AȘTEPTĂ ÎN ZADAR LA LOCUL POMENIT. ZĂBOVIND PREA MULT, LA ÎNTOARCERE GĂSI PORȚILE CETĂȚII ÎNCHISE.
DIMITRIE ÎNȚELESE PRIMEJDIA ÎN ULTIMA CLIPĂ. LIPSIT DE ORICE AJUTOR, HOTĂRÎ SĂ-ȘI VÎNDĂ PIELEA CÎT MAI SCUMP.
SE APĂRĂ VITEJEȘTE. DAR PENTRU CÎTĂ VREME? ÎN MINTE ÎI ÎNCOLȚI UN GÎND: MAREA. SĂ FUGĂ SPRE MARE!
TĂIND PARÎMA BĂRCII SINGURATICE, CANTEMIR LOPĂTĂ SPRE LARG CU DEZNĂDEJDE. UCIGAȘII SPUMEGAU DE FURIE ȘI NEPUTINȚĂ.

(va urma)

Ambasadorii
A-1973
Ambasadorii PRIETENIEI
PRIETENIEI

ÎN ACEST NUMĂR:

„Ambasadorii PRIETENIEI” PAG 3-4-5

„Atunci la BLAJ” PAG 8-9

DOUĂ NOI RUBRICI:

„Jurnal de lectură”

„Tribuna Sportului”

Cutezătorii 19

JOI, 10 MAI 1973,
ANUL VII (294)
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎNALTĂ CINSTIRE FAPTELOR DE GLORIE ALE ÎNAINTAȘILOR

La 4 mai 1973, Iașul a fost în sărbătoare. În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Consiliului de Stat, în acest oraș cu strălucite tradiții revoluționare s-a desfășurat o grandioasă adunare populară consacrată aniversării a 125 de ani de la revoluția burghezo-democratică din 1848 în România, evenimentelor petrecute în Moldova în acel an de glorie revoluționară.

Zeci de mii de oameni, muncitori de la întreprinderile ieșene, țărani cooperatori din comunele învecinate, intelectuali, studenți și elevi, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, locuitorii Iașului de astăzi au venit să cinstească — ca demni moștenitori și continuatori — memoria revoluționarilor de la 1848, a tuturor luptătorilor pentru democrație, pentru libertatea și independența patriei, pentru progres și socialism.

Mulțimea a întîmpinat cu nestăvilit entuziasm pe secretarul general al partidului, pe ceilalți oaspeți sosiți la impresionanta adunare. Copiii, cu brațele pline de lalele roșii, l-au înconjurat pe conducătorul iubit, i-au oferit flori.

În cadrul marii adunări populare, primit cu vii și îndelungi ovații, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă cuvîntare.

Evocînd istoricele evenimente de acum 125 de ani, continuitatea în veac a nobilei lupte pentru eliberare națională și socială, cuvîntarea conducătorului partidului și statului nostru a găsit un larg ecou în conștiința și inimile participanților la adunare. Cuvinte de slavă pentru partid, pentru patria noastră socialistă s-au înălțat din zeci de mii de piepturi. Locuitorii de pe meleagurile ieșene și-au manifestat simțămintele de caldă dragoste și recunoștință față de partid și secretarul său general, hotărîrea de a contribui, din toate puterile, la realizarea mărețului program trasat de Congresul al X-lea, a hotărîrilor Conferinței Naționale a P.C.R., pentru ridicarea patriei pe noi culmi ale civilizației socialiste și comuniste.

RADAR PIONIERESC

De cîtva timp, pe adresa comandamentului unității de pionieri de la Școala generală nr. 122 din Capitală sosesc numeroase scrisori. Sînt răspunsuri trimise de pionieri din școli bucureștene prin care aceștia răspund cu entuziasm chemării primite. Nici nu putea fi altfel, atîta vreme cît ideile acestei chemări îi însuflețesc în munca lor de învățătură, în activitatea pionierească. Pe scurt, redăm cîteva dintre punctele chemării pe care această unitate a adresat-o pionierilor bucureșteni:

- *Să manifestăm exigență sporită față de pregătirea noastră pentru viață, să intensificăm, eforturile individuale și colective în grupe și detașamente pentru ridicarea necontenită a nivelului la învățătură.*
- Sub imboldul Chemării primului Forum Național al pionierilor, «Toți pentru unul și unul pentru toți», să organizăm acțiuni care să conducă la înțelegerea învățăturii ca *sarcină patriotică a tuturor pionierilor și școlarilor.*
- Să promovăm acele forme de activitate care contribuie la cultivarea *hărniciei*, a *inteligenței*, a *spiritului de ordine, a deprinderilor de bună organizare, chibzuire și gospodărire a timpului pentru învățătură, și odihnă activă, mișcare în aer liber, sport.*
- *Să respectăm angajamentul pe care ni l-am luat față de secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a transforma toate detașamentele de pionieri în colective puternice, care să fie direct angajate în munca de educare comunistă a pionierilor, de formare și dezvoltare multilaterală a personalității lor, de pregătire pentru muncă și viață.*

8 MAI 1921

Purtăm în inimă
O zi
Clădită din ore fierbinți
De lumină.
O zi înălțătoare
La a cărei rădăcină
Răsare
Tinerețea a mii
De izvoare.
Purtăm în inimă
O zi înălțătoare
In ochii căreia
E clădită cetatea soarelui,
În mîinile căreia
S-au înscris
Rotațiile de foc
Ale visului,
Roșii rotații
Pe osia vremii.
Purtăm în inimă
O zi
Slăvită de întreg poporul.

ENE FLORIN,
pionier, București

PATRIEI

Vezi tu, copilule, vezi...
Spicele grele aplecate în vînt,
Apele repezi,
Zefirul plin de miresme,
Rîndunica și farmacia cerului.
Soarele...
Da. Este soarele patriei,
Al patriei mele,
Al României Socialiste.
Copilule, privește...
Strălucirea patriei
Ești tu.

IULIAN PENESCU,
pionier, Tîrgoviște

AMBASADORII PRIETENIEI

Alai sărbătoresc pe străzile Brăilei

Marea Horă a Unirii de pe stadionul orașului.

Dacă ați fi fost la Brăila, în zilele acelea de aprilie, cînd orașul, cu toate porțile, ușile și inimile deschise i-a primit și i-a găzduit pe cei peste 200 de pionieri «ambasadori ai prieteniei», trimiși aici cu «scrisori de acreditare» de pionierii din 25 de județe ale țării, ați fi avut prilejul să vă convingeți pe viu cît de frumoasă, de interesantă și utilă a fost întîlnirea aceasta. De la începutul și pînă la sfîrșitul ei.

De la gară și pînă la... gară, adică. De la emoțiile și bucuriile primelor întîlniri, pe peronul întesat de delegații pionierești (cîte o delegație — gazdă pentru fiecare delegație de «ambasadori»), de la tradiționalul «Bine ați venit!» rostit printre strîngeri de mîini, îmbrățișări și sărutări, pînă la despărțirea pe același peron unde urările de «Rămîneți cu bine!» și «La revedere!» au fost însoțite nu numai de batiste și cravate îndelung fluturate, ci și de... lacrimi. De la aceste prime

(Continuare în pag 4.)

Niciodată trenurile care sosesc în gara Brăilei n-au fost așteptate cu atîta emoție și nerăbdare de către pionieri.

INIMA PIONIERULUI

de DAN MUTAȘCU

Inima pionierului
e ca un foc de tabără,
ea arde pe culmi, ea arde în văi,
scîntei de vis, pure și tricolore
vorbesc despre România în fiecare dintre vîlvătăi.

Inima pionierului
e ca un foc de tabără,
ea sună în văzduh, soră cu meteorii,
peste timpul prezent, peste pace și sălcii
inima pionierului aduce zorii.

Inima pionierului
e ca un foc de tabără,
La ea se-ncălzesc rîurile, marea,
ea se ridică — stemă a tinereții —
pentru toți copii țării pe care-i bucură zarea!

PE VATRA NOASTRĂ

de TITUS VÎJEU

Pe zarea noastră mai străluce dorul
și-n vatra noastră mai e caldă spuza
acelor trupuri răsfirate-n vînturi
de luptele din Sarmisegetuza.
Pe vatra noastră mai avem măceșul
ce-a înflorit din Glad, paznic de țară —
e-acolo și o noapte de tristețe
dar mai avem din nou, iară și iară,
stindarde care au secat Neajlovul
și capul lui Mihai cu înaltu-i gînd
și trupul lui Ștefan, stejar de slavă
între-acest cer și între-acest pămînt.
Luat de copita cailor în goană
— în mii de nopți și-n miile de zile —;
în vatra noastră mai avem scump, trupul
al lui Ioan, ucisul de cămile.
Gorunii transilvani ne spun istorii:
«la Țebea, Horia e dus cu-ai lui».
O, fără-acești goruni am plînge-n palme
am fi săraci și-am fi ai nimănui.
Pe-această vatră s-a prelins odată
a lui Bălcescu lacrimă — o mare
de dor, de dragoste fără de moarte —
din care bem cu palmele-ulcioare,
pe cînd îi poartă visul mai departe
eroic, fiii clasei muncitoare.
Pe vatra noastră este loc de-a pururi
de fapte veșnice și de eroi;
istoria rodește-n noi izbînda,
istoria — noi o purtăm în noi!

AMBASADORII PRIETENIEI

4

6

(Urmare din pag. 3)

și pînă la aceste ultime clipe, între care, timp de trei zile, «ambasadorii» și gazdele lor au participat la numeroase activități, au trăit momente de neuitat.

Cine ar putea uita, de pildă, prima lor escală, făcută la Școala generală nr. 6 din apropierea gării, unde oaspeții au fost primiți în sunete de goarne și tobe, «pavoazați» cu ecusoane, purtați prin holurile și sălile de clasă transformate în expoziții, dar mai ales asaltați și disputați de gazde («Te rog, vino să stai la mine! Mama și tata ne așteaptă.»). Ori clipele petrecute în sînul familiilor. Sau hora aceea de după alaiul pionieresc, mare cît stadionul orașului, unde au fost salutați cu multă căldură de către tovarășul Dumitru Bălan, primul secretar al Comitetului județean Brăila al P.C.R., de alți numeroși oaspeți de onoare. Care dintre ei ar putea uita cele două «plimbări» — una prin oraș și împrejurimi, într-o «caravană» formată din 16 autobuze, de la geamurile cărora au avut posibili-

2

5

1

3

1. O mică discuți O mare «dispută» între gazde: fiecare ar vrea să plece acasă cu oaspete.

2. Tobe, goarne auze, toate exprimînd același lucru: bucuria gazdelor de-a prim enea oaspeți.

3. O gazdă feric e nu se mai dezlipește de oaspetele ei.

4. O atenție în cusonul «ambasadorilor».

5—6. «Priviți! A sînt roadele activităților noastre!»

7—8. Singurul « ador» nedisputat a fost Radu Buda, din Cluj, care a revenit,de d etenului său Luigi Buzatu, cu care s-a cunoscut anul trecut în tab a Homorod.

9—10. Alaiul pi r, îndreptîndu-se spre stadionul orașului în ritmul cadențat al ei.

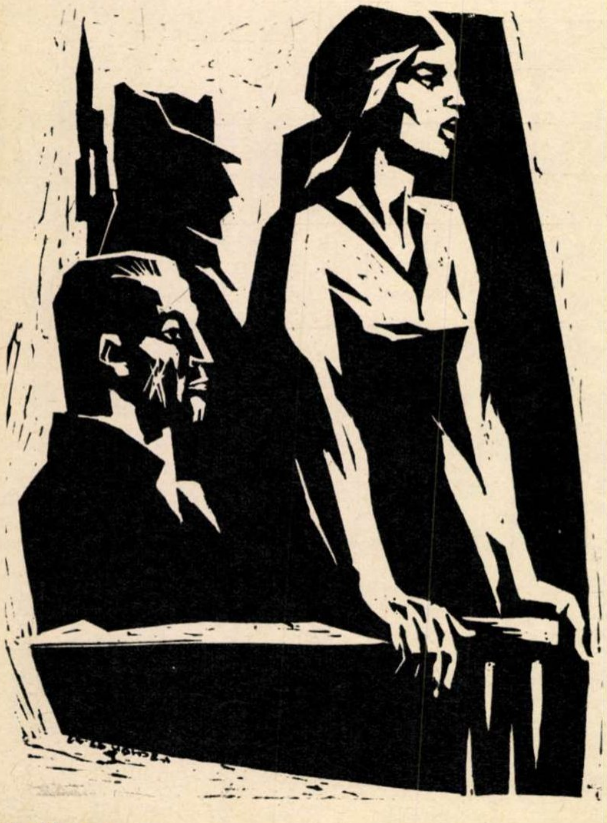

Solidaritate

Omagiu comuniștilor

Cele 23 de lucrări ale desenatorului Ilie Schőn, reunite sub titlul de Grafica militantă,constituie un omagiu fierbinte adus comuniștilor. În creionări de alb-negru, prin surprinderea unui gest, a unei mișcări, a unei priviri artistul a urmărit să redea dîrzenia, demnitatea, omenia celor mai buni fii ai poporului, a celor pe care nici un uragan nu i-a putut frînge — comuniștii.

— *Cu permisiunea dumneavoastră*, ne-am adresat autorului, *am ales pentru «Cutezătorii» cîteva desene spre publicare. Cu acest prilej am vrea să știm ce reprezintă pentru dumneavoastră această colecție de 23 de tablouri.*

— Am urmărit să evoc o epocă bine definită a anilor 1942—1944, care a constituit la vremea aceea, pentru mine, o extraordinară experiență, o experiență cu totul ieșită din comun. Aveam 20 de ani și eram utecist, într-o vreme cînd acest cuvînt era rostit în taină, cînd pentru el, în orice clipă, viața îți era pusă în primejdie. Aveam, cum spuneam, 20 de ani, și-mi plăcea să desenez flori, oameni, copaci. Am fost întemnițat împreună cu alți tovarăși pentru activitate ilegală. Doi ani, pînă la eliberarea țării, am fost elevul un deosebite — închisoa care profesorii mi-au fos niștii. Iată un tablou...

— intitulat *Nu bate!*

— ea să spun «Cutezăto toria sa. Într-o zi, la în , unul dintre tovarăși fu unt bătut și închis la ca Ceilalți au ieșit la fere au început să strige «N !», «Nu bate!» Cuvinte au din celulă în celulă, tr îndu-se într-o tălăzuire uprinsese întreaga înc Mie, mi s-a părut at ele sparg zidurile închis prăvălesc pînă departe î în toată țara. Au venit g , dar nimeni nu s-a clint ocul său. Au fost aduși j i cu puștile, care ne-au at că trag, dar nimeni mișcat de lîngă gratii. armii nu glumeau. Chi e după gratii erau extra , n-am putut să le uit ă. Dăltuite parcă în pia o mare frumusețe.

care desen exprimă, după mea, un moment de ten dramatică, chiar în acele de un oarecare calm, ca O SCARĂ OBIȘNUITĂ...

a, fiindcă am vrut să sur zbaterea interioară a to or mei. Lectura care se făcea pe ascuns aducea o anume lumină pe figuri, bucuria pe care ți-o dă cunoașterea. Dar clipele de repaus strecurau pe chipuri o umbră de tristețe — dorul după cei de-acasă, sau aducea nostalgia după albastrul cerului, sau licărul unei stele. Meditasem mult la toate acestea și doream să le redau prin desen. Am lucrat la acest ciclu luni și luni de zile. Am înlăturat din fiecare tablou zeci de detalii, străduindu-mă să las esențialul, în așa fel ca fiecare idee să se detașeze cu claritate.

— *Acum, cînd priviți aceste lucrări, încercați un sentiment de satisfacție?*

— Am mai curînd simțămîntul unei îndatoriri îndeplinite. Purtasem în mine aceste tablouri ani și ani, erau rodul unei experiențe de viață, a unei cunoașteri pe care doream să o transmit. Voiam, așa cum se spune în paginile revistei dumneavoastră, ca tinerii să învețe de la comuniști cutezanța și din tablourile mele. Nu știu în ce măsură am reușit, dar asta am vrut. Urez cititorilor dv. să fie întotdeauna cutezători, urmînd pilda de înaltă cutezanță a comuniștilor.

B. CARAGIALE

7

8

9

CONSTANȚA
TECUCI
IALOMIȚA
GALAȚI

tatea să admire vechile și noile cartiere ale Brăilei, numeroasele sale fabrici și combinate, bazele sportive, locurile de agrement iar cealaltă, cu vasul «Ardealul» pe Dunăre. S-au discuția de lucru în care și-au împărtășit reciproc din experiența lor pionierească și la care au participat tovarășul Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor și cei doisprezece pionieri — locțiitori ai săi. Sau momentul emoționant al plantării, pe faleza Dunării, a unei alei de 40 de tineri stejari, botezată — simbolic — «Aleea prieteniei pioniерești».

Unul lîngă altul, stejarii aceștia vor crește mari, viguroși, cu rădăcini adînc înfipte în pămîntul de pe malul Dunării. Și, odată cu ei și asemeni lor, și aceia care i-au sădit: «ambasadorii» și gazdele lor, a căror prietenie, în urma întîlnirii de la Brăila, a devenit și mai trainică și mai viguroasă.

CONSTANTIN DIACONU
Foto: CĂLIN CREȚU

11—12. Cîțiva dintre ambasadori, cu toate însemnele calității lor, pe scena casei de cultură, în fața sutelor de participanți la discuția de lucru.

13. Cei 12 locțiitori ai președintelui Consiliului Național al Organizației Pionierilor, prezenți și ei la această mare acțiune, au fost primiți de către tovarășul Dumitru Bălan, **prim-secretar al Comitetului județean Brăila al P.C.R. care le-a vorbit despre dezvoltarea multilaterală a județului în anii socialismului, despre frumoasele perspective ale pionierilor brăileni.**

10

11

12

13

HARTA JUDEȚULUI

• CUM ÎNVĂȚĂM • CUM ÎNVĂȚĂM •

Pădurea Jilava

UN PAS HOTĂRÎTOR

M-am pregătit îndeajuns? Pot face față examenului de admitere? sînt întrebări pe care și le pun tot mai des elevii din clasa a VIII-a, în acest trimestru.

Viorel Alexandru, de la Școala generală nr. 5 din Buzău, și-a ales profesia de strungar. Pentru această meserie trebuie să fii bine pregătit, în primul rînd la matematică și fizică.

— Crezi că ești destul de bine pregătit?

— Mă străduiesc să fiu! Noi am fost și sîntem o clasă bună, nu avem nici un corigent! De altfel, nu odată am reprezentat școala la concursurile de matematică și fizică, obținînd punctajul maxim. Dar să nu uităm că pregătirea noastră a început cu mult timp în urmă. Repetarea materiei am făcut-o împreună cu colegii, ajutați de tovarășii profesori.

...Viorel și colegii lui știu că se află în fața unui examen important: începerea drumului pe care vor merge în viață. Cu toții își doresc în munca lor satisfacții și succese, dar ceea ce este mai important este că acționează cu hotărîre de pe acum.

Prietenie

— Ce ne-a determinat să ținem o astfel de adunare? Onoarea colectivului nostru, ne spune Marian Gulie, comandantul grupei I din detașamentul clasei a VII-a de la Școala generală din Coșoveni, județul Dolj.

Adunarea pionierilor a stabilit ca Toma și Viorel, fiind colegi de bancă și vecini, să învețe împreună. O zi, două, lucrurile au mers, dar Toma prinsese un nărav: începuse să gîndească... prin capul lui Viorel! Acesta citea lecția cu glas tare, o repeta, iar Toma îl contempla liniștit. Apoi, la temele scrise, Toma aștepta să vină Viorel să-i arate punct cu punct, cum și ce trebuie să scrie. Ba uneori făcea și nazuri.

— Îmi dai caietele la școală și scriu în recreație, spunea el, preferînd să fugă la joacă.

— Așa nu mai merge! s-a înfuriat într-o zi Viorel. Apoi a stat și-a chibzuit...

— Uite ce e, mîine vii la ora 11!

— De ce? s-a speriat Toma. Nu mai învățăm împreună...?

— Ba da, dar tu vii cu lecția învățată și scrisă. Împreună doar repetăm...

Se pare că sistemul a fost bun. Notele care au apărut în catalog în dreptul numelui Toma Vitan o dovedeau cu prisosință.

Din această întîmplare și din altele, elevii s-au convins că a fi exigent față de greșelile tale și ale colegilor tăi, a-ți ajuta cu chibzuială prietenul, fără ca aceasta să ți se pară o greutate — înseamnă a fi cu adevărat pionier.

Al doilea cerc

povestire
de
VIRGIL DUDA

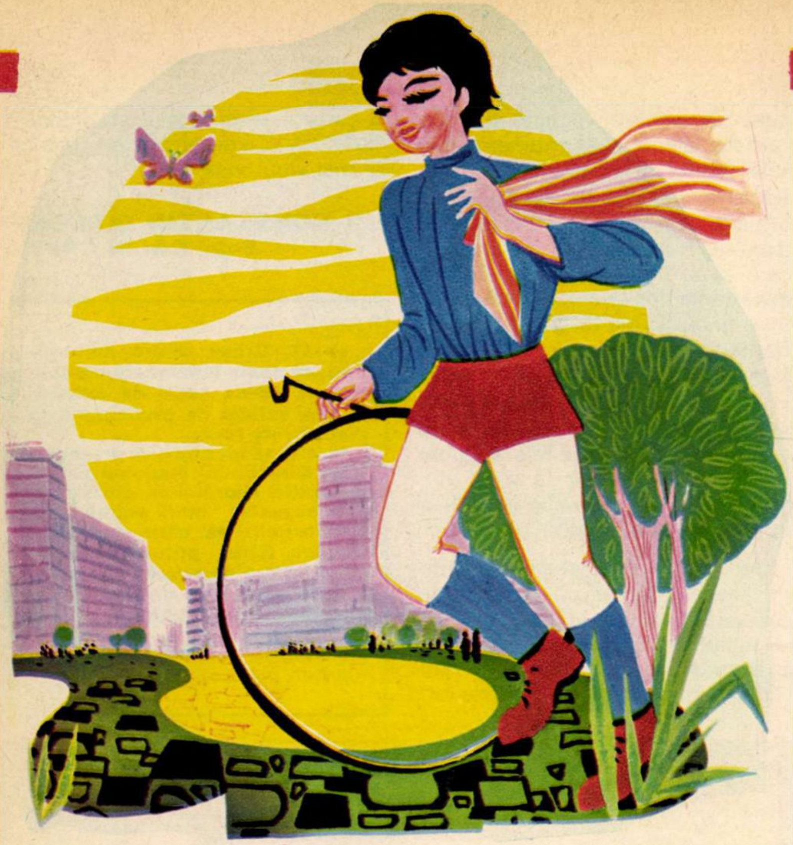

Desen de **DUMITRU RIȘTEA**

Ne adunam de fiecare dată în fața magazinului din colț unde era cel mai bun trotuar, din piatră ciocolatie, lustruită, brăzdată de șanțuri fine care făceau cercul să zuruie încîntător. Ne-am fi învîrtit la nesfîrșit printre ciuberele și albiile de reclamă, printre ulcioarele cu fluier și coloanele de străchini smălțuite, ce reprezentau atrăgătoare obstacole, de spaimă și neliniște, care imprimau mîinilor un tremur teribil.

Nu am fi părăsit în nici un caz cel mai bun trotuar dacă pe pragul magazinului n-ar fi apărut binecunoscutul halat albastru și nea Gore, cu picioarele lui scurte și groase. Văzîndu-l însă, fără să spunem o vorbă (era limpede că noi nu aveam nici un argument, iar el le avea pe toate, plecam îndată, fără să mai alegem, în orice parte se nimerea.

De aici încolo singura țintă rămînea rostogolirea și iarăși rostogolirea pasionantului cerc metalic. Urmam ca niște sclavi fericiți drumul lui capricios spre nu-știu-unde, pînă îl pierdeam cu totul din vedere, rătăcindu-l printre pietrele de rîu, abil șlefuite ale străzii.

Ne opream atunci, dar numai din pricina întunericului serii, luam cercul pe umeri și ne întorceam acasă, obosiți, plini de praf, împreună cu toți oamenii care veneau de la muncă.

Călătoream astfel fără să cunoaștem direcția, fără să dorim să ajungem undeva anume, nu spuneam «pe-aici am mai fost» sau «ce-ar fi să mergem acolo» și mai ales nu ne miram de locurile în care nimerisem. Nicicînd vreunul dintre noi nu observa că o parte a orașului e mai frumoasă ori mai urîtă, parcă semănau între ele, și nici măcar drumul de întoarcere nu ne părea mai lung azi decît ieri.

Eram pe de-a întregul cuprinși și copleșiți de neîntrerupta rostogolire a cercului de fier în ritm lent, așa cum îi ordona sîrma în formă de U, cu coada prelungă, și de grijă de a-l păstra mereu vertical pe tot parcursul plin de surprize; căci fiecare așchie sau ciob de sticlă colorată ridica neașteptate și dificile probleme de echilibru.

Astfel, ceea ce recunoșteam îndată tresărind, erau doar accidentele drumului, faptul că am mai trecut cîndva niște ierburi verzui-albicioase care ne zgîriaseră în același fel picioarele. Dacă nu recunoșteam străzile, oamenii și casele, în schimb țineam minte că se mai întîmplase odată ca cercul să rămînă suspendat, o clipă, de vreo tulpină îndărătnică. Asemenea amintire avea farmecul unei experiențe din care-ai cîștigat învățăminte. Știam că singura soluție într-o asemenea împrejurare era să nu aștepți ca cercul să revină pe pămînt (deoarece încrederea în instinct te poate înșela), ci să-l forțezi să înainteze de parcă el s-ar sprijini pe ceva foarte solid, pe piatră.

Asemenea pricepere, cîștigată, era bucuria că știm din ce în ce mai multe adevăruri, era răsplata, adică era tot ce voiam.

Cel dintîi care a ridicat ochii a fost Puiu, cel cu fața rotundă și pistruiată: cînd m-am întors, am văzut cercul său prăbușit în praful străzii, mai bine-zis aruncat. Am fost nevoit să mă opresc, așa nu se mai întîmplase!

— Pe strada asta cireșele nu s-au copt, ne-a spus liniștit, privind peste un gard ca și cum cercul de fier nu mai există.

Priveam și noi într-acolo, fără să înțelegem la început ce vrea, dar pînă la urmă, desigur am înțeles și am trîntit

---

Arcul

povestire
de
IULIU RAȚIU

Să tragi la țintă, adică direct în decar — nu-i deloc ușor! Pentru asta îți trebuie pregătire îndelungată, perseverență, rezistență și — de ce nu — un arc foarte bun. El nu avea, sau dacă avusese, i-l luase cineva, spunîndu-i că-i prea mic. Și acum trebuia să împrumute arcul de la alții, să se roage de ei:

— Numai o dată să trag!

Și trăgea. De cele mai multe ori în afara țintei. Săgețile zburau care încotro și îi trebuia să alerge mult pînă să le găsească. Pentru că săgețile nu merg chiar drept. Au o traiectorie foarte înșelătoare: cînd ești convins că săgeata s-a oprit — de pildă — într-un tufiș, constați cu surprindere că partea de jos a curbei acesteia a fost mai capricioasă și a trecut chiar și peste rondul de flori. Totuși n-avea ce face — îi plăcea să tragă cu arcul — și mereu trebuia să-l împrumute de la alții:

— Numai odată...

Se învățaseră și ei cu el și mai în glumă, mai în serios, îi dădeau numai o săgeată cu vîrful bont. Umbla atunci chiar și o oră pînă o găsea — dar nu avea ce face — trebuia să o caute, pentru că altfel nu mai putea trage nădejdea că ei or să-i mai împrumute arcul. Și el simțea nevoia, din cînd în cînd, să tragă la țintă, la fel ca ceilalți care, avînd mereu arcul la îndemînă trăgeau mereu — însă — prea siguri de ei, nimereau în cercul lui 7 sau al lui 8.

Odată — după o mie de încercări — el a nimerit în 10. Îi dăduseră o săgeată strîmbă, cu penajul jumulit și cînd a observat cum se înfige în țintă nu i-a venit să creadă:

— Trebuie să fie vreun 6! a spus el mirat.

Ceilalți l-au privit cu circumspecție:

— Nu cumva ți-ai cumpărat arc și te antrenezi în ascuns?

— Nu! Îmi pare rău că mă puteți bănui de atîta nerecunoștință.

Apoi, cînd s-au dus să se convingă că nimerise cu adevărat ținta și au observat săgeata înfiptă în decar, au început să zîmbească ironici:

— A nimerit și el, din greșeală!

— Hai să-i mai dăm o săgeată, a spus careva și toți au zîmbit cu neîncredere.

I-au dat arcul din nou, iar lui nu i-a venit să creadă că pot fi atît de generoși. Mai ales că săgeata primită era dreaptă, cu vîrful ascuțit și penajul intact. A dus arcul în dreptul nasului, a încordat puțin mușchii și săgeata a zburat în același loc: în centrul negru din mijloc:

— 10!

— Nu se poate!

— Și-i fără muscă...

I-au mai dat arcul de cîteva ori, ca să se convingă dacă nu cumva totul nu e decît o întîmplare, și cum rezultatul a fost întotdeauna același, au început să-l evite. Cînd se apropia se prefăceau ori că se concentrează,

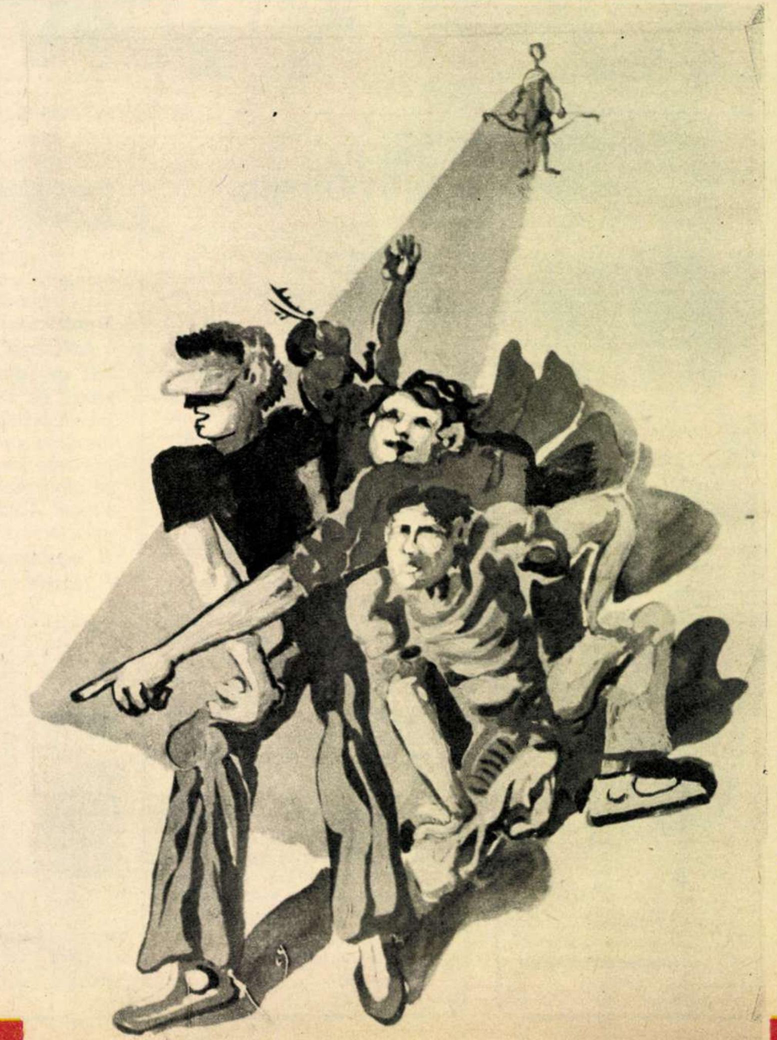

Desen de **NICĂ PETRE**

cercurile noastre unul peste altul. Într-adevăr, cireșele erau verzi.

— Ce facem? a întrebat Puiu. Știu un loc, a răspuns tot el.

Acum important era să ajungem dincolo, înainte de căderea întunericului. Am făcut cale-ntoarsă și pentru prima dată trebuia să recunoaștem că cercurile ne cam încurcă, n-am mai fi știut să spunem de ce le-am cărat după noi.

Drumul devenise grozav de lung, piatră de rîu, asfalt, praf și numai arareori interveneau clipe cînd rotirea cercului mă vrăjea iar și uitam încotro merg. Îmi amintesc că ajungînd la un rond de piatră, l-am înconjurat în semn de salut, cu cercul mult înclinat, ca odinioară, dar mi-am revenit și m-am îndepărtat în grabă, rușinat că încă mi-e capul la prostii.

In ziua următoare, eram iarăși cu cercul printre coloanele de străchini. Nea Gore apărea în halatul lui albastru și noi știam că nu se poate să rămînem. Am părăsit trotuarul cel mai bun.

De astă dată am ales însă drumul, important e că ne era gîndul mai mult la drum decît la cerc, iar seara, obosiți, am convenit să descoperim niște străzi drepte, una după alta.

Un timp am cărat cercurile ba după liliac înflorit, ba să căutăm borș peste podul Pescăriei, deoarece vecina de la care luam de obicei se îmbolnăvise, ba la stadion, unde prin gardul dinspre spital se vedea foarte bine, ba printre viile nesfîrșite din Cotu-Negru, adică mereu prin locuri pe care nu le mai văzusem.

Rostogolirea cercului își pierdea treptat farmecul, adesea îl rostogoleam plictisiți prin șanțuri pline cu apă, pe unde se întîmpla să-l și uităm o zi — două.

ori că își strîng tolba cu săgeți. Și de unde pînă atunci mai trăgea și el, din cînd în cînd cu arcul, acum începuse să-i ducă dorul. Nu mai pusese mîna pe-o săgeată de o săptămînă! Era disperat... Mai ales că nu știa ce se întîmplase.

— Ce mă, iar ai venit să ne faci demonstrație? Îl luă, în ziua aceea unul la rost.

— Demonstrație? Cum vine asta?

— Adică vrei să demonstrezi că tu lovești numai în 10.

Eu? începu el să se dumirească. Apoi trist: Nu! Atunci am glumit.

— Cum?

— M-am prefăcut...

— Ești sigur?

— Dacă vă spun! Dați-mi o săgeată și o să vedeți...

Trebuiau să se convingă, să fie siguri de asta. Siguri! Și, de aceea, i-au dat o săgeată. Cea mai dreaptă. El a ridicat coarda arcului în dreptul nasului, a ochit în decar, dar a lăsat săgeata să zboare unde o vrea... Și, satisfăcuți, ceilalți s-au dus să o caute: era în rondul cu flori și s-au amuzat copios:

— Ei da, așa mai merge!

— Bravo...

— Mai vrei o săgeată? Nu te sfii, ți le aducem noi înapoi, rîdeau ei. Așa-i că vrei? îi întindeau acum, cu generozitate săgetile strîmbe.

— Desigur! — îi privea el drept în ochi, pe fiecare.

Jurnal de lectură

de **SORIN MOVILEANU**

RADU TUDORAN
ULTIMA POVESTE

VICTOR VÂNTU
CE LĂSĂM ÎN URMA NOASTRĂ

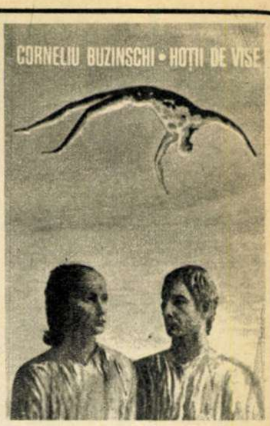

V-ați întrebat vreodată cîte cărți apar de-a lungul unui an, dar, mai ales, cîte dintre acestea vi se adresează în mod nemijlocit și vouă, ajutîndu-vă să pătrundeți tainele lumii înconjurătoare sau să vă formați propria personalitate în spiritul celor mai nobile idei ale epocii pe care o trăim? Răspunsul cel mai concludent la o asemenea întrebare ni-l oferă, desigur, cifrele statistice. De pildă, în acest an, cele 25 de edituri din București, Cluj, Iași, Timișoara sau Craiova au inclus în planurile lor de apariție peste 3 000 de titluri ale unor lucrări social-politice, beletristice sau tehnico-științifice. Numai în domeniul beletristicii — pentru a ne referi la volumele care trezesc interesul celor mai diverse categorii de cititori — vor fi publicate pînă la sfîrșitul anului mai bine de o treime din numărul total al acestor titluri, ceea ce înseamnă că în fiecare săptămînă văd lumina tiparului 6—8 romane originale sau traduse, 3—4 plachete de poezie, 2—3 cărți de teorie critică sau istorie literari, 4—5 ediții din operele scriitorilor înaintași.

În fața numărului impresionant al noilor apariții editoriale, rubrica pe care o inaugurăm astăzi își propune să vă ajute în alegerea viitoarelor lecturi, prezentîndu-vă periodic unele dintre cele mai interesante cărți recent tipărite. Ne vom opri în primul rînd asupra cărților scrise despre voi și pentru voi, dar și asupra altor lucrări din care veți putea desprinde imagini expresive ale trecutului îndepărtat sau mai apropiat de luptă al poporului pentru libertate și dreptate, veți putea înțelege — urmărind pilda vie a celor ce construiesc prezentul socialist al României — ce înseamnă să îți iubești țara, să nu precupețești nici un efort pentru a contribui la ridicarea ei pe noi trepte de civilizație materială și spirituală.

RADU TUDORAN: „Ultima poveste"

Publicat în 1956 și distins în același an cu premiul pentru «cea mai bună carte pentru copii și tineret», romanul lui Radu Tudoran **Ultima poveste** *rămîne și astăzi — la a treia ediție, tipărită de Editura Ion Creangă — o lectură la fel de captivantă și de instructivă. Parcurgem, de fapt, paginile unei adevărate cronici consacrate universului cotidian al copilăriei, vîrstei la care căutăm pretutindeni în jurul nostru, cu o inepuizabilă fantezie, întîmplări miraculoase și aventuri palpitante.*

Deși întîmplările narate se petrec în anii ultimului război mondial — ani grei, plini de lipsuri și de suferințe, cînd majoritatea bărbaților din satul din preajma munților în care se desfășoară acțiunea au fost trimiși pe front, unde mulți dintre ei au pierit — eroii cărții, ajutați de mai vîrstnicul lor prieten, cantonierul Cazimir, se bucură totuși de frumoasele zile ale vacanțelor. Poveștile pe care le spune cantonierul la căderea serii, jocurile de tot felul, dar mai ales telegraful pe care copiii reușesc să-l instaleze între casele lor sau automobilul pe care-l construiește pentru ei Cazimir din piesele luate de la o motocicletă reprezintă pentru Trică și Uță, pentru Culai sau pentru Petruș tot atîtea prilejuri de a descoperi secretele naturii, ale fizicii sau ale mecanicii, de a cerceta noi și noi orizonturi. Dar războiul va pătrunde în cele din urmă și în lumea lor, le va preschimba jocurile într-o realitate dramatică, în care vor învăța să discearnă dreptatea de nedreptate, vor cunoaște solidaritatea umană, își vor dovedi prietenia, curajul, spiritul de sacrificiu. «Ultima poveste» la care iau parte eroii lui Radu Tudoran — poveste pe care vă lăsăm să o aflați singuri în paginile cărții — nu mai este rodul imaginației lor fecunde, ci se petrece aievea, marcînd trecerea la adolescență și o dată cu aceasta înțelegerea gravă, mai lucidă, am spune chiar mai responsabilă a vieții. Prin acest final, romanul dobîndește în ansamblul său o semnificație aparte, oferindu-le celor ce îl citesc astăzi nu numai un tablou emoționant al copilăriei trăite într-un perimetru social și uman ce aparține de acum trecutului, ci și exemplul pilduitor al drumului pe care l-au parcurs eroii săi către descifrarea unor adevăruri fundamentale ale vieții.

VICTOR VÂNTU: „Ce lăsăm în urma noastră"

Reporter și publicist preocupat cu consecvență să detecteze esențialul din realitatea zilelor noastre, Victor Vântu își propune în volumul nu demult apărut în Editura Albatros să afle răspunsul la o întrebare tulburătoare: **Ce lăsăm în urma noastră?** *«Viața mi-a scos în cale oameni care au știut nu numai să-și pună această întrebare — mărturisește de la început autorul — ci să și cucerească răspunsul». Un răspuns ce se confundă, de fapt, cu însăși tinerețea lor, o tinerețe trăită din plin pe șantierele construcției socialiste și care merită să fie povestită și luată drept exemplu de cei ce sînt chemați să le continue eforturile creatoare.*

Iată de ce autorul a simțit nevoia să-și reia însemnările consemnate de-a lungul anilor în carnetul de reporter, să-și retranscrie însemnările despre oameni și fapte cunoscute în cetatea oțelului de la Hunedoara, pe Valea Jiului sau a Prahovei, în Țara Moților sau în Delta Dunării, pe Argeș sau pe Lotru. Și-a dat seama, în același timp, că aceste «personaje cu o stare civilă precisă» și-au continuat drumul în viață, confirmînd sau infirmînd imaginea pe care el a surprins-o cu ani în urmă. S-a născut astfel un ultim capitol — «Erata cărții» — o anchetă epistolară în cadrul căreia interlocutorii săi de altădată au fost rugați să răspundă tocmai la întrebarea care avea să constituie și titlul volumului. Sînt, poate, cele mai pilduitoare pagini ale cărții, pagini în care oameni ajunși la maturitate se confruntă, măcar pentru o clipă, cu propria tinerețe, făcîndu-și bilanțul a ceea ce au realizat pînă acum, dar și încrezătoare proiecte de viitor. Intorcînd ultima filă a cărții, avem senzația pregnantă că aceasta rămîne deschisă, continuîndu-se sub ochii noștri cu faptele pe care viața însăși le adaugă clipă de clipă.

CORNELIU BUZINSCHI: „Hoții de vise"

Predilecția pentru faptul cotidian, nu o dată revelator în definirea caracterului personajelor, se impune ca o trăsătură distinctivă și în ultimul volum semnat de Corneliu Buzinschi, **Hoții de vise,** *volum alcătuit prin alăturarea mai multor «cărți» a căror acțiuni se succed în timp, constituind un tot unitar prin prezența acelorași eroi. Îndeosebi în primele capitole, autorul conturează profilul personajelor de prim plan — Varahil și prietenul său Hani — urmărindu-i de-a lungul unor întîmplări obișnuite, consemnînd diversele jocuri și năzdrăvănii atît de firești la vîrsta pantalonilor scurți. Căci în asemenea împrejurări se vădește mai limpede ca oricînd nu numai firea lor veselă, deschisă, ci și curiozitatea mereu trează, dorința de a cunoaște cît mai multe lucruri, de a se distinge prin fapte și gesturi îndrăznețe.*

Setea lor de aventură — și de ce să nu recunoaștem și a noastră, a celor ce îi însoțim în peripețiile de fiecare zi — își află împlinirea mai ales în ultimele două «cărți» cuprinse în volum. Bunăoară, într-una dintre acestea, ei reconstituie cu ajutorul unor vechi însemnări — scrise «după cele păstrate de demult și trecute din gură în gură» — o întîmplare petrecută pe vremea lui Ion Vodă cel Cumplit, cînd strămoșii lui Varahil (numele celui mai tînăr dintre aceștia îl poartă și copilul de astăzi) i-au pedepsit pe cei ce l-au trădat pe domnitor la Roșcani. În fine, în ultima parte, ajunși peste cîțiva ani la vîrsta viselor și a proiectelor cutezătoare, eroii lui Corneliu Buzinschi sînt implicați într-o pasionantă aventură detectivistă, contribuind la dejucarea planurilor mai multor spioni.

Este, credem, evident că această diversitate a acțiunilor narate, a situațiilor în care sînt surprinși Varahil și prietenii săi conferă un plus de interes întregului volum, lectura fiind, astfel de bună seamă, mult mai agreabilă și mai atractivă.

1848 UN MOMENT LUMINOS ÎN VIAȚA POPORULUI ROMÂN ATUNCI, LA BLAJ UN MOMENT LUMINOS ÎN VIAȚA POPORULUI ROMÂN 1848

de Dan **BERINDEI**

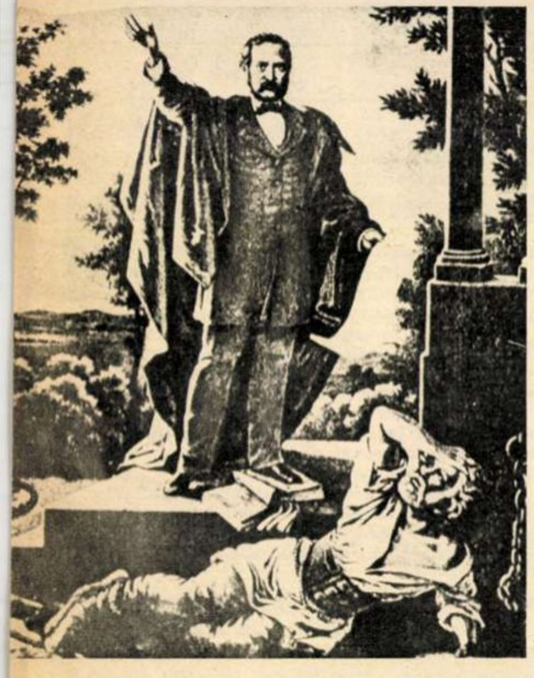
1

3-15 mai 1848, dată înscrisă adînc în istoria națiunii române. Atunci a avut loc, pe întinsul cîmp de la Blaj (care de la acest eveniment a luat numele de Cîmpia Libertății) măreața adunare a românilor transilvăneni care au demonstrat forța de neînchipuit a poporului. Răspunzînd chemării fruntașilor lor, din toate unghiurile Transilvaniei sosiseră mii și mii de țărani, din părțile Someșului, ale Mureșului și ale Tîrnavei, din preajma Năsăudului, a Brașovului și a Sibiului, din locuri mai apropiate ori mai depărtate, purtîndu-și puțină hrană în traistă și în suflet dorul năzuințelor neîmplinite, pricinuită de apăsarea feudală și de nerecunoașterea drepturilor lor naționale. Cu toții purtau în cuget nădejdea că aci la Blaj se va șterge iobăgia apăsătoare, că aci va fi pentru ei, cei mulți și drepți, începutul unei noi vieți. Înainte ca cei 40 000 de participanți să se fi strîns, în ziua de 2/14 mai, a avut loc în catedrala orașului o primă întrunire, cu prilejul căreia Simion Bărnuțiu, cărturar și patriot neînfricat, iubitor al țărănimii apăsate și năpăstuite, a luat apărarea cauzei poporului său. «Toată Europa — spusese el — renaște prin libertate» și el ceruse într-o cuvîntare zguduitoare împlinirea năzuințelor românilor transilvăneni și respectarea dorințelor lor. La ușa catedralei fusese așezat un mare steag tricolor pe care se scrisese cu litere de aur: virtutea română reînvie!

În dimineața zilei de 3/15 mai s-a deschis pe întinsa cîmpie blăjeană adunarea propriu-zisă. «Ziua aceasta — se scria într-un ziar al vremii — de mii de oameni însetați de libertate ca ziua răscumpărării așteptată și de mulți temută, răsări». La început se încercase a se ține adunarea în piața din fața catedralei, dar mulțimea participanților a impus mutarea ei pe cîmpul larg de lîngă Tîrnava Mare. Martorii străini au rămas adînc impresionați de aspectul adunării. «Măreț era spectacolul — scria istoricul maghiar Jakab Elek — ce se desfășura în fața noastră. O masă de vreo douăzeci de mii de oameni (în fapt au fost 40 000 — D.B.), îmbrăcati sărăcăcios, cu înfățișare chinuită, un biet popor de iobagi... Fețele lor, fețe cunoscute de țărani, arse de soare, cu diverse nuanțe și expresii, dar de același tip; ici și colo cîte o statură voinică, frumoasă, cîte un corp ca bradul... Cei din părțile sibiene și de la munte se deosebeau ca figură și statură, de ceilalți; oacheși, înalți, chipeși, bine făcuți, cu înfățișare energică... în atitudinea lor e conștiința de sine, pe ici pe colo dîrzenie provocatoare, o urmă de mai mare bunăstare și de cultură». Un alt comentator maghiar, Mészáros Karoly a fost și el zguduit de înfățișarea maselor revoluționate: «Cît privește aspectul exterior al acestei mărețe adunări populare, așa ceva n-a prea văzut vreodată Europa. O masă populară... fanatică, cu trăsături accentuate, caracteristice, ușor de recunoscut ale coloniștilor romani, oferea spectatorului în tumultul sălbatic, tălăzuitor al patimilor politice, un tablou extraordinar de interesant și de zguduitor. Din blocurile agitate de furtună se desprindeau ici pîlcuri de oameni cu fața oacheșă, cu ochi scînteietori, îmbrăcați în ițari, cu căciuli mițioase în cap, dincolo, cățărați pe butoaie, lavițe înalte și pe mese, popi, avocați și profesori».

Deoarece cuvîntul oratorilor de la tribuna centrală nu putea fi auzit decît de o parte din miile de participanți, a fost organizată o retransmitere prin intermediul tinerilor patrioți, a tribunilor și, astfel, în fapt uriașa adunare a fost la rîndul ei împărțită în zeci de adunări mai restrînse dar nu mai puțin însuflețite. Masele au depus un jurămînt față de națiunea română și față de țelurile ei. «Nu voi lucra nicicodată în contra drepturilor și a intereselor națiunii române — se spunea, între altele, în jurămînt —, ci voi ține și voi apăra legea și limba noastră română, precum și libertatea, egalitatea și frățietatea. Pe aceste principii voi respecta toate națiunile ardelene, poftind egală respectare de la dînsele. Nu voi încerca să asupresc pe nimeni, dar nici nu voi suferi să ne asuprească nimeni».

În ziua următoare, la 4 / 16 mai, au fost adoptate cele 16 puncte ale petiției naționale, prin care se cerea, între altele, «desființarea iobăgiei fără nici o despăgubire din partea țăranilor iobagi», se afirma egalitatea politică a națiunii române din Transilvania cu celelalte naționalități și dreptul pentru ea de a-și avea reprezentanți în dietă, administrație și în justiție în proporție cu numărul ei. Interesantă mai era și cerința desființării vămilor dintre Transilvania și celelalte două țări românești ceea ce era menit în viitor a înlesni o unificare. De altfel, pe întinsul cîmp din preajma Tîrnavei, miile de țărani, împotrivindu-se unirii forțate cu Ungaria au cerut o unire cu Principatele Române. Strigătul *Noi vrem să ne unim cu Țara!* a răsunat cu putere din piepturile participanților. Cerînd respectarea libertăților democratice și a drepturilor poporului, miile de țărani români — cărora li s-au alăturat și țărani maghiari și sași — au înțeles forța pe care ei o aveau. «Uitați-vă pe cîmp românilor! — le spusese Avram Iancu. Sîntem mulți ca cucuruzul brazilor, sîntem mulți și tari».

La adunarea de la Blaj au luat parte și tineri revoluționari moldoveni — cum a fost viitorul domnitor Alexandru Ioan Cuza sau scriitorul Alecu Russo — și munteni. Măreața adunare i-a impresionat nespus și le-a dat măsura puterii poporului lor, întărindu-le totodată convingerile în unitatea națională. «Într-un ținut al Ardealului — evoca Russo evenimentul — se ivi la 1848 o zi frumoasă pe un cîmp întins, unde patruzeci mii de români stau să asculte, sub aripile unui steag în trei culori, cuvîntul inteligenței ardelene. Moldoveni și munteni, pribegi ai tul burărilor din Țări, priveau cu bătaie de inimă adunarea, oștită grămadă cîte grămadă, după satele și ținuturile de unde veniseră oamenii: un popor întreg de același port și aceeași limbă ca și a poporului nostru, sta măreț în lumina soarelui, și printre sumane se vedeau amestecate multe surtuce; aceste surtuce acopereau piepturile tineretului de frunte...».

Moment de seamă al revoluției române din 1848, prilej pentru popor de a-și dezvălui năzuințele, dar și de a-și arăta puterea și voința de a le împlini, adunarea de la Blaj a rămas peste veac ca unul din episoadele cele mai glorioase ale luptei poporului, ca o pagină veșnic vie de istorie revoluționară.

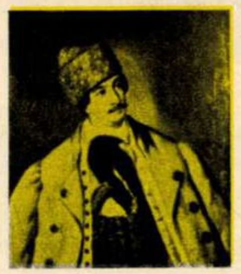
Avram Iancu

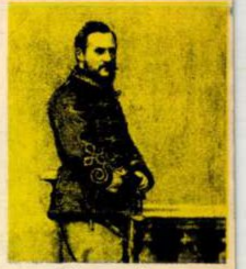
Alexandru Ioan Cuza

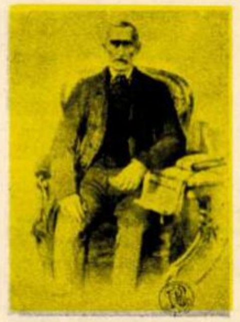
Simion Bărnuțiu

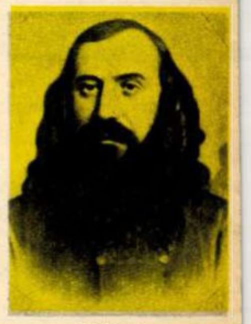
Eftimie Murgu

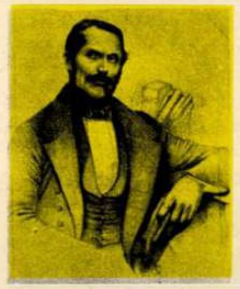
George Barițiu

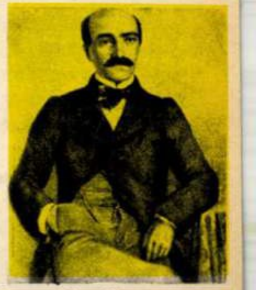
Vasile Alecsandri

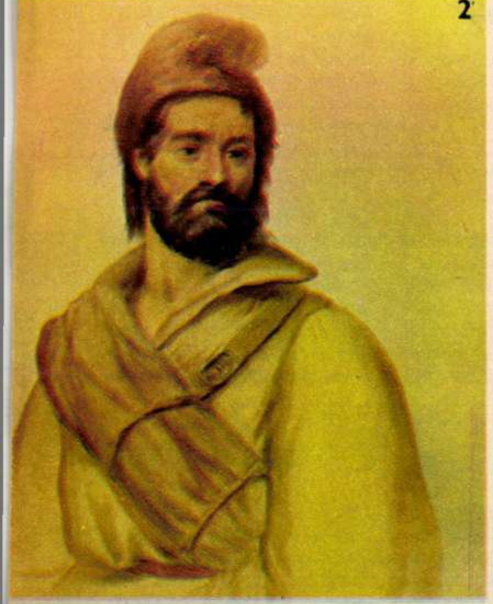
2

*

Andrei Mureșanu, (litografie foto 1) autorul poeziei «Răsunet», pe care Bălcescu a numit-o «Marseilleza românească». Melodia a fost compusă de Anton Pann.

Litografii de epocă, înfățișind portrete de țărani și scene din viața zilnică (foto 2, 4, 5, 6)

3

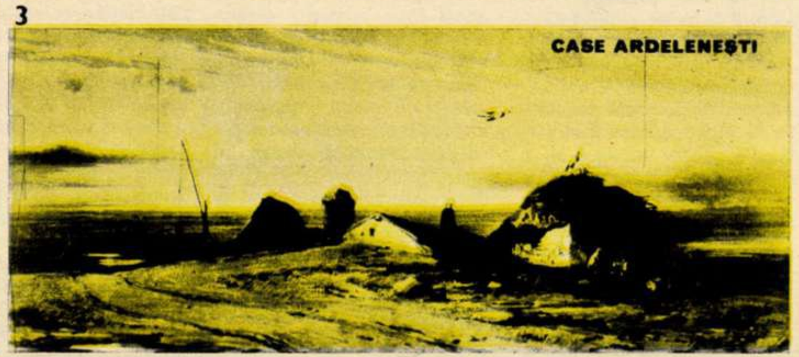
CASE ARDELENEȘTI

4

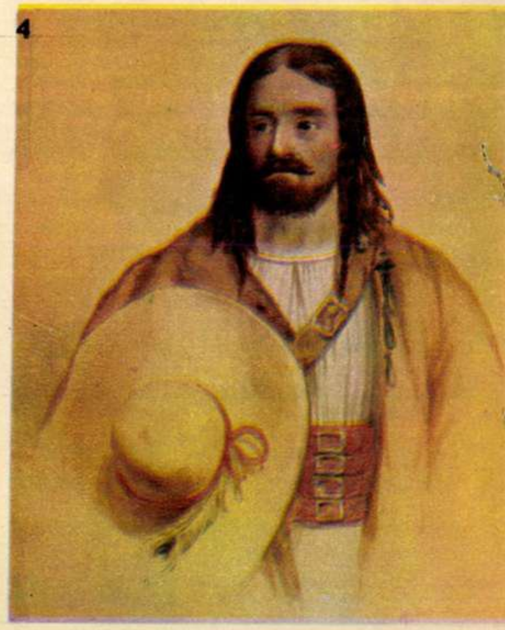

5

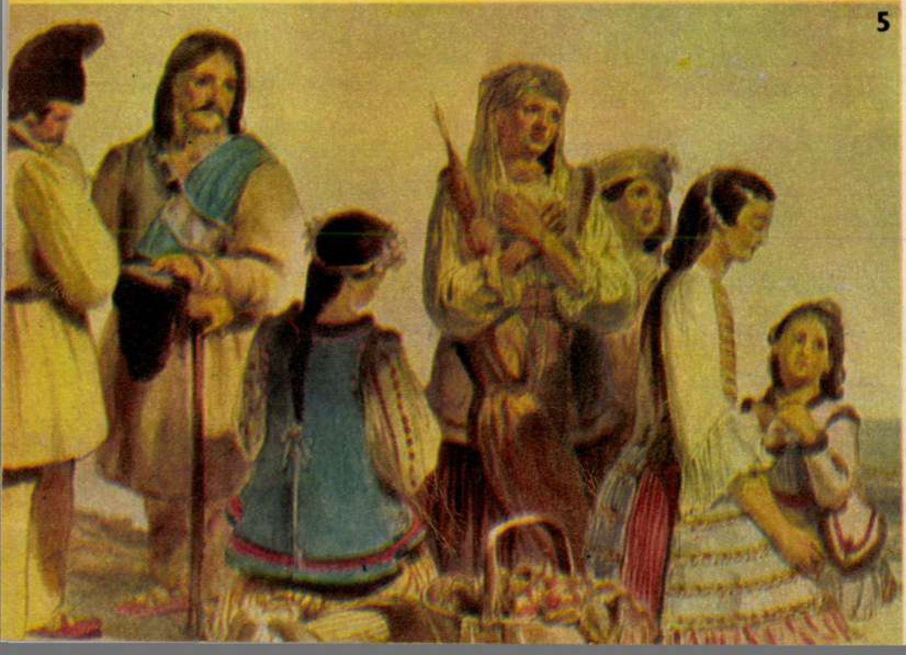

6

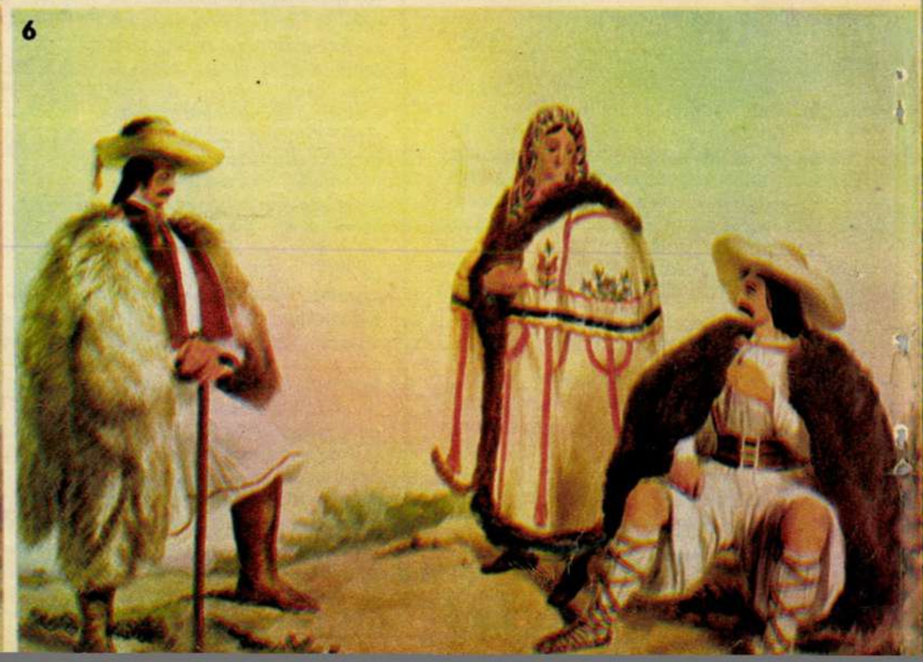

• Nenumărați cărturari, scriitori, gînditori iluminiști s-au aflat alături de masele populare, în anul revoluționar 1848. Marea Adunare de la Blaj a exercitat o deosebit de puternică influență asupra lor.

• Avram Iancu a fost unul dintre conducătorii revoluției din 1848 1849 din Transilvania. În zilele Marii Adunări de la Blaj, acest înflăcărat propagandist s-a aflat în mijlocul mulțimii. El a organizat masele adunate pe Cîmpie, în forma unei stele, în așa fel încît să existe posibilitatea ca pe grupuri mici, să se poată dezbate cuvîntările și propunerile făcute de la tribună.

• Vasile Alecsandri, care se afla în acele zile în Transilvania a scris și a publicat, la 24 mai și 14 iunie 1848, două poezii: «Către români» **și** «Hora Ardealului»**, în care poporul era îndemnat la unire în cadrul României. În** «Hora Ardealului» **se află cunoscutele versuri din** «Hora Unirii» **«Hai să dăm mînă cu mînă/ Cei cu inima română/ Să-nvîrtim hora frăției/ Pe pămîntul României».**

• Simion Bărnuțiu s-a numărat de asemenea printre conducătorii revoluției de la 1848 a românilor din Transilvania.

• George Barițiu, una din figurile proeminente ale revoluției din 1848 în Transilvania, a fost un om politic cu vederi cuprinzătoare în problema revoluției. El a făcut parte din aripa care a militat pentru unirea forțelor revoluționare românești cu cele revoluționare maghiare.

• Eftimie Murgu a fost unul dintre conducătorii mișcării naționale a românilor din Transilvania și Banat. A fost profesor de filozofie și l-a avut elev pe Nicolae Bălcescu. Eftimie Murgu a luat parte activă la revoluția din 1848, militînd pentru desființarea iobăgiei și împroprietărirea țăranilor.

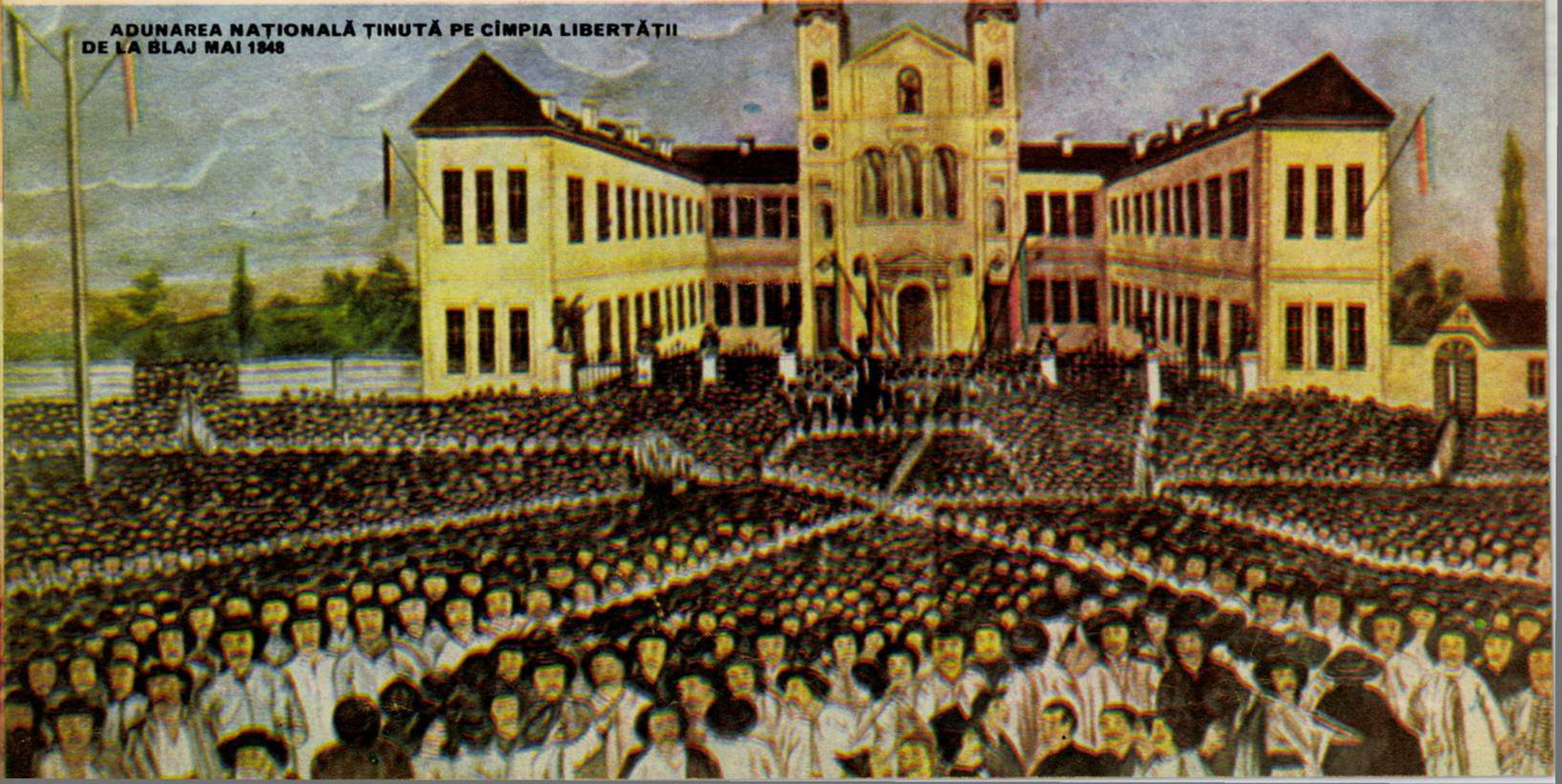
ADUNAREA NAȚIONALĂ ȚINUTĂ PE CÎMPIA LIBERTĂȚII DE LA BLAJ MAI 1848

Din istoria
MAȘINILOR DE CALCUL

Dincolo de manual

de ing. **MARIUS MENDELOVICI**
și ing. **DAN VĂITEANU**

CALCULATOARE MECANICE

Folosind diferite dispozitive mecanice pentru efectuarea operațiunilor aritmetice, calculatoarele mecanice s-au inventat în secolul al XVII-lea. Ele se prezentau sub forma unor mașini operate de la «tastatură», la care datele și comenzile se dau prin acționarea unor taste sau chei, aflate în exteriorul mașinii spre deosebire de cele care funcționează cu cartele perforate (acestea din urmă vor fi prezentate în numărul următor al revistei), la care informațiile se introduc sub formă codificată.

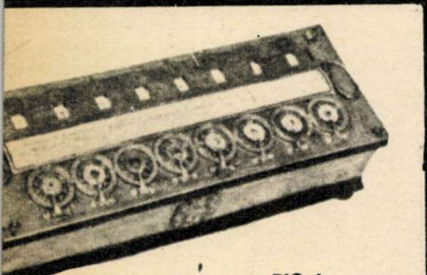
FIG. 1.

Pînă nu de mult, invenția mașinii aritmetice era legată exclusiv de numele lui Blaise Pascal, care, în 1641, la numai 18 ani, construise o mașină ce putea să adune și să scadă numere, folosindu-se de piese mecanice.

Cercetări recente au scos la lumină cîteva scrisori adresate marelui astronom J. Kepler de către Wilhelm Schickard, profesor la Universitatea din Tübingen, din care reiese clar că, încă în 1623, Schickard realizase o mașină aritmetică destul de complexă. Mașina de calcul consta dintr-un mecanism de adunare și scădere realizat cu roți dințate (11 roți întregi și 6 sectoare dințate) și un sistem de cilindri destinat să efectueze înmulțiri, împărțiri și extrageri de rădăcini (pe baza principiului logaritmilor lui Napier). Din păcate, nici un exemplar al acestei mașini nu a supraviețuit pînă în zilele noastre, dar, printre hîrtiile lui Schickard, a fost găsită o schemă a mașinii și indicații pentru construirea ei.

Reconstituirile recente ale mașinii lui Schickard au demonstrat funcționarea ei satisfăcătoare.

Independent de realizările lui Schickard în Germania, Pascal a studiat la Rouen, în Franța, problema calculului mecanic începînd din anul 1640, mai întîi din punct de vedere teoretic și filozofic (să nu uităm că a fost un mare filozof!); apoi, între 1642–1645, el a realizat cîteva exemplare ale mașinii sale aritmetice, dintre care ultimul funcționa perfect.

FIG. 2.
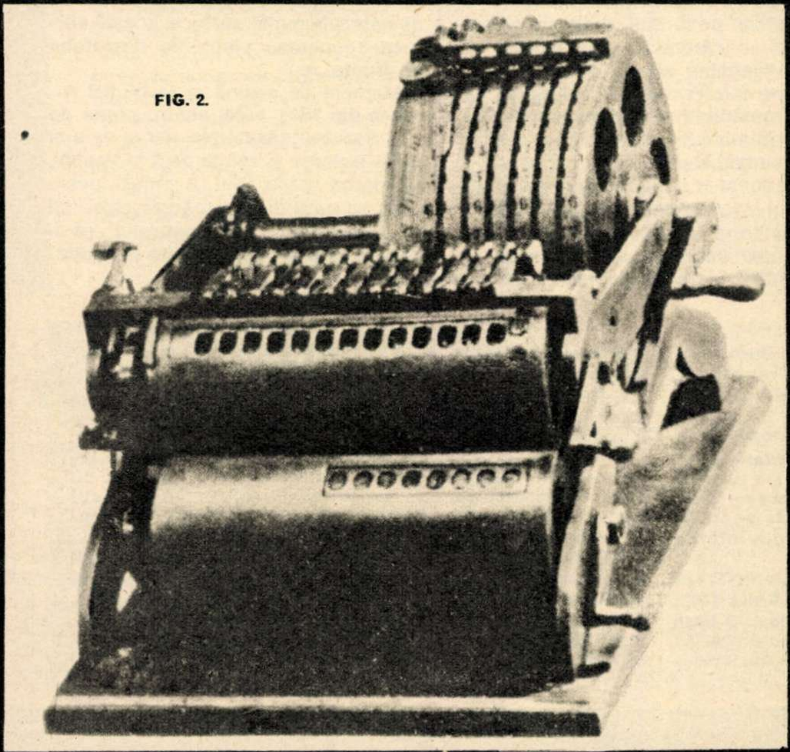

Mașina de calcul a lui Pascal, de dimensiunile unei cutii de pantofi, era constituită dintr-un șir de roți dințate, fiecare cu cîte 10 dinți numerotați de la 0 la 9, fiecare roată fiind legată de cea precedentă și de cea următoare prin intermediul unor pîrghii. În acest fel, o rotire cu 10 diviziuni (rotire completă) a unei roți, în sensul acelor de ceas, producea rotirea cu o diviziune în același sens a roții următoare, care indica un ordin de mărime superior. La rotirea în sens invers cu 10 diviziuni, roata următoare se rotea tot în sens invers cu o diviziune (fig. 1).

Adunarea se efectua la mașina lui Pascal prin rotirea roților cu atîtea diviziuni cîte indicau numerele de adunat, în sensul acelor de ceas. De exemplu, rezultatul sumei 14+7 se obținea astfel: se rotea prima roată cu 4 diviziuni și a doua cu o diviziune, pe cadranul mașinii apărînd numărul 14; apoi se rotea prima roată cu încă 7 diviziuni și apărea rezultatul: 21.

Deși mașina sa aritmetică are o structură foarte simplă, constituind mai mult un «contor» decît un «calculator», Pascal a folosit la realizarea ei unele principii de bază, care vor fi preluate de viitorii constructori de mașini electrice și electronice de birou din secolele XIX și XX. Aceste principii sînt:

— transportul automat către ordine superioare;

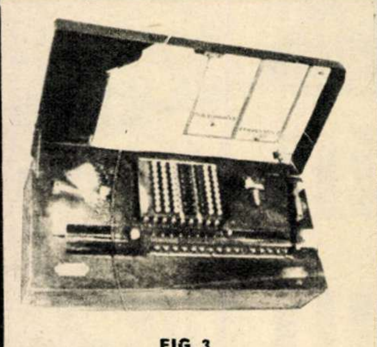
FIG. 3

— memorarea (păstrarea pe cadranul mașinii) a rezultatului final și a celor intermediare;

— efectuarea scăderii prin rotirea în sens invers a roților.

Dar poate că cea mai mare contribuție în dezvoltarea tehnicii de calcul, adusă de Pascal prin realizarea mașinii sale de adunat și scăzut, este sintetizată în propria sa cugetare: «mașina aritmetică produce efecte care se apropie de gîndire mai mult decît tot ce fac animalele; dar nu fac nimic ce ne-ar putea determina,să spunem că ea are voință, ca animalele».

Mașina lui Pascal, capabilă de a efectua numai adunări și scăderi, a fost adaptată de Samuel Moreland în 1666 pentru efectuarea înmulțirilor, prin adunări repetate.

Totuși, prima mașină de calcul capabilă să efectueze înmulțiri este considerată aceea realizată de Wilhelm von Leibnitz, între anii 1671–1694.

Similară principial cu mașina de adunat, mașina lui Leibnitz a introdus însă două dispozitive noi, care se pot regăsi astăzi la mașinile moderne de calculat de birou; acestea sînt dispozitivul «etajat» de calcul și roata cu știfturi, împrumutată din orologerie. Dispozitivul «etajat» era un tambur cilindric pe care angrenau nouă dinți de lungime crescătoare. Cînd tamburul era rotit, o roată dințată, care aluneca pe o axă paralelă cu axa tamburului, angrena cu unul din cei nouă dinți, fiind astfel rotită cu un număr echivalent de rotații (sau fracțiuni de rotații). Acest dispozitiv este asemănător cu tastatura mașinilor de calculat de birou de astăzi, la care există cîte o tastă pentru fiecare cifră de la 0 la 9 și la care înmulțirea se efectuează tot prin adunări repetate.

FIG. 4
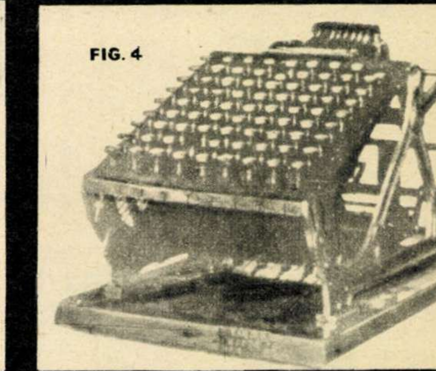

După mașina lui Leibnitz, timp de peste un secol nu s-a mai înregistrat nici o invenție deosebită în domeniul mașinilor de calcul acționate de la tastatură. De abia în 1820 s-a produs un eveniment de seamă: inventatorul alsacian Charles Xavier Thomas a realizat prima mașină de calculat reușită din punt ce vedere comercial. El are meritul de a fi introdus manivela, care poate acționa tamburul, prin aceasta mașina fiind ușor de manevrat și devenind rapidă la efectuarea înmulțirilor. Mașina lui X. Thomas este considerată predecesoarea tuturor mașinilor de calcul de birou actuale,

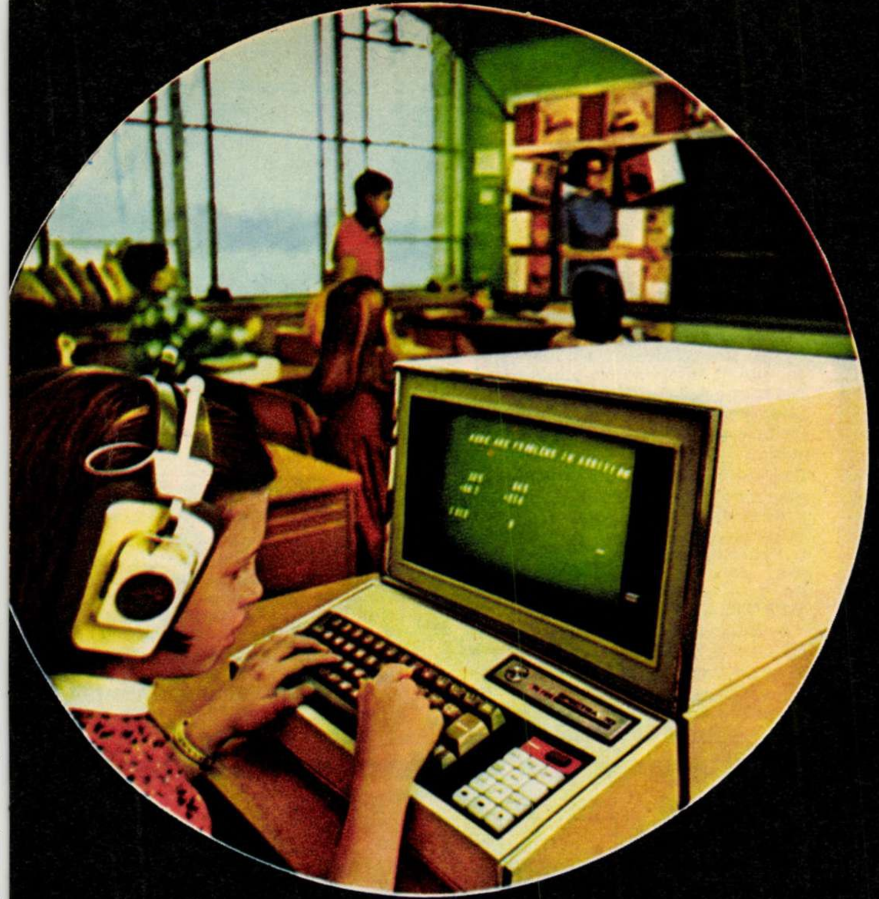

ÎNVĂȚÎND ALFABETUL CALCULATORULUI.

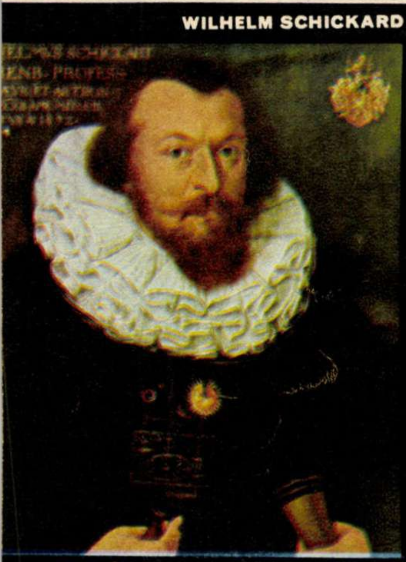

WILHELM SCHICKARD

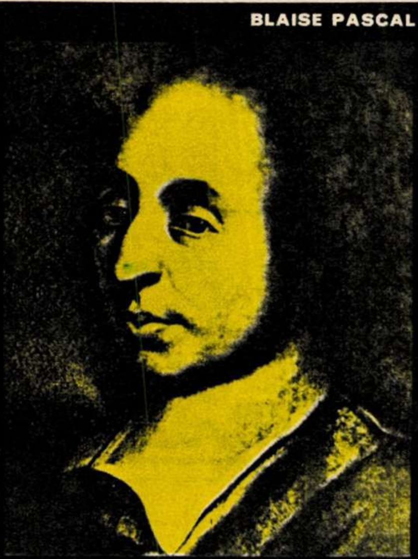

BLAISE PASCAL

ea a fost copiată pe scară largă în Europa și a fost dusă și în S.U.A., unde a cunoscut noi perfecționări.

Astfel, în 1850, americanul D.D. Parmalee a construit prima mașină de adunat acționată de la tastatură, asemănătoare unei mașini de scris. Deși putea aduna numai o singură coloană de cifre odată, mașina lui Parmalee a constituit un serios pas înainte.

După șapte ani, Hill realizează, tot în S.U.A., prima mașină de calcul pentru cele 4 operațiuni, cu acționare de la tastatură, iar în 1872, F.S. Baldwin inventează prima mașină reversibilă, practică, pentru cele patru operațiuni, cu acționare de la tastatură (fig. 2).

În 1878, în Rusia, W.T. Odhner a reușit să realizeze o mașină similară cu a lui Baldwin, dar mai compactă, folosind un nou tip de tambur.

Toate aceste mașini efectuau înmulțirea prin adunări repetate. Prima mașină care folosea o metodă directă de efectuare a înmulțirii a fost aceea construită de francezul Leon Bollée în 1887. Mașina sa dispunea de o piesă multiplicatoare, constînd dintr-o serie de plăci în formă de limbă, care reproduceau tabla înmulțirii de la 1 la 9.

Procedeul Bollée de multiplicare a fost folosit cu succes de Otto Steiger, care în 1893 a brevetat prima mașină de calcul comercială, cu înmulțire directă, mașina denumită «Millionaire» (fig. 3).

O altă mare realizare o constituie mașina de calcul a lui W.S. Burroughs, realizată în 1884 și introdusă pe piață în 1891. Mașina lui Burroughs (fig. 4) era capabilă să facă cele patru operațiuni, să înregistreze și să totalizeze toate operațiile, fiind comandate de la tastatură. Aceasta o recomanda pentru ținerea evidențelor și activitatea bancară.

De asemenea, trebuie amintită mașina de calculat a lui J.R. Monroe și Baldwin, realizată în 1911, prima mașină rotativă cu tastatură, care a avut succes comercial, construită pe principiul mașinii lui Baldwin.

Un important aport la dezvoltarea tehnicii de calcul l-au adus perfecționările din domeniul mașinilor de contabilizat.

Prima mașină de contabilizat a fost construită în 1909 de C.F. Kettering, în S.U.A., dar abia după primul război mondial acest tip de mașini de calcul a cunoscut adevărata perfecționare. Mașinile de contabilizat fac posibilă realizarea unei game largi de operații cu numerele; pe lîngă cele patru operațiuni, înregistrarea și tabularea, de care era capabilă și mașina lui Burroughs, aceste mașini pot sorta datele de intrare pe un anumit număr de coloane, întocmind diferite situații statistice.

După anul 1920, mașinile de calcul «pur mecanice» au început să fie înlocuite cu mașini electromecanice, care, grație acționării electrice, asigurau o viteză mai mare de calcul și o maniabilitate sporită.

Deoarece aceste noi mașini necesitau, în continuare, acționarea unor taste, bare sau pîrghii, aproape la fiecare etapă de prelucrare, ele constituiau mai curînd un echipament manual-mecanic decît unul automat. Dezavantajul a putut fi înlăturat prin utilizarea sistemului cu cartele perforate, care, în plus, a permis și compatibilizarea diferitelor mașini de calcul, funcționînd cu același tip de cartele perforate.

Dar despre mașinile cu cartele perforate, vom vorbi în numerele următoare ale revistei noastre.

PRELUCRAREA DE DATE LA CALCULATORUL NUMERIC.

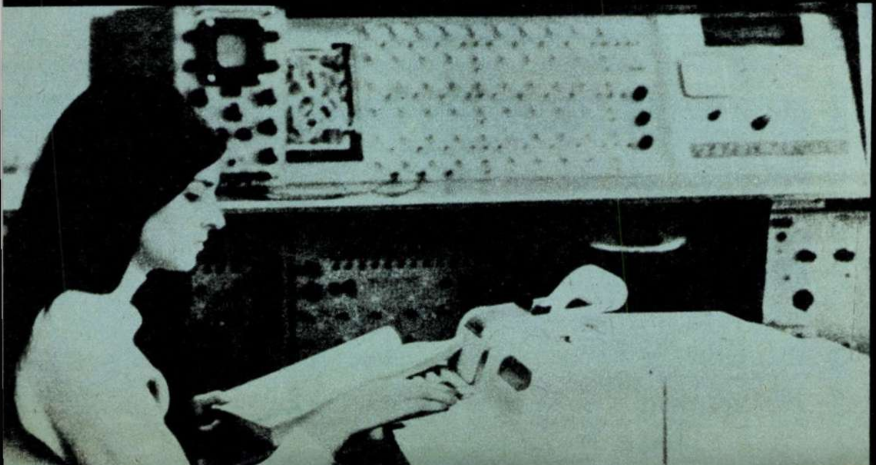

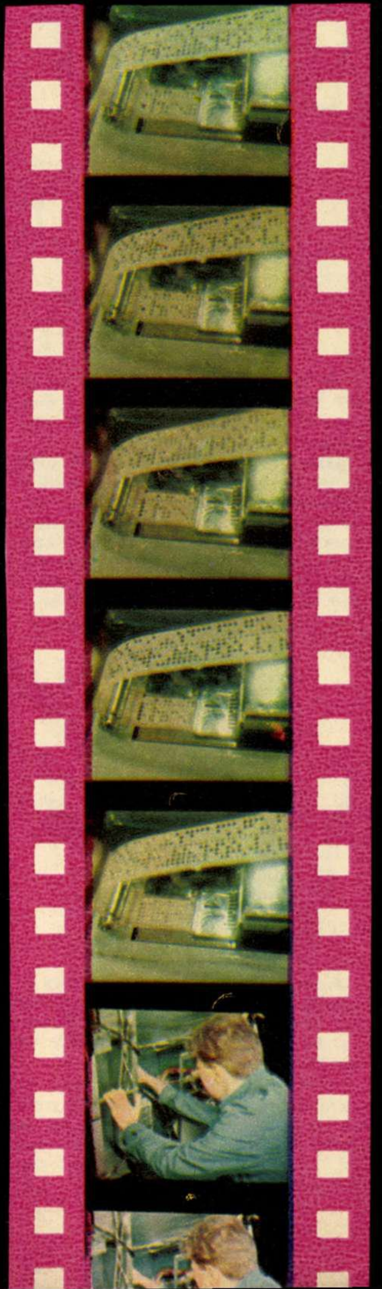

MICRO-FIȘIER

Blaise Pascal, *matematician, fizician, filozof și scriitor francez, născut la Clermont, în 1623. La 18 ani a inventat o mașină de calcul aritmetic. A descoperit legile presiunii atmosferice și a echilibrului lichidelor, a fundamentat teoretic funcționarea presei hidraulice etc.*

Prin operele sale, printr-o activitate multilaterală, de savant și umanist, a contribuit la pregătirea apariției clasicismului francez. A murit la 39 de ani, în 1662.

Wilhelm Schickard, *savant german, născut la Herrenberg (1592—1635). A construit o mașină de calcul care efectua cele patru operații aritmetice.*

VACANȚA!
VACANȚA!
VACANȚA!
vacanța!
VACANȚA!

Se apropie, fără îndoială. Dar eu nu pot concepe o vacanță plăcută fără prietena mea credincioasă, revista «Cutezătorii». Se pune deci problema să mă abonez, fără zăbavă.

Cutezătorii

Firește, am să-i cer ceva bani mamei. Niciodată nu m-a refuzat cînd a fost vorba de abonamente. Am să-i cer și bunicului și o să-mi dea. Fie vorba între noi, după ce citesc revista i-o dau și lui și o citește cu multă plăcere.

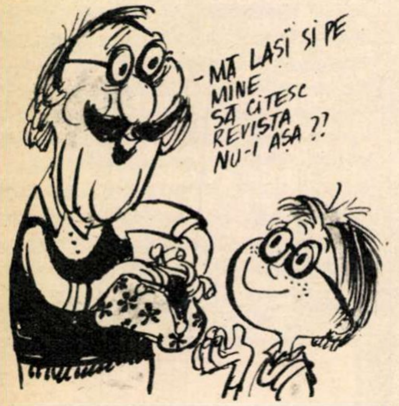
– MĂ LASI SI PE MINE SĂ CITESC REVISTA NU-I AȘA ??

Și mai sînt mijloace ca să-mi realizez banii de abonament: borcanele pe care le-am strîns. Am să le duc la IRVA.

Mai fac și alte economii. De pildă, am cerut hîrtie albastră ca să-mi învelesc caietele. Dar dacă întorc pe dos învelitoarea de acum, e totul

în ordine. Banii de hîrtie îi pun la abonament. După aceea, am să fac economii în casă. De pildă am să mă țin de toată lumea să nu mai uite becuri aprinse sau să lase apa deschisă. Pe urmă grădinița mea de

legume pentru casă din fața ferestrelor. Am roșii, castraveți, ridichi de lună și ceapă verde.

SPRE CHIOSCUL DE DIFUZARE A PRESEI
5 LEI

Și iată că mi-am agonisit nu 13 lei cît îmi trebuie, ci 25 de lei! Am să dau fuga la Oficiul P.T.T.R. sau la factorul poștal. Bun!

Uite-mă și cu chitanța de abonament pe toată vacanța mare la «Cutezătorii». Și am rămas cu 12 lei. «Știi ce, tovarășe, fă-mi un abonament pe toată vacanța și la «Racheta cutezătorilor». Acolo voi găsi construcții interesante care îmi vor umple în mod plăcut timpul liber.

„UN ABONAMENT PE ÎNTREAGA VACANȚĂ"

Acum sînt asigurat și liniștit. Ia te uită ce program grozav de vacanță are revista «Cutezătorii»! Povestiri, seriale, concursuri cu premii! **Mă felicit pentru ideea mea!**

Știți de ce v-am povestit toate cele de mai sus? Pentru că oricine va proceda ca mine poate să realizeze același lucru: Un abonament pe întreaga vacanță la revista noastră dragă — «Cutezătorii».

Ornitologie

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1
1										
2						●				
3							●			●
4				●					●	
5					●					
6				●		●		●		
7			●						●	
8	●						●			
9		●								
10								●		

ORIZONTAL:

1. Crește porumbei; 2. La păsări și la lilieci; — Fulg; 3. Pasăre insectivoră asemănătoare rîndunicii; — Timpul în care vînează unele păsări răpitoare; 4. Interjecție; — Bună înotătoare; 5. Copilă; — Pasăre mică de culoare galbenă; 6. Prenume feminin; — Cap de cioară; 7. Și cap de rîndunică! — Dramaturg norvegian, autorul piesei «Rața sălbatecă»; 8. Poet clasic român, autorul poeziei «Cucoarele» — Comună în Belgia; 9. Zburătoare (dim . pl.) 10. Pasăre mică, care se hrănește cu semințe de in; — Cap de bibilică!

VERTICAL:

1. Specie de porumbel — Cap de pitulice! 2. Păsări de curte; 3. Pasăre de baltă de culoare neagră — Interjecție; 4. În toiul luptei! — Afluent al Dunării; 5. Arab — Pasăre asemănătoare cu barza, din regiunile calde; 6. Țesătură orientală — Povață; 7. Opera scurtă! — Solid; — Cap de rață! 8. Căutat de vînători pentru carnea delicioasă — Nicolaie între prieteni; 9. Lini decapitați! — Mic, dar înfipt — Penajul lebedei (masc.); 10. Dă tonul celor ce cîntă; — Pasăre migratoare, asemănătoare cu mierla.

prof. **TEODORA MIJA**

DICȚIONAR:
ITI, AAT, OPA, ISAR, NAC

triunghi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	R	E	P	E	T	E	N	T	A
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	A								

ORIZONTAL ȘI VERTICAL:

1. Trecută în altă clasă.
2. Na-ți-o bună că ți-am dres-o!
3. Tăiată și cusută.
4. Lăptucă (reg.)
5. Examene sonore.
6. Bumbac.
7. Agent de legătură.
8. Pronume.
9. Este prima... la catalog.

Careul magic

6	12	3	13
10			1
12	9	2	8
4			11

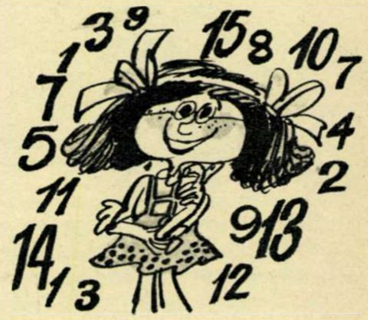

În figura alăturată avem un careu magic cu 8 termeni lipsă. Dar știm că toți termenii acestui careu fac parte din șirul natural al numerelor 1........16, iar constanta lui este 34. Încercați să reconstituiți careul magic.

DEZLEGĂRI:

ORNITOLOGICĂ:
Orizontal: 1. Columbofil. 2. Aripa. Pana. 3. Lăstun. Zi. 4. Iti. Rata. C. 5. Fata. Canar. 6. Ana. I. R. 7. Ri. Ibsen. S. 8. Iosif. Aat. 9. P. Pasarele. 10. Inarita. Bi.

ORIENTARE PROFESIONALĂ:
Ei devin matrițieri.

TRIUNGHI (orizontal și vertical):
1. Promovată. 2. Reparată. 3. Operată. 4. Marula. 5. Orale. 6. Vată. 7. Ața. 8. Ta. 9. A.

STELUȚA BUCLUCAȘĂ:

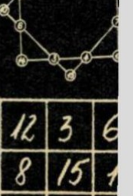

CAREUL MAGIC:

13	12	3	6
10	8	15	1
7	9	2	1
4	5	14	1

DORESC SĂ CORESPONDEZE PE TEME DE:

PIONIERIE: Manuela Dragomir, clasa a IV-a, comandantă de detaşament, Buzău, str. Unirii, bl. 104, sc. A, et. 5, apt. 23. **Maricela Vîlcu,** Satu Nou, Panciu, județul Vrancea. **DESEN: Cornelia Ştefănescu,** clasa a V-a, Filipeşti de Tîrg, str. Culturii nr. 377, județul Prahova. **COLECȚIONEAZĂ VEDERI, ŞERVEȚELE şi TIMBRE: Gina Marin,** clasa a IV-a şi **Mihai Marin,** clasa a V-a, Oltenița, str. Dunărea nr. 96, județul Ilfov. **MUZICĂ: Lidia Fundulea,** clasa a V-a, comuna Pogoanele, județul Buzău. **Liliana Gabriela Crăciun,** clasa a V-a, Iaşi, str. Ciurchi nr. 115, bl. F1, sc. E, ap. 3; **ÎNVĂȚĂTURĂ: Irina Nicorici,** Hunedoara, Intrarea Spicului nr. 4, bl. L5, sc. A, ap. 4. **SPORT: Elena Bărbosu,** satul Plopeasa, comuna Scorțoasa județul Neamț. **Gheorghe Florea,** clasa a VII-a, comuna Băleni, județul Dîmbovița.

Pentru colegele mele

Recomandări de şcoli profesionale, pentru prietenele mele care m-au întrebat ce profesii să-şi aleagă după terminarea şcolii generale. (Continuare din numărul trecut).

JUDEȚUL BRAŞOV: Şcoala profesională Braşov, str, Castelului Nr. 2 — filator; finisor de produse textile; țesător; tricoter; lăcătuş mecanic în industria construcțiilor de maşini; lăcătuş mecanic în industria textilă; confecționer de îmbrăcăminte din țesături şi tricoturi; confecționer de încălțăminte din piele şi înlocuitori. **Şcoala profesională Braşov, str. Alex. Petöfi nr. 12** — vînzător de produse alimentare; vînzător de produse textile şi încălțăminte; bucătar; cofetar-patiser; ospătar; vînzător de produse metalo-chimice. **Şcoala profesională sanitară, Braşov, str. V. Maiakovski nr. 13** — soră medicală. **JUDEȚUL BRĂILA: Şcoala profesională sanitară, Brăila, bd. A.I. Cuza nr. 71** — soră medicală. **JUDEȚUL BUZĂU: Şcoala profesională Buzău Aleea Episcopiei nr. 1** — vînzător în magazine săteşti; croitor de îmbrăcăminte pentru femei şi cusături naționale. **Şcoala profesională sanitară, Buzău, str. Cuza Vodă nr. 63** — soră medicală. **JUDEȚUL CLUJ: Şcoala profesională. Cluj, str. Decebal nr. 2** — vînzător de produse alimentare; vînzător de produse textile şi încălțăminte; vînzător de produse metalo-chimice; vînzător de aparate şi produse electromecanice; bucătar; cofetar-patiser; ospătar. **Şcoala profesională.Gherla, str. Bobîlna nr. 55** — vînzător în magazine săteşti; ospătar; cofetar-patiser; croitor îmbrăcăminte bărbați; țesător de covoare şi cusături naționale; confecții tricotaje şi țesător de covoare. **Şcoala profesională,comuna Iara,** — țesător de covoare şi cusături naționale; tîmplar manual universal, pirogravor, binale. **Şcoala profesională sanitară Cluj, bd. V.I. Lenin, nr. 7** — soră medicală. **JUDEȚUL CONSTANȚA: Şcoala profesională Constanța, str. Decebal nr. 15** — vînzător de produse alimentare; vînzător de produse textile şi încălțăminte; vînzător de produse metalo-chimice; ospătar; bucătar; cofetar-patiser. **Şcoala profesională sanitară Constanța, str, 30 Decembrie nr. 87** — soră medicală. **JUDEȚUL COVASNA: Şcoala profesională Sf. Gheorghe** (funcționează şi clase cu predare în limba maghiară), **str. Libertății nr. 18** — filator; țesător; tricoter. **JUDEȚUL DÎMBOVIȚA: Şcoala profesională sanitară Tîrgovişte, str. Muzelor nr. 10** — soră medicală. **JUDEȚUL DOLJ: Şcoala profesională sanitară, Craiova, str. Silozului nr. 65 — soră medicală. JUDEȚUL GALAȚI; Şcoala profesională Galați, str. Mihai Bravu nr. 12** — vînzător de produse alimentare; ospătar; vînzător de produse textile şi încălțăminte.

Olguța

ORIENTARE PROFESIONALĂ

(TRIVERB: 2, 5, 9)

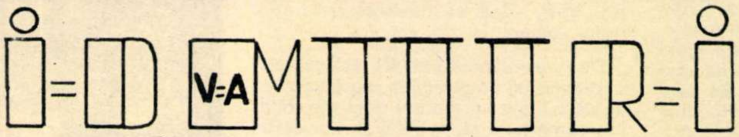

Steluța buclucas

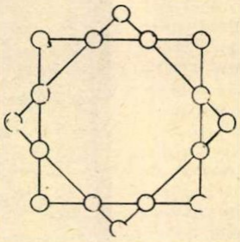

FOLOSIND O SINGURĂ DATĂ TOATE CIFRELE DE LA 1
LA 16, TREBUIE SĂ LE PLASAȚI ÎN ACESTE CERCULEȚE, DAR
ÎN AŞA FEL CA PE CELE 8 LATURI ALE CELOR DOUĂ PATRA-
TE CARE FORMEAZĂ ACEASTĂ STEA ÎN OPT COLȚURI, SĂ
OBȚINEȚI SUMA DE 34.

Joc în aer liber

✻

LA CAPATUL UNEI SFORI SE ATÎRNA UN SACULET CU NISIP SAU O MINGE DE HANDBAL.

JUCATORII, ÎN NUMAR DE 10-20, FORMEAZA UN CERC CU FATA SPRE INTERIOR, LASÎND UN INTERVAL DE 1-2 PASI ÎNTRE EI.

ÎN MIJLOCUL CERCULUI STA UN JUCATOR CARE ȚINE ÎN MÎNA CAPATUL LIBER AL SFORII. ACESTA SE ÎNVÎRTESTE PE LOC, TRECÎND SFOARA PE SUB PICIOARELE JUCATORILOR ASEZATI ÎN CERC, LA APROXIMATIV 20-30 CM. DEASUPRA SOLULUI

✻

PENTRU A NU FI ATINSI DE SFOARA SAU DE SACULETUL CU NISIP, JUCATORII TREBUIE SA SARA CÎT MAI SUS. CEL LOVIT IESE DIN JOC PÎNA CÎND GREŞEŞTE UN ALT JUCATOR. ATUNCI JUCATORUL SANCTIONAT ÎSI REIA LOCUL ÎN CERC SI IESE CEL CARE A GREŞIT. LA ÎNCEPUT, SFOARA VA FI ÎNVÎRTITA MAI ÎNCET ŞI LA O ÎNALTIME MAI MICA, MARINDU-SE TREPTAT VITEZA ŞI ÎNALTIMEA.

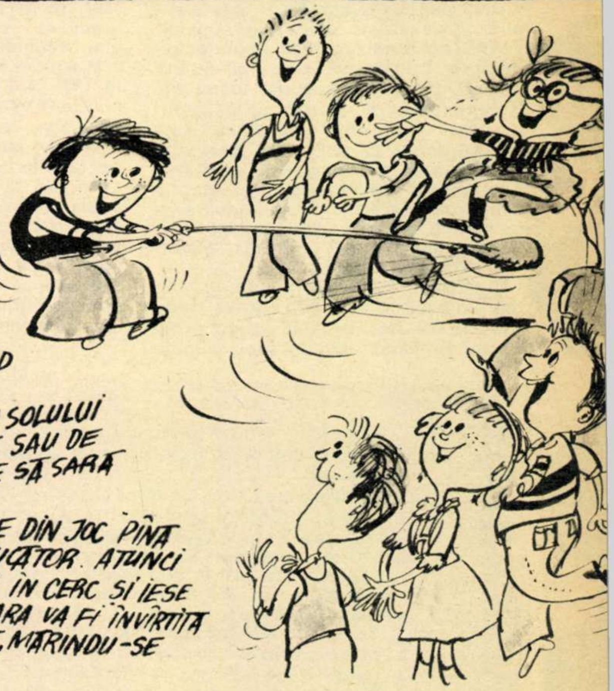

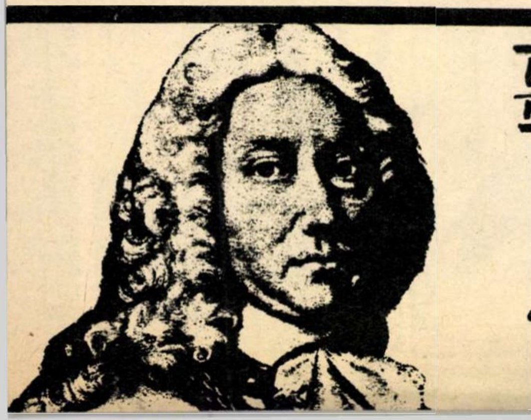

UN CONCURS PENTRU VOI

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Dimitrie CANTEMIR

PUBLICĂM CEA DE-A CINCEA ÎNTREBARE DIN CELE 10 PE CARE LE-AM ALES PENTRU CONCURSUL NOSTRU, DEDICAT VIEȚII ŞI OPEREI LUI DIMITRIE CANTEMIR.

- RĂSPUNSUL SE DĂ PE CUPON»
- Cele 10 cupoane conținînd răspunsurile vor fi trimise toate odată
- CONCURSUL ESTE DOTAT CU NUMEROASE PREMII!
- Plicul, conținînd cupoanele se trimite pe adresa redacției „Cutezătorii", PIAȚA SCÎNTEII 1, cu mențiunea

TALON NR. 5

Ce scriitori vestiți ai lumii consultă şi citează lucrarea «Creşterea şi descreşterea Curții Otomane»?

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

filatelic CLUB

FILATELIA DE-A LUNGUL ANILOR

Încă din antichitate, scriitorii greci Herodot şi Xenofon au lăsat date despre existenţa organizaţiilor poştale, iar Diodor din Sicilia aminteşte de curieri poştali ai Egiptului antic numiţi simmaci. Ca întemeietor al primului organism poştal este considerat regele perşilor Cyrus (529 î.e.n.) ca apoi Darius, un urmaş al său, să-l dezvolte, mai ales că-l ajuta mult în controlul şi supravegherea vastului teritoriu ocupat de perşi. Se pare că prima scrisoare din lume, întocmită după regulile epistolare, a apărut atunci, autoarea acesteia, după istoricul grec Hellanicos, fiind fiica regelui persan Cyrus cel Mare. Atunci au fost instalate pe şosele principale, la distanţe de 3–4 mile, staţii de poştă, ştirile oficiale fiind transmise de către curieri speciali, numiţi «angari» sau «agaroi», care parcurgeau circa 2 1/2 mile într-o oră. În Grecia antică, aceştia se numeau «hemorodroni», care erau curieri pedeştri, fiind renumiţi pentru viteza lor, iar între insule ştirile erau transmise cu ajutorul bărcilor poştale.

Asemănător era organizat sistemul poştal şi în Roma antică, guvernatorii proviinciilor întreţinînd curieri speciali pentru transmiterea mesajelor.

Între anii 30 î.e.n. şi 14 e.n., în timpul lui Augustus, organizaţiile poştale erau numite «cursus publicus» şi erau puse în exclusivitate la dispoziţia statului.

Mai tîrziu, acest organism se perfecţionează, în fruntea poştelor fiind numiţi prefecţi, iar pentru cazurile foarte urgente existînd şi curieri cu diligenţe speciale, cheltuielile destul de mari fiind suportate de populaţie. Acest lucru, probabil, dînd naştere la nemulţumiri, face ca sub Hadrian, fiul adoptiv al lui Traian (117–138), Septimius Severus (193–211), Iulius Claudius (361–363), să se reducă aceste impozite, parţial fiind trecute asupra statului.

O deosebită înflorire capătă organizaţiile poştale romane sub Flavius Theodosius (379–395), existînd atunci acest sistem în peste 100 de provincii din vastul imperiu roman. Poştalioanele duc bagaje de scrisori de 750 kg. iar curierii pe cai, cară 50 de kg. Apar ca meserii permanente hangii, grăjdari, rîndaşi de cai, medici veterinari poştali, curieri poştali pentru scrisori, ocupaţii dispărute apoi, odată cu destrămarea Imperiului roman.

De la dizolvarea statelor sclavagiste, a trecut mult timp pînă la reorganizarea poştală din evul mediu, deşi dezvoltarea comerţului şi meşteşugurilor cerea imperios schimbul de trimiteri poştale. Chiar universităţile, exemplu elocvent fiind aceea din Paris, organizează sistematic, cu emisari, corespondenţa între acestea şi familiile studenţilor. Paralel sînt întrebuinţaţi pentru transmiterea corespondenţei, negustorii de vite şi chiar măcelarii, de unde a rămas şi denumirea de «poşta măcelarilor». Emisarii sînt acum îmbrăcaţi în uniforme, depun jurămînt, au salarii destul de bune, mai tîrziu supuse impozitului. Au ca semn distinctiv un scut şi îşi vestesc sosirea prin sunete de corn, instrument păstrat pînă azi în simbolurile poştale.

Organizaţiile poştale încep să capete cu vremea, o dezvoltare puternică; în Germania — familia Taxis, iar în Franţa, sub Ludovic al IV-lea, în anul 1464, se dă, pentru prima oară acestor forme de transmitere a corespondenţilor denumirea de poştă.

În Anglia, sub regele Eduard al IV-lea în 1481, s-a introdus poşta călare, ca în 1678 să apară prima trăsură poştală cu circulaţie regulată între Edinburg şi Glasgow, iar în 1682 să fie organizată poşta şi la Londra.

Paralel, în Rusia, în vastul imperiu, poşta folosea în Siberia reni şi cîini care parcurgeau pînă la 15 verste pe oră, iar cîinii cărau pînă la 12 sănii de construcţie specială.

În China, se foloseau pentru trimiteri poştale curieri pedeştri sau călări, pe cămile şi catîri.

LUCIAN PENESCU

BILANŢUL EMISIUNILOR DIN 1972

Filateliştii tematicieni, care doresc să colecţioneze mărci poştale româneşti, este necesar să ştie ce trebuie să aibă în dosarul lor.

După cum se ştie, cu «Medalii olimpice» şi «Cosmonautică — încheierea programului «APOLLO» s-a terminat seria emisiunilor anului precedent. O retrospectivă sumară va ajuta filateliştilor începători să completeze clasoarele cu eventualele «scăpări», iar pe cei avansaţi să compare, recolta, din 1972 cu cea a altor ani. Au apărut, aşadar: Semicentenarul U.T.C. (o valoare=0,55 lei), Fauna — pui de animale (6 valori=6 lei), Preolimpiada München '72 (6 valori + 2 coliţe = 24 de lei), Colaborarea cultural economică intereuropeană (2 valori=4,65 lei), Apollo XVI (o valoare=3 lei), Expoziţia internaţională filatelică «Belgia '72» (o valoare =6 lei), 50 de ani de la înfiinţarea U.I.C.F. (o valoare=0,55 lei), Flori rare — monumente ale naturii (6 valori=6 lei), Poduri (3 valori=5,85 lei), Centenarul Gării de Nord (o valoare=0,55 lei), Centenarul Fabricii de timbre (o valoare =0,55 lei), Olimpiada de la München (6 valori+2coliţe=23,55 lei), Flacăra Olimpică (o valoare=0,55 lei), Aniversări '72 — pictori (4 valori=11,70 lei), Aniversări '72 — aviaţie (2 valori=3,60 lei), Mileniul oraşului Satu Mare (1 valoare = 0,55 lei), Uzuale-tranşa I (10 valori = 69 lei), Finala «Cupei Davis» (1 valoare = 2,75 lei), Ziua mărcii poştale româneşti — 1972 (1 valoare şi o vignetă=2 lei), Reproduceri de artă — picturi: Veneţia (6 valori+2 coliţe=17,55 lei), A 25-a aniversare a proclamării Republicii (3 valori=3,50 lei, Uzuale, tranşa a II-a, (10 valori = 94,80 lei), Medalii olimpice Munchen '72 (6 valori+2 coliţe=23,05 lei), Cosmonautică — încheierea programului «Apollo» (9 valori+2 coliţe=23,80 lei).

AUREL CRIŞAN

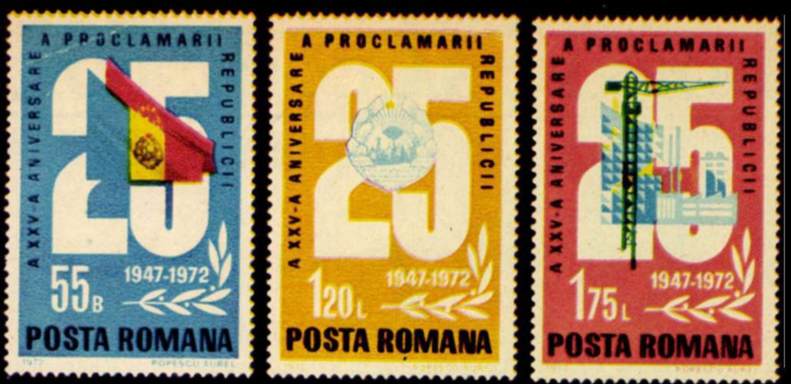

• Cele 3 mărci ale emisiunii «A XXV-a aniversare a proclamării Republicii». Seria respectivă este formată din valorile de 55 de bani, 1,20 şi 1,75 lei, Desenele au fost realizate de graficianul Aurel Popescu, cele trei culori de fond, fiind identice cu cele care alcătuiesc drapelul de stat al ţării noastre.

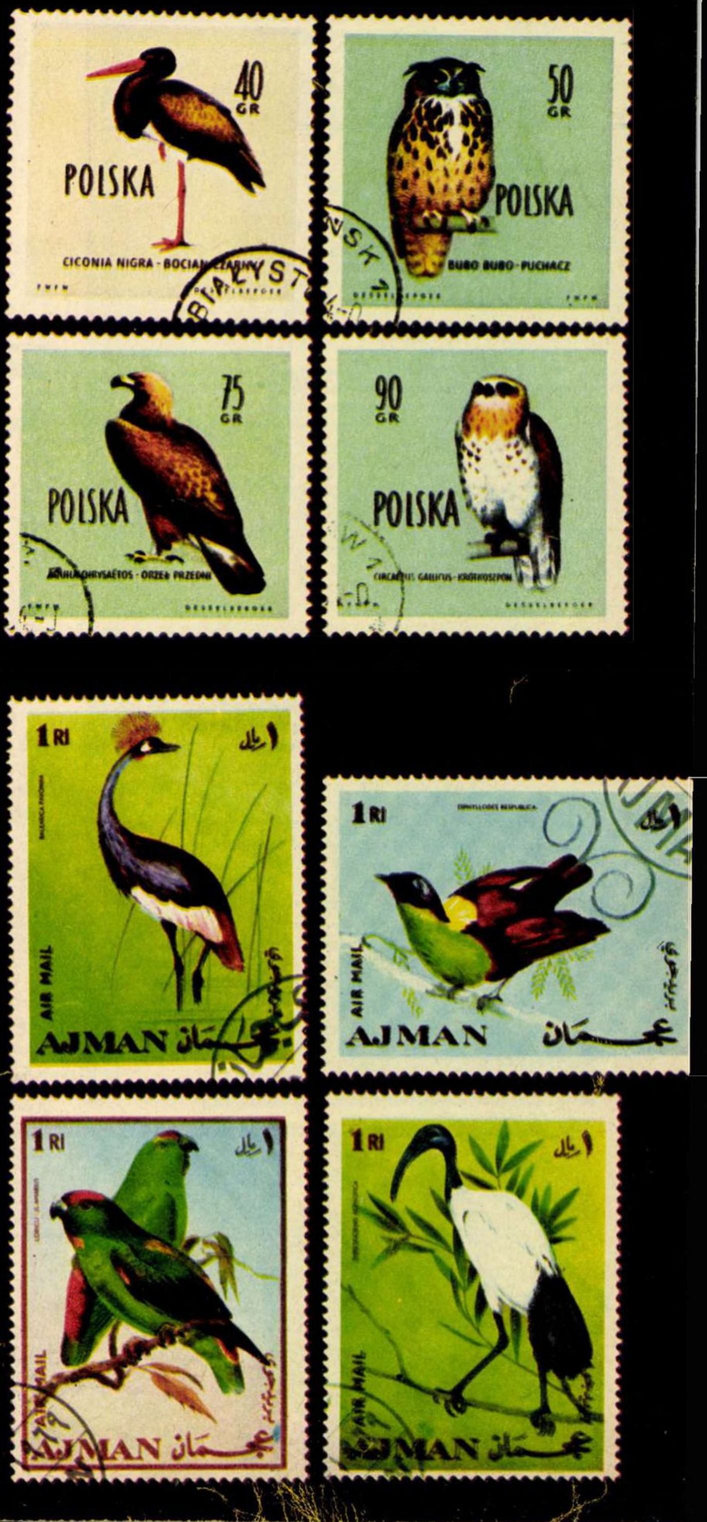

• ARTIŞTII DIN TOATE TIMPURILE AU REDAT ÎN CREAŢIA LOR FRUMUSEŢEA NATURII. ASTFEL SE EXPLICĂ ŞI FAPTUL CĂ ÎN MAI TOATE ŢĂRILE LUMII AU FOST REPRODUSE PE MĂRCILE POŞTALE DIFERITE PĂSĂRI.

ISTORIA UNEI ECHIPE

Nu de mult, în ziarul județean «Cuvîntul nou» din Covasna a apărut o cronică elogioasă la adresa **echipei de fotbal a elevilor de la Liceul de cultură generală din Sinaia** *care, jucînd în cadrul campionatului republican de juniori și școlari, a învins formația locală cu scorul de 5–0. O întîmplare ca multe altele în fotabl? «Nu, nici vorbă de așa ceva!» ne asigură ziaristul* H. **Lerea** *care, cunoscîndu-i la ei acasă pe acești tineri fotbaliști, a fost impresionat atît de pasiunea lor pentru fotbal, cît mai ales de seriozitatea și perseverența cu care se pregătesc de cîțiva ani de zile, de-a lungul cărora, cu mari ambiții și visuri de viitor, au obținut succese remarcabile atît în țară, cît și peste hotare. Convins că «istoria» unei astfel de echipe îi interesează pe mulți dintre voi, că ea poate fi un exemplu mobilizator și pentru alții, H. Lerea v-o oferă în rîndurile de mai jos:*

●

Fotbaliștii Liceului din Sinaia au început să se afirme în urmă cu trei ani cînd, din inițiativa conducerii școlii lor, a fost creată o grupă sportivă cu profil de fotbal. De remarcat că în acest liceu există o veche tradiție sportivă — dar așa cum este și normal — în schi.

Conducerea grupei de fotbal a fost încredințată profesorului de educație fizică **Vasile Feldman,** *un pasionat al acestui sport, fost jucător de bază, ani în șir, la formația locală «Carpați»*

Inițiați, antrenați, stimulați, tinerii fotbaliști sinăieni se afirmă învingînd, rînd pe rînd, echipele similare din zonă. Succesul lor încurajează conducerea școlii și, în anul 1971, se cere înscrierea echipei în campionatul național de juniori. Federația de fotbal aprobă și echipa este înscrisă în seria a VI-a — Ardeal, alături de echipe cu tradiție, printre care Școala sportivă Sibiu, Școala sportivă Brașovia, Școala sportivă Steagul Roșu, Școala sportivă Miercurea Ciuc etc.

Debutul este excepțional!. Echipa sinăiană termină pe locul III și federația îi acordă încrederea de a merge în turneu în Polonia, în mai 1972, pentru două întîlniri cu cele mai puternice echipe din țara gazdă: Krasnic Stal — vicecampioana juniorilor polonezi de acum doi ani și Motor Lublin — campioana Poloniei. Elevii liceului Sinaia nu numai că nu s-au speriat de renumele adversarilor, dar au acționat curajos, ambițios, cu gîndul la colegii din patrie care așteptau cu sufletul la gură rezultatele. În ziua de 2 mai 1972, pe stadionul din Krasnic (un orășel industrial de 70 000 locuitori, la 50 km de Lublin), în fața a 10 000 de spectatori, cu oficiali etc., ca la un adevărat meci internațional, sinăienii se comportă excepțional, directorul liceului și profesorul antrenor le ridică moralul atît înaintea meciului cît și la pauză, și băieții cîștigă meciul cu 2–1.

Peste două zile, la Lublin, echipa are din nou o comportare bună dar, în ciuda faptului că presează și joacă bine, sînt învinși la limită cu 1–0 de gazde. In 30 iunie însă, pe stadionul din Sinaia, elevii liceului își iau o frumoasă revanșă, învingînd campioana R.P. Polone cu 4–3, după un meci care a ridicat în picioare tribunele. Meciul și victoria au fost închinate de elevi cadrelor lor didactice care se aflau în tribune și a căror zi tocmai se sărbătorea («Ziua învățătorului» n.n.).

În toamna anului trecut, odată cu începerea sezonului fotbalistic, echipa liceului sinăian acționează din nou în seria a VII-a tot cu echipe din Ardeal. În prezent, acești tineri sînt neînvinși, clasîndu-se pe primul loc în grupă.

Succesul acestor tineri ne duce cu gîndul la zilele de glorie ale lui «Carpați Sinaia» în divizia B. Vor reuși acești tineri să readucă pe «Carpați Sinaia» în divizia mult dorită?

Exemplele Gornea, Țarălungă ș.a., foști jucători la «Carpați Sinaia», îi stimulează. Le dorim succes deplin!

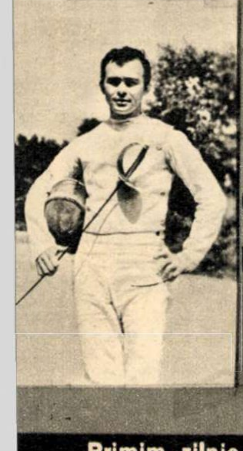

TRIBUNA SPORTULUI

Minte sănătoasă în corp sănătos

Primim, zilnic, numeroase scrisori din partea cititorilor noștri pasionați de sport, în care aceștia, pe lîngă relatarea unor evenimente și competiții sportive, își exprimă și atitudinea față de diverse aspecte pe care le îmbracă această activitate în școlile și-n localitățile lor, ne pun diverse întrebări și chiar ne cer sfatul în rezolvarea unor probleme mai dificile. Redacția, dornică să le răspundă acestora cu solicitudine și competență, a apelat la unul dintre colaboratorii săi, profesorul Vintilă Octavian, **scrimer, maestru al sportului, care va susține această nouă rubrică.**

Am în față o scrisoare trimisă redacției de către un grup de elevi de la Școala generală nr. 1 din Slatina. O scrisoare obișnuită, aș zice, în care ne sînt relatate cîteva evenimente sportive locale. Și totuși deosebită.

Deosebită prin cîteva rînduri doar, care mi-au reținut atenția mai mult decît toate celelalte. «A intrat în obișnuința noastră — ne scriu acești colegi ai voștri — ca înaintea olimpiadelor de matematică, fizică, chimie, uneori chiar și după, să participăm la și mai multe întreceri sportive. Și de fiecare dată cînd procedăm așa, obținem la lucrări numai note de 9 și 10.»

Este normal, spun eu. Cît se poate de normal, deoarece sportul, după cum bine se știe de către toți (dar din păcate se pune în practică numai de către unii), sportul practicat cu regularitate și cu măsură, acționează ca un catalizator asupra omului, declanșînd și punînd la lucru nu numai întreaga lui energie fizică, ci și toate posibilitățile lui intelectuale. Mișcarea, mai ales aceea făcută în aer liber, permite întregului organism solicitat în timpul orelor de curs, să se relaxeze, să se odihnească — o odihnă activă —, ceea ce duce, implicit, și la creșterea puterii de concentrare intelectuală, de asimilare a cunoștințelor.

Faptul este confirmat atît de practicieni cît și de cercetători, de oamenii de știință. De pildă, medicul Victor Catina din Timișoara a făcut un experiment ale cărui rezultate confirmă pe deplin cele afirmate mai sus. În urma unor observații și studii făcute asupra unor elevi, a ajuns la concluzia că 75% din cei reușiți la examenul de admitere pentru clasa a IX-a erau sportivi convinși, practicînd cu consecvență, de ani de zile, cel puțin o disciplină sportivă. Și nu sportivi de performanță, așa cum ați putea crede, ci amatori. Pentru că, trebuie neapărat să vă spun, pentru a obține rezultate cît mai bune în celelalte domenii de activitate, nu este neapărată nevoie să fim performeri, recordmani sportivi. Trebuie doar să oferim corpului posibilitatea să se dezvolte armonios, să-i schimbăm din cînd în cînd (cu o anume regularitate însă) dominanta de lucru, trebuie să facem în așa fel încît să ne trezim în fiecare dimineață conștienți că existăm nu pentru că ne doare capul, ci fiindcă simțim nevoia să învățăm, să muncim. Iar obiectivul acesta poate fi realizat foarte ușor și cu rezultate excelente, practicînd sportul ca amatori, deci nu neapărat pentru performanța sportivă, ci ca o necesitate stringentă a corpului și a minții noastre. ..

Așadar, vechiul dicton latin «Minte sănătoasă în corp sănătos» este și azi la fel de actual ca și acum 2—3000 de ani. Ba, aș putea spune, chiar mult mai actual decît atunci și posibil de-a fi realizat de fiecare dintre noi. Numai să vrem. Și pentru realizarea acestui obiectiv atît de important, atît de generos, nu ni se cere prea mult. Trebuie doar să ne obișnuim ca-n fiecare dimineață să deschidem larg ferestrele și să ne începem ziua cu cîteva minute de mișcare, de exerciții fizice de înviorare, să ne obișnuim să practicăm cu regularitate măcar o disciplină sportivă, să ne obișnuim să ne jucăm, să colindăm pe jos cărările patriei, să ne măsurăm mereu forțele și agerimea în întrecerea cu alții. Astfel, prin sport, vom avea continuu posibilitatea nu numai să ne autocunoaștem, ci mai ales să ne autodepășim din toate punctele de vedere.

OCTAVIAN VINTILĂ
maestru al sportului

Cutezătorii 19

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

EPISODUL V:
Firmanul

4

Scenariu: **VASILE MĂNUCEANU**
Desene: **TEODOR BOGOI**

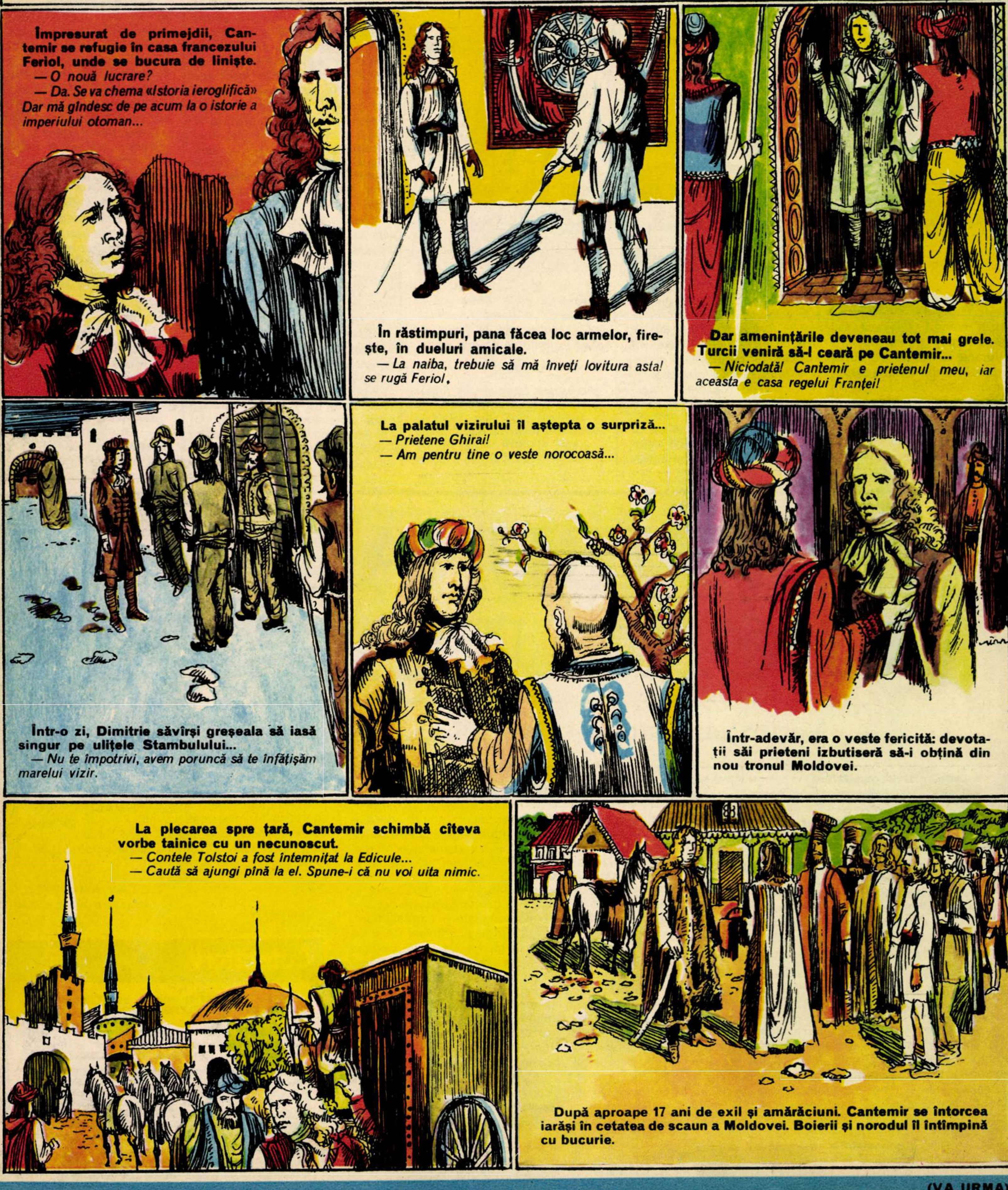

Împresurat de primejdii, Cantemir se refugie în casa francezului Feriol, unde se bucura de liniște.
— O nouă lucrare?
— Da. Se va chema «Istoria ieroglifică» Dar mă gîndesc de pe acum la o istorie a imperiului otoman...

În răstimpuri, pana făcea loc armelor, firește, în dueluri amicale.
— La naiba, trebuie să mă înveți lovitura asta! se rugă Feriol.

Dar amenințările deveneau tot mai grele. Turcii veniră să-l ceară pe Cantemir...
— Niciodată! Cantemir e prietenul meu, iar aceasta e casa regelui Franței!

Într-o zi, Dimitrie săvîrși greșeala să iasă singur pe ulițele Stambulului...
— Nu te împotrivi, avem poruncă să te înfățișăm marelui vizir.

La palatul vizirului îl aștepta o surpriză...
— Prietene Ghirai!
— Am pentru tine o veste norocoasă...

Într-adevăr, era o veste fericită: devotații săi prieteni izbutiseră să-i obțină din nou tronul Moldovei.

La plecarea spre țară, Cantemir schimbă cîteva vorbe tainice cu un necunoscut.
— Contele Tolstoi a fost întemnițat la Edicule...
— Caută să ajungi pînă la el. Spune-i că nu voi uita nimic.

După aproape 17 ani de exil și amărăciuni. Cantemir se întorcea iarăși în cetatea de scaun a Moldovei. Boierii și norodul îl întîmpină cu bucurie.

(VA URMA)

Cutezătorii 20

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 17 MAI 1973,
ANUL VII (295)
16 pagini, 1 leu

În acest număr:

VIITORUL ÎNCEPE AZI

PAGINA 3

Gînd prietenesc pentru copiii lumii

PAGINILE 8-9

Comandamentele pionierești sînt chemate «să stimuleze colaborarea între unitățile pionierești de la sate și orașe în scopul cunoașterii reciproce și al unei mai strînse prietenii între copii».

(DIN CHEMAREA FORUMULUI NAȚIONAL AL PIONIERILOR)

PRIETENI ÎN OSPEȚIE

Acțiunea „Baraolt-Galati = zero Km“!

Cu puțin timp în urmă, «porțile» orașului Baraolt s-au deschis larg lăsînd să treacă două autocare ONT venind tocmai din cealaltă parte a munților, din orașul dunărean Galați. Primiți cu bucurie, cu flori și ospitalitate, gălățenii au înmînat noilor prieteni o frumoasă inscripție, scrisă cu multă grijă și migală și purtată de-a lungul sutelor de kilometri «la vedere» pe mașină. Inscripția spune că între Baraolt și Galați sînt zero km, această metaforă fiind valabilă nu numai în timpul celor trei zile în care pionierii gălățeni au stat în ospeție. Prietenia legată cu pionierii de naționalitate maghiară, apropierea dintre ei, creată cu mult timp în urmă, cînd au început să-și scrie, să facă schimb de fotografii, va dăinui, desigur, multă vreme.

«Ne-am pregătit cu multă însuflețire, stăpîniți de nerăbdare pentru, această întîlnire, ne-au mărturisit pionierii comandamentului unității din Baraolt. Fiecare pionier din grupă și detașament a plantat flori, a lucrat la terminarea bazei sportive a liceului, a împodobit sălile de clasă, a contribuit la organizarea expoziției de desene, fotografii și lucrări executate în cercurile pionierești. Am pregătit pentru noii noștri prieteni mici daruri care să le amintească de aceste clipe de neuitat».

Prima zi a întîlnirii a fost declarată ziua activităților sportiv-turistice. Competițiile tetratlonului, meciurile de handbal, minifotbal la băieți și demonstrațiile de carturi au antrenat pe toți copiii.

După masă, alaiul de copii a pornit într-o excursie la poalele munților, pe valea minunată a Bodvaiului, pînă la furnalele marelui pașoptist maghiar Gabor Aron, unde acum 125 de ani turna împreună cu cîțiva prieteni tunuri pentru a fi folosite împotriva asupritorilor poporului.

Concursul de pescuit a reunit la start zeci și zeci de pescari amatori. Trofeul? Doar trei păstrăvi s-au lăsat păcăliți! Supărarea a fost de scurtă durată, hazul și veselia punînd stăpînire atît pe tinerii pescari cît și pe susținătorii lor.

Seara, cei aproape două sute de pionieri au fost primiți de colegii lor din Bățanii Mici, la casa memorială a marelui povestitor maghiar Benedek Elek, unde au fost ospătați cu «kurtőskalacs» — un fel de cozonac–specialitate a acelor meleaguri, iar apoi poftiți la minunatul foc de tabără, unde voioșia firească s-a îmbinat cu cîntecul și dansul în jurul focului.

A doua zi, după vizitarea școlii, a expozițiilor, oaspeții împreună cu gazdele au vizitat minele de cărbuni din Racoșul de Sus și fabrica de brichetare.

Spre seară, pe scena Casei de cultură a orașului, în fața a sute și sute de spectatori, a avut loc un minunat program artistic care a pus în valoare folclorul de pe meleagurile Moldovei.

În ultima zi, toți copiii au făcut o excursie împletită cu drumeție la lacul Sf. Ana și Băile Tușnad — încheind astfel prima parte a acțiunii «Baraolt-Galați=0 km!»

Pioniera Mirela Onișor, locțiitor al comandantului unității de la Școala generală nr. 11, Galați, ne-a mărturisit că pionierii gălățeni se vor pregăti cu elan și bucurie pentru primirea prietenilor lor la începutul vacanței de vară. Ei vor să le arate locurile istorice, noile construcții, frumusețile Dunării.

Barta ZOLTAN

PREMIERE

Acum, cînd stagiunea se apropie de sfîrșit, teatrele bucureștene pentru copii «Ion Creangă» și «Țăndărică» oferă două premiere.

***Scufița cu trei iezi*, o savuroasă comedie de Alecu Popovici, și interesantul basm, interpretat de păpuși, a lui Evghenii Svarț — *Povestea timpului pierdut*.**

✻

O altă premieră a avut loc zilele acestea în toate librăriile din țară.

A apărut o interesantă carte cu titlul *Caleidoscop pionieresc*, editată de Palatul pionierilor.

Lectura ei va face plăcere tuturor copiilor, pentru că, așa cum arată și titlul, conținutul ei este foarte variat: scurte informații și date din știință, literatură, artă, un calendar, apoi o serie de sfaturi utile, jocuri distractive, cuvinte de duh. «Caleidoscopul» este de fapt un mini-almanah, primul de acest gen, o carte mică de buzunar **absolut necesară tuturor pionierilor.**

✻

Și în sfîrșit, o premieră a *Editurii didactice și pedagogice*. De acolo aflăm că în curînd vor fi prezente în librării primele *Caiete aplicative*, originale culegeri de exerciții și teme din diverse discipline de învățămînt. Fiecare temă este prevăzută cu un spațiu alb lăsat anume pentru rezolvare. Caietele vor constitui pentru școlari adevărate probe de gîndire. Urmează să mai apară patru manuale auxiliare de algebră și patru de geometrie. De asemenea va vedea lumina tiparului și un Atlas botanic.

VĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ

Fiecare dintre ei avea ceva de spus. Fiecare dintre ei își amintea de încă un amănunt care trebuia să întregească și să susțină imaginea timpului pe care-l anticipau.

Eram doar de două zile în mijlocul pionierilor din comuna Gropeni, județul Brăila *și încercam sentimentul de stimă și adîncă prețuire la care te obligă întîlnirea cu oamenii pentru care ziua de mîine înseamnă prilejul unei permanente* autodepășiri.

Vasile Zăvoi, Ștefana Belivacă *și* Ion Topor *sînt trei dintre pionierii alături de care am vizitat comuna, școala, atelierele. Împreună cu ei m-am întreținut cu primarul despre comuna de azi, despre orașul pe care-l vom descoperi aici peste zece ani. Vasile, Ștefana și Ion sînt trei dintre pionierii pentru care bucuriile firești ale vîrstei (o notă bună în catalog, o acțiune frumoasă organizată cu grupa sau detașamentul, un meci de fotbal pe terenul amenajat la școală) se împletesc cu responsabilitatea unor opțiuni despre care-ți vorbesc*

cu dragoste și pasiune: Vasile va învăța sudura și va lucra la I.M.A., Ștefana vrea să urmeze școala pedagogică și să fie învățătoare la școala unde a învățat (sora ei, acum la facultate, va cere să fie repartizată tot în comună), iar Ion, după ce va absolvi liceul agricol, va munci la C.A.P.

Trei proiecte, trei mari planuri de viitor.

RADU F. ALEXANDRU

AGENDA C.N.O.P.

În ziua de 7 mai a.c. dl. Richard Audriamanjato, președintele Partidului Congresul pentru Independența Madagascarului — A.K.F.M. — a vizitat Palatul pionierilor din București, expoziția «Expedițiile Cutezătorii», a vizionat filmul «Cravate roșii» și s-a întîlnit cu pionieri bucureșteni.

Cu acest prilej, oaspetele a fost primit de tovarășul Iuliu Furo, vicepreședinte al C.N.O.P. In cadrul convorbirilor s-a abordat problema stabilirii și dezvoltării relațiilor de colaborare între Organizația pionierilor din Republica Socialistă România și organizațiile similare din Republica Malgașă.

*

O delegație comună a partidelor T.A.N.U. și Afro-Shirazi din Republica Unită Tanzania, formată din Aboud Tolib, adjunct al șefului Departamentului Educației din C.C. al Partidului Afro-Shirazi, Gisler Mapunda, secretar cu probleme de educație politică la C.C. al T.A.N.U., S.S. Hamid, secretar al tineretului Afro-Shirazi și G.A Mwasomolo, a fost primită de tovarășul Virgiliu Radulian, președinte al C.N.O.P., în ziua de 4 mai 1973.

Oaspeții s-au interesat de structura Organizației pionierilor, de activitățile pe care le desfășoară, îndeosebi în direcția muncii de educație a tinerei generații.

În cadrul discuțiilor au fost abordate și unele probleme cu privire la stabilirea de relații între organizațiile de pionieri din România și Tanzania, precum și posibilitățile existente în vederea realizării unor schimburi reciproce de pionieri, în taberele internaționale de vară.

După discuții, oaspeții au vizitat expoziția «Expedițiile Cutezătorii» și au vizionat filmul «Cravate roșii».

CEA MAI TÎNĂRĂ ÎNTREPRINDERE, CEI MAI TINERI MUNCITORI

— Pot vorbi cu tovarășul director?

— Numai după ce iese de la ora de geografie.

— Dar cu șeful secției «mase plastice»?

— Este în ora de sport. În curînd va suna și toată conducerea «întreprinderii» noastre va fi în... recreație. La fel și muncitorii. Atunci puteți vorbi cu cine doriți...

Portarul, o fetiță serioasă și plină de amabilitate, care s-a recomandat Mariana Urs, dintr-a V-a, mi-a explicat în timpul cît am avut de așteptat că nu poți intra în «întreprinderea» lor decît însoțit de persoane competente. Recomandabil este să vii în orele de producție.

— Atunci aveți ce să vedeți, mi-a spus ea. Elevii școlii noastre, cei din clasele V—X, s-au împărțit pe secții; lucrăm cu adevărat. Avem secție de mecanică, mase plastice, tîmplărie, artizanat. Ne bucurăm de ajutorul și de asistența specialiștilor de la «Uzina chimică» din oraș.

Este recreație. Elevii Școlii generale de 10 ani din Orăștie sînt dispuși să-mi povestească multe despre întreprinderea lor. Și lucru cel mai de seamă care se poate desprinde este nu numai acela că școlarii — pionieri și uteciști — capătă deprinderi utile de muncă, dar mai ales pot pătrunde în tainele viitoarelor lor profesii.

E. MĂNESCU

Acțiunea „Strada"

Cîțiva băieți și fete pășesc agale, parcă se plimbă. Din cînd în cînd, se opresc în dreptul unor case, privesc cu atenție, se sfătuiesc, iar unul dintre ei scrie ceva într-un carnețel. Apoi, trec mai departe. După ce se depărtează puțin se opresc iar. Se uită, notează și merg înainte.

Nu peste mult timp «plimbăreții» dau buzna pe ușa clasei a VII-a B. Aici, alți copii cu creioane și carnețele deschise, ca niște reporteri, stau gata să dicteze altor colegi, situația de pe teren:

— Noi am găsit două numere lipsă. Tăblițele de la numerele 16 și 23...

— Pe partea fără soț sînt toate numerele dar la colț, la prima casă, ar trebui pusă o tăbliță indicatoare cu numele străzii.

Așa, pe rînd, sosesc alți copii care aduc situația exactă a aspectului străzilor Podari și 7 Noiembrie, despre ceea ce ar mai trebui făcut pentru înfrumusețarea lor, pentru întreținerea spațiilor verzi.

Asemeni școlarilor dintr-a VII-a B, toți pionierii unității de la Liceul «Frații Buzești» din Craiova participă cu bucurie la acțiunea de înfrumusețare a celor 30 de străzi și a spațiilor verzi din preajma liceului. Lista cu numere și tăblițe indicatoare care lipsesc va fi înaintată Consiliului popular, iar rondurile din parcul care se află în vecinătatea școlii vor fi curînd îmbogățite cu noi tufe de trandafiri și flori de primăvară.

Acțiunea «Strada», aflăm de la pionierii Radu Călin, Predescu și Cornelia Proineanu, este numai un exemplu dintre numeroasele acțiuni prin care pionierii craioveni vor să facă orașul lor mai frumos, mai plin de verdeață și flori.

LIDIA NOVAC

CUPA „CUTEZĂTORII" LA FOTBAL

În urma numeroaselor solicitări, juriul concursului a hotărît:

1. Se admit în concurs și echipele de fete. Echipele se pot constitui și înscrie pînă la data de 15 iunie, fără obligația de a juca pînă atunci vreun meci. Se vor acorda următoarele distincții pe echipe: locul I — medalie de aur, locul II — medalie de argint; locurile III— V — medalie de bronz. Toate jucătoarele acestor echipe vor primi diploma de onoare.

2. Echipele de băieți clasate pe locurile I—XV vor primi medalia de onoare a competiției, iar primele 100 de echipe, diploma «Meritul fotbalistic Cutezătorii».

PRODUSE NOI

Viitorul începe azi

Putem socoti acest an școlar drept un an de mari izbînzi pentru elevi în dobîndirea cunoștințelor, așa cum se cerea în chemarea Forumului Național al Pionierilor?

Ce trebuie să însemne etapa finală a trimestrului trei pentru fiecare școlar?

Cum recapitulăm materia, acum, la sfîrșit de an?

Iată numai cîteva dintre întrebările cutezătorilor — puse tovarășei profesor Marieta Sava, director al Direcțiunii învățămîntului prescolar și general obligatoriu din cadrul Ministerului Educației și Învățămîntului — și totodată răspunsurile pe care le-am primit.

— Anul care a trecut a însemnat un an de izbînzi în ceea ce privește lărgirea orizontului cultural-științific al elevilor. Pionierii, așa cum s-au angajat la Forum, s-au străduit să se afle în frunte și nu puține au fost grupele și detașamentele în care majoritatea purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor au obținut la învățătură rezultate foarte bune.

— Ce accente a pus școala anul acesta, ce a cerut ea elevilor?

— A avut o mai largă deschidere spre modernizare, un mai larg apel la participarea conștientă a școlarului, înțelegînd prin aceasta o mai bună stimulare a gîndirii elevului, a creativității sale, un mai larg apel la fantezia școlarului și o mai bună legătură cu practica productivă. S-a cerut elevilor înțelegerea lecțiilor, nu memorarea lor. Aceasta nu înseamnă că nu vom întîlni în multe școli elevi care n-au învățat tot anul și acum, în trimestrul trei, frunzăresc grăbiți manualele, în goană după o notă de trecere, ca să se salveze de la corijență cu o medie de 5. Și vom mai întîlni și elevi, care în goană pentru menținerea unei note bune, dobîndite în cele două trimestre, memorizează mecanic zeci de pagini fără să-și propună o înțelegere mai profundă. Faptele nu s-ar întîmpla așa, dacă toți elevii ar gîndi că fiecare trimestru trebuie privit ca o etapă a anului școlar, că toate etapele puse cap la cap, pînă la absolvire, se înlănțuie logic și nici un elev nu are dreptul să sară peste vreuna dintre ele. Evident, dacă vrei să-ți asiguri posibilitatea de a intra bine pregătit în viață. Sugerez cutezătorilor să mediteze la această problemă chiar dacă roadele meditației vor folosi abia în anul care vine.

— Și totuși, ce reprezintă etapa finală a trimestrului trei în viața școlară?

O etapă de aprofundare conștientă a unor noțiuni fundamentale. Recapitularea nu înseamnă o revedere mecanică a unui număr de lecții, înseamnă pentru elev un prilej de exersare a gîndirii, de flexibilizare a ei.

— Cum?

— Prin stabilirea unor legături logice între diferite cunoștințe însușite în cadrul diferitelor capitole dintr-o disciplină sau alta și chiar disciplinelor diferite, acolo unde este posibil. Recapitularea trebuie să prilejuiască elevului raționamente proprii, concluzii, sinteze, să aducă la lumină rezultatul unor observații proprii, a unor lecturi suplimentare, să stabilească legături cu practica. Școala modernă cere elevului o atitudine creatoare, activă în fața lecțiilor, nu cunoștințe memorate și acumulate într-un creier pasiv. Elevul care gîndește, care interpretează datele unei lecții va întîmpina manualul cu o mie «de ce»-uri, căutînd totodată și răspunsurile.

Ne-ar bucura ca acest stil de recapitulare să devină un stil al cutezătorilor.

Dar sfîrșitul anului pune elevilor care au absolvit clasele a VIII-a și a X-a a școlii generale probleme legate de alegerea meseriei, a opțiunii pentru o profesie. Unde vor merge mai departe? Ce meserie își vor alege? Cum se vor pregăti prin muncă, pentru viață? Vor putea restitui societății socialiste, care i-a crescut și în care trăiesc, ceea ce cu atîta generozitate le-a dat? Iată întrebări pe care cei ce încheie un ciclu de învățămînt și le pun. Dar, despre toate acestea, interlocutoarea noastră, tovarășa Marieta Sava, a promis să ne vorbească în numărul viitor.

B. CARAGIALE

CÎND CATALOAGELE SURÎD...

În fiecare an, spre sfîrșitul trimestrelor și mai ales al trimestrului trei, plicurile care sosesc la redacție sînt pline de fotografii. Activele pionierești, pionierii-comandanți și comandanții-instructori, tovarășii profesori și, adesea, colegii scriu redacției despre cei mai sîrguincioși pionieri care, cu prețul unor eforturi constante, încheie anul școlar cu rezultate foarte bune la învățătură.

ANIELA BARBU, cl. VII-a, Șc. generală r. 1, Curtea de Argeș.

LAURA PRISECARU, cl. a VI-a, Șc. generală nr. 4,Vaslui,

DOINA MIHAELA SAVA, cl. VII-a C, Șc. generală nr. 9, Bîrlad.

OINA AILENII, cl. a I-a A, Liceul «Mihail ogălniceanu», Huși.

GEORGETA CONSTANTINESCU, cl. a VII-a A, Șc. generală nr. 24, Galați.

LILIANA BULBOACĂ, cl. a V-a A, Șc. generală nr. 7,Galați,

LENA BEJAN, cl. a I-a, Șc. generală nr. , com. Piscu, Galați.

LAURA MARINESCU, cl. a VI-a, Șc. generală Tudor Vladimirescu, Galați.

MARIANA MORARU, cl. a VII-a B, Șc. generală Buciumi, Sălaj.

ANIȘOARA COȘ, cl. a VI-a, Șc. generală de 10 ani Almașu, Sălaj.

DORIN FELICIAN BOȚA,cl. a VI-a A, Șc. generală nr. 1, Zalău.

EMIL SATMARI, cl. a VI-a Liceul de cultură gener com. Ileanda, Sălaj.

ACȚIUNEA SEMAFOR Cutezătorii

«Semaforul-Cutezătorii», această gazetă de atitudine pionierească, această tribună a democrației pionierești a devenit o prezență activă, necesară în viața multor detașamente și unități de pionieri.

Avînd o apariție săptămînală, ne-am obișnuit să recunoaștem în culorile sale zîmbetul și bucuria unor victorii școlărești ori, atunci cînd este cazul, hotărîrea severă a opiniei voastre pionierești, a spiritului vostru de dreptate, de echitate.

«Semaforul-Cutezătorii», sub raza culorilor sale, a devenit pentru mulți școlari un prieten sincer, apropiat. Ce-i drept, pentru unii pare cam sever, intransigent chiar, dar pentru toți, deopotrivă de vesel, de folositor.

Făcîndu-și apariția întotdeauna acolo unde este nevoie «Semaforul» poate atenționa și mai direct asupra intențiilor sale, dacă voi, redactorii veți grupa foiletoanele, epigramele, caricaturile în dreptul culorii care vine să spună «Stop» unei greșeli, unei atitudini nepionierești. Cînd scrieți despre un caz care merită o meditație, o așteptare, îl veți așeza, desigur, pe raza culorii galbene, iar cînd faptele sînt bune și eroii lor lăudați, articolele le veți pune acolo unde culoarea semaforului indică drum deschis, să treceți curajoși, înainte.

Și acum, o știre de ultimă oră din pasionantul concurs al semafoarelor: **conduce în clasament «Semaforul-Cutezătorii» de la Școala generală din comuna Vernești, Buzău, cu 23 puncte, urmat de «Semaforul-Cutezătorii» de la Școala generală nr. 1 Botoșani, cu 20 puncte.**

Adresăm felicitări, pentru aspectul grafic, semafoarelor de la Liceul nr. 2, Ploiești, Școala generală nr. 3, Suceava, Școala generală Botoroaga, Teleorman.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Redactori și colaboratori ai gazetei «Semafor Cutezătorii» de la Școala generală nr. 1, Agnita, jud. Sibiu.

Semafor
CUTEZĂTORII
ARICIUL

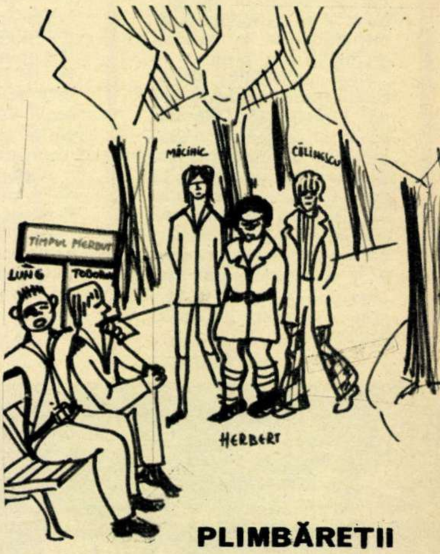

PLIMBĂREȚII

Toată ziua sint hoinari
Și de lecții n-au habar
Știm că plimbarea le place,
Dar în ore... nu se face!

EUGEN SZOKE

(Epigramă apărută la «Semaforul Cutezătorii» de la Școala generală Sînnicolaul Mare, Timiș)

ECILIA ŞERBAN, cl. a V-a
. Sc. generală nr. 4, Bistrita.

ADRIAN TITIENI, cl. a IV-a, Liceul «Andrei Mureşanu», Bistriţa.

HANEK DIETER HORST, Şc. generală nr. 3, Bistriţa.

DOINA ŞANDOR, cl. a VI-a Şc. generală nr. 3, Bistriţa.

MIHAELA VLACICU, cl. a VII-a C, Şc. generală nr. 6, Tulcea.

VIOLETA TERENT
cl. a VII-a, Şc. gene
lă nr. 3, Tulcea.

CLAUDIA LEONOV, cl. a VI-a,
Liceul pedagogic, Tulcea.

VIOREL BELC, Liceul Spiru C. Haret, Tulcea.

FLORINA FAUR, cl. a VI-a G, Şc. generală nr. 1, Cluj.

GHEORGHE LEUCĂ, cl. a VI-a C, Şc. generală nr. 20, Brăila.

MIHAELA LEU, cl. a VI-a C, Şc. generală nr. 19, Brăila.

ANTOANETA AD
TU, Şc. generală nr.
Brăila.

IOREL IOSIF, cl. a VI-a,
coala Pitulaţi, comuna Scor-
u Nou, Brăila.

FLORINEL GORNEA, Şc. generală nr. 2, Feteşti.

ELENA BEJGU, Şc. generală, Bucu, Ialomiţa.

SĂNDIŢA MILOS, cl. a V-a, Şc. generală Hingulești-Vulturu, Vrancea.

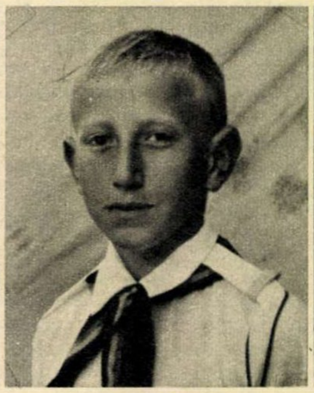

MARICEL FĂCĂERU, cl. a VI-a, Şc. generală Hinguleşti-Vulturu, Vrancea.

CONSTANTIN VO
CU, cl. a VI-a C, Ş
generală nr. 12, Piteş

NE MÎNDRIM CU...

...Gheorghe Nedelea din clasa a VII-a B care a reusit să-şi îndrepte situaţia la învăţătură. Alături de el a fost pionierul Marian Tatarici, care l-a ajutat să treacă multe obstacole. Notele bune au fost o bucurie pentru întreaga grupă. Şi, de ce să nu o spunem, un succes al «Semaforului».

MARIANA VASILESCU
(Notă apărută la «Semaforul Cutezătorii» de la Şcoala generală nr. 3, Roşiorii de Vede, Teleorman)

MAI PUŢIN CU...

...Ion Vasiliu şi Sebastian Budur care nu vor să înţeleagă că trebuie să obţină rezultate bune la învăţătură. De aceea noi, colegii lor de grupă le-am arătat că au intrat pe un sens... interzis şi dorim să-i vedem cît mai curînd alături de noi, pe... drum liber.

AGATA VELICOV
(Însemnare apărută la «Semaforul Cutezătorii» de la Liceul I.C. Frimu din Dudeştii Vechi, Timiş)

●●●

Prestigiul Florentinei

Dacă v-am întreba cum credeţi că vă puteţi cîştiga un prestigiu deosebit în şcoală şi chiar dincolo de ea, ne-aţi răspunde, desigur, în două feluri: fie obţinînd rezultate excepţionale la învăţătură, fie excelînd într-un anumit domeniu. Şi pe bună dreptate. Ne-o dovedesc doar, convingător, pe de o parte... tradiţionalii premianţi, iar pe de alta matematicienii, pictorii, inventatorii, poeţii, campionii sau artiştii din rîndurile voastre. Dacă am pune însă această întrebare şi pionierilor şi şcolarilor din Brăila, răspunsul ar fi acelaşi, plus încă ceva: «...şi ca Florentina», ar adăuga ei. Florentina Ganea, **elevă în** clasa a VI-a a Şcolii generale nr. 23 **din acest oraş.**

Fără să se afirme ca un talent ieşit din comun în matematică, în chimie, în desen sau alte asemenea domenii, Florentina este în schimb o elevă foarte bună la învăţătură. N-a luat pînă acum decît note de 10 şi, implicit, premiul întîi în toţi anii de şcoală. Dar dacă ar fi să explicăm căror fapte se datoreşte prestigiul deosebit de care se bucură ea, n-am putea să ne rezumăm numai la aceste rezultate. Ar trebui să vorbim despre multe alte calităţi ale ei de care a dat dovadă cu diverse prilejuri, în diverse împrejurări.

Ar trebui să vorbim, de pildă, chiar despre felul în care obţine ea notele acestea de 10 pe linie. Nu ca unii care învaţă pentru ele, «vînîndu-le» cum se zice, ci ca cei care învaţă pentru că vor să ştie, să cunoască, să descopere cît mai multe lucruri noi. Nu ca unii care ţin numai pentru ei ceea ce ştiu în plus, pentru a-i impresiona la momentul oportun (aşteptat şi bine ales) pe colegi şi pe profesori cu capacitatea şi rîvna lor, ci ca cei dispuşi tot timpul să le împărtăşească şi celorlalţi din ceea ce ştiu. Nu ca unii care se sufocă de ciudă cînd alt coleg a luat o notă maximă, ci ca cei care se bucură de fiecare dată de succesul celorlalţi ca şi cînd ar fi al lor.

Ar mai trebui să vorbim şi despre capacitatea ei deosebită, «miraculoasă» zic unii, de a-şi organiza în aşa fel timpul, încît îi ajunge, de fiecare dată, pentru toate: şi pentru învăţătură, şi pentru un film sau o piesă de teatru, dar şi pentru numeroase acţiuni şi activităţi pionereşti din şcoală şi din oraş, de la care nu numai că-i nelipsită, dar contribuie, împreună cu alţii, la iniţierea şi organizarea lor. Şi, neapărat, ar mai trebui să vorbim şi despre posibilitatea ei deosebită de-a atrage şi reţine atenţia unui public, oricît de numeros şi exigent, fie vorbind despre ceea ce fac şi ceea ce ar trebui să mai facă pionierii, fie interpretînd un cîntec de muzică populară sau uşoară, o partitură la pian sau recitînd o poezie.

Sînt, printre voi, numeroşi colegi care şi-au cîştigat, într-un fel sau altul, un prestigiu solid, aprecierea şi recunoaşterea unanimă a aptitudinilor şi seriozităţii lor. Pioniera Florentina Ganea, locţiitor al preşedintelui Consiliului orăşenesc al Organizaţiei pionierilor din Brăila, face parte dintre aceştia. A intrat în rîndul lor la fel ca ei, dar aducînd şi ceva în plus: nota ei de originalitate, de personalitate, de autentic prestigiu pionieresc.

C.D.

Canarul galben.

POVESTIRE DE COSTACHE ANTON

Cînd se apropia ziua mamei sau a lui Octav mă pregăteam totdeauna din timp să le fac un mic dar. Se întîmpla însă ca de fiecare dată să văd obiectul pe care intenționam să-l cumpăr și să nu mi se pară prea scump, iar despre banii ce urma să-i string să am impresia că nu însemnau nimic. Suma ce-mi trebuia căpăta valoare abia în clipa cînd urma să merg la magazin și cînd constatam surprins că nu aveam toți banii. Îmi mai trebuia o sumă oarecare, mică în raport cu ce strînsesem pînă atunci, dar pentru că nu-mi mai rămăsese decît puțin timp ca să pot face rost de ea, mi se părea mai mare decît aceea pe care o economiseam, iar valoarea obiectului din acea clipă devenea uriașă. O monedă de 25 de bani pe lîngă care aș fi trecut poate fără să o văd sau fără să mă obosesc să o ridic de jos, căpăta brusc altă valoare, de zece, de-o sută, de o mie de ori mai mare. Dar odată cu valoarea, cei cîțiva lei pe care trebuia să-i mai string își schimbau și înfățișarea. Fiecare leu, pe măsură ce făceam rost de el, era mai strălucitor, mai greu, avea un sunet mai plăcut, păstra ceva din căldura palmei chiar și după ce-l așezam lîngă ceilalți.

Însă după ce cumpăram darul pentru care tremurasem că nu voi avea banii necesari, nu mă mai bucuram sau, în orice caz, bucuria era mai mică decît atunci cînd încă nu cumpărasem acel dar și se micșora tot mai mult, încît cînd ajungeam în fața mamei sau a lui Octav aveam un sentiment de nemulțumire, de jenă, de ciudă că nu găsisem ceva mai bun, că nu căutasem mai mult, că cedasem atît de ușor unui impuls de moment și cumpărasem ceva aproape fără valoare.

De cînd venisem în București, la unchiul Alexandru încă nu intrasem într-un anticariat, deși aveam în buzunar cîteva adrese, strînse într-o vreme cu mult anterioară venirii dintr-un instinct de prevedere, dintr-o avariție pe care mi-o transmisese, cred, bunica Octavia. Spun avariție, deși ar putea să fie vorba de altceva. Bunica Octavia nu era avară în sensul știut, adică nu era zgîrcită, nu lega banul cu zece noduri, nu închidea cămara și nici nu prea se pricepea să facă economii. Avariția ei se manifesta numai în lucrurile neînsemnate, mărunte, cum ar fi un nasture, un capăt de sfoară, un cuțit vechi, o pereche de pantofi care nu mai păstrau nimic din forma inițială, un degetar aproape ruginit și încă alte și alte lucruri, tot ce se uza într-o gospodărie, tot ce se învechea sau trebuia schimbat. Pe toate le stringea cu grijă, cu avariție chiar, ele continuînd să trăiască nu prin ce erau acum, ci prin ce fuseseră cîndva.

Adresele de care puteam să fac uz erau de la Octav. Odată sau de două ori pe an, Octav pleca la București (era invitat la diferite simpozioane sau conferințe), iar la întoarcere, după ce lăsa pe masa din salon, pe scaun sau direct pe covor pachetele și pachețelele cu care se întorcea, după ce dădea mamei aproape pe furiș, mereu același flacon cu apă de colonie Chanel, își scotea ochelarii, își apăsa rădăcina nasului cu vîrful degetelor, cum făcea totdeauna cînd voia să-și amintească ceva foarte important și rostea cuvinte aproape magice:

— Tin, caută în buzunarul pardesiului. Am adus ceva și pentru tine.

Acel ceva era, bineînțeles, partitura unei sonate sau a unui concert. Alteori, lîngă umbrela lui Octav (dacă era vară nu lua cu el decît umbrela) găseam un disc foarte rar. Îl luam și mă întorceam în salon bucuros, sărind și strigînd, dar Octav îmi trimetea în întîmpinare privirile lui severe, așa cum ar fi trimis doi ogari, nu doi zăvozi furioși și răi, cum sînt cei de la țară, ci doi cîini de rasă, doi dalmațieni, de exemplu. Mă opream intimidat, de fapt încremeneam în prag și așteptam ca cei doi ogari să-mi dea voie să trec. Așteptam mult, pentru că Octav nu lăsa niciodată un lucru neterminat. Abia după ce își punea haina de casă, papucii, abia după ce o ruga pe mama să-i facă o cafea, aveam în sfîrșit voie să despachetez discul, să-l privesc și, dacă voiam, să-mi manifest bucuria gălăgios. Însă era tîrziu, nimic nu mă mai îndemna să sar sau să strig, nu mai simțeam nici fiorul de bucurie din prima clipă. Dacă despachetam totuși și mă îndreptam spre picup sau dacă alergam să iau vioara, alergam nu pentru mine, ci pentru Octav. Pentru că totdeauna cel ce beneficia primul de partitură sau de disc era Octav. Abia după ce asculta el discul sau după ce descifram partitura pe care o urmărea cu ochii închiși (așa cum îmi urmărea orice exercițiu cît de neînsemnat sau orice interpretare), se ridica din fotoliu încîntat, făcea cîțiva pași, se așeza iar și-mi cerea să pun discul încă o dată, și încă o dată, întocmai ca acei părinți care au cumpărat o jucărie de care însă nu se pot despărți decît cu greu și numai după ce se joacă ei întîi, copilul căruia i s-a adus jucăria rămînînd doar un simplu spectator. Octav se entuziasma, se minuna, era încîntat, nu de frumusețea discului, ci de alegerea pe care o făcuse, datorată în parte norocului (ajunsese la magazin cu două minute înainte de închidere), dar mai ales flerului, ochiului, priceperii, deciziei, pentru că o clipă mai înainte același disc, unicul, fusese în mîna altui client care însă nu-și dăduse seama de valoarea lui și îl abandonase. Povestea partiturii (atunci cînd aducea o partitură) era și mai nostimă, și mai plină de peripeții, de incidente nedorite, de mici superstiții, cum era aceea cu canarul. La cel mai vechi, dar și cel mai bun anticariat, situat undeva pe Lipscani sau pe Bărăție, șansa de a găsi ceva deosebit ținea de un canar galben. Totdeauna, cînd în vitrina anticariatului, printre tratatele de medicină generală și cele de apicultură zărea colivia canarului galben, vînzătorul, un domn cu nasul mare, cu favoriți stufoși și o chelie impunătoare, îl primea cu brațele deschise ca pe un vechi prieten, îi oferea un fotoliu, o țigară fină, o cafea și bineînțeles cea mai valoroasă partitură. Dimpotrivă, cînd nu zărea colivia din nuiele subțiri de răchită și canarul galben, Octav intra în anticariat degeaba. O afluență neobișnuită, o mulțime pestriță și zgomotoasă nu-l lăsau să se apropie de rafturi, îi făceau imposibil accesul la cataloage, iar vînzătorul (domnul acela cu nas mare si favoriți stufoși, atît de amabil de obicei) era ursuz, nervos, aproape că nu-l mai recunoștea.

Starea de mulțumire, de euforie, entuziasmul aproape juvenil, care îl făceau pe Octav să se înroșească, să transpire din abundență, să-mi ceară să mai pun discul o dată sau să repet o anumită frază din partitură, luau sfîrșit numai cînd apărea mama. Cum o vedea, Octav își scotea ochelarii, începea să-i șteargă sau întreba cu o timiditate de școlar:

— Elencule, tu vrei să asculți discul pe care l-am adus?

Mama nu înainta, rămînea lipită de ușă. Spunea:

— E tîrziu și tu ai venit de pe drum. Ești obosit.

Octav își apropia de ochelari mîna la care avea ceasul și dădea din cap:

— Da, s-a făcut tîrziu. O să-l ascultăm mîine.

Se ridica din fotoliu și o urma pe mama supus, resemnat, ca un cățel căruia i s-a atîrnat lesa prea repede. Eu rămîneam lîngă picup. Rămîneam, de fapt, în lumea închipuită de Octav. Lumea aceasta era aidoma celei pe care o cunoșteam, pentru că oricît de frumos ar fi povestit Octav, oricît de amănunțit ar fi descris străzile și clădirile, eu vedeam tot o anumită stradă din orașul nostru, vedeam piața aproape pătrată din centru, clădirea cu turn și parter înalt în care se afla anticariatul. Numai vitrina era alta. Vitrina în fața căreia rămîneam și după ce pleca Octav era luminată nu de becuri, ci de penele galbene ale unui canar.

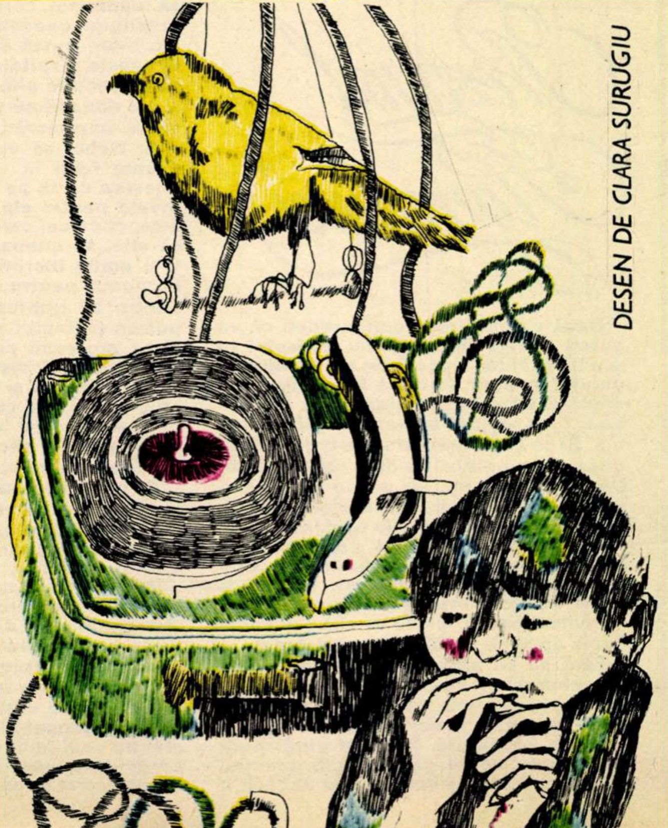
DESEN DE CLARA SURUGIU

Discul continua să se învîrtă, eu îl ascultam, dar numai cu o parte din mine. Cealaltă parte era acolo, își turtea nasul de sticla groasă o vitrinei, privea colivia din nuiele subțiri de răchită, urmărea acrobațiile canarului. În colivie erau cîteva bare suspendate (cum sînt la circ barele trapeziștilor), canarul galben făcea cele mai spectaculoase salturi, iar eu îl priveam încîntat.

În acele clipe, ideea de spațiu îmi era străină cu totul. Nu mă gîndeam niciodată că pentru a ajunge să văd canarul, ar trebui să fac drumul pe care îl făcea Octav, adică să merg întîi la gară, să aștept trenul, să stau șase ore într-un compartiment aglomerat și toate celelalte. Distanța pe care o făceam era minimă. Traversam doar piața. Aproape de fiecare dată, o porneam din partea de jos, ocoleam monumentul (un dorobanț ce alerga cu arma în mînă la Plevna) și după cîțiva pași intram în umbra clădirii cu turn în care se afla anticariatul. Cele patru sau cinci trepte de piatră dispăreau ori eu nu eram destul de atent, pentru că mă trezeam imediat în fața vitrinei și a canarului galben. După ce mă săturam privindu-l, intram, bineînțeles, și-n anticariat. Domnul cu nas mare și favoriți stufoși mă primea cu brațele deschise, (așa cum îl primea și pe Octav), îmi arăta standurile, cataloagele, mă lăsa să răsfoiesc edițiile vechi, să-mi aleg cele mai frumoase discuri.

Acum distanța pînă la anticariat mi se părea mai mare, mult mai mare ca atunci cînd eram acasă. Nu mă gîndeam niciodată că vitrina luminată de penele galbene ale canarului era foarte aproape. Totdeauna gîndul o pornea înapoi spre piața pătrată din orașul nostru, spre clădirea cu turn și parter înalt. Însă la cei cîțiva pași pe care-i făceam altădată străbătînd piața, se adăuga acum distanța care mă despărțea de casă. Se adăuga faptul că nu prea aveam bani, dar mai ales teama că s-ar putea să nu mai găsesc în vitrină canarul galben.

SCRIITORI DE AZI

Alexandru A. PHILIPPIDE

Fiu al unui cunoscut filolog ieșan — Alexandru Philippide, care a scris monumentala lucrare *Originea românilor* — poetul Alexandru A. Philippide s-a născut la 1 aprilie 1900, în vechea capitală a Moldovei unde își face și studiile, obținînd, în 1921, licența în litere și drept. Spirit neliniștit și avid de cunoaștere, Alexandru A. Philippide își completează studiile între anii 1922—1928, în Germania și Franța, unde urmează cursuri de filozofie și economie politică, afundîndu-se, totodată, în lecturi temeinice din literatura universală, ajungînd, astfel, unul din cei mai buni cunoscători de poezie modernă. În literatură debutează în atmosfera democratică și în climatul intelectual de la revista *Viața românească*, unde se făcea simțită personalitatea critică atît de puternică a lui G. Ibrăileanu, gustul său rafinat și larga comprehensiune față de valorile autentice ale creației. Cunoscător temeinic al poeziei naționale și universale, Alexandru A. Philippide se impune, încă de la debutul editorial care a avut loc în 1922, cu volumul de versuri *Aur sterp*, ca unul dintre cei mai reprezentativi creatori ai literelor românești din ultima jumătate de veac. Alături de G. Bacovia, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Barbu, Alexandru A. Philippide este una din personalitățile cele mai originale și mai bine conturate din lirica românească modernă. Poet-cărturar, în sensul că nu s-a bazat numai pe talentul înnăscut,ci l-a cultivat prin lecturi asidue și diverse, Alexandru A. Philippide aduce în universul liricii românești prin volumele *Aur sterp* (1922), *Stînci fulgerate* (1930), *Versuri în vuetul vremii* (1939), *Monolog în Babilon* (1967), un timbru nou, de înaltă intelectualitate și de profundă simțire modernă. Poezia sa se caracterizează prin îndrăzneala investigației universului sufletesc al omului, prin imagismul temerar al versurilor, prin înnoirile prozodice, prin noutatea limbajului poetic și mai ales prin umanismul mesajului, prin profunzimea gîndurilor și autenticitatea sentimentelor. Prin viziunea sa asupra lumii, prin structura temperamentală, Philippide este un poet neoromantic. Trebuie reținut, însă, faptul că pentru el, romantismul, ca și pentru Eminescu, e mai mult decît o metodă literară, e «un mod de viață sufletească». Structură prin excelență romantică, Alexandru A. Philippide se arată în lirica lui frămîntat de enigma propriei existențe, căreia îi descifrează sensurile în poeziile scrise după eliberarea țării, în noul climat ideologic, din perspectiva unui nobil umanism. Poetul glorifică valorile etice și estetice ale acestui umanism, mărturisindu-se profund refractar față de spiritul meschin al lumii burgheze. El crede că omul se poate sustrage nimicniciei numai creînd valori durabile. Cît durează el durează și «nemurirea» noastră. Spiritul umanist e prezent și în proza lui Alexandru A. Philippide, în nuvelele *Floarea din prăpastie* și *Îmbrățișarea mortului*, dar mai ales în bogata sa activitate eseistică strînsă în volumele: *Studii și portrete literare* (1963); *Studii de literatură universală* (1966); *Scriitorul și arta lui* (1968); *Considerații confortabile* vol. I și II.

Pe linia aceluiași umanism se înscrie bogata sa activitate de traducător, academicianul Philippide realizînd punțile cunoașterii, prieteniei și stimei între cultura română și cultura altor popoare, prin traduceri care echivalează cu valoarea originalului din poeți și prozatori ca: Baudelaire, Novalis, Rilke, Pușchin, Lermontov, Hölderlin, Cehov, Rabindranath Tagore.

Pentru o asemenea contribuție a fost răsplătit cu premiul Herder, acordat în 1965, de academia austriacă.

ION DODU BĂLAN

Pastel

Pe dealuri dogorîte de podgorii
Aprinse-n vînăt crunt de poamă coarnă,
Din sita unui soare roș cocorii,
Ca niște sîmburi negri, se răstoarnă.

Din pîlnii de azur, cu zurgălăi
De stele mici ca ghimpi de aur — iată
Că noaptea se revarsă peste clăi,
Stropind cu verde luna-ncovoiată
În punte peste-ntunecimi de văi.

— Căni pline; focuri roșii; chiot; noapte —
Un vînăt zbor de prune coapte piere,
Dezmiardă-n drum parfum de piersici coapte,
Harbuji buzați, gutui, bronzate pere.

De undeva s-aprinde-un rug de struguri,
Pe care arde-o lună de lămîie;
Pe cer stau stele verzi ca niște muguri,
Și vîntul vine-mprăștiind tămîie.
În mreaja vrejilor de viță verde
Un flutur, cută de văzduh, se pierde.

Ciulind urechile ca două scufii,
Vînat vioi s-ascunde-n dosul tufii;
Dar vînătorii stau în fînul cramei
De dragul vinului și al pastramei.

Bostani cu pîntec cobză, blînzi și lucii,
Cu coada sfîrlă verde, dorm prin iarbă;
Un brad bătrîn tot mormăie în barbă
Că i-au furat culoarea-n miros nucii.

Pitit în brusturi, un bătrîn pitic
Mănîncă morcovi c-un motan peltic.

— Foc stins: somn bun; vis blînd —
Pe drumul lung
Un fir de praf s-a îmbătat și zburdă;
Și-un greier gîngav gîdilă prelung
Cu țirîitul lui tăcerea surdă.

Întîmpinare în azur

Cînd am ajuns pe muchia acelui colț de munte
Și m-am oprit în fața înaltului azur,
Prin văi, păduri bătrîne zăceau, desișuri crunte,
Și-un curcubeu, boltindu-și păinjeneasca punte,
Lega-ntre ei toți munții dimprejur.

Fugarnici nori pe ceru-nvinețit
Își aplecau sfărmatele drapele,
Și soarele, în drum către-asfințit,
Trecea, solemn și pașnic, printre ele.

Un vis de slavă și singurătate
Se-aprinse-atunci în mine ca un mit
Ce multă vreme-arsese molcomit
Și-acuma izbucnea în libertate.

Și muntele deodată a fost o navă mare,
Pe-a cărei proră-naltă eu, călător stingher,
Stam gata de plecare pe mările din cer,
Spre lumea care-i dincolo de soare.

Voiam să merg să-ntîmpin pe vechii semizei
Învingători de hidre veninoase,
Săgetători și Herculi și Persei
Pe care omenirea în rătăcirea ei
De multă vreme nu-i mai cercetase.

Din zare asfințitul mi-a-ntins de bun venit
Licoarea lui de aur în azurii pocale
Și muntele se smulse din hăuri — și-am pornit
Senin, puternic, mîndru, pe mările astrale.

Căutătorul

Ai socotit că soarele mai arde
Abia vreo cincisprezece miliarde
De ani.... Numai atît? De azi pe mîne?
Și-atunci, cu veșnicia cum rămîne?

Nu asta te oprește să cugeți mai departe:
Doar știi că timpul n-are moarte.
Un calcul scurt, de două sau trei linii
Și-ai întrecut viteza banală a luminii.
Ca-n mii și mii de repezi răsfrîngeri de oglinzi
Ți-e mintea străbătută de căutări rebele.
Ai spune că și mîna în sus cînd o întinzi
Ți se lungește brațul pîn-la stele.

Ai dat cu tifla ticăloasei sorți,
De-amenințarea ei nu-ți pasă,
Și-n timp ce spargi absurde porți
Nici o sfială nu te mai apasă.

Și cînd din lungi peregrinări
Te-ntorci pe căi de raze și de unde
În lumea dinăuntru, a inimii profunde,
Tot mai găsești acolo întrebări.

GÎND prietenesc CĂTRE COPIII LUMII

Manifestîndu-și sentimentele de solidaritate internaționalistă, de prietenie și stimă pentru copiii din țările în curs de dezvoltare, pentru cei care suferă, de pretutindeni — victime ale bolilor, subnutriției, calamităților naturale și războaielor, — pionierii din țara noastră desfășoară o largă activitate în cadrul detașamentelor și unităților, în casele pionierilor, în tabere etc.

Există încă destule zone ale globului, în care viața oamenilor și, îndeosebi a copiilor, este un lung cortegiu de mizerii și suferințe, de lipsuri și dureri. Fondul Națiunilor Unite pentru Copii — UNICEF — a fost creat pe lîngă ONU tocmai în scopul de a ajuta la rezolvarea unor probleme ale celei mai tinere generații, pentru ca aceasta să se poată bucura de un trai corespunzător, mai bun, mai omenesc. În lume sînt 112 țări în care UNICEF realizează programe de asistență pentru 780 000 000 de copii sub vîrsta de 15 ani. Numai anul trecut au fost asigurate, de către UNICEF, resurse de aproape 60 milioane de dolari.

Bucurîndu-se de o viață demnă, de minunățiile unei copilării însorite, pionierii și școlarii țării noastre datorează partidului frumusețea anilor lor, multiplele posibilități pe care le au la îndemînă pentru a se putea dezvolta potrivit talentelor și dorințelor fiecăruia. Ei nu pot uita însă că pe meridianele planetei noastre există prieteni de-o seamă cu ei, care au nevoie de ajutorul lor. Iată de ce, cu entuziasm și dragoste, pionierii României socialiste își aduc partea de contribuție la alinarea suferințelor, la îmbunătățirea condițiilor de viață și învățătură a milioanelor de copii de pretutindeni. Numeroase și variate sînt acțiunile la care participă pionierii noștri, antrenați de Organizația pionierilor și de Comitetul Național Român pentru UNICEF, în aceste nobile scopuri umanitare. Însuflețiți de sentimente internaționaliste, copiii de pe întreg cuprinsul patriei participă cu regularitate la crearea și strîngerea de fonduri în favoarea UNICEF, prin valorificarea plantelor medicinale, a maculaturii și sticlelor, prin manifestări cultural-artistice și sportive etc. Ultima campanie de strîngere a unor astfel de fonduri a fost destinată ajutorării copiilor din Vietnam.

Merită să fie subliniate aici eforturile depuse de pionierii din toate județele țării care au difuzat felicitări-ilustrate UNICEF, cocarde, au desfășurat munci patriotice, și-au dat concursul la realizarea unor spectacole etc.,putînd raporta despre frumoasele rezultate obținute. Cu aceste prilejuri au apărut numeroase inițiative între care pot fi menționate cîteva, fără ca gama lor să fie epuizată. Astfel,pionierii din Maramureș au hotărît depunerea la contul UNICEF și la Fondul de Solidaritate Internațională, a unor cote din veniturile realizate de ei în microfermele școlare; cei din Iași au organizat întreceri la minifotbal, au creat «Pușculița UNICEF», iar subredacția pionierească a hotărît să depună la contul UNICEF o cotă din vînzarea volumului cu culegeri de cîntece pe care o editează. În județele Argeș, Dolj, Prahova, Brașov, Constanța, Hunedoara, Cluj, în municipiul București și în celelalte județe, seria acțiunilor dedicate UNICEF s-a bucurat de adeziunea maselor de copii, a opiniei publice.

Dar nu numai simpla acțiune de strîngere și realizare a fondurilor constituie obiectivul preocupărilor pionierilor și școlarilor noștri. Activitatea lor are un pronunțat caracter educativ, de manifestare a sentimentelor internaționaliste, de solidaritate umană. În cadrul unităților, detașamentelor și al casei pionierilor, al cercurilor prieteniei, al colțurilor și cluburilor UNICEF, pionierii și școlarii vizionează filme, se întîlnesc cu personalități ale vieții politice, culturale și științifice, cu scriitori și ziariști, cu fruntași în producție, poartă corespondență cu copii din diferite țări ale lumii, organizează spectacole, raliuri de carturi, întreceri corale. Expozițiile de desene și fotomontaje «Pretutindeni trăiesc copii», «Meridianele prieteniei», «Prietenul meu de pretutindeni», *cu aspecte din viața copiilor lumii, au căpătat o largă extindere atît în școli cît și la casele pionierilor.*

Comitetul Național Român pentru UNICEF a organizat, împreună cu revista «Cutezătorii», expoziția internațională de desene cu lucrări ale copiilor din 22 de țări, premiate la concursul UNICEF «Bucuriile primăverii pe cele cinci continente», în municipiile București și Ploiești. De asemenea,a organizat două concerte-spectacol — unde și-a dat concursul cîntăreața Melanie, din SUA — și a realizat filmul în culori «Pentru ca toți copiii lumii să cînte».

Pioniera Mincă Gabriela, din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, cîștigătoare și ea la concursul de desene UNICEF, mai sus amintit, a întreprins recent o călătorie în insulele Jersey (Anglia), Eugenia Noje, din Satu Mare, va pleca în curînd în Danemarca.

Iată doar cîteva dintre acțiunile organizate pe linie UNICEF, ca expresie grăitoare a preocupărilor de ordin educativ pe care le are Comitetul Național Român pentru UNICEF, aducîndu-și astfel — cu concursul nemijlocit al Organizației pionierilor — aportul la cauza umanitară pe care o slujește Fondul Națiunilor Unite pentru Copii în întreaga lume.

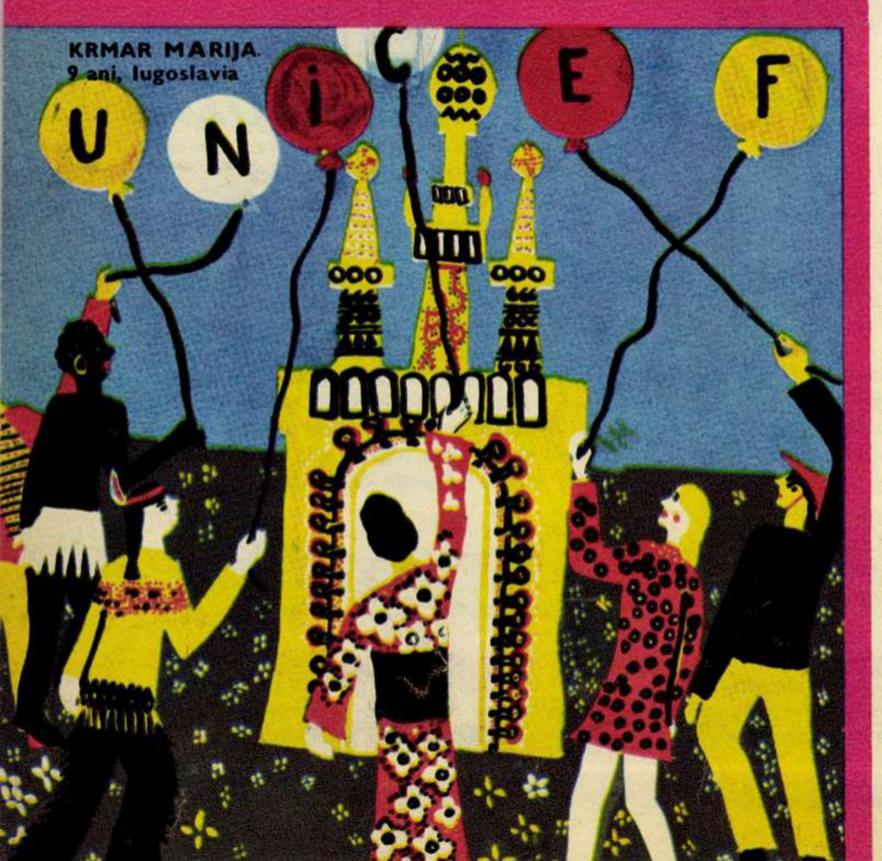

KRMAR MARIJA
9 ani, Iugoslavia

Vacanța prieteniei

Răspunzînd invitației clubului «Micii ambasadori» al Casei pionierilor «Karpoș» din Skoplje — R.S.F. Iugoslavia, un grup din ansamblul folcloric de la Casa pionierilor Iași a participat, în vacanța de primăvară, la manifestările dedicate de către pionierii acestui club, Republicii Socialiste România.

Expoziția etnografică, cea de desene sau cea de fotografii, spectacolele prezentate de pionierii români și pionierii gazde, seara dedicată Republicii Socialiste România ca și finala concursului «Cine știe mai mult despre România» cîștigat de pionierii de la Școala «Vasil Glavilov», s-au desfășurat sub semnul unei prietenii sincere și trainice.

Cei 24 de pionieri ieșeni și tot atîția din Skoplje au petrecut, timp de opt zile, ca într-o familie. Atît la Skoplje cît și la Ohrid pionierii români și gazdele au comunicat prin limbajul viu și generos al prieteniei, al setei de cunoaștere, al păcii.

Cu acest prilej pionierii ieșeni au demonstrat frumusețea și varietatea cîntecului și jocului popular românesc, cunoscînd-o la rîndul lor pe aceea a folclorului macedonean. Au legat prietenii ce nu se vor uita niciodată. Au petrecut o vacanță de neuitat: «VACANȚA PRIETENIEI».

Prof. TUDOREL STĂNESCU
Casa pionierilor Iași

UNICEF IN LUME

• Mai mult de 70 la sută din resursele UNICEF provin din contribuția anuală a guvernelor din peste 130 de țări.

• În realizarea programelor sale, UNICEF cooperează cu alte instituții specializate ale Organizației Națiunilor Unite. Printre acestea se află Organizația Mondială a Sănătății, Organizația pentru Alimentație și Agricultură (FAO), UNESCO, Organizația Internațională a Muncii și altele.

• O mare parte din ajutorul UNICEF este acordat sub formă de: echipament, medicamente și suplimente dietetice destinate serviciilor de igienă pentru preșcolari; echipament și hîrtie pentru producția locală de manuale școlare și material de educație sanitară și nutrițională; material didactic pentru grădinițe; vaccinuri și echipament pentru prepararea vaccinurilor; foreze pentru fîntîni, țevi și pompe pentru aducțiunea apei potabile; utilaje de grădinărit și material pentru creșterea păsărilor; utilaje și echipament necesar formării preprofesionale; materiale necesare pentru tratarea laptelui și producției de alimente destinate copiilor mici etc.

• Aproape 1 100 de centre de formație preprofesională destinate tinerilor au fost echipate, iar circa 172 000 de persoane au fost calificate la diferite nivele cu sprijinul și mijloacele UNICEF.

• În cursul anului 1971, UNICEF a furnizat material sau echipament în peste 5 600 de principale centre de sănătate rurale și în peste 9 200 de centre secundare din circa 80 de țări.

• În 30 de țări funcționează, în prezent, comitete naționale pentru UNICEF. Prin acțiunile organizate pe plan național acestea contribuie la realizarea de fonduri care sînt apoi depuse la UNICEF.

• În vederea realizării de fonduri în folosul UNICEF, echipa națională a Braziliei va juca, la 4 iulie a.c., la Dublin un meci cu selecționata irlandeză.

• În domeniul nutriției, UNICEF a echipat circa 3 000 de grădini școlare, cantine, centre de nutriție etc. A fost acordat, de asemenea, ajutorul material necesar unui număr de 300 de centre destinate producției de semințe, amenajării de eleștee și incubatoare. ▲

• Numai într-un singur an (1971) UNICEF a asigurat vaccinarea cu BCG împotriva tuberculozei, a peste 41 milioane copii; în 19 țări, aproape 42 milioane de copii au fost protejați împotriva malariei. ▼

• 14 000 de școli primare, secundare, normale sau instituții de formație pedagogică din țările în curs de dezvoltare, au primit ajutor din partea UNICEF.

**FIECARE POPOR
SĂRBĂTOREȘTE
SOSIREA ANOTIMPULUI REÎNNOIRII
NATURII
ÎN CELE MAI DIFERITE MODALITĂȚI.
LA ACESTE SERBĂRI
FLORILE
SÎNT PREZENTE PESTE TOT.
IATĂ DOUĂ FRUMOASE IMAGINI
DE LA FESTIVALUL FLORILOR
DIN «ȚARA LALELELOR» —
OLANDA.**

DIN ISTORIA MAȘINILOR DE CALCUL

MAȘINI CU CARTELE perforate

(1)

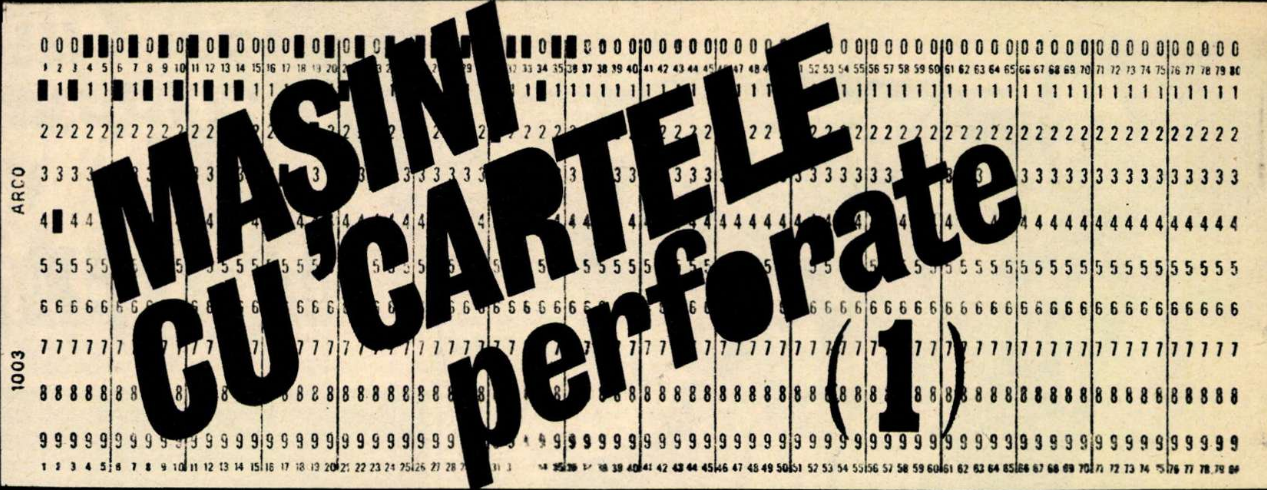

Astăzi, cînd se vorbește despre mașini de calcul cu cartele perforate, gîndul ne zboară la Herman Hollerith, care la sfîrșitul secolului trecut a produs o adevărată revoluție în tehnica calculului mecanic. Este interesant să cunoaștem precursorii lui Hollerith în utilizarea cartelelor perforate, precum și principiile matematice pe care se bazează utilizarea unei asemenea purtătoare de informații în limbaj binar.

Primele utilizări ale cartelei perforate datează de la începutul secolului al XVIII-lea. În 1725, Basile Bouchon construise o mașină de țesut care funcționa pe baza unor bucăți de hîrtie perforată; trei ani mai tîrziu, tot în Franța, M. Falcon a inventat un război de țesut acționat prin comenzi «citite» de pe niște cartele perforate.

Totuși, prima mașină, care, utilizînd cartelele perforate, a funcționat cu succes este considerată a fi războiul de țesut,construit în 1801 de către un alt francez, pe nume Joseph Marie Jacquard. La acest război, care a revoluționat industria țesăturilor, procesul de țesere era condus de o cartelă perforată; orificiile acestei cartele furnizau instrucțiuni care comandau selectarea firelor și aplicarea modelelor de țesătură.

Se poate considera că Jacquard l-a avut ca precursor, în ceea ce privește «programarea» mecanică, pe Jacques de Vaucanson, care, în 1741, folosise pentru prima dată un tambur metalic cu perforații pentru a comanda execuția anumitor melodii la «cutiile muzicale». Același principiu va sta la baza realizării pianului mecanic de mai tîrziu.

În domeniul tehnicii de calcul, cel care a încercat pentru prima dată să folosească principiul cartelei perforate a fost matematicianul englez Charles Babbage. El și-a consacrat întreaga viață realizării unor mașini de calcul superioare celor existente pe vremea sa. Începînd cu 1812, din dorința de a calcula mai rapid tabelele de logaritmi — pentru alcătuirea cărora Napier cheltuise 25 de ani din viață — el a început lucrul la mașina diferențială. Ideea unei «mașini diferențiale» o avusese încă din 1786 germanul Müller, dar acesta nu reușise să realizeze nici măcar un prototip.

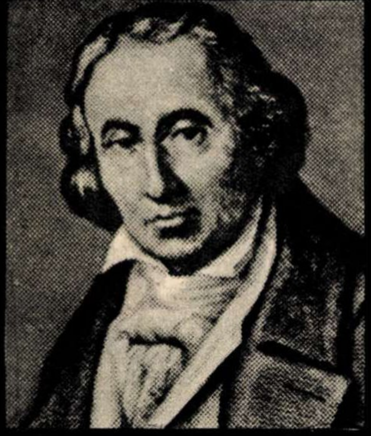

JOSEPH - MARIE JACQUARD

În ce constă principiul unei mașini diferențiale, sau, mai corect, al mașinii cu diferențe?

Din algebra elementară se cunoștea așa-numitul principiu al diferențelor constante, conform căruia, pentru orice expresie algebrică de gradul n, diferențele de gradul n sînt constante.

Să luăm, de exemplu, expresia de gradul 3:

$$E(x) = x^3 + 2x^2 + 3$$

Să formăm un tabel cu valorile lui E pentru diferite valori ale lui x și să calculăm diferențele de gradul 1, 2 și 3, cunoscînd că: diferențele de gradul 1 se obțin scăzînd succesiv valorile lui E pentru diferite valori ale lui x; diferențele de gradul 2 se obțin scăzînd succesiv valorile diferențelor de gradul 1 ș.a.m.d. (Exemplu de calcul: E (o) = 3; E (1) = 6; E (2) = 19. Făcînd scăderile E (1) — E (0) și E (2) — E (1), obținem diferențele — 3 și 13 — de gradul 1. Scăzînd aceste diferențe de gradul 1, 13—3, obținem cifra 10, prima diferență de gradul 2. Continuînd în acest fel operațiile, obținem un tabel ca cel din pagina alăturată).

Se constată că diferențele de gradul 3 sînt toate egale cu 6. Pe baza acestei proprietăți, se poate determina valoarea expresiei E pentru orice x, pornind de la ultima diferență, fără a fi necesară nici o operație de înmulțire, ci numai adunări. De exemplu, știind că diferența de gradul 3 este egală cu 6, se adună aceasta la numărul 28 (ultima diferență de gradul 2), obținînd 34; pe 34 îl adunăm cu 79 (ultima diferență de gradul 1) și găsim 113; în sfîrșit, adunînd pe 113 cu 178 (care este valoarea lui E pentru x = 5) se obține 291, care este valoarea lui E pentru x = 6.

Acest procedeu i-a sugerat lui Babbage ideea construirii unei mașini care să reproducă întocmai etapele calculului de mai sus cu ajutorul unei «cascade» de mașini tip Pascal, astfel conectate încît ieșirea din prima mașină să devină intrare în cea de a doua ș.a.m.d.

În 1822 Babbage a început lucrul la mașina cu diferențe, reușind să construiască un model de lucru capabil să calculeze pătratele numerelor pînă la 5 cifre, dar el nu și-a finalizat niciodată invenția.

La un an după ce Babbage abandonase ideea mașinii cu diferențe, în 1834, George Scheutz din Stockholm, care aflase despre mașina cu diferențe, a construit una similară utilizată cu succes la calculul și tipărirea tabelelor matematice. După Scheutz au urmat alți inventatori care au proiectat și construit mașini cu diferențe din ce în ce mai perfecționate: Martin Wiberg în Suedia, G.B. Grant în S.U.A., Léon Bollée în Franța și Percy Ludgate în Irlanda.

Începînd din 1833 și pînă în 1871, cînd a murit, Babbage s-a ocupat de realizarea unei mașini analitice, concepută să dispună de o putere de calcul mult superioară mașinii cu diferențe. În timp ce mașina cu diferențe poate fi considerată ca precursor al calculatoarelor specializate de astăzi, ea fiind concepută pentru o singură aplicație, mașina sa analitică este privită ca strămoșul modernului calculator electronic universal, fiind o perfectă repli-

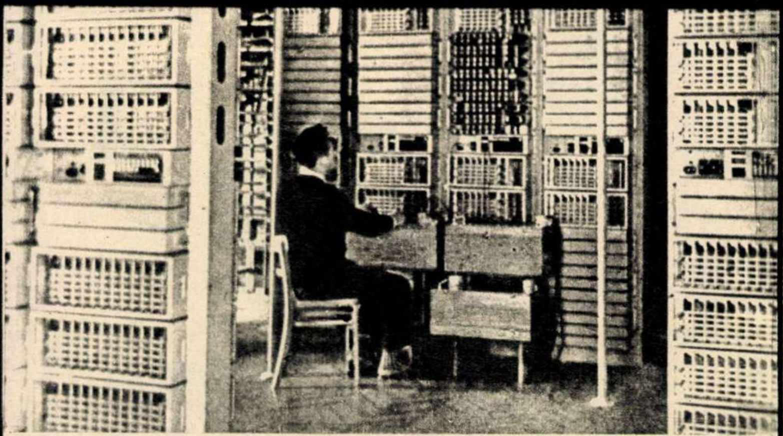

FĂRĂ CUVINTE

POMPILIU DUMITRESCU

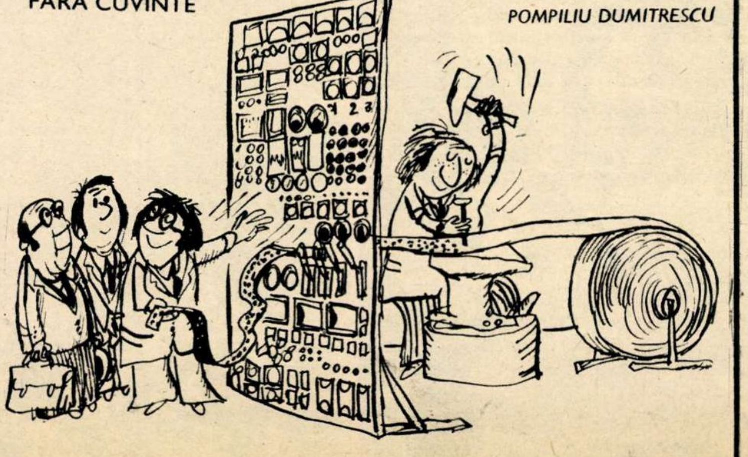

Micro fișier

Charles Babbage,
matematician englez,
născut la Teignmouth în 1792.
Lui i se datorează inventarea uneia
dintre primele tipuri de mașini
de calculat (mașina cu diferențe).
A murit în 1871.

Herman Hollerith,
statistician american (1860—1929).
născut la Buffalo.
A inventat mașina cu cartele perforate.

Joseph-Marie Jacquard,
mecanician francez.
S-a născut la Lyon, în 1752.
A inventat războiul de țesut acționat
prin comenzi înregistrate pe
cartele perforate. A murit în 1834.

Jacques de Vaucanson,
mecanician francez (1709—1782),
născut la Grenoble.
A inventat cutiile muzicale,
celebre pentru epoca sa, care executau
melodii comandate de
un tambur cu perforații. De aceea,
în domeniul mașinilor de calcul,
este considerat ca
precursor al lui Jacquard.

că mecanică a acestuia.

Această «universalitate» a maşinii analitice este obţinută prin utilizarea cartelelor perforate — similare celor folosite de Jacquard — prin care se introduceau în maşină atît datele cu care să se opereze cît şi instrucţiunile care indicau pas cu pas funcţionarea maşinii. Codul folosit de Babbage reprezenta cifrele printr-o serie de perforaţii egale ca număr cu cifra respectivă (5 perforaţii pentru cifra 5, 6 pentru cifra 6 ş.a.m.d.)

Cele două părţi principale ale maşinii analitice a lui Babbage sînt: memoria, în care erau stocate toate variabilele, sub formă numerică, pe roţi dinţate, capacitatea maximă a acestei memorii fiind de 1 000 de numere a cîte 50 cifre zecimale, şi unitatea de prelucrare, sau procesorul, care putea efectua operaţii aritmetice asupra variabilelor pe care le lua din memorie, viteza scontată de calcul fiind de 60 adunări sau scăderi de numere a 50 de cifre pe minut sau de o înmulţire de două asemenea numere pe minut.

Alte părţi ale maşinii urmau să realizeze perforarea găurilor în cartele, introducerea informaţiilor în memorie, precum şi tipărirea răspunsurilor la ieşire.

Datorită stadiului înapoiat al procedeelor de prelucrare mecanică a metalelor, cele 50 000 piese de bază ale memoriei interne ale maşinii analitice nu au putut fi realizate, în limitele de toleranţă cerute, în timpul vieţii lui Babbage.

Totuşi, maşina analitică a lui Babbage este considerată a avea principiul de funcţionare cel mai asemănător cu calculatoarele cu program memorat intern de astăzi.

Elementele de principiu, înglobate în maşina analitică pe care le vom regăsi la modernele calculatoare electronice sînt, mai ales, următoarele:

- existenţa unei memorii interne, care conţine atît datele cît şi instrucţiunile;
- posibilitatea de a reţine, executa şi modifica intern instrucţiunile;
- utilizarea cartelelor perforate pentru introducerea informaţiilor într-un limbaj-maşină;
- calculatorul deţine întreg controlul asupra operaţiilor executate;
- ieşirea rezultatelor pe o pagină imprimată sau sub forma unor cartele perforate.

De abia peste mai mult de un secol au putut fi realizate maşini superioare celei a lui Babbage, producerea lor fiind posibilă mai ales prin perfecţionările echipamentelor mecanografice (de tip Hollerith) precum şi ale elementelor electronice de circuit.

La Herman Hollerith, la realizările lui şi ale celor ce i-au urmat vom reveni în numărul viitor, fără a uita să explicăm ce este limbajul binar.

Ing. MARIUS MENDELOVICI
Ing. DAN VĂITEANU

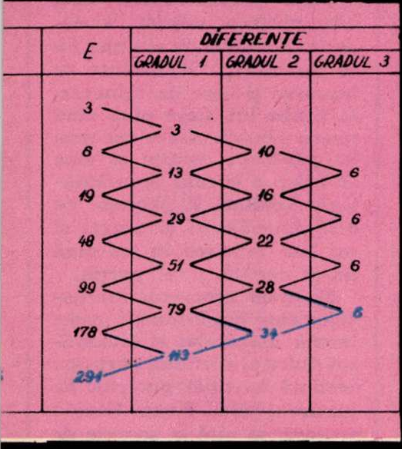

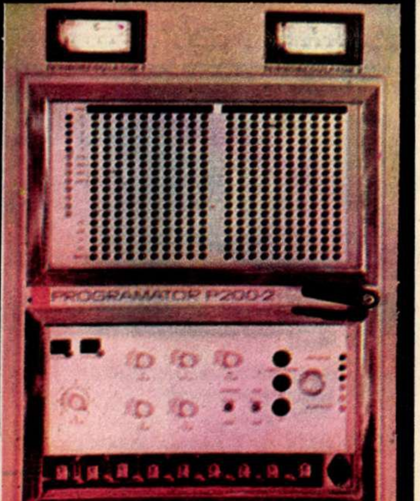

SOSI
3-B-7302

Foto: VINTILĂ MIHĂESCU
O. CAHANE

LA ÎNTRECERE CU TIMPUL

Dormitînd în tihna garajelor sau a muzeelor, bătrînele automobile visează. Visul lor nu poate fi decît legat de şosea, de viteză, de biruirea timpului. Uneori, pătrunde pînă la ele ecoul marilor raliuri, al performanţelor din cursele de formula unu sau de prototipuri. Atunci, bătrînele motoare încep să trepideze, ochii farurilor demodate sclipesc provocător, claxoanele cu pară de cauciuc chiuie semeţe şi... bătrînele Oldsmobile, Panhardt, Plymouth se aliniază la start. Întreceri ale bunicilor şi străbunicilor automobilului modern se desfăşoară în toată lumea. Bineînţeles, ele pun la încercare atît arta de şofer a conducătorilor cît şi priceperea lor în materie de mecanică. Performanţele de viteză sînt modeste, şi de altfel nu ele interesează, ci pur şi simplu capacitatea de supravieţuire a maşinii. Ceea ce ne emoţionează este talentul, hărnicia şi precizia lucrătorilor care le-au construit acum 30 sau 60 de ani. O astfel de competiţie a avut loc recent, şi în Bucureşti, fiind organizată de Automobil Clubul Român. Vă prezentăm în fotografii cîteva din maşinile participante. Piloţii lor s-au îmbrăcat, cu această ocazie, în costume din epoca în care au fost produse aceste automobile. Trofeul a fost cîştigat de inginerul braşovean Ioan Comşa, care a condus o maşină fabricată cu şapte ani înainte de naşterea lui: Mercedes 1937. Printre spectatorii care l-au aplaudat pe tînărul inginer s-a numărat şi ciclistul Alexandru Drăghia. În ceea ce îl priveşte pe acesta, lucrurile stau invers: vehiculul, bicicleta «Pegas», este mai tînără decît conducătorul său care are... 77 de ani. La această frumoasă vîrstă, Alexandru Drăghia e ciclist de cursă lungă, avînd parcurşi în ultimii ani 67 000 km. A făcut turul României, turul Europei şi se pregăteşte pentru o nouă călătorie de multe mii de kilometri. Să-i urăm succes... şi să căutăm să ne punem şi noi bicicletele la punct, pentru vacanţă.

Prof. PARBRIZ

Nelson şi piraţii, într-o vară

Roman foileton de

Ilie Tănasache

1

...Mergeau pe cărare. O cărare paralelă — dar perfect paralelă — cu Dunărea. Cotea la stînga ori la dreapta apa în rostogolirea ei spre mare? Cărăruia se arcuia şi ea întocmai, ocolind sălciile butucănoase şi năpădite de furnici negre ori roşii, tăind în două grindurile tari, afundîndu-se în lăstărişurile tinere, cu nisip fierbinte la rădăcină.

Mergeau în şir. În frunte, e limpede, Sindbad. Picioarele scurte tocau grăbite nisipul cărăruiei. Cîte o frunză de brusture sau ferigă, îmbăiate în roua dimineţii, îl mîngîiau leneşe şi blana bălţată lucea — strălucea, parcă dată cu ulei, aşa cum fac oamenii la Polul Nord să nu le crape obrazul de ger. După javră, Nelson. În rest, în ordinea obişnuită: Papagalul, Nucu, Ţipirig, iar la urmă de tot, Cartuş.

Aerul dimineţii părea îngheţat, atît de liniştit era. O noapte nemaipomenită îl încremenise astfel încît glasul cuminte al fluviului rămînea mai departe în albia lui, precum motoarele remorcherelor ce porniseră în amonte, odată cu zorii.

Deodată, lîngă o tufă de alior, încremenesc cu toţii. Inclusiv Sindbad. În cărare, un om. Nalt, slab, cu ochii albaştri. Albaştri curaţi încît îţi vine greu să le suporţi privirea. Şapca? Parcă seamănă a pădurar, parcă nu. La braţ o bransardă tricoloră. Şi-o puşcă lucioasă, cu lemnul vechi însă, se vedea asta de la o poştă.

— Ce-i cu voi aici?

— Mergem la pescuit!... — dă amiralul (adică Nelson) să explice cît mai paşnic. După cît se vede, n-ar prea vrea să fie dezgropată «securea războiului». Tocmai atunci, în josul fluviului, plezneşte o bubuitură adîncă, puternică.

— Pescuitul îl lăsaţi altădată. Acum, acasă. S-a înţeles?

Hait! Prea dur şi categoric e glasul omului cu ochi albaştri.

— S-a înţeles! repetă Nelson. Floootă, după mine marş ...

Pornesc cu toţii, stînga împrejur, pe aceeaşi cărăruie învăpăiată acum de soare. Nu-l înţelege nimeni pe amiral, dar îl urmează toţi.

— Amirale, o întrebare.

— Micimane, nu vorbi în front, bîzîie Ţipirig.

— Spune, Nucule.

— Chiar mergem acasă?

— Acasă!? Ce să facem acasă? Şi amiralul se dovedeşte îndată la înălţimea misiunii, preluînd sever comanda: «Direcţiaaa, baalta!»...

Din cărarea îngustă, alte două cărări se bifurcă.

Aproape de baltă, Nelson face semn de oprire.

— Hei, amirale! sări Ţipirig în sus de bucurie de parcă ar fi cîştigat lozul cel mare. Uite-l pe nenea Giuşcă!... Pe malul celălalt.

— E şi Guru-Guru, observă cu bucurie Nucu.

— Chiar. Uite-l cum zboară moţatul şi vine înapoi. Mă, e nemaipomenit porumbelul ăsta. Eu, ei bine, eu dacă aş avea unul ca ăsta, aş...

— Ai să duci undiţele şi hainele noastre pe grind, pînă la nenea Giuşcă, îi tăie amiralul pofta de vorbă lui Cartuş.

— De ce să le duc?

— Pentru că tu habar n-ai de înot. Pentru că noi trecem înot. Şi apoi: vrei să le duc eu? E limpede?

— Limpede, cedează Cartuş înhăţînd deja boarfele şi undiţele.

— Echipaj! Nici un plonjon. Nici un zgomot. «Atacăm» în linişte. Îi cădem bătrînului în spate. Executaaarea!...

Pornesc zgomotos, bălăcindu-se în şir, ţipînd, însă odată ajunşi la mal, nea Giuşcă îi şi ia în primire:

— Dacă aţi venit pentru pescuit, să ştiţi că s-a mutat balta în altă parte!

— Cum asta? se face Ţipirig a nu-nţelege mustrarea.

Bătrînul nu mai are răgaz să adauge nimic pentru că de sub malul Dunării porneşte un duduit adînc de motor.

— Poc! poc! poc! poc! şi, stop! Se îneacă tocmai atunci cînd crezi c-a luat-o din loc.

— Şalupă? au întrebat din capul locului pe nenea Giuşcă.

— Cum, voi habar n-aveţi cum toacă apa o şalupă? Aproape că era furios.

— Motor de udat! a căutat s-o dreagă Ţipirig.

— Tu trebuie să ştii! l-a luat apoi nenea Giuşcă pe Nelson.

— Oricum, sînt motoare puternice!

— Cum mă, sare Cartuş, tu n-auzi ce slab bat?

— Nu slab, ci înfundat.

— Lasă-l, Cartuş. Zi-i, amirale, că-i zici bine.

Lunganul? Trei prăjini, puse cap la cap, legate însă cu fir de aur, doar, doar i-ar fi atins nasul.

— Vas de război, nene Giuşcă?

— Fascist. E sub mal, dincolo de stufăriş. Ordin: nimeni nu se apropie, nimeni nu părăseşte locul acesta. De fapt, nici nu ştiu ce naiba v-a mînat tocmai aici.

— Am ajuns aici, explică Ţipirig, tot căutînd cobra Papagalului.

— Vezi să nu-ţi găseşti pitonul într-o zi. Zero la doi, Ţipirig! Continuă aşa, din pagubă în pagubă. Cînd te uiţi la el n-ai crede că poate fi atît de rău la gură. Sfrijitul — are el o ştirbitură în faţă, cum l-o fi zgîlţîit odată o şalupă, numai el ştie, că s-a izbit cu gura de marginile de lemn şi-a zburat dintele în Dunăre, odată cu ţipătul păgubitului — e plăcut la înfăţişare. Bronzat ca un drac, un păr la fel, năclăit cu zeamă de pepene să stea lins, peste cap.

De sub mal, s-aude iar vuietul motoarelor.

— Vor să plece? Nu vor? murmură ca pentru sine nenea Giuşcă.

Altceva nu mai zice deoarece pluta de la undiţa lui s-a mişcat. Un zvîcnet scurt şi, în soare sclipeşte, pentru o clipă, o lamă de briceag.

— Roşioară? întrebă Nucu.

— Nu. Balenă...

Papagalul începe să strige:

— Uite-l pe moţat! Uite-l!

— Uite, cum vine! Ce frumos coboară!

— Vin' la tata, Guru-Guru! Vin la tata...

Moţatul se sclifoseşte o vreme, dă cîteva roate, se apropie, se depărtează, urcă. coboară iar şi, în sfîrşit, vine în palma întinsă a lui nenea Giuşcă. Au lăsat cu toţii undiţele.

Ochii porumbelului sînt roşii-roz, la drept vorbind destul de urîţi.

— Guru-Guru-Guru!... nu mai conteneşte porumbelul.

Nenea Giuşcă îl mîngîie şi-i face vînt în salcia de-alături.

De sub malul fluviului, dincolo de pădurea de stuf, s-aud motoarele vaporului german. Bat cadenţat, parcă ar fi un regiment în marş, cu cizmele lăcuite, pe o stradă largă cu tei ori salcîmi spălaţi de ploaie, cu piatra caldarîmului spălată, şi ea curată, în care se tipăresc frumos şi clar, roţile automobilelor. Cadenţa asta sună şi mai limpede aici, între ape. Dunărea mare şi puternică o urcă în sus, cît poate, o coboară pe şuvoiul ei plin de neastîmpăr, o trimite spre împărăţia de stuf, spre văzduhul invadat ca la un semn de mii şi mii de păsări, speriate poate de vreo ciurdă de porci sălbatici.

Guru-Guru, aflat pe salcia lui, se sperie de zgomote, zboară şi se amestecă în puzderia de sus. Curînd, e un punct şi el în albastrul adînc. Un punct mişcător, ca într-un joc fantastic, în care jucăriile de sus se aleargă şi se apropie, se depărtează, ţîşnesc pe traiectorii neaşteptate pentru ca niciodată să nu se atingă.

— Să nu plece, nene Giuşcă, îşi exprimă cineva temerea.

— Unde găseşte el atîta bine, măi găluşcă? Ai?

Două bubuituri, una după alta, pleznesc departe în răsărit. Stolurile de sus nici nu se sinchisesc. Guru-Guru se întoarce şi cere de mîncare, în limba lui. Cere pînă cînd nenea Giuşcă n-are încotro, îşi părăseşte undiţa şi vine să-i dea o bucată de mămăligă. Sindbad îl priveşte cu ochi întrebători şi umezi şi nu lasă privirea în jos pînă nu-şi capătă şi el porţia.

Şi peste zgomotul motoarelor care bat înfundat, peste larma moţatului şi freamătul dulce al stufului, porneşte deodată un ţipăt puternic de pasăre a bălţii. Nenea Giuşcă tresare, se uită la soarele de deasupra şi aşteaptă. Din nou, ţipătul păsării de apă. Parcă e de fundac. Sau, cine ştie ce altă vietate.

Nenea Giuşcă îşi înfige undiţa în clisa malului.

— Ce, pleci? se miră Nelson.

— Ia, puţină mişcare. Cînd mă întorc însă, la control fiecare. Să văd cît aţi prins. Să-l prind eu pe leneş. Mamă, mamă, ce papară o să mănînce!...

Şi nenea Giuşcă dispare în pădurea de stuf — urmat, se înţelege de moţat — exact în clipa cînd pasărea aceea începuse să ţipe din nou, lung, prelung, nerăbdătoare. Dar oare era ţipăt de pasăre?...

(VA URMA)

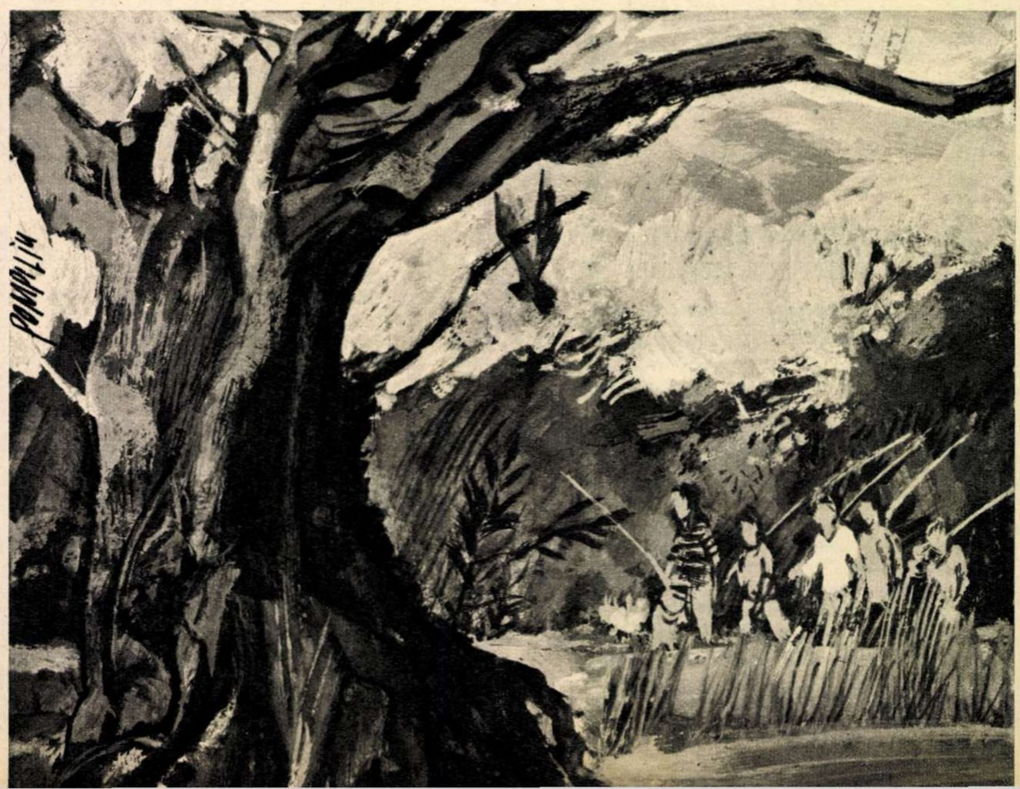

PALMARESUL FESTIVALULUI CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR, EDIȚIA 1973

Juriul constituit pentru faza republicană a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor, ediția 1973, luînd în discuție evoluția formațiilor și a interpreților individuali, la faza finală a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor, a acordat următoarele premii, titluri și mențiuni:

1. **CORURI**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Casa pionierilor Constanța.

Premiul special al Ministerului Educației și Învățămîntului și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală nr. 9, Tg. Mureș, județul Mureș.

Premiul special al U.G.S.R. și titlul «Laureat al festivalului» Școala generală nr. 3 Petrila, județul Hunedoara.

Premiul II: Școala generală nr. 15, Buzău; **Premiul III;** Școala generală nr. 5, Craiova, județul Dolj. **Premiul special al revistei «Napsugár»:** Școala generală «Alexandru Moghioroș», Salonta, județul Bihor. **Mențiuni: Școala generală nr. 3 Alba-Iulia, Alba; Liceul Ditrău, Harghita; Școala generală Osoi, Iași; Școala generală nr. 4 Roman, Neamț; Școala generală nr. 6 Lugoj, Timiș; Școala generală nr. 56, Bucuresti.**

2. **CORURI DE CAMERĂ**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală nr. 1, Suceava.

Premiul II: Școala generală nr. 1, Rm. Vîlcea: **Premiul III:** Școala generală nr. 11, Baia Marę, Maramureș. **Mențiuni:** Școala generală nr. 8, Timișoara, Timiș; Școala generală nr. 96, București.

3. **GRUPURI VOCALE**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Almaș-Săliște, Hunedoara.

Premiul special al Consiliului Culturii și Educației Socialiste și titlul «Laureat al festivalului»: Liceul Babadag, Tulcea.

Premiul II: Casa pionierilor Vaslui. **Premiul III:** Școala generală nr. 7, Brașov; **Mențiuni:** Școala generală nr. 2 Cugir, Alba; Școala generală nr. 2 Pitești, Argeș; Liceul pedagogic Oradea, Bihor; Școala generală Săgeata, Buzău; Școala generală nr. 8 Tîrgoviște, Dîmbovița; Școala generală Gușoieni, Vîlcea.

4. **DANSURI POPULARE**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Husăsău-de-Criș, Bihor.

Premiul special al Ministerului Educației și Învățămîntului și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Căpîlnaș, Arad

Premiul special al Consiliului Culturii și Educației Socialiste și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală nr. 4, Rădăuți, Suceava.

Premiul II: Casa pionierilor Reșița, Caraș-Severin. **Premiul III:** Școala generală Frunzeni, Mureș. **Premiul special la juriului:** Școala generală Poiana-Vorona, Botoșani. **Mențiuni:** Școala generală Căpud, Alba; Școala generală Jugur, Argeș; Școala generală Șieuț, Bistrița-Năsăud; Școala generală nr. 1 Brăila; Liceul nr. 2 Sf. Gheorghe, Covasna; Școala generală Pucheni, Dîmbovița; Școala generală nr. 2 Miercurea-Ciuc, Harghita; Școala generală nr. 8 Hunedoara; Școala generală Mireșul Mare, Maramureș; Școala generală Bixad, Satu Mare; Școala generală Giurtelec, Sălaj; Școala generală Nitzkidorf, Timiș; Școala generală Bethausen, Timiș; Casa pionierilor Timișoara, Timiș; Școala generală Nicolae Bălcescu, Tulcea.

5. **FORMAȚII DE CĂLUȘARI**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Conțești, Teleorman.

Premiul II: Școala generală Stolnici, Argeș. **Premiul III:** Școala generală Izbiceni, Olt.

6. **GRUPURI FOLCLORICE**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Romos, Hunedoara.

Premiul II: Casa pionierilor Beiuș, Bihor. **Premiul III:** Școala generală Ghindari, Mureș. **Mențiuni:** Școala generală Vadul Izei, Maramureș.

7. **OBICEIURI FOLCLORICE**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Tîrșolț, Satu Mare.

Premiul II: Școala generală Botești, Preotești, Zărnești. Neamt. **Premiul III:** Școlile generale Poduri și Cotumba, Bacău. **Mențiuni:** Școala generală Beiu, Teleorman.

8. **ORCHESTRA DE MUZICĂ POPULARĂ.**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului». Casa pionierilor Vaslui.

Premiul special al Ministerului Educației și Învățămîntului și titlul «Laureat al festivalului»: Liceul Domnești, Argeș.

Premiul II: Școala generală Fundeni, Ilfov. **Premiul III:** Școala generală nr. 3 Corabia, Olt. **Mențiuni:** Școala Straja-Hăpria, Alba; Școala generală Trușești, Botoșani; Școala generală Holt, Bacău; Școala generală Ocna de Jos, Harghita; Școala generală Budăi, Podul-Iloaiei, Iași; Școala generală Ceaușu-de-Cîmpie, Mureș; Școala generală Ditești, Prahova; Casa pionierilor Sibiu; Școala generală Podu Nărujei, Vrancea.

9. **TARAFURI**

Premiul I și titlul «Laureat al festivalului»: Școala generală Clejani, Ilfov.

Premiul II: Școala generală Rozavlea, Maramureș. **Premiul III:** Școala generală nr. 15 Brașov. **Mențiuni:** Casa pionierilor Constanța; Casa pionierilor Roman, Neamț; Școala generală Pojorîta, Suceava; Casa pionierilor Timișoara, Timiș.

10. **FORMAȚII DE INSTRUMENTE POPULARE**

Premiul I și titlul «Laureată a festivalului»: Școala generală Vaideeni, Vîlcea.

Premiul special al Consiliului Culturii și Educației Socialiste și titlul «Laureată a festivalului»: Școala generală Dobrotești, Teleorman.

Premiul II: Școala generală Nistorești, Vrancea. **Premiul III:** Școala generală Trepezița, Dolj: **Mențiuni:** Școala generală Sîngeorz-Băi, Bistrița-Năsăud; Școala generală Polovragi, Gorj; Școala generală Coza-Tulnici, Vrancea.

(CONTINUARE ÎN NUMĂRUL VIITOR)

TALON
NR.6

Numiți una din realizările lui D. Cantemir din domeniul geografiei.

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Dimitrie Cantemir

RĂSPUNSUL SE DĂ PE CUPON

Foarte importan
Nu uitați!

CUPOANELE CONȚININD RĂSPUNSURILE VOR FI TRIMISE LA REDACȚIE TOATE ODATĂ.

CONCURSUL ESTE DOTAT CU **NUMEROASE PREMII.**

PLICUL, CONȚININD CUPOANELE, SE VA TRIMITE LA ÎNCHEIEREA CONCURSULUI PE ADRESA REDACȚIEI „CUTEZĂTORII", PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, CU MENȚIUNEA „CANTEMIR".

OMAGIU MUNCII

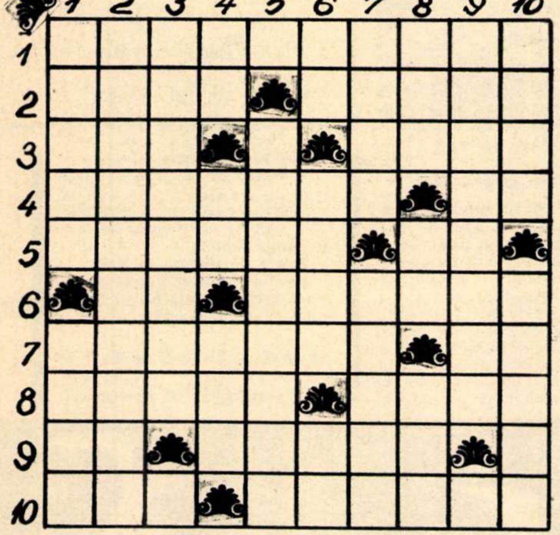

ORIZONTAL. 1. Autorul stihurilor: «Sfînta muncă de la țară, izvor sacru de rodire — Tu legi omul cu pămîntul într-o dulce înfrățire». 2. Roman de Gorki — Mare gînditor englez din secolul XVII. 3. Cap de afiș! — Nume de fată. 4. Mare poet francez 1524—1585, autorul poemului «Imnul aurului» în care este înfierată exploatarea cîntecului cucului. Articol. 6. Tudor Stănescu — Pe el muncesc țăranii cooperatori (dim.) 7. Autorul poeziei «Serenada muncitorului» — În sunetul trompetei! 8. Ape — Vers. 9. Perioadă de muncă — Nici mai mult, nici mai puțin (pl). 10. Prenumele unui cunoscut actor de comedie — «O! Cîți ani neîntrerupți trebuie să lucrezi la un roman ca să iasă într-adevăr spontan (cuvintele unui mare publicist român)».

VERTICAL: 1. «Rădăcinile sînt... roman de Zaharia Stancu — Autorul poeziei «Tînărul mecanic». 2. «Munca este o comoară» (celebru fabulist francez) 3. Autorul stihurilor: «De ce să fiți voi sclavii milioanelor nefaste, /Voi ce din munca voastră abia puteți trăi». 4. Calciu — în ziua de muncă 5. Savant român de numele căruia se leagă expediția de pe vasul «Belgica» și înființarea institutului de biospeologie. 6. Inimă de mamă! — Tulpini — Arid pe jumătate! 7. Punct cardinal — Apără cuceririle poporului muncitor. 8. Se repetă într-o poezie la V. Alecsandri — Ultima tură! — Drept la țintă. 9. Pricepuți 10. Autorul poeziilor: «Sirena fabricii» și «Muncitoare» — A scris «Revoltă în port» și «Uzina vie».

Dicționar la îndemînă:
DRI

NICOLAE PESCARU

Dezlegare: 1. Alecsandri, 2. Mama. Moruș. 3. Afi. R. Rita. 4. Ronsard. Ic. 5. Ene. Cu. Un. 6. Ts. Ogoras. 7. Bacovia. Ta. 8. Rîuri. Stih. 9. An. Atît I. 10. Dem. Aderca.

FĂRĂ CUVINTE

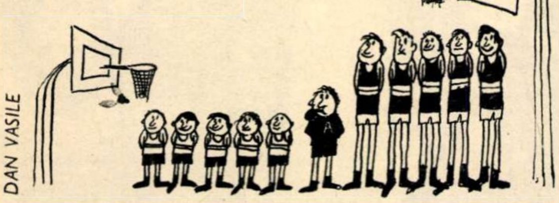

FĂRĂ CUVINTE

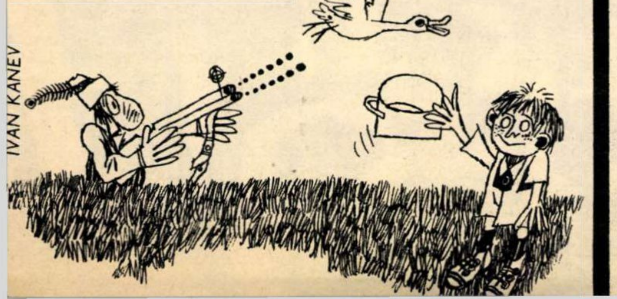

CARMEN SILIȘTEANU

DĂNUȚ SUPANCA

EUGENIA NEGREA

TRAIAN HETEA

LENUȚA BURULEAN

IONEL LEANU

DORESC SĂ CORESPONDEZE

ÎNVĂȚĂTURĂ: Carmen Siliștęanu, clasa a IV-a, comuna Buciumeni, județul Dîmbovița; **Rodica Purcăriu,** clasa a VII-a, comuna Poiana Mare, județul Dolj; **Dănuț Șupanca,** Comănești str. Combinatului nr. 15, județul Bacău; **MUZICĂ: Eugenia Negreanu,** clasa a VI-a, comuna Slobozia, județul Argeș; **Floricica Onu,** comuna Măgura, județul Buzău; **Elena Gavrilă,** clasa a VII-a, satul Filipești, județul Brăila. **PIONIERIE și LITERATURĂ: Codruț Bulacu,** clasa a II-a B, Școala generală nr, 1 Rîmnicu Vîlcea; **Traian Cristian Hetea,** clasa a III-a, Cîmpia Turzii, str. Ecaterina Varga nr. 4, județul Cluj. **COLECȚIONEAZĂ VEDERI: Maria Cristache,** clasa a VII-a, comuna Luica, județul Ilfov; **Tania Sibiu,** clasa a VII-a B, Școala generală, comuna Podul Turcului, județul Bacău. **PRIETENIE: Lenuța Burulean,** comuna Chirnogi, județul Ilfov; **Ionel Leanu,** clasa a VIII-a, comuna Baia, str. 30 Decembrie, județul Tulcea.

FETIȚĂ DIN COMUNA IEUD - MARAMUREȘ Foto: **POMPILIU DUMITRESCU**

PENTRU PRIETENELE MELE (III)

Pentru prietenele mele, care m-au întrebat ce profesie să-și aleagă după terminarea școlii generale, transcriu in continuare recomandări de școli profesionale.

JUDEȚUL HARGHITA: Școala profesională Gheorghieni, funcționează și clase cu predare în limba maghiară, str. 1 Mai nr. 22. — vînzător de produse alimentare; vînzător de produse textile și încălțăminte; ospătar. **Școala profesională sanitară, Odorheiul Secuiesc, funcționează și clase cu predare în limba maghiară, str. V.I. Lenin nr. 2,** — soră medicală. **JUDEȚUL HUNEDOARA: Școala profesională Petroșani, str. 23 August nr. 6** — vînzător de produse alimentare: vînzător de produse textile și încălțăminte; vînzător de produse metalo-chimice; ospătar. **Școala profesională sanitară Hunedoara str. N. Bălcescu nr. 1** — soră medicală.

JUDEȚUL IAȘI: Școala profesională Iași, str. Socola nr. 61 A — operator la fabricarea medicamentelor și reactivilor; operator la prelucrarea materialelor plastice; lăcătuș mecanic în industria chimică; electrician de întreținere și reparații; operator la fabricarea fibrelor sintetice; operator la fabricarea fibrelor chimice. **Școala profesională Iași, str. Max Wexler nr. 9** — vînzător de produse alimentare; vînzător de produse textile și încălțăminte; vînzător de produse metalo-chimice; bucătar; cofetar-patiser; ospătar. **Școala profesională sanitară, Iași, str. N. Bălcescu nr. 28** — soră medicală.

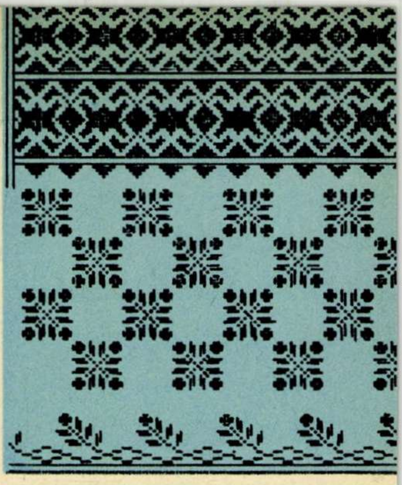

Iată un model de pe o mînecă a unei cămăși cu motive naționale din comuna Horodnic, județul Suceava, cules de Cornelia Carmen Prilipcean, din Rădăuți, str. Ștefan cel Mare nr. 18. Marea pasiune a prietenei mele este folclorul. Cine dorește să facă schimb de cusături pe pînză, cu motive naționale, să i se adreseze.

PAGINA FETELOR

POFTĂ BUNĂ!

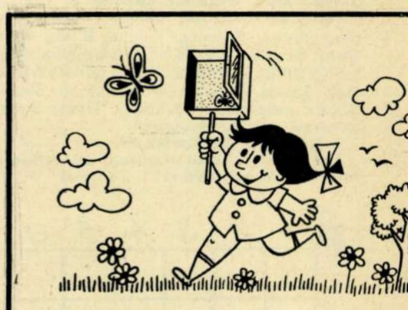

DESEN : NIC.NICOLAESCU

Și cînd te joci
trebuie să fii frumos și
comod îmbrăcat.
De aceea, vă recomandăm
aceste două costume care
pot fi confecționate
dintr-un material ușor de spălat
și călcat
(coton, doc, in colorat).
La ambele costume
cordonul cu cataramă, buzunarele
aplicate, epoleții,
nasturii la un singur rînd,
precum și tighelele
dau costumului
o notă de sportivitate.

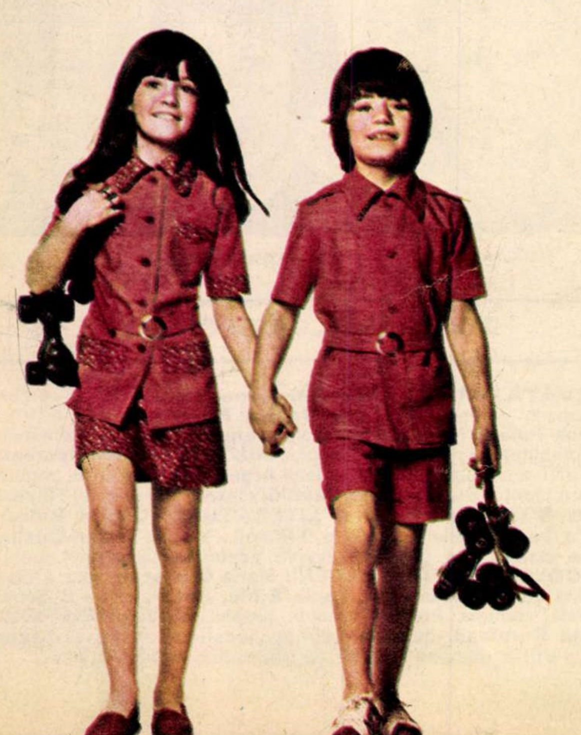

OUĂ UMPLUTE

6 ouă, 50 gr unt, 3 lingurițe muștar, puțin pătrunjel verde tocat, sare și piper.

Se fierb ouăle, se curăță și se taie în jumătăți. Apoi se scot gălbenușurile și se freacă cu untul, muștarul, sarea, piperul și pătrunjelul. Cu pasta obținută se umplu albușurile de ou.

Ouăle umplute se aranjează pe un platou sau pe o farfurie, pe foi de salată verde.

CHIFTELUȚE DIN CARNE

200 gr, carne de vacă, 200 gr carne de porc, 200 gr franzelă, o ceapă mică, pătrunjel, mărar verde, cimbru, piper, sare, un ou, un cartof crud, pesmet și ulei.

Se trece prin mașina de tocat carnea, pîinea înmuiată în apă și cartoful. Se adaugă ceapa tocată și prăjită, verdeața tocată, cimbrul, piperul și puțină apă pentru a se înmuia tocătura. Se formează chiftelușele foarte mici de mărimea unei nuci, se dau prin pesmet și se prăjesc în ulei încins. Răcite, chiftelușele se așază pe o farfurie întinsă și se garnisesc cu ridichi de culoare roșie.

Aveți oaspeți?

PRĂJITURĂ CU CIREȘE

1 kg cireșe, 200 g făină, 4 ouă, puțin rom, 150 g zahăr pudră, 50 g unt, 150 ml lapte, sare foarte puțină, 3—4 linguri de pesmet alb.

Se pune făina într-un castron, se face o scobitură la mijloc și se pun gălbenușurile, frecate cu zahărul, sarea, romul și untul. Se amestecă totul bine și se subțiază cu lapte pînă se obține o cocă mai groasă, ca cea de clătite. Se adaugă cireșele curățate de sîmburi și se amestecă ușor cu albușul spumă. Se coace la foc potrivit într-o tavă unsă cu unt și presărată cu pesmet.

RIDICHI UMPLUTE

Se aleg ridichi mai mari, li se rup codițele și cu ajutorul unui cuțitaș ascuțit se scoate miezul. Apoi, folosindu-ne de un cornet, umplem ridichile cu una din pastele de mai jos:

Pastă de brînză.

Se amestecă brînza de vacă și untul în proporții de 1/3 unt și 2/3 brînză de vacă dată prin sită. Se potrivește de sare, apoi se adaugă puțină boia de ardei și ceapă tocată foarte mărunt.

Pastă din unt cu măsline

Se freacă 150 de grame de unt cu 100 de grame de măsline date prin sită și cu zeama de la o jumătate lămînie.

Pastă de unt cu sardele

Se freacă 100 de grame de unt cu 4 sardele și cu 50 de grame șuncă dată prin sită.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

O FAMILIE DE ST. BERNARD.

TRIBUNA SPORTULUI

CAMPIONI CU ORICE PREȚ

de **OCTAVIAN VINTILĂ**
maestru al sportului

Mulți sînt aceia dintre voi care visează să ajungă campioni. Și nu numai ai școlii, ci și ai țării, ba chiar ai... lumii. Nu-i nimic rău într-asta. Ba dimpotrivă aș zice. E frumos, e util și e bine să visezi și să urmărești să realizezi așa ceva. Unii însă se dovedesc din cale afară de grăbiți, de nerăbdători. Și-n graba și nerăbdarea lor ne cer sfatul, ne roagă să le recomandăm disciplina sportivă care să le ofere cele mai mari șanse de a-și încununa fruntea cu lauri. Numai că o asemenea recomandare nu le putem face. Și asta din mai multe motive.

Și aici, ca și-n celelalte domenii ale vieții, nu există discipline sportive mai ușoare sau mai grele, mai frumoase sau mai puțin frumoase, mai avantajoase sau mai puțin avantajoase. Șansele pe care le oferă fiecare dintre ele sînt aceleași. Și același este și drumul spre titlul de campion. Un drum greu, de muncă îndelungată și tenace, de renunțări, de luptă cu tine însuți, de tărie de a trece peste insuccesele inevitabile. Dar chiar după toate acestea, chiar după ani și ani de mers pe acest drum, nu înseamnă că trebuie neapărat să ajungi campion. Într-o întrecere iau startul, de obicei, o mulțime de candidați la titlul suprem, însă el este cîștigat numai de unul singur sau de către o singură echipă. La Jocurile Olimpice de la München, de pildă, au concurat peste 10 000 de sportivi din aproape 120 de țări ale lumii, dar dintre ei numai 195 au devenit campioni.

Ce-i de făcut atunci? Să nu mai visați, să nu mai sperați să ajungeți campioni? Nu, nici vorbă de așa ceva! Visați, sperați și străduiți-vă în continuare. Pentru că, oricum nu veți avea nimic de pierdut, dimpotrivă, numai și numai de cîștigat. Ceilalți 9800 de participanți la Jocurile Olimpice de la München (să rămînem la același exemplu), care n-au fost încununați de laurii titlului suprem, au avut și ei satisfacțiile și bucuriile lor. Și vă asigur că nu dintre cele mai mici: unii au reușit să-și depășească adversarii care-i întrecuseră în alte competiții anterioare, alții au îmbunătățit fie recordurile lor personale, fie pe acelea ale țărilor lor. Și tot așa mai departe.

Dar cea mai mare bucurie, cel mai mare avantaj al acestora este dat de însăși practicarea sportului, a cărei rațiune nu este aceea de a produce campioni cu orice preț, ci de a forma oameni sănătoși, bine dezvoltați, echilibrați din punct de vedere fizic și moral, cu obișnuința și dorința permanentă de autodepășire, cinstiți, cu respect și înțelegere față de semenii lor. Paul Vialar, un apreciat scriitor care s-a inspirat din viața sportivilor, scria undeva: «Cunosc campioni care nu sînt sportivi. Cunosc, din fericire, mult mai mulți sportivi care nu sînt campioni. Să nu căutăm cu tot dinadinsul să formăm campioni. Să facem (adică să educăm, să formăm n.n.) oameni. Și printre ei o să avem norocul să găsim și campioni».

Așadar visați, străduiți-vă în continuare să ajungeți campioni! Dar fără graba pe care o manifestă unii dintre voi. Dacă veți ajunge sau nu, lucrul acesta are mai puțină importanță. Important e să practicați cu pasiune și perseverență disciplina sportivă pe care o îndrăgiți și pe care singuri v-ați ales-o.

● ●

Vi-l prezentăm, în fotografia alăturată,
pe renumitul boxer cubanez de categorie grea
Teofilo Stevenson.
Student, în vîrstă de 22 de ani
(1,95 m înălțime, 97 kg greutate),
Stevenson
este deținătorul unui impresionant palmares:
de patru ori campionul Cubei și
campion olimpic
la München, în 1972.
Evoluînd, nu de mult,
în țara noastră,
unde,
după cum știți,
a cîștigat în fața lui Alexe,
el a avut
amabilitatea să
vă transmită,
prin intermediul revistei,
acest autograf.

FOTO: ION MIHĂICĂ

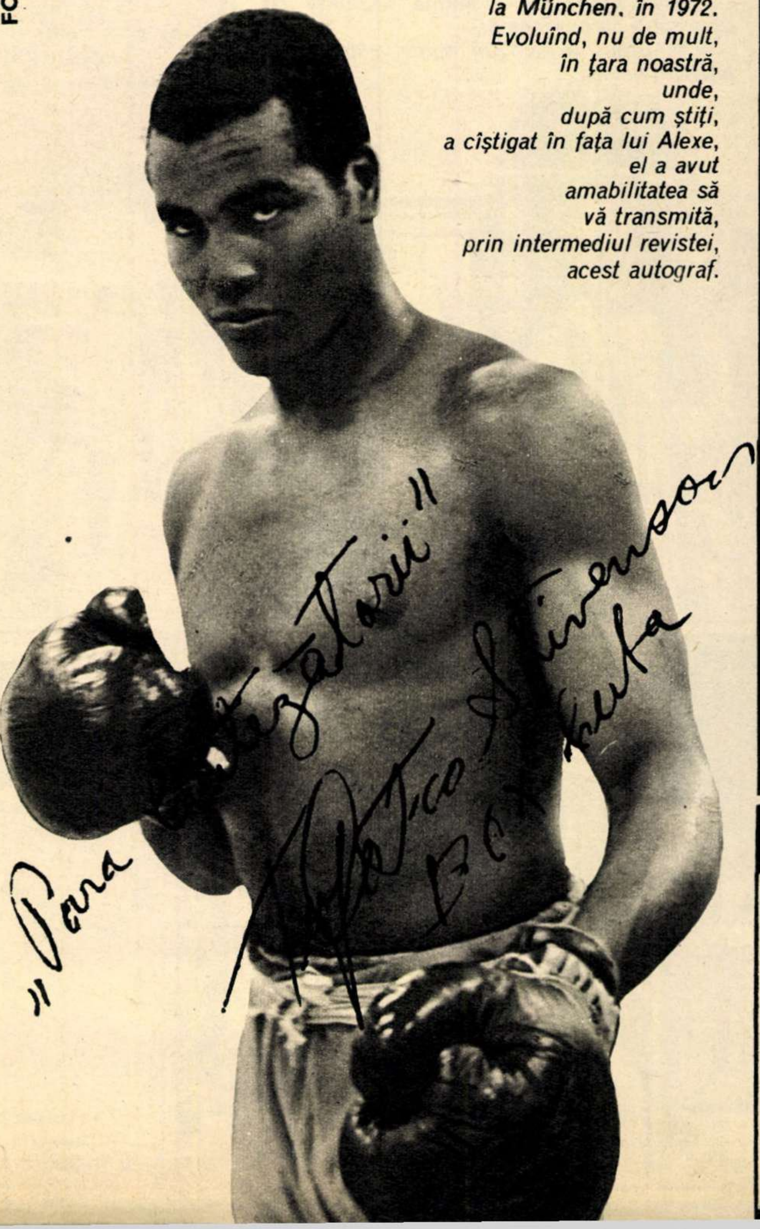

TABELA DE MARCAJ

ARGEȘ

„Tresele" de căpitan de echipaj, pe lîngă faptul că-i împodobesc și le dau prestanță celor care le poartă, îi și obligă în același timp. Un astfel de căpitan trebuie să știe, să cunoască mult mai multe lucruri de specialitate decît oricare dintre membrii obișnuiți, să fie tot timpul în stare să-și conducă echipajul în așa fel, cu atîta siguranță și măiestrie, încît nimic să nu-l oprească din drum și expediția să fie cît mai interesantă, cît mai reușită cu putință.

Ajungînd la concluzia aceasta, căpitanii celor 40 de echipaje argeșene care vor participa în vară la cea de a 5-a ediție a «Expedițiilor Cutezătorii» au hotărît să se pregătească în plus față de ceilalți expediționari. Așa se face că în vacanța de primăvară ei și-au petrecut cîteva zile într-o tabără în corturi, special organizată în preajma hidrocentralei de pe Argeș. Și-n tot acest timp — după cum ne informează pioniera Mariana Șerban de la Școala generală nr. 2 din Pitești — au urmat un adevărat curs de instruire, constînd din lecții teoretice și practice despre felul în care trebuie să se desfășoare o expediție, despre felul în care trebuie să fie condus un echipaj pe traseu. Iar acum, mult mai pricepuți decît înainte, cei 40 de căpitani își continuă pregătirile împreună cu echipajele lor, așteptînd cu nerăbdare startul pe care-l vor lua în curînd pe cărările munților, hotărîți să pună în practică tot ceea ce au învățat cu prilejul... instrucției lor.

Cu asemenea căpitani în fruntea lor, sîntem convinși că echipajele argeșene vor reuși și de data aceasta, cum au reușit și pînă acum, să desfășoare expediții dintre cele mai interesante și reușite.

• • •

Dar nu numai turismul se bucură la ora actuală de atenția pionierilor argeșeni, ci și atletismul. Mai precis una dintre probele atletice — alergarea pe diverse distanțe, crosul adică. Prezent la o recentă și mare competiție a micilor alergători din această parte a țării, Vasile Marian, corespondent voluntar al «Scînteii tineretului».

Duminică, 29 aprilie a.c., în frumosul parc «Trivale» din Pitești, s-a desfășurat, sub deviza «Aleargă, dacă vrei să fii sănătos!» **etapa județeană a crosului «Cravatelor roșii», competiție de masă la care au participat, în toate fazele ei (pe școală, pe comună, pe oraș și pe județ) peste 50 000 de pionieri și școlari.**

Urmăriți cu interes de un numeros public, cei 300 de finaliști și-au disputat cu ardoare întîietatea în strînse și palpitante întreceri, care au demonstrat nu numai pasiunea, ci și posibilitățile lor reale în domeniul acestei discipline sportive. Dintre ei s-au evidențiat ca autentice talente și speranțe, următorii concurenți care au ocupat locurile întîi în cele cîteva probe: Dana Culiceanu **(Școala generală nr. 9 din Pitești),** Viorel Ene **(Liceul din Stîlpeni),** Elena Ungureanu **(Școala generală din Mihăiești),** Sorin Smărăndoiu **(Școala generală nr. 1 din Cîmpulung),** Ioan Vlăsceanu **(Școala generală din Colibași) și** Nicu Stancu **(Școala generală din Fîlfani).**

Felicitîndu-i pentru acest prim succes al lor, le spunem, totodată, că rămînem pe recepție, sperînd să auzim vorbindu-se despre ei și în viitor.

Cutezătorii 20

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

EPISODUL VI:

Tainicul mesager

11

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU
Desene: TEODOR BOGOI

Noul domn vădea înțelepciune și înțelegere față de nevoile țării.

— Birul steagului și dajdia mazililor să se micșoreze. Să se stingă cu totul deseatina...

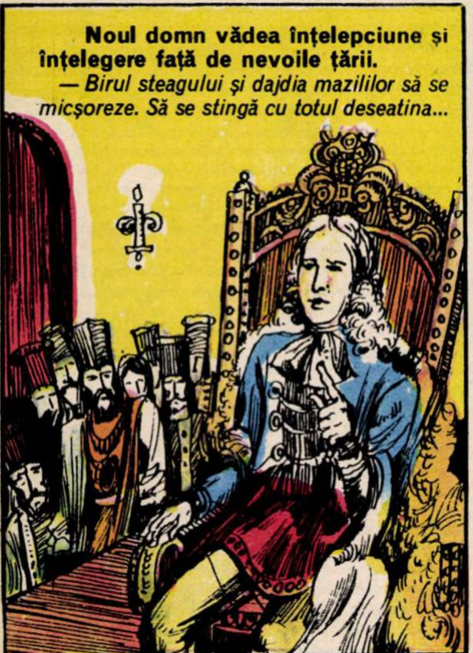

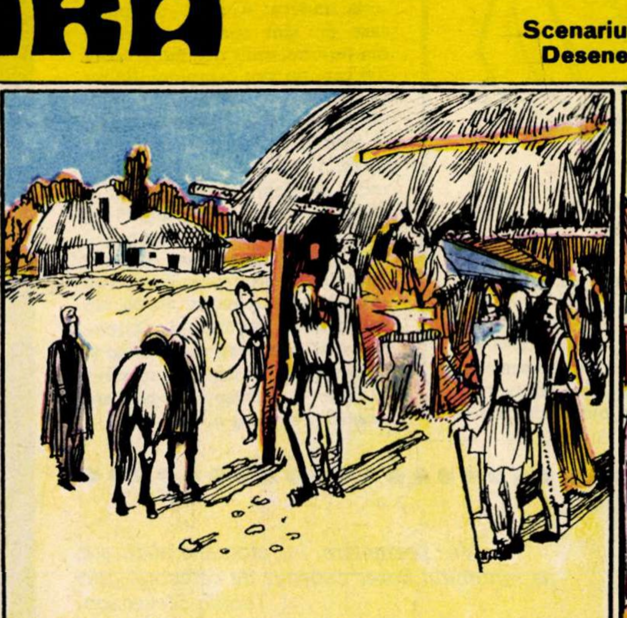

Boierii nu erau tocmai mulțumiți, însă norodul îi aducea laude lui Cantemir.

— E adîncă grija măriei sale față de noi. De-ar avea și gîndul cel mare al slobozeniei....

Oastea, întocmită cu pricepere de Cantemir, nutrea aceleași nădejdi.

— Voi griji să aveți arme bune, căpitane Luca.

— Vom ști ce să facem cu ele, măria ta!

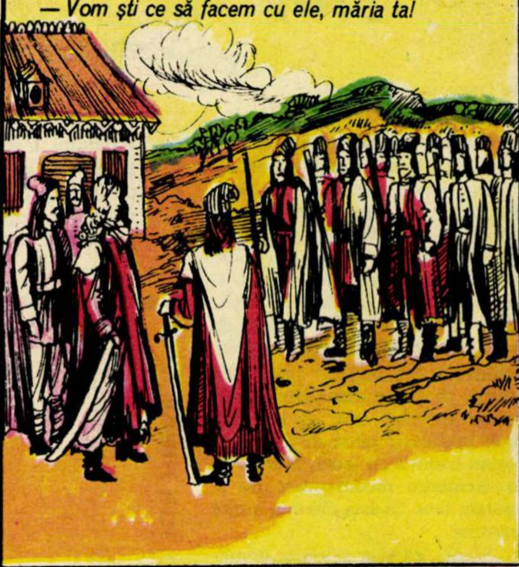

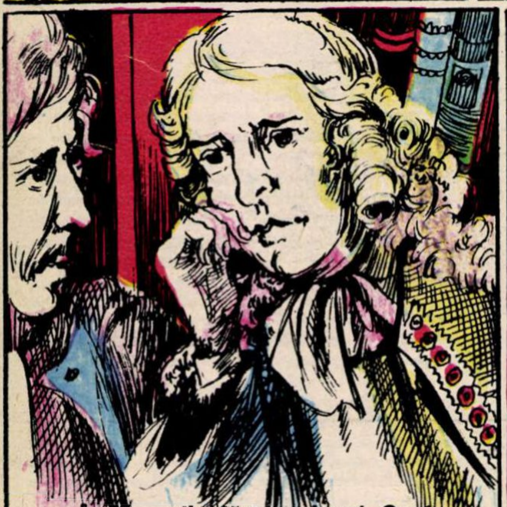

În ceasurile dăruite slovei, Cantemir primea uneori vizita spătarului Ion Neculce.

— E tîrziu și ești ostenit, doamne.

— Gîndul nu trebuie să ostenească vreodată, prietene. Ești însuți cărturar și o știi.

Nici gîndul, nici marile năzuințe ale domnului nu osteneau...

— Va trebui să alungăm aceste umbre ce ne întunecă lumina...

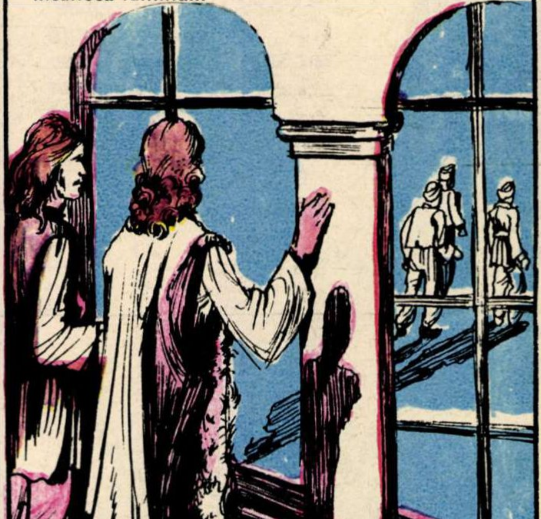

Într-o noapte, Cantemir îl chemă la sine, în mare taină, pe căpitanul Luca.

— Caută-i pricină agăi Ibrahim. Eu te voi bate cu buzduganul, în fața lumii....

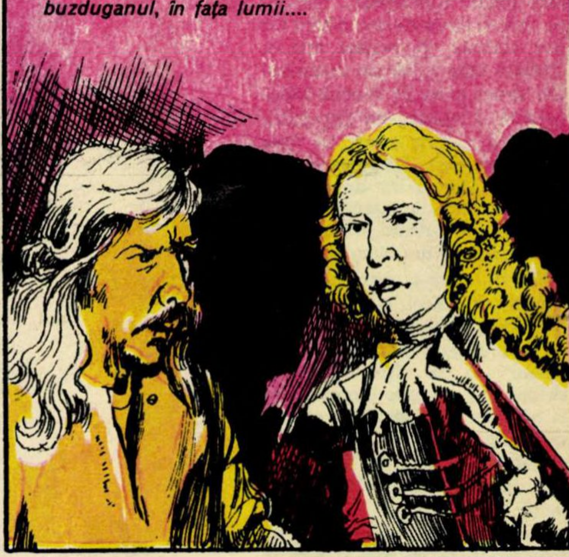

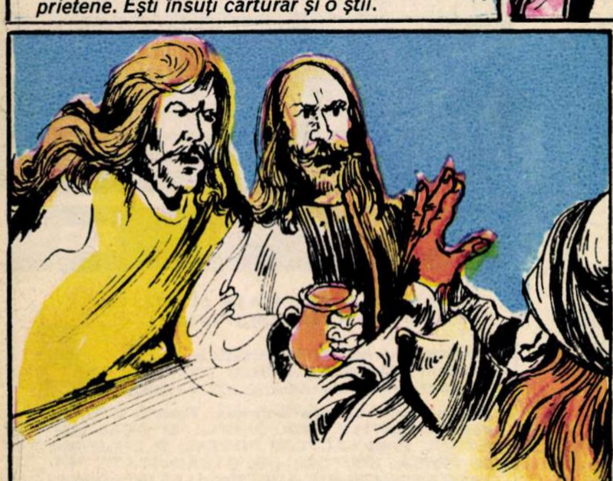

Prima parte a poruncii, Luca o îndeplini cu deosebită rîvnă.

— Ibrahime, cîine rîios!

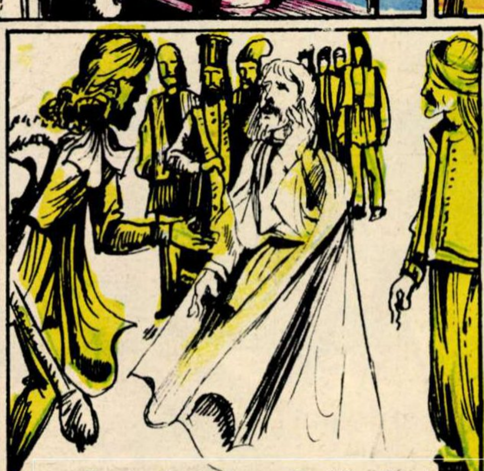

Pentru fapta-i «nesăbuită», Cantemir îl pedepsi pe Luca în văzul agăi și al boierilor.

— Lipsește din ochii mei, ticălosule!

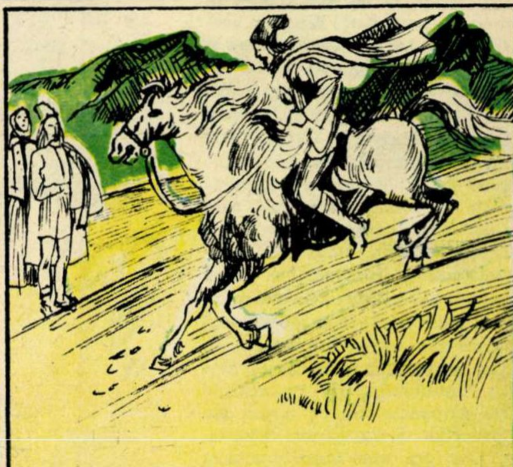

În aceeași seară, Luca părăsea Iașii ca un proscris. Nimeni nu știa că voievodul îi încredințase o tainică misiune.

(Va urma)

Cutezătorii 21

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 24 MAI 1973,
ANUL VII (296)

16 pagini, 1 leu

în acest număr:

VIITORUL ÎNCEPE AZI / PAG. 3-4-5

Anotimpurile pomei / PAG. 8-9

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

a

CTUALITĂȚI
UTEZĂTORII

Într-o atmosferă de înălțător patriotism, de fierbinte atașament față de partid, cei prezenți, zeci de mii de oameni ai muncii, români, maghiari, germani, uniți în cuget și în simțiri, au adus un impresionant omagiu făuritorilor revoluției din 1848, luptei eroice de eliberare socială și națională desfășurate acum 125 de ani pe meleagurile Transilvaniei.

În prezența tovarășului **Nicolae Ceaușescu,** secretarul general al partidului, președintele Consiliului de Stat, a avut loc, pe Cîmpia Libertății, o impresionantă manifestație populară consacrată aniversării revoluției de la 1848, marii adunări naționale de pe Cîmpia Libertății.

Cînd cataloagele surîd...

armen Popa, cl. a -a, Liceul nr. 3,Ba- u.

Daniela Druja, cl. a V-a B, Șc. generală nr. 9, Bacău.

Paula Teodoroiu, cl. a VI-a,Șc. generală nr. 1, Oraș Gh. Gheorghiu-Dej.

Florin Circu, cl. a VI-a C, Șc. generală nr. 28, Bacău.

Sandu Bogdan, cl. a VI-a B, Șc. generală nr. 16, Buzău.

Gabriela Lica, cl. a VII-a A, Șc. generală nr. 2, Buzău.

Mariana Petrache, cl. a III-a A, Șc. generală nr. 2, comuna Pogoanele, Buzău.

Aneta Bănică, cl. a V-a B, Șc. generală nr. 2, comuna Pogoanele, Băzău.

ugen Vlad, cl. a I-a,Șc. generală nr. Oltenița, Ilfov.

Cristinel Petrescu, cl. a VII-a A, Șc. generală Buftea, Ilfov.

Adriana Tutilă, cla VII-a B, Șc. generală Buftea, Ilfov.

Cristian Cristescu, cl. a III-a, Șc. generală Afumați, Ilfov.

Costel Iancu, cl. a VII-a B, Șc. generală nr. 3 Giurgiu-Ilfov.

Florian Groza, cl. a VII-a A, Liceul «Iacob Mureșianu», Blaj, Alba.

AGENDA UNICEF

La Palatul pionierilor din Capitală a avut loc, recent, plenara Comitetului Național Român pentru UNICEF. În cadrul lucrărilor a fost dezbătută activitatea întreprinsă de Comitet în scopul promovării în rîndurile tinerei generații a principiilor de pace, colaborare, respect reciproc și prietenie între popoare.

Cu același prilej a fost adoptat un larg plan de măsuri în vederea sărbătoririi, în întreaga țară, a zilei de 1 Iunie — Ziua Internațională a Copilului.

*

În ziua de 19 mai a.c., delegația Comitetului Național Român pentru UNICEF, condusă de tovarășul Virgiliu Radulian, președinte al Comitetului Național Român pentru UNICEF a plecat la Haga pentru a lua parte la Reuniunea comitetelor naționale pentru UNICEF din Europa.

AGENDA MINITEHNICUS

Cluj. Pînă la această dată, s-au primit 1 500 de brevete reprezentînd cca 550 de lucrări. Un număr însemnat dintre aceste brevete aparțin pionierilor de la sate. Se evidențiază în mod deosebit Casa pionierilor din Turda, unde se construiește o lucrare surpriză. «*Barză automată pe principiul vaselor comunicante*», Casa pionierilor, Dej, unde se execută lucrări de mare utilitate practică, precum și Casa pionierilor Cluj. Mai menționăm, din județul Cluj, comuna Florești, unde se construiesc «*păpuși mecanice*».

Sălaj. În acest județ s-au primit pînă acum 110 brevete, însă ele continuă să sosească. Dintre lucrările mai deosebite care se execută în județul Sălaj, menționăm: «*Tablă muzicală cu metronom electronic*» (comuna Jibou). Tot aici se construiește și o «*farfurie zburătoare*». La Școala generală din comuna Cehul Silvaniei este în lucru un original «*aprinzător de aragaz*» care prezintă maximum de securitate. La Casa pionierilor, Zalău se lucrează un «*robot complex*» — surpriză (ne asigură autorii!).

Dolj. Numărul de participanți a crescut simțitor față de anul

lari care pregătesc peste 100 de lucrări. Mulți dintre participanți sînt de la sate. O vie activitate se desfășoară în aceste zile la Casa pionierilor Craiova, unde se află în construcție un «*dispozitiv complex de avertizare în caz de incendiu*», un «*interfon cu 6 posturi*» și o «*țintă electronică*». Minitehnicienii din satele județului sînt și ei în plină muncă de creație. În comuna Băileni se execută, de pildă, o «*privighetoare electronică*», iar la Școala generală din comuna Perișori se lucrează intens la o gamă întreagă de radioreceptoare cu unul și mai multe tranzistoare.

Vom reveni cu amănunte.

VIITORUL ÎNCEPE AZI

Pentru ce ÎNVAȚAM

«Trebuie să vă pregătiţi pentru a urma noile şcoli profesionale, liceul, mulţi dintre voi institute superioare. Totodată, trebuie să vă fie permanent vie în minte necesitatea ca încă de pe băncile şcolii generale de 10 ani să vă însuşiţi bogate cunoştinţe practice, să vă deprindeţi cu munca productivă, creatoare de bunuri materiale şi spirituale. Nu trebuie să uitaţi că, indiferent ce meserie sau profesiune vă veţi alege, trebuie să fiţi, atît din punctul de vedere al cunoştinţelor generale ştiinţifice, cît şi al deprinderilor practice, la înălţimea uriaşelor exigenţe pe care le ridică epoca revoluţiei tehnico-ştiinţifice în faţa fiecărui tînăr, în faţa fiecărui om»

(din cuvîntarea tovarăşului
NICOLAE CEAUŞESCU
la cea de a II-a Conferinţă
Naţională a Organizaţiei
Pionierilor)

UNIVERSAL
DIESEL

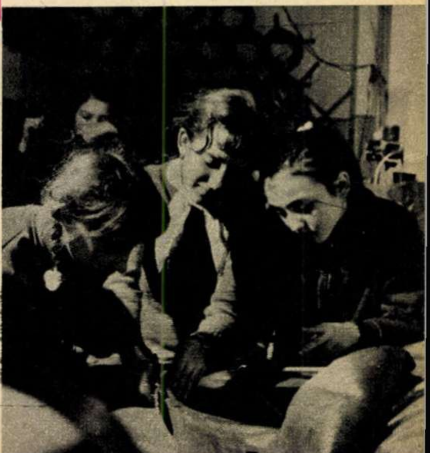

Unde îţi investeşti inteligenţa şi fantezia?

Aşa cum am anunţat în numărul trecut, continuăm convorbirea cu tovarăşa *profesor MARIETA SAVA, director în Ministerul Educaţiei şi Invăţămîntului.*

Incheierea anului şcolar, care se apropie, pune în faţă absolvenţilor şcolilor generale probleme legate de un act de mare responsabilitate şi anume alegerea profesiunii. In ce fel, la vîrsta de 14 ani şi, respectiv, la 16 ani, se pune această problemă?

Hotărîrea asupra drumului pe care va merge absolventul şcolii generale nu este un act de ultimă oră, ci rezultanta unor complexe acţiuni întreprinse de familie şi şcoală.

Universul meseriilor în general şi al celor moderne mai ales este larg şi exercită asupra copiilor o puternică atracţie. În cadrul acestui univers trebuie să înveţe elevul să se orienteze. Şcoala, pionieria, familia îl ajută.

— *Ce înţelegeţi prin atracţia exercitată de unele profesiuni?*

— Pentru mine, fiecare profesiune îşi are farmecul ei, care ţine de realizările pe care le obţine cel care o practică, de proiectele de viitor, de visele pe care şi le face legate de meserie. Copilul, începînd de la o vîrstă fragedă, este pasionat, mai ales, de profesiunile care presupun mai multă aventură. El vrea să se facă rînd pe rînd şofer, pilot, general. Atras apoi de extraordinara dezvoltare a ştiinţei şi tehnicii ar vrea să practice meserii ultramoderne. Se visează lucrînd la cele mai perfecţionate maşini de calcul, conducînd nave cosmice sau proiectînd casele mileniului III. Toate bune, dar din atîtea trebuie să alegi, să descoperi la vreme locul unde vei putea da cele mai bune rezultate, unde este nevoie de tine. Cred că şcoala generală, cu programa pe care o are, oferă elevilor cunoştinţe şi deprinderi care să-le permită o cît mai bună integrare într-o activitate social utilă.

— *Concret?*

— Îl deprinde cu munca. În atelierul-şcoală sau în practica productivă pe care o efectuează în întreprinderi, elevul ia primul contact cu meseriile, învaţă să mînuiască strungul, freza, bormaşina. Asta înseamnă că descoperă bucuria de a munci într-un colectiv. Atunci, are revelaţia că nu numai a fi actor, aplaudat pe scenă, admirat pe micul ecran, este interesant, dar că fiecare meserie are partea ei de spectaculos, că îi poate aduce succese, satisfacţii morale şi materiale.

— *Ceea ce nu ştiu întotdeauna cei de vîrsta cutezătorilor, este că modelul ales — să spunem un vestit specialist în automatică — nu îşi datoreşte faima meseriei în sine, ci muncii perseverente, capacităţii de a transpune pe plan aplicativ creaţia personală, de a fi informat cu tot ce aduce ştiinţa şi cultura la zi. Aud pe unii elevi spunînd că vor să se facă electronişti, dar ei au note mici la fizică şi matematică... Să ne întoarcem acum, vă rugăm, la practica productivă a elevilor, în atelierele şcolare...*

—De la început vreau să precizez că instruirea practică valorifică întreaga muncă independentă a elevilor la toate disciplinele de învăţămînt.

Cred că în cadrul practicii productive, şcolarul îşi dă seama de aptitudinile sale şi învaţă să le cultive singur, învaţă să-şi corecteze defectele.

— *Revin la întrebarea mea: pot copiii, încă de pe băncile şcolii generale, să hotărască asupra profesiunii lor viitoare?*

— Încă de pe băncile şcolii generale, elevul este pus în situaţia de a-şi contura profilul, de a reflecta la aptitudinile sale şi chiar dacă nu se hotărăşte spre o

VIITORUL ÎNCEPE AZI

Ne mai despart puține zile de momentul în care absolvenții claselor a X-a și mulți dintre cei care termină clasele a VIII-a se vor prezenta cu emoții în fața comisiilor de admitere, la școli profesionale, la licee de specialitate sau de cultură generală.

Desigur, cei mai mulți dintre voi v-ați și gîndit la ce școală veți merge, în ce meserie vă veți specializa. Cei care încă nu s-au hotărît, pot consulta nomenclatorul școlilor profesionale, al liceelor, se pot interesa de școlile de ucenicie, de cursurile de calificare la locul de muncă, organizate în uzine și fabrici.

Puternica noastră industrie, vă așteaptă!

Dar, nu uitați un lucru: satele de astăzi sînt viitoarele orașe și spre ele îndreptați-vă atenția. Satele au nevoie de ingineri agronomi și de tehnicieni agricoli, de mecanizatori, zootehniști, economiști, de lucrători comerciali, de electricieni și constructori, de specialiști în reparații radio și televizoare, de specialiști în alimentația publică, în confecții și țesături de artizanat.

De asemenea, fetele se pot îndrepta spre profesiile de horticultor, laborant sau operator în fabricile de zahăr, tehnician în marile complexe de creștere a păsărilor, în apicultură, țesătoare de covoare, vitriner — decorator ori tehnolog în alimentația publică.

Oriunde vă veți îndrepta pașii, spre orice meserie, însușiți-o cu dragoste, cu pasiune. Prin profesiile pe care le veți dobîndi veți fi folositori patriei.

În acest moment deosebit, în care faceți primii pași spre profesiile alese, revista noastră vă urează mult succes!

POPAS PRINTRE VIITORII MECANICI AGRICOLI

În numeroase scrisori sosite la redacţie, pionierii ne cer să le relatăm despre activitatea viitorilor tractorişti. De aceea, am făcut un popas la *Şcoala profesională de ucenici agricoli şi electricieni auto din Ciorogîrla, judeţul Ilfov*. Dintre activităţile organizate în şcoală, multe vă sînt cunoscute. Astfel, am putea să vă reamintim despre cercurile foto, pirogravură şi desen, despre întrecerile care se desfăşoară pe terenurile bazei sportive ale şcolii. Elevii beneficiază

cantină mare, de o bibliotecă bogată şi de o frumoasă sală de festivităţi.

Din mulţimea de activităţi le-am ales pentru voi pe cele care vizează direct viitoarele profesiuni în care se specializează elevii şcolii.

Prima noastră cunoştinţă, elevul Nicolae Holtea, sosit aici de pe meleaguri moldovene, ne-a condus mai întîi la «Cabinetul de motoare». Aici, de-a lungul unui perete, sînt dispuse stelaje largi, pe care stau aliniate o mulţime de contacte, pinioane, pompe şi

se află blocul motor secţionat al tractorului. Nenumărate scheme şi grafice vin să completeze imaginea complicatelor maşini agricole. Toate acestea îi fac pe elevi să cunoască din ce este format şi cum se demontează un motor, să studieze direct modul de funcţionare a pompei de ulei, a carburatorului.

În zestrea şcolii se află multe utilaje moderne, montate în laboratoare şi cabinete. Pe lîngă acestea, diapozitivul, filmul didactic, magnetofonul sprijină studiul suplimentar al elevilor în însuşirea meseriilor.

Activitatea practică din şcoală este organizată în aşa fel încît să-i formeze temeinic pe viitorii specialişti. Elevii găsesc aici toate condiţiile pentru ca, pînă la absolvire, să poată obţine pe lîngă diploma de mecanizator sau de electrician auto şi calificarea de lăcătuş, mecanic agricol sau rutierist. Aşadar, două meserii! Cei peste 300 de elevi, adunaţi aici de o pasiune comună, meserie sau alta, el începe totuși să-și cunoască care-i sînt înclinațiile, meditează la ceea ce va putea face în viitor, în așa fel ca să se pună în concordanță cu cerințele societății. Alături de pregătirea tehnico-productivă devenită disciplină obligatorie de învățămînt, cercurile pe materii, cercurile de la casele pionierilor, concursurile «Minitehnicus», «Expedițiile Cutezătorii», «Arhiva de aur» oferă copiilor un cîmp larg de dezvoltare a creativității. Desfășurînd din propria lor plăcere, activități care-i interesează, pionierii pot să-și declanșeze toate resursele fanteziei și să înceapă pregătirea pentru ceea ce mîine va fi profesia lor. În asemenea condiții, opțiunea spre meserie se face cu mai multă siguranță și deci cu mai mare responsabilitate. Cred, de asemenea, că prin generalizarea învățămîntului de 10 ani cresc și mai mult posibilitățile de bună alegere a profesiei. Practica productivă, fiind acum mai complexă, tînărul este mai bine pregătit prin munca pentru viață. Și aș spune că este mai capabil să facă față unor prejudecăți.

— *La ce prejudecăți vă referiți?*

— La prejudecățile în legătură cu predilecția pentru anumite profesii care vin de cele mai multe ori din familie.

— *Există situații concrete din jur pe care absolventul școlii generale trebuie să le cunoască pentru alegerea profesiei. Care socotiți dumneavoastră că sînt acestea?*

— Absolventul trebuie să cunoască îndrumătoarele și nomenclatoarele cuprinzînd titulatura școlilor din fiecare județ. (Acestea se află la secretariatele tuturor școlilor). De obicei, școlile de specialitate care au luat ființă și care vor lua ființă în viitor, într-o anumită zonă, sînt legate de pregătirea cadrelor necesare dezvoltării industriei și agriculturii, în prezent și în perspectivă. Ei vor putea pune astfel mai ușor de acord, în alegerea meseriilor, propriile interese cu cele sociale. De asemenea, absolventul va cunoaște monografiile unor meserii, care cuprind descrierea lor, operațiile pe care le cer.

–Din gama largă de profesiuni, puteți să recomandați cîteva?

Profesiile legate de agricultură, cele legate de munca în construcții, în subteran, în construcția de mașini grele sînt profesii care asigură perspective oricărui tînăr. Dar, în general, în condițiile țării noastre, în oricare loc de activitate, există posibilitățile unei munci creatoare, în care investind inteligență și fantezie — are drept urmare și deosebite satisfacții. Important este să fii cult în profesia ta, s-o cunoști bine, să dovedești mereu spirit creator. Astfel de calități le doresc cutezătorilor, care pornesc acum pe drumul profesiei.

B. CARAGIALE

menghina, șublerul și rigla de calcul. Motoarele au început să li se supună, uneltele au devenit ascultătoare. Și cu cît își însușesc mai multe cunoștințe, totul devine mai interesant. Dorința de a mînui cu pricepere tractoarele și mașinile agricole la arat, semănat și recoltat, îi stăpînește tot mai mult.

În școală, nu o dată, sînt prezenți și tractoriști cu experiență. Cu ajutorul lor, elevii reușesc să cunoască și mai bine condițiile de muncă, exigențele cărora vor trebui să le facă față în producție.

Despre Nae Ștefan, care este elev în anul I și secretar al organizației U.T.C. din școală, am aflat că la examenul de admitere a reușit cu media 9,60. Acum, în catalog, în dreptul numelui său sînt numai note mari. De altfel, el ne-a și mărturisit:

— Electricitatea și mecanica sînt vechi pasiuni. Meseria pe care mi-am ales-o, aceea de electrician auto, le îmbină armonios.

Alt elev, Constantin Irimia, de la secția de mecanizatori agricoli vrea să fie tractorist. După cum ne spune el, încă din școala generală știa multe despre tractoarele românești. Acum cunoaște totul despre viața motoarelor și abia așteaptă să conducă singur un tractor.

— Noile tipuri de tractoare, ne asigură Irimia, au cabina etanșă, în care aerul proaspăt pătrunde printr-o instalație specială de ventilație, zecile de cai putere îi manevrăm prin simple apăsări de butoane și manete. Și chiar dacă tractorul pe care voi lucra nu va fi de ultimul tip, tot abia aștept să lucrez ca tractorist.

La fel ca Irimia, uteciștii Nicolae Grigă, Vasile Butuman, Vasile Matei, Gheorghe Tofan, Vasile Simionică și mulți altii sînt hotărîți să-și însușească bine meșteșugul conducerii și îngrijirii puternicelor tractoare.

ELENA FUNDULEA

MESERIA BRĂȚARĂ DE AUR

CINCISPREZECE MESERII

prezentate de dr. M. PETEANU

Puțină lume cunoaște complexitatea muncii pe șantierele de construcții moderne. Cînd un om vrea să-și construiască o casă, face apel la cel mult 2—3 meseriași: un zidar, un tîmplar, un instalator. Construirea unui bloc de locuit cu zeci de apartamente și sute de încăperi sau construirea unei fabrici cere participarea unui număr mult mai mare de meseriași, despre care, evident, cei ce nu lucrează direct în sectorul respectiv nu-și pot da seama.

Astfel, în sectorul construcțiilor de locuit, social-culturale și administrative, în ansamblul profesiunilor exercitate, există un număr de *15 meserii de bază* și un număr mult mai mare de specialități în cadrul fiecăreia din aceste meserii, care fac ca activitatea de construcție să fie mai spornică și să corespundă tuturor cerințelor tehnicii și esteticii moderne.

Iată lista acestor meserii de bază:

- *zidar — construcții*
- *dulgher*
- *tîmplar în construcții*
- *montator de elemente prefabricate din beton armat*
- *betonist*
- *izolator în construcții*
- *mozaicar-faianțar*
- *ipsozar*
- *instalator de încălziri centrale*
- *instalator de instalații gaze*
- *instalator de instalatii tehnico-sanitare și gaze*
- *instalator pentru ventilare și condiționare*
- *electrician în construcții și instalații industriale*
- *zugrav-vopsitor*
- *lăcătuș-mecanic utilaje de construcții*

După ce ați citit cu atenție denumirea meseriilor de bază din sectorul construcțiilor, vă rugăm să ne răspundeți la următoarele întrebări:

1 Care sînt meseriile pe care le cunoașteți, adică știti *ce* lucrează și *cum* lucrează muncitorii din respectivele meserii?

2 Care sînt meseriile despre care ați auzit, dar *nu le cunoașteți*, deci nu știti ce fac respectivii meseriași care le practică?

3 Care sînt meseriile despre care nu ați mai auzit vorbindu-se pînă acum?

4 Cunoașteți și alte meserii din sectorul de construcții, care *nu sînt cuprinse* în lista noastră? Care sînt acestea?

5 Știți *cum* și *unde* s-ar putea învăța meseriile cuprinse în listă?

6 Cunoașteți vreo lucrare tipărită din care ne-am putea informa mai precis și mai amănunțit cu privire la conținutul și felul acestor meserii și al cerințelor pe care ele le pun pentru a putea fi învățate și practicate cu succes?

7 Care din meseriile de mai sus v-ar plăcea s-o învățați și s-o practicați?

8 Completați și următoarele date:

Numele și prenumele.........................
Clasa .... scoala ....
.... profesia părinților: tatăl
.... mama ....
din localitatea ....
Județul .... vîrsta în ani și luni

Răspunsurile la cele 8 puncte de mai sus vă rugăm a le trimite pe adresa:

Revista „Cutezătorii"
Piața Scînteii nr. 1
Sector 1
București,
pînă la data de 10 iunie a.c.
REDACȚIA OFERĂ
NUMÉROASE PREMII

Un instantaneu din Cabinetul de orientare școlară și profesională al Școlii generale nr. 56 din București. Aici, elevii se informează pe larg asupra școlilor care-i pregătesc pentru diferite profesii și în ce constă activitatea unor meserii. Cabinetul mai organizează pentru elevii săi vizite la întreprinderi, discuții cu muncitori...

Cabinetul constituie încă o modalitate de ajutor în alegerea profesiei.

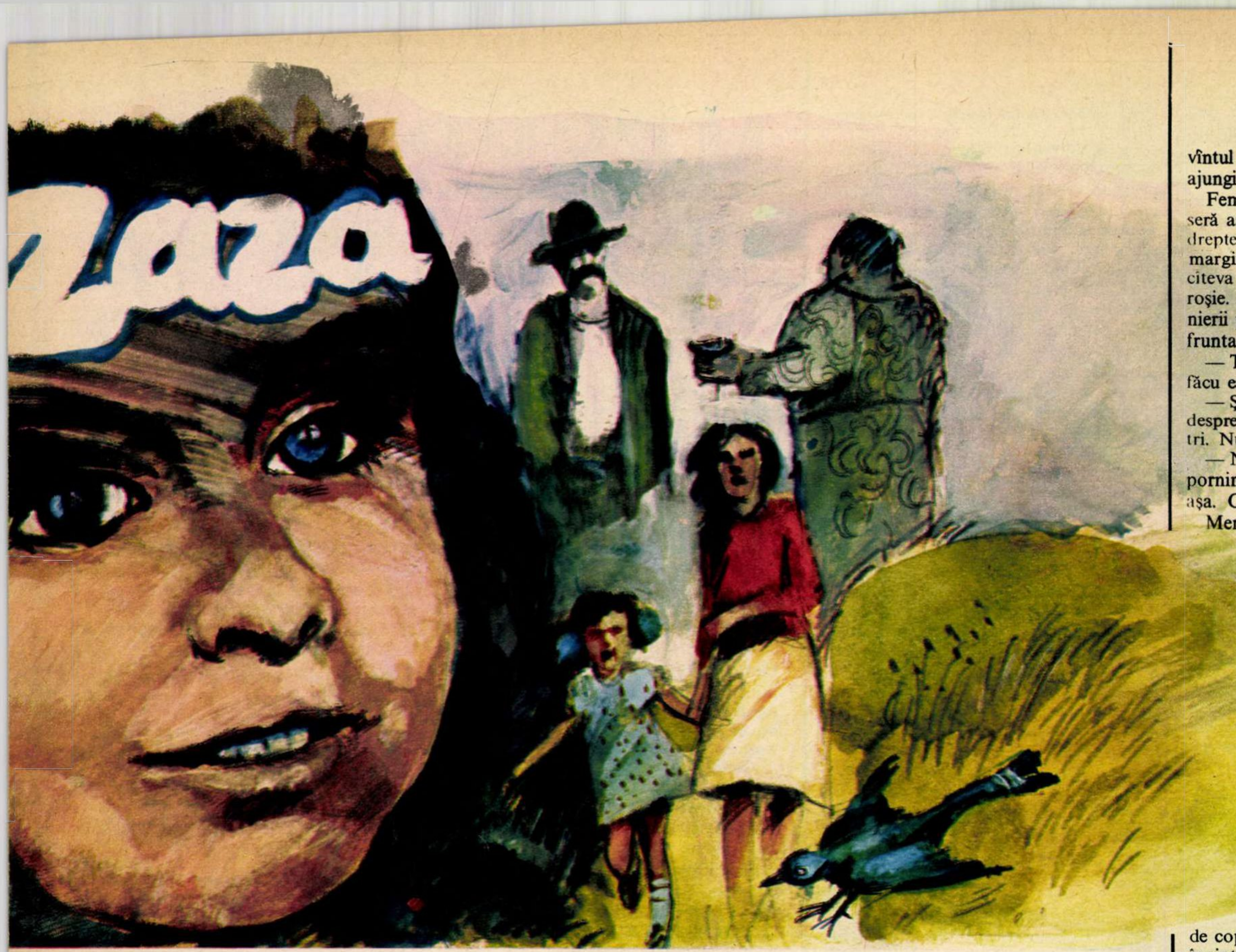

Zaza

Povestire
de
PLATON PARDĂU
Ilustrație
de
VINTILĂ MIHĂESCU

— Mie mi se pare că e o codobatură, zise Zaza. Și că s-a mișcat. Uită-te, acum se vede bine, are coada lungă și o cumpănește în sus și în jos, în sus și în jos. Uită-te, pe ultima creangă, acolo unde se termină copacul.

Era cîmp întins și o lumină gălbuie, ca pucioasa, pînă departe, se topea în firele scurte de iarbă.

— Unde vezi tu codobatură? se miră femeia fără măcar s-o privească pe fetiță. Mergea cu pași mari și capul împins înainte, puțin aplecat, într-o încordare liniștită și hotărîtă care trebuia să-i ajungă pînă dincolo de marginea cîmpului unde o așteptau pionierii.

— O văd, scînci Zaza, și-și ciufuli cu stînga părul scurt, de culoarea prafului. De ce oare nu mă crezi?

— Acum ești destul de mare, ai trecut într-a cincea și nu mai trebuie, o dojeni mama în același fel, fără să o privească și fără să lase din mînă, mîna dreaptă a fetiței. Știi că eu îți țin partea, dar nu trebuie. Singură să te stăpînești.

Cîmpia era despărțită în două de drumul cafeniu, mai întunecat în lumina galbenă a după-amiezei, și picioarele lor stîrneau norișori de colb galben. Zaza văzu din nou codobatura și bradul albastru la locul lor, așa cum le știa de dimineață cînd venise băiatul acela și-o mobilizase pentru după-amiază. «Să te înscrii la cuvînt, îi șoptise băiatul, nu cumva să vii cu vreo poezie de-a ta». Îl urmărise apoi cu privirea, printre leațurile gardului, cum se depărtase și mai avea în urechi hămăitul cîinelui din vecini: «Ham-ham!». Atît, de două ori «ham» spusese cîinele, ea reținuse bine sunetele, fiindcă era așa, o fetiță care ținea minte tot felul de lucruri și întîmplări pe care ceilalți nu le băgau în seamă sau nu voiau să le bage în seamă. Dar nu era vina ei că sunetele și întîmplările acelea nu plecau, și nici împunsătura cu poezia n-o meritase din partea băiatului care, totuși, era un băiat bun și frumos. Toți oamenii erau buni și frumoși și ea-i iubea, se gîndi Zaza, mișcînd iute — iute picioarele ca să nu rămînă în urma mamei. Toți, absolut toți, și cîinii pe care-i cunoștea ea în sat erau buni, de exemplu cel al vecinului care se mulțumise doar să spună de două ori «ham »! și lăsase băiatul în pace. Și cîinele lor ar fi fost bun dacă ar fi avut cîine, dar n-aveau.

— Mamă, începu Zaza, noi de ce n-avem cîine?

Femeia întoarse puțin capul ca s-o poată privi o secundă. Cu coada ochiului o privi și întoarse iar capul în direcția încordată a drumului.

— Alta acum, spuse ea încet. Întîi codobatură, apoi cîine. Ceva mai acătării nu-ți trece prin cap? Mai bine gîndește-te ce-ai să spui la adunarea voastră.

— N-am să spun nimic, răspunse supărată Zaza. Nimica, nimicuța. Am să tac și-am să stau cu dinții strînși, ca să le fac în ciudă.

— Nu-ți tot spun eu că semeni cu bunică-tu? Numai el făcea așa. Se supăra pe te miri ce și nu deschidea gura cu săptămîna. Să-i fi spus numai că un lucru nu-i așa cum o ținea el.

Zaza îl iubea mult și pe bunicul, cu toate că bunicul murise de mult, de foarte de mult, atît de demult, că ea nici nu se născuse încă, și mama ei abia umbla la școala cea veche, cu ziduri groase și chenare de cărămidă roșie la ferestre. Nu știa foarte clar de ce-l iubea, dar îl iubea, fiindcă nu se putea să nu iubească un bunic ca al ei care făcuse fîntîna cea frumoasă din mijlocul comunei și-i clădise deasupra un fel de căsuță de lemn, cu un turn în mijloc, tot ferestruit și înflorit cu fierul înroșit în foc. Îl mai iubea pentru că el venise de la munte unde sînt copaci mari, albaștri, și codobature, da, și de asta îl iubea, pentru că și ea fusese în tabără la munte și văzuse copacii aceia, erau înalți și drepți, și dimineața se auzeau păsările pînă în tabără, cînd se sculau din pom și începeau programul.

— Dacă tu n-ai să vorbești, o auzi pe neașteptate pe maică-sa, n-am să vorbesc nici eu. Am să stau și eu cu dinții strînși ca să-ți fac în ciudă. Să văd dacă are să-ți placă. Tocmai cînd au să termine de spus că «acum are cuvîntul tovarășa brigadieră, pe care am invitat-o la adunarea noastră ca să ne vorbească despre viața din cooperativa agricolă din comună și despre felul cum a muncit cu brigada de-au ajuns în frunte», am să tac. Ba n-am să tac, se răzgîndi femeia, vorbind tot fără s-o privească pe Zaza, doar că mai rar, ca un om care în timp ce spune una, se gîndește la alta. N-am să tac. Am să spun altceva.

— Și ce-ai să spui? întrebă Zaza, văzînd că mama ei nu mai continuă.

— Nu trebuie să știi dinainte, zise femeia.

— Ba eu știu ce-ai să spui. Ai să spui povestea cu bunicul și cu împărțitul pămîntului. Asta ai să spui. Cum oamenii l-au ales pe bunicul să se ducă la boier și să-i ceară să le dea pămîntul, că era al lor, și cum boierul l-a primit în salonul cel mare, chiar acolo unde se strîng acum brigadierii de la C A.P; numai pe el l-a primit, că a zis să nu intre toți să murdărească dușumeaua, și bunicul i-a dat dreptate, toți ar fi murdărit dușumeaua, că lui îi plăceau lucrurile curate și bine făcute, că el, știe toată lumea, a fost cel mai mare meșter tîmplar din sat. Și a zis boierul către bunicul: «N-am să dau pămîntul!» Și-a bătut cu piciorul în dușumea atît de tare de-a crăpat o bucată de parchet. «Ba ai să-l dai — a zis bunicul —, că dacă nu-l dai, noi tot îl împărțim, că-i al nostru, și n-are nici un rost să strici parchetul, că eu l-am făcut și-i lucru scump». Atunci boierul s-a mai domolit — nu ca să dea pămîntul, dar se mira că bunicul are grijă de parchetul lui, și l-a îndemnat pe bunicul cu dulceață, și bunicul n-a vrut dulceață și nici să stea n-a vrut, că-l așteptau ceilalți afară, în frig, că încă nu se făcuse primăvară, și bătea vîntul cel subțire care te frige pînă ajungi la școală.

Femeia se opri înmărmurită. Rămaseră așa, ținîndu-se de mînă, ea și fetița drepte și singure în cîmpia dreaptă, la marginea de răsărit unde se vedeau cîteva construcții cu acoperișuri de țiglă roșie. Era sectorul zootehnic unde pionierii pregătiseră întîlnirea cu brigadiera fruntașă. Se uită adînc la fetiță.

— Tu de unde știi cum s-a întîmplat? făcu ea cu mîna la gură. Cine ți-a spus?

— Știu, răspunse Zaza. Așa cum știu despre codobatură și despre brazii albaștri. Numai că tu nu mă crezi.

— Nu-i adevărat, se îndîrji femeia, pornind mai departe, nu se poate să fie așa. Cineva ți-a spus. Cine?

Mergeau iute. Curînd se auziră glasuri de copii și se văzură copiii care veniseră înaintea lor și-i așteptau. Zaza și-l închipui pe băiatul care-o mobilizase și-o împunsese în legătură cu poezia. «Ba am să spun o poezie. Cînd el va zice că acum urmează să vorbesc eu despre succesele detașamentului, am să recit poezia «Țară de flori» pe care am făcut-o ieri. Îi arăt eu lui».

— Tu nu auzi? îi scutură mîna femeia. Cine ți-a povestit despre dulceață?

— Nimeni. Eu știu de la mine.

— De ce nu ești cuminte? Nu ești de loc cuminte. Lasă năzbîtiile și spune de unde știi?

— Toată lumea știe.

— Nu-i adevărat!

— Ieri, la școală, la dirigenție, tovarășa dirigintă a vorbit despre reforma agrară. Ea a zis că, la noi în sat, împărțirea pămîntului s-a făcut mai devreme ca-n alte sate, datorită dîrzeniei oamenilor, printre care cel dintîi a fost bunicul: el s-a dus la boier și gata.

— A pomenit diriginta de dulceață și de parchet?

— Nu, zise Zaza.

— Atunci de unde știi?

— Știu eu de la mine c-a fost așa. Așa a fost, sigur. Pot să spun că și văd cu ochii că a fost așa.

Femeia se opri pentru a doua oară. În mîna ei, mîna fetiței pîlpîia caldă. Căldura aceea se urcă brusc în trupul ei puternic de țărancă, învăluind-o cu duioșie și teamă. Zaza se uita în sus la ea, clipind des, și părul ei ca inul era și mai ca inul. «Și cînd te gîndești că așa s-a întîmplat — căuta să deslușească ceva în ochii fetiței, dar nu văzu altceva decît irisul verde, cu vinișoare aurii —, așa s-a întîmplat cu dulceața aceea, a mîncat-o și l-au otrăvit și-a murit a treia zi după ce-au împărțit pămîntul. Drept a treia zi, a căzut în ogradă și cîinele a prins să urle, și-a urlat pînă l-au îngropat, și-apoi a rupt lanțul și s-a dus».

Nu se vedeau decît vinișoarele acelea aurii, aurii din ochii fetiței, apoi glasurile de copii deveniră mult mai clare, atît de clare, încît femeia auzi cum băiatul acela striga: «Zaza! Zaza! Zaza!»

FORUMUL CELOR DOUĂ MILIOANE

Răspunzînd prin faptă Chemării primului Forum Național al pionierilor (Breaza, august 1972), cei două milioane de purtători ai cravatei roșii cu tricolor se pregătesc să încheie anul școlar cu noi izbînzi la învățătură și în activitatea pioneriească.

Chemarea Forumului a rodit bogat în fiecare unitate, în fiecare detașament, în fiecare grupă. Apropiata vacanță mare înscrie la orizont, printre reperele sale de cel mai înalt interes, desfășurarea forumurilor județene și a celui de al II-lea Forum Național al pionierilor.

Constituit la îndemnul marelui prieten și îndrumător al tinerei generații, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, Forumul reprezintă o expresie grăitoare a democrației pionierești, un moment de bilanț, de rodnică dezbatere și de jalonare a activității viitoare pentru aflarea unor căi și mijloace optime prin care onoarea pionieriei, cutezanța și visurile celei mai frumoase vîrste a patriei să se desfășoare fremătător, sub ochii întregii societăți.

Tovarășul Iosif Uglar, într-una din întîlnirile sale cu pionierii județului, însoțit de academicianul Constantin Daicoviciu,

An de an, Forumul Național al pionierilor înmănunchează tot ce are mai bun activitatea voastră de membri ai organizației revoluționare a copiilor. Problemele pe care le dezbate Forumul sînt cele ale activității de zi cu zi, ale tuturor unităților și detașamentelor, ale fiecăruia dintre cele două milioane de pionieri.

Anul acesta, Forumul Național se va desfășura în perioada 8—21 august, în frumoasa comună Livada, din județul Satu-Mare.

Răspunzînd interesului cititorilor, redactorul șef al revistei noastre a făcut recent o vizită pionierilor din județul Satu-Mare și a luat cunoștință la fața locului de pregătirile pe care sătmărenii le desfășoară pentru ca principala manifestare pionierească a vacanței mari să aibă loc în condiții optime.

Cu acest prilej, tovarășul Iosif Uglar, prim-secretar al Comitetului județean de partid, a avut amabilitatea să acorde «Cutezătorilor» un interviu, pe care îl publicăm alăturat.

BUCUROȘI DE OASPEȚI

INTERVIU CU TOVARĂȘUL **IOSIF UGLAR,** PRIM-SECRETAR AL COMITETULUI JUDEȚEAN AL P.C.R., SATU-MARE

Atenția cu care sînt înconjurați pionierii în județul Satu-Mare, ca de altfel pretutindeni în țară, am observat-o din primul moment al discuției cu interlocutorul nostru, care ne-a vorbit cu multă căldură despre tînăra generație care crește azi pe străvechile meleaguri sătmărene — copii români, maghiari, germani, puternic înfrățiți în activități comune, însuflețiți de aceleași nobile idealuri, de dragoste profundă față de patrie și partid.

IOSIF UGLAR: *Pentru mine, pentru toți comuniștii din județ, e un prilej de reală satisfacție fiecare întîlnire cu acești tineri cutezători, iar preocupările lor la învățătură, în pregătirea pentru muncă, pentru viață ne sînt dragi și le urmărim cu deosebită atenție. Consider că Organizația pionierilor, în ansamblul ei, desfășoară o rodnică muncă educativă. Sîntem bucuroși să-i găzduim pe reprezentanții celor două milioane de pionieri care, întruniți în Forumul Național, din indicația tovarășului secretar general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au posibilitatea să poarte dezbateri asupra muncii lor, să contribuie la dezvoltarea democrației pionierești, să dea viață — încă de la această vîrstă fragedă — înaltelor principii etice, civice care caracterizează societatea noastră socialistă. Vedem în pionierii de azi pe comunistii de mîine, și sînt sigur că asa cum copiii din judetul Satu-Mare stiu să fie la înălțime, pionierii tuturor celorlalte județe vor ști să încheie anul școlar cu succese la învățătură, că vor binemerita o vacanță frumoasă și că se vor intruni în forumurile județene și în Forumul Național ca tineri revoluționari, ca mlădițe de nădejde ale Partidului Comunist Român.*

CUTEZĂTORII: Ce ecou considerați că va avea Forumul Național în viața pionieriei sătmărene?

IOSIF UGLAR: *Mai întîi, pionierii noștri se vor strădui să fie foarte bune gazde. Sînt sigur că Forumul va fi și un eveniment cu ecou în rîndul întregii populații din judetul nostru. Tineri si vîrstnici vom putea vedea, pe viu, cum înțelege partidul să crească tînăra generație, cum înaltul umanism socialist, democrația profundă a societății noastre prind viață încă de la vîrstă fragedă în acești copii. Va putea vedea oricine cum cresc pionierii în spiritul dragostei pentru muncă, în spiritul cinstei și omeniei tradiționale poporului nostru. Vă invit să vedeți locul unde se va ține Forumul. Este la intersecția principalelor drumuri din județul nostru. Așteptăm noi înșine cu nerăbdare să auzim ce lucruri frumoase au copiii să-și povestească în Forumul lor Național, să-i vedem organizîndu-și cu fantezie și discernămînt activitatea, potrivit înclinațiilor și aspirațiilor lor.*

CUTEZĂTORII: Am aflat că la Livada, localitate-gazdă a viitorului Forum se va desfășura în aceste zile o ședință a biroului Comitetului județean de partid.

IOSIF UGLAR: *Intocmai. Intre celelalte probleme pregătirea pentru Forumul pionierilor ocupă un loc important. Știu că pionierii de-acolo s-au angajat să aibă rezultate cît mai bune la învățătură și că au și deschis un adevărat șantier de muncă patriotică pentru înfrumusețarea comunei-gazdă. Pionierii din celelalte comune fac și ei pregătiri: cadouri, programe artistice, expoziții, albume prin care vor să înfățișeze «ambasadorilor prieteniei pionierești», celor peste 400 de participanți la Forum, tot ce are mai reprezentativ județul nostru, tradițiile lui folclorice, realizările oamenilor muncii, hărnicia și creativitatea celor mici.*

CUTEZĂTORII: În revista noastră a fost oglindită adesea activitatea pionierilor sătmăreni. Aș aminti pe copiii care s-au distins în timpul inundațiilor din anul 1971...

IOSIF UGLAR: *Da, îi cunoaștem foarte bine pe acești copii. Unii sînt acum uteciști. De altfel, gazde bune vor fi și uteciștii-elevi, muncitori, țărani cooperatori. Ei vor veni în mijlocul participanților la Forum și, la rîndul lor, vor invita detașamentele să le viziteze fabricile, ogoarele. Îi vom invita pe copii să vadă cum s-a reclădit, cu ajutorul statului, personal prin grija tovarășului Nicolae Ceaușescu, ceea ce a fost distrus de furia apelor în județul Satu-Mare. Va fi o lecție vie. Copiii vor putea să vadă că oamenii știu să stăpînească natura, că oamenii sînt harnici, devotați trup și suflet patriei, partidului. Aș mai aminti faptul că, nu întîmplător, gazda propriu-zisă va fi Liceul agricol din Livada. Dezvoltarea satului contemporan oferă tineretului nostru cele mai largi perspective.*

CUTEZĂTORII: Deci, munca și prietenia sînt principalele devize ale pionierilor sătmăreni în pregătirea Forumului.

IOSIF UGLAR: *Vom crea asemenea condiții încît participanții la Forum să împletească dezbaterile asupra muncii pionierești cu organizarea exemplară a celor mai frumoase și mai iubite activități pionierești. Sportul, drumeția, cîntecul și jocul, întîlnirile cu copiii județului, dialogul între generații vor face ca fiecare delegat să simtă cît de puternic bate inima copiilor, a tuturor locuitorilor acestui județ pentru patrie, pentru România socialistă. Vor simți puternica frăție ce există între toți copiii țării. Oaspeții vor vedea cît de minunată este această parte de țară, unde comorile Oașului se împletesc cu cele ale Tășnadului ori Medieșului Aurit. Vor vedea cît de atașați sînt sătmărenii politicii partidului, conducătorului iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu.*

Doresc tuturor cutezătorilor să încheie cu succes anul școlar, iar pe reprezentanții celor două milioane, de pionieri îi așteptăm cu nerăbdare în august, în Livada însorită a copilăriei.

M. NEGULESCU

CURIER

După cum știți în această vară, în luna august, în localitatea Livada din jud. Satu Mare, se vor desfășura lucrările celui de-al II-lea Forum Național al pionierilor. Pe aceste meleaguri, pionierii se pregătesc intens pentru a-și primi oaspeții, delegații la Forum. Dacă doriți să aflați amănunte despre aceste pregătiri ale prietenilor voștri, adresați-vă unităților de pionieri de la Școlile generale din localitățile: Odorheu, Drăgușeni, Turulung, Halmeu, Mădărași, Ardud, Beltiug, Supur, Acîș, Borlești, Pomi, Poiana Codrului, Noftinu Mare, Doba, Sanislău, Petrești, Pișcolt, Urziceni, Santău, Pir, Tășnad, Viile Satu Mare, Carei: Șc. gen. nr. 1, Șc. gen nr. 2 și Șc. gen. nr. 3 Ianculești, Cămin, Căpleni, Călinești, Trip, Bicsad. Vama, Orașul Nou, Negrești, Șc. gen. nr. 1 și 2, Liceul-Negrești, Casa pionierilor-Negrești și Casa pionierilor-Carei.

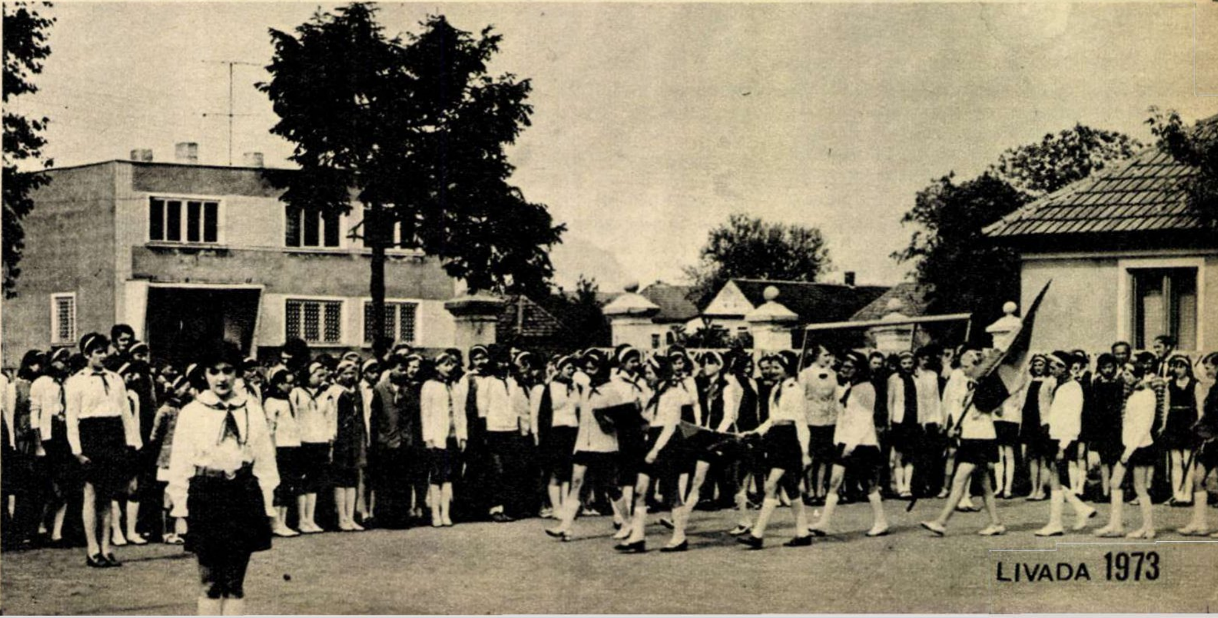

LIVADA 1973